

Постъпили въпроси по Насоки за кандидатстване за прием на заявления за подпомагане по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. – ПРИЕМ № П/Г/1/0/1 и разяснения по тях

№	Дата на получаване	Въпрос, подател	Разяснение от УО на СПРЗСР
РАЗЯСНЕНИЯ по въпроси, постъпили в периода от 20.11.2025 г. до 28.11.2025 г.			
1.	20/11/2025 - 18:56	<p>Здравейте,</p> <p>Опитвам се да разработя проект за пилотно отглеждаме източни продукти в България (Уасаби, Женшен и други подобни). Достигнах до два генерални въпроса, от които зависи плана на проекта:</p> <p>1) У нас няма учени с опит. Може ли като част от иновативния проект да се финансира кратки посещения на чуждестранни експерти (от Китай, Корея и/или Япония)?</p> <p>Трябва ли да се представят три оферти за да изберем такъв консултант?</p> <p>А може ли да се финансира командировка на наши служители дотам, за краткосрочни посещения?</p> <p>2) Може ли да се финансира като преки разходи по проекта закупуването на семе/разсад за женшен?</p> <p>Попада ли това в ограничението по т. 7 от Раздел 14. Недопустими дейности?</p> <p>Той е многогодишно растение, което дава продукция само един път (най-рано след три-четири години), защото полезната му част е корена.</p>	<p>1. Посочените в запитването разходи за „кратки посещения на чуждестранни експерти“ не попадат в обхвата на допустимите разходи по интервенцията.</p> <p>2. „Закупуването на семе/разсад за женшен“ не попада в обхвата на допустимите разходи по настоящия прием, въпреки че растението е с вегетационен период повече от две години. Предвид спецификата на растението женшен, създаването на насаждение от него не може да бъде подпомогнато по настоящата процедура, тъй като не съответства на разпоредбите на § 1, т. 43 от</p>

	<p>В Интернет намерих следното определение: РЕГЛАМЕНТ(ЕС) 2021/2115 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 2 декември 2021 година- определение - "трайни насаждения“ означава култури, за които не се прилага сеитбооборот, различни от постоянно затревени площи и постоянни пасища, които заемат земята в продължение на пет или повече години и които дават реколта многократно, включително разсадници и дървесни култури с кратък цикъл на ротация;</p> <p>В същото време в Условието за кандидатстване по мярка П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1 стои следното определение:</p> <p>Трайни насаждения - Площи, заети с овощни и лозови насаждения, бамбук, черница, камъш, ракета за плетене на кошници, медоносни дървесни видове за производството на мед, други бързо растящи храсти и дървесни видове, използвани за производството на биоенергия, ягодоплодни, разсадници за лозов посадъчен материал, овощни дръвчета, декоративни храсти и горски фиданки и други насаждения с вегетационен период повече от две години.</p> <p>Вижда се, че различните определения биха довели до различно тълкуване, оттам и въпроса ми би получил различен отговор.</p> <p>В случая обаче инвестициите са много малка част от проекта и изобщо не са толкова определящи за неговото съществуване – фокусът би трябвало да е върху</p>	<p>Допълнителните разпоредби на Закона за подпомагане на земеделските производители, съгласно които „Трайни насаждения“ са култури, за които не се прилага сеитбооборот, различни от постоянно затревени площи и постоянни пасища, които дават реколта многократно, включително разсадници и дървесни култури с кратък цикъл на ротация.“ и на цитираното във Вашето запитване определение от Регламент (ЕС) 2021/2115.</p> <p>Запитването относно „ограничението по т. 7 от Раздел 14. Недопустими дейности“ е неясно, тъй като в Раздел 14 „Други специфични условия“ и в Раздел 9.2. „Условия за недопустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“ няма т. 7.</p>
--	--	--

		<p>осъществяването на иновативния проект (което се опитвам да постигна)</p> <p>Следователно определящо е вашето тълкуване по въпроса. Разбира се ще се съобразя с него – но ви моля за него отсега, за да попълня коректно плана за иновативния проект във времето.</p> <p>Предварително благодаря за вашето становище:</p> <p>С уважение: Калин Ганев</p>	
2.	20/11/2025 - 19:33	<p>Моля за информация,</p> <p>дали е допустимо да се кандидатства с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения - шипки</p> <p>Благодаря предварително</p> <p>С уважение Мария Димитрова</p>	<p>Допустимо е да се кандидатства „с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения“.</p>
3.	20/11/2025 - 19:36	<p>Моля за информация,</p> <p>дали е допустимо да се кандидатства по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения - шипки</p> <p>Благодаря предварително</p> <p>С уважение Мария Димитрова</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 2: „Допустимо е да се кандидатства „с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения“.“</p>
4.	20/11/2025 - 19:37	<p>Моля за информация,</p> <p>дали е допустимо да се кандидатства по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения - шипки</p> <p>Благодаря предварително</p> <p>С уважение Мария Димитрова</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 2: „Допустимо е да се кандидатства „с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения“.“</p>
5.	20/11/2025 -	<p>Моля за информация,</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 2:</p>

	19:41	дали е допустимо да се кандидатства по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения - шипки Благодаря предварително С уважение Мария Димитрова	„Допустимо е да се кандидатства „с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения“.“
6.	21/11/2025 - 08:59	Здравейте, през кампания 2024/2025 имах посетя 120 дка от чувствителни култури. През новата стопанска кампания ще заложа 500 дка от списъка с чувствителните култури и в 5 годишния бизнес план. С това количество дка отговарям на изискването за придобиване на нов трактор с избрани от мен спецификация. Въпроса ми е дали с намерения за сееитба през пролетта мога да участвам в секция за изяло чувствителни култури или се гледа за предишната кампания дали са били налични.	Предвид периода за провеждане на настоящия прием и агротехническите срокове за засаждане/засяване на някои видове култури (най-често зеленчуци и пролетни култури) е допустимо кандидатстването с намерения за засаждане/засяване на културите, описани в бизнес плана. В тези случаи, съгласно изискването на т. 4.3 от Раздел 8.1 от Условието за кандидатстване (УК), за доказване на задължителното условие за допустимост на кандидатите да имат минимален икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем (СПО), над 8 000 евро, той трябва да е достигнат и за предходната стопанска година (2024/2025). В тази връзка, когато към датата на кандидатстване минималния стандартен производствен обем от 8 000 евро се доказва с налични трайни насаждения, животни и/или пшеница и др. „есенници“, дори в стопанството да са предвидени намерения за засяване/засаждане на други култури, то условието се счита за изпълнено и не се разглежда предходната стопанска година (2024/2025), тъй като условието на т. 4.3 от Раздел 8.1 от УК се отнася само за доказване на минималния стандартен производствен обем (СПО) от 8 000 евро, а не за СПО на стопанството като цяло.

			<p>В допълнение, следва да се има предвид разпоредбата на т. 5 от Раздел 8.1 от УК, според която „<i>Не е допустимо доказване на минималният стандартен производствен обем с намерения за засаждане/засяване на трайни насаждения и/или закупуване на животни извън случаите по т. 4.4.</i>“</p> <p>Що се отнася до доказване на размера на обработваемата земя, посочена в бизнес плана, то следва да се вземат предвид условията на т. 10 и т. 10.1 от Раздел 9.1 от УК.</p>
7.	21/11/2025 - 12:33	<p>Здравейте. Моля за разяснение по следните въпроси:</p> <p>1. Относно процентът финансова помощ. Според условията за кандидатстване:</p> <p>„6. Финансовата помощ е в размер до 50 % (включително) от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.</p> <p>6.1. Финансовата помощ може да се увеличи с до 25 % (включително) за заявления за подпомагане, представени от кандидати групи/организации на производители;</p> <p>6.2. Финансовата помощ може да се увеличи с до 10 % (включително) за заявления за подпомагане, които се изпълняват изцяло в чувствителни сектори, съгласно Приложение № 2 „Списък с приоритетни сектори, култури и животни“ и попадат в подбюджета по т. 1.1 от Раздел 5 „Бюджет по приема“;</p> <p>6.3. Финансовата помощ не може да надвишава 65 % от допустимите разходи, съгласно чл. 73, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 2021/2115.“ – Ако финансовата помощ е 50% и се увеличи с 25% за кандидат</p>	<p>1. Интензитета на финансовата помощ по т. 6 се увеличава с интензитета по т. 6.1 и/или по т. 6.2 до максималния размер по т. 6.3 от Раздел 7. „Размер на финансовата помощ за конкретно заявление за подпомагане“ от Условията за кандидатстване.</p> <p>Максималният размер на финансовата помощ е 65 % от допустимите разходи в съответствие с текста на интервенцията в одобрения СПРЗСР, където е приложена разпоредбата на чл. 73, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115, като за настоящата интервенция не е предвидено прилагане на възможностите, визирани в букви „а“, „б“ и „в“ от същия параграф.</p>

	<p>групи/организации на производители, то това прави 75% финансова помощ и си противоречи с точка 6.3. Моля за пояснение при кандидати групи/организации на производители колко % е максималната помощ.</p> <p>1. Относно допустимостта на кандидатите и по-специално „1.3. да имат приход/доход от земеделска дейност и/или приход/доход от услуги директно свързани със земеделска дейност и/или преработка на земеделска продукция и/или участие и подпомагане по интервенциите за директни плащания и/или публична финансова помощ за извършваната от тях селскостопанска дейност за текущата или предходната година;“ – Какво се има предвид под „текущата или предходната година“. Стопанска или календарна година? Процедурата ще бъде отворена от декември 2025 до февруари 2025г. – за текуща година 2026г. ли ще се брои, а 2025г. като предходна (ако се има предвид календарна)?</p> <p>1. За членовете земеделски стопани на кандидатите групи и организации на производители има ли изискване за минимален СПО 8000 евро? За тях важи ли изискването „да са регистрирани като земеделски стопани по реда на ЗПЗП от най – малко 24 месеца преди кандидатстването за подпомагане и да не са прекратявали своята дейност в този период“.</p> <p>1. Относно точка „3. Не се подпомагат заявления за подпомагане, в които са заявени за финансиране само разходи за:</p> <p>3.1. събарянето на стари сгради и производствени</p>	<p>2. Текущата и предходната година се определят спрямо датата на подаване на заявлението за подпомагане и следва да се имат предвид като календарни.</p> <p>3. В Раздел 8.1. Критерии за допустимост на кандидатите от УК са посочени изисквания към кандидатите, като по отношение на членовете на кандидат група/организация на производители няма изискване за минимален размер на стопанството, измерен в СПО, и за „история“ като земеделски стопанин.</p> <p>4. Съгласно определението в УК за целите на настоящия прием, понятието „специализирани земеделски транспортни средства“ не включва трактори и е част от понятието „земеделска техника“, а не обратното.</p>
--	--	---

		<p>съоръжения; 3.2. инвестициите в нематериални активи; 3.3. инвестиции за производство и/или съхранение на енергия от ВЕИ; 3.4. закупуване на специализирани земеделски транспортни средства; 3.5. комбинация само от дейности, изброени в горните подточки на т. 3.“ В обхвата на „специализирани земеделски транспортни средства“ влизат ли и тракторите, които по принцип спадат към „земеделска техника“? В това ограничение включва ли се и „земеделска техника“? 1. Ако през 2025г. месец юли кандидатът е закупил фирма, която от самото начало извършва земеделска дейност (повече от 2 години), но самия кандидат като физическо лице не е регистриран като земеделски стопанин най-малко от 24 месеца преди кандидатстването за подпомагане, то в този случай ще бъде ли допустим кандидат по процедурата си ако кандидатства с фирмата?</p>	<p>5. Следва да се има предвид, че критериите за допустимост на кандидатите се отнасят за всеки конкретен кандидат и се извършва проверка за съответствие с тях по идентификатора (ЕГН/БУЛСТАТ/ЕИК) за конкретния кандидат. Само за кандидати ЕТ и ЕООД е предвидена възможност за доказване на някои от изискванията с данни за друго лице, съгласно т. 8, т. 9 и т. 10 от Раздел 8.1 от УК.</p>
8.	21/11/2025 - 13:06	<p>Здравейте, Въпрос по процедура П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием. Имаме разрешително за водоземане на 1 сондаж от 14.03.2025 г. за напояване на 1000 дка царевица с описани номера на имотите. За това напояване се използва съществуващ пивот. Искаме да разширим площите, които ще се напояват, като описаните имоти в сега действащото разрешително за срока на бизнесплана</p>	<p>Предвид посочената в запитването информация, не може да се даде еднозначен отговор на поставените въпроси и да се определи допустимостта на подобна инвестиция. Посочена е информация за предвидено разширяване на площите, които се напояват, а имотите изброени в разрешителното за водоземане „<i>може и да не се напояват</i>“, но може и да се напояват. 1. Допустимо е закупуване на „<i>нов пивот, който ще</i></p>

		<p>може и да не се напояват (поради промяна на културата, която се отглежда на тях). Старият пивот не е закупуван по проект. В тази връзка имаме следните въпроси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Допустимо ли е да закупим нов пивот, който ще използва водата от същия сондаж със същото разрешително, но за напояване на други имоти? 2. Това нетно увеличаване на напояваните площи ли ще се води? 3. Трябва ли да променяме разрешителното за водоземане, напр. за да включим новите имоти? 4. Номерата на новонапояваните имоти трябва ли да ги включим в табл. 4а на бизнес плана? Благодаря за конкретните отговори! 	<p><i>използва водата от същия сондаж със същото разрешително, но за напояване на други имоти</i>“, ако това инвестиционно предложение е одобрено от компетентните органи по околна среда и има яснота по отношение на приложимостта на действащото разрешително за водоземане.</p> <p>2. Не може да се даде еднозначен отговор на поставеният въпрос предвид информацията за предвидено <i>разширяване на площите</i>, които се напояват, а имотите изброени в разрешителното за водоземане „<i>може и да не се напояват</i>“. Остава впечатлението, че тези имоти може и да се напояват. Ако към заявлението за подпомагане са приложени документи, доказващи, че тези имоти са напоявани в предходните години, то те не са „нетно“ увеличение на напояваните площи.</p> <p>3. Предвид изискването на т. 16.3.1 от Раздел 9.1 от УК, в разрешителното следва да са описани кадастрални номера на имотите, които ще бъдат напоявани.</p> <p>4. В Таблица 4а от бизнес плана следва да са описани имотите, които ще се напояват с инвестициите, за които се кандидатства, и за които кандидатът има осигурен достъп до вода за напояване.</p>
9.	21/11/2025 - 14:26	<p>Уважаеми дами и господа, Имам няколко уточняващи въпроса относно настоящия прием, а именно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Съгласно Приложение № 10 към Условия за кандидатстване, I. За Критерий 2.1. - Инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета - в раздел: 	<p>1. Посочените в запитването активи попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, но сами по себе си не допринасят за прехода към</p>

	<p>В. Бройлери: в *Оборудване според избрания алтернативен метод на отглеждане: е посочено следното: Системи за събиране, съхранение, обработка и управление на оборски тор/птичи тор;</p> <p>Д. Телета/малачета в т.3 е посочено следното: Съоръжения/системи за събиране, съхранение, обработка и управление на тор.</p> <p>Въпрос по т.1 е следният: Допустими ли са следните инвестиции 1. Трактор с челен товарач и кофа, или мини челен товарач с кофа или телескопичен товарач с кофа за събиране и обработка на тор; 2. Тороразхвърлящо ремарке за управление на твърда тор; 3. Цистерна за управление на течна тор.</p> <p>2. Съгласно Приложение № 1 към Заповед № РД09-1043 от 19.11.2025 г., раздел 10.2 Недопустими разходи, т.21 гласи: Разходи в напоителни системи/инсталации, които не са свързани с напояване на земеделски земи за производство на селскостопански продукти и дейностите, произтичащи от това.</p> <p>Въпрос по т.2 е следният: Как ще се разглежда и как съответно ще може да се изгради и захрани поливна система за отглеждане на култури в затворени помещения, като например гъби, салати и други, които не се отглеждат на полето, а имат нужда от напояване. Може ли да се изгради система за поливане с резервоари за събиране на дъждовна вода, както е допустимо при животновъдните обекти? Какви документи трябва да бъдат представени в тези случаи? Не коментирам оранжерии.</p>	<p>алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета и не са включени в Приложение № 10. Цитираните активи попадат в обхвата на определението за земеделска техника и не могат да бъдат отнесени към системи за събиране, съхранение, обработка и управление на оборски тор/птичи тор.</p> <p>В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя отДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p> <p>В допълнение следва да имате предвид, че разясненията по реда на чл. 68, ал. 4 от ЗПЗП се предоставят по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на заявленията за подпомагане и са задължителни за всички кандидати.</p> <p>2. Допустимо е да се <i>„изгради и захрани поливна система за отглеждане на култури в затворени помещения“</i>, включително и захранвана от <i>„резервоари за събиране на дъждовна вода“</i>. Чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115, респ. Условията за кандидатстване, не правят разлика между различните начини на осигуряване на вода за подпомогнатите системи за напояване и следователно изискуемите документи са приложими и за описания в запитването случай.</p>
--	--	---

		<p>3. Съгласно Приложение № 1 към Заповед № РД09-1043 от 19.11.2025 г., раздел 11.2 Методика за прилагане на критериите за подбор, т.8, ал.1 гласи: дейностите, включени в заявлението за подпомагане, за които се кандидатства, се изпълняват на територията на населено място, чието землище попада в необлагодетелстван район съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г. (обн., ДВ, бр. 20 от 2008 г.; изм., бр. 53 от 2011 г.)</p> <p>Въпрос по т.3 е следният: Относно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г. е посочено с последно изменение (обн., ДВ, бр. 20 от 2008 г.; изм., бр. 53 от 2011 г.). Има действаща Наредба с по-ново изменение от 2020 г. (Обн. ДВ. бр.20 от 26 Февруари 2008г., изм. ДВ. бр.53 от 12 Юли 2011г.,изм. и доп. ДВ. бр.16 от 24 Февруари 2020) Не е ли редно да се използват актуалните нормативни документи, които са валидни в момента на кандидатстването?</p> <p>Предварително благодаря за оточненията</p>	<p>3. Наредба за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват се прилага в актуалната ѝ редакция, но в т. 8 от Раздел 11.2. „Методика за прилагане на критериите за подбор“ погрешно е цитирана нейна по-стара редакция.</p>
10.	21/11/2025 - 15:46	<p>За интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1 Моля за разяснение относно:</p> <p>1. Относно раздел 12.1. Общи документи, т. 8 - За инвестиции свързани със самоходна техника и прикачен инвентар, дроневи и софтуер ще се изисква ли документ от РИОСВ или ще има облекчен режим както при</p>	<p>1. По искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище по отношение на съответствието на земеделска техника и прикачен инвентар, софтуер, специализирани транспортни средства и материални и нематериални инвестиции за прилагане на технологиите на прецизно/интелигентно/цифрово земеделие, като например (неизчерпателен списък): сензори, дроневи,</p>

	<p>приема по НПВУ ?</p> <p>2. Когато помощта е 60 %, къде ще се прави процедурата за избор на изпълнители с покана в ИСУН ли ? Или процедурата ще е същата както когато помощта е 50 % - една или три оферти ?</p> <p>3. Относно раздел 11.2. Методика за прилагане на критериите за подбор по По Критерий 1.1, да разбирам ли, че при смесени стопанства ще сравнявате 1 дка с 1 бр. животно? Хипотетично ако имам 20 бр. кокошки отглеждани по биологичен начин и 18 дка конвенционални трайни насаждения, то аз ще получа 10 точки по този критерий защото кокошките са повече бройки.</p>	<p>изкуствен интелект, сателитни изображения, автоматизация и роботика, вкл. земеделска техника с такива компоненти със ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, което е публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест.</p> <p>2. В Условието за кандидатстване са посочени изискванията и документите за определяне допустимостта на заявените разходи, като не са предвидени специфични правила за избор на изпълнител.</p> <p>3. За описания в запитването случай заявлението за подпомагане няма да получи точки по Критерий 1.1, тъй като част от производството (трайните насаждения) са конвенционални. Предимство по критерия получават заявления за подпомагане, представени от кандидати, които имат сключен действащ договор за контрол и сертификация с контролиращо лице преди 01.01.2025 г. с актуални данни за всички култури/животни за стопанската 2024/2025 г., с които се кандидатства (по група на културите и размер на площите и/или по вид и брой на животните) и същите са описани в Приложение № 3 „Бизнес план - образец“. Т.е. групата на културите и размера на площите и/или вида и броя на животните, посочени в бизнес плана към заявлението за подпомагане,</p>
--	---	--

			трябва да са обект на контрол по правилата за биологично производство преди 01.01.2025 г. и за стопанската 2024/2025 г.
11.	21/11/2025 - 16:38	<p>Относно интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1</p> <p>Моля за разяснение по Приложение 3 Бизнес план:</p> <p>1. На лист "Т НР", ако НЕ Е заявено предимство по критерии 5.2 Кандидати на територията на райони с природни и други ограничения попълват ли се двете таблици или се оставят празни?</p> <p>2. На лист Т2 по време на общественото обсъждане бяха отправени множество възражения за вписването на идентичните инвестиционни разходи, ако кандидатът ще подава заявление и по интервенция П.Г.1.1. Да разбираме ли че независимо дали по двете интервенции са подадени идентични разходи ако се кандидатства с едни и същи площи то тези разходи се вписват в таблица Т2 ?</p> <p>3. На лист Т2, ако по двете интервенции се кандидатства с различни площи то тогава разходите предвидени по П.Г.1.1 не се вписват в тази таблица ?</p> <p>4. На лист Резултати е посочена само формулата за NPV, да разбираме ли че при проверка за ефективността на бизнес плана ще се гледа само този показател или ще проверявате и Индекс на рентабилност, Срок на</p>	<p>1. Ако не е заявено предимство по критерии 5.2 „Кандидати на територията на райони с природни и други ограничения“, таблиците на лист „Т НР“ от Приложение № 3 „Бизнес план“ не се попълват от кандидатите.</p> <p>2. и 3. Когато заявените за подпомагане разходи по двата приема – интервенция П.Г.1 и интервенция П.Г.1.1 – са предназначени за отглеждането на едни и същи площи/животни, т.е. за едно и също стопанство или част от стопанство, то то следва да докаже икономическата си жизнеспособност при реализиране на двете инвестиции едновременно.</p> <p>Когато заявените за подпомагане разходи по двата приема са предназначени за отглеждането на различни площи/животни, т.е. за различни части от стопанство, тогава не е необходимо разходите, предвидени по П.Г.1.1 да се вписват в таблицата на лист „Т2“</p> <p>И в двата случая кандидатите обосновават идентичността или различието между тях в раздел А на лист „Обща информация“ от Приложение № 3 „Бизнес план“.</p> <p>4. В настоящия прием е предвидено ефективността на бизнес плана да се оценява само с посочения на лист „Резултати“ показател.</p>

		откупуване и Вътрешна норма на възвращаемост ? 5. На лист Обща информация - под планиран краен срок за извършване на инвестицията се разбира за колко месеца ще се изпълни инвестицията или трябва да се попълни точна дата ?	5. Не е необходимо посочването на конкретна дата, а само индикативен срок за извършване на инвестицията.
12.	21/11/2025 - 17:11	<p>Здравейте,</p> <p>Ако земеделски производител избрал да се облагат по чл. 29 от ЗДДФЛ и подава НФ1 към НСИ по закон той е длъжен да въвежда:</p> <p>За статистически цели, земеделските стопани, избрали да се облагат по чл. 29 от ЗДДФЛ и чиито разходи не са документално обосновани, е достатъчно да попълнят Отчета за приходите и разходите (ОПР), като част от ГОД, по следния начин:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нормативно признатите разходи се посочват на код 10500 от ОПР; • Разходите за осигуровки на земеделските стопани (ако има такива) – на код 10320 от ОПР; • Приходите от продажба на продукция – на код 15110 от ОПР; • Приходите от финансираня, в т.ч. от правителството – на код 15411. <p>https://www.nsi.bg/news/godishniyat-otchet-za-deinostta-prez-2022-g-vkly...</p> <p>Така в НСИ има данни за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • - „Общо за група Г”, (код 15000) и „Общо за група Г”, (код 10000), но липсват Разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи”, (код 10410) защото няма изискване. И в такъв 	В Условието за кандидатстване е посочен начина на изчисляване на съответствието с критерий 4.1, като не са предвидени изключения от правилото, а специфичните случаи са надлежно описани. В описания в запитването случай в изчислението на средноаритметичния размер на оперативната печалба на кандидата амортизациите (код 10410) ще бъдат 0 (нула).

		случай ако кандидата има подадени отчети но му липсва описание в код 10410 как ще постъпите? И какво да направи бенифициента?	
13.	21/11/2025 - 18:50	<p>Нашето стопанство е смесено стопанство – имаме животновъдна ферма и същевременно отглеждаме зърнени култури. Подготвяме проект с инвестиции изцяло в чувствителен сектор – закупуване на земеделска техника, с която се обработват площите с култури, предназначени за изхранване на животните. Моля да уточните следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • За да принадлежи проектът към бюджета за чувствителен сектор задължително ли е приходите да са само от животновъдна продукция? • При положителен отговор на горния въпрос, моля да уточните дали ако проектът бъде одобрен в бюджета за „чувствителните“ сектори, при или след изпълнение на проекта може да се „мигрира“ към бюджета, който е предназначен за „неприоритетните“ сектори (ако разбира се, точките биха били достатъчни)? Този въпрос е продиктуван от факта, че е възможно в бъдеще да преминем изцяло към растениевъдна дейност и трябва да сме запознати с рисковете пред проекта ни. 	<p>Кандидатите сами определят към кой от бюджетите да подадат заявлението за подпомагане, съобразно отглежданите култури/животни, посочени в бизнес плана (Приложение № 3). Във връзка с посочения в запитването пример, за да бъде заявлението за подпомагане с инвестиции, изцяло насочени към чувствителни сектори съгласно Приложение № 2, то те трябва да са съобразени с капацитета на животновъдния обект и приходите в бизнес плана следва да са само от продукцията от животновъдството.</p> <p>По отношение на въпроса във втората точка от запитването не е допустимо „мигриране“ между бюджетите по приема в бъдеще, предвид задължението на кандидата до края на периода на мониторинг да спазва изискванията на чл. 53, ал. 1 от Наредба № 4 от 2024 г., като по-специално ще обърнем внимание на следните условия от разпоредбата:</p> <p><i>„1. да използва подпомаганите активи и да изпълнява подпомаганите дейности съгласно определеното им с бизнес плана и/или одобреното заявление за подпомагане предназначение и капацитет;</i></p> <p>...</p> <p><i>б. да спазва изискванията, във връзка с които бенефициентът е получил по-висок интензитет на финансова помощ, посочени в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане или в</i></p>

14.	21/11/2025 - 18:52	<p>Здравейте, Въпрос по процедура П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием. Нашето стопанство е смесено стопанство – имаме животновъдна ферма и същевременно отглеждаме зърнени култури. Подготвяме проект с инвестиции изцяло в чувствителен сектор – закупуване на земеделска техника, с която се обработват площите с култури, предназначени за изхранване на животните. Моля да уточните следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • За да принадлежи проектът към бюджета за чувствителен сектор задължително ли е приходите да са само от животновъдна продукция? <p>При положителен отговор на горния въпрос, моля да уточните дали ако проектът бъде одобрен в бюджета за „чувствителните“ сектори, при или след изпълнение на проекта може да се „мигрира“ към бюджета, който е предназначен за „неприоритетните“ сектори (ако разбира се, точките биха били достатъчни)? Този въпрос е продиктуван от факта, че е възможно в бъдеще да преминем изцяло към растениевъдна дейност и трябва да сме запознати с рисковете пред проекта ни.</p>	<p>административния договор;“</p> <p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 13: <i>„Кандидатите сами определят към кой от бюджетите да подадат заявлението за подпомагане, съобразно отглежданите култури/животни, посочени в бизнес плана (Приложение № 3).</i> <i>По отношение на въпроса във втората точка от запитването следва да се има предвид задължението на кандидата до края на периода на мониторинг да спазва изискванията на чл. 53, ал. 1 от Наредба № 4 от 2024 г., като по-специално ще обърнем внимание на следните условия от разпоредбата:</i> <i>„1. да използва подпомаганите активи и да изпълнява подпомаганите дейности съгласно определеното им с бизнес плана и/или одобреното заявление за подпомагане предназначение и капацитет;</i> <i>... б. да спазва изискванията, във връзка с които бенефициентът е получил по-висок интензитет на финансова помощ, посочени в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане или в административния договор;““</i></p>
15.	22/11/2025 - 08:00	<p>Здравейте, Въпрос по процедура П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием. Бихме желали да получим допълнително уточнение по въпрос към Раздел 9.1. Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на</p>	

		<p>одобрените заявления за подпомагане: В т. 17. се казва, че: "Условията по т. 16 не се прилагат за инвестиции, свързани само с енергийна ефективност на съществуващо съоръжение, инвестиции за съоръжения за съхранение на вода или за инвестиции, които използват само рециклирани води." 1, Въпрос: Следва ли да се разбира, че при подобряване на енергийната ефективност на съществуващо съоръжение не се налага представянето на всички изискуеми документи доказващи ползването на води за напояване, а инвестицията се приема за безусловна дори ако не е извършвано напояване през последните 3 календарни години? 2. Въпрос: Как и необходимо ли е да се доказва наличието на съществуващото съоръжение, предмет на модернизация? 3. Въпрос: При инвестиции за напояване използващи отпадни / рециклирани води и / или дъждовни води, за които не са регистрирани напоителни съоръжения и не е наличен документ по т. 16.3.1 приемат ли се за съществуващи напоителни системи? Предварително благодарим за уточненията!</p>	<p>1. и 2. Предвид разпоредбата на последния абзац на чл. 74, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115, изключението по т. 17 от Раздел 9.1 от УК следва да се прилага само за условията по т. 16.1 и т. 16.2., а наличието на съществуващи напоителни инсталации в стопанството се доказва чрез документите по т. 16.3. Следва да имате предвид и условието на т. 7 от раздел 13 на УК и чл. 12 от Наредба № 4. 3. В УК са посочени начините за доказване, че напоителните инсталации в стопанството са съществуващи. За целите на настоящия прием, посочените в запитването случаи няма да се приемат за съществуващи.</p>
16.	23/11/2025 - 14:35	<p>Здравейте, Регистриран земеделски стопанин съм и отглеждам над 500 биологични пчелни семейства. Пчелните семейства са разположени в два животновъдни обекта извън населени места. Стопанският ни двор и сградите в които извършваме първичната обработка на пчелния мед както и складовите ни помещения се намират в населено място</p>	<p>Коефициентите в Приложение № 3 „Калкулатор земеделска техника“ към УК са разработени въз основа на Приложение II от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 г., където за пчелни семейства не е включен коефициент за приравняване на животински единици. В тази връзка посочените разходи „трактор“ и „косачка“ не попадат в обхвата на допустимите разходи при</p>

	<p>което е на повече от 40км от пчелините, предвид това че близките населени места около пчелините са почти обезлюдени и бе никаква администрация. Това прави местоположението идеално за отглеждане на „жилещите ни приятелки“, но не и за намирането на работна ръка. Пътищата до пчелините са горски, черни пътища и при най-малкия дъжд пчелините стават недостъпни дори и за високопроходими автомобили. Изоставените къщи и дворове и в най-сухите години „произвеждат“ обилна зелена маса през пролетта, а лятно време са застрашени от пожари.</p> <p>Важно е също така да се отбележи, че стопанството ми при „нормална“ година получава добиви в размер на 10 000-12 000кг мед, но това е нетно тегло. Като добавим тежестта на дървените рамки и восъка, които са неразделна част от процеса „вадене на мед“ това означава, че общото тегло восък, мед и дървени рамки минаващи през калните черни пътища възлиза на 48 000 – 50 000кг., които трябва да се извозват до стопанския ни двор на разстояние повече от 40км.</p> <p>Предвид гореизложеното, стопанството ми се нуждае от закупуването на самоходна земеделска техника – трактор и прикачен инвентар - ремарке за пренос на кошери, рамките с мед и др. и косачка за поддържане на пространството около пчелините и тяхната безопасност от пожари.</p> <p>Закупуването на земеделска техника е допустимо за подпомагане по интервенция II.G.1. Съгласно т. 9 от раздел 9.1. „Условия за допустимост на</p>	<p>отглеждане на пчелни семейства. Описаното в запитването „<i>ремарке за пренос на кошери, рамките с мед и др.</i>“ попада в обхвата на понятието „прикачен инвентар за пчеларство“, но следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p>
--	--	--

	<p>дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“ от условията за кандидатстване по същата:</p> <p><i>„Кандидатите представят обосновка и информация в бизнес плана за доказване на съответствието между техническите характеристики, параметрите и капацитетът на активите, за които се кандидатства, и отглежданите култури и животни по заявлението за подпомагане, която подлежи на оценка от ДФЗ.“</i></p> <p>Също така, съгласно т. 9.1 от раздел 9.1. „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“:</p> <p><i>„Обосновката за заявената за подпомагане земеделската техника подлежи на оценка от ДФЗ по изготвена методика съгласно Приложение № 7.“</i></p> <p>Методиката (Приложение № 7) обаче, както и „Инструкциите за използване на калкулатор за оценка на капацитета на земеделска техника“ (Приложение № 7а) към нея и по специално раздел II. “При инвестиции за закупуване на самоходна земеделска техника за нуждите на животновъдни стопанства” не включват пчелни животновъдни стопанства.</p> <p>Моля да уточните, по какъв начин, ще се оценява заявената за подпомагане самоходна земеделска техника за нуждите на животновъдните стопанства с пчели? Дали в конкретния случай е приложима и достатъчна само обосновка, съгласно изискванията на т. 9 от раздел 9.1. или има и други изисквания с които е необходимо да се съобразим?</p>	
--	--	--

17.	23/11/2025 - 16:27	<p>Относно интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1:</p> <p>1. Когато инвестицията е свързана със създаване на нови трайни насаждения, има ли специфични изисквания към изпълнителя, който ще извършва обработките по засаждане на трайните насаждения?</p> <p>2. „Когато инвестицията е свързана със създаване на нови трайни насаждения, допустимо ли е изпълнителят, който ще извършва обработките по засаждане на трайните насаждения, да е физическо лице? Ако е допустимо, на какви условия трябва да отговаря физическото лице?</p>	<p>В УК не са предвидени специфични изисквания към „към изпълнителя, който ще извършва обработките по засаждане на трайните насаждения“, но предвид разпоредбата на т. 14.6 от Раздел 10.1 „Условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обоснованост на разходите“ от УК, не е допустимо изпълнителят да е физическо лице.</p>
18.	24/11/2025 - 11:11	<p>Въпрос по процедура П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“:</p> <p>Допустимо ли е подаването на заявлението за подпомагане с КЕП на физическото лице, представляващо кандидат юридическо лице?</p>	<p>Допустимо е подаването на заявлението за подпомагане с КЕП на физическото лице, представляващо кандидат юридическо лице, ако този КЕП е присвоен към профила на кандидата в СЕУ.</p>
19.	24/11/2025 - 13:31	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Кандидатът по настоящата процедура към момента е физическо лице, регистрирано като земеделски стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.) повече от 2 години, нез прекъсване и отговаря на условията за Минималния икономически размер на стопанства.</p> <p>Предстои създаване на юридическо лице - еднолично дружество с ограничена отговорност със собственик и управител същото физическото лице, като това</p>	<p>Описаният в запитването случай попада в приложното поле на т. 9 от Раздел 8.1 от УК, а именно: „9. За кандидатите еднолични дружества с ограничена отговорност за изпълнение на изискванията по т. 1.2 и т. 1.3 се признават и обстоятелствата за физическото лице, което е едноличен собственик на капитала от учредяването му.“</p> <p>По отношение на втория въпрос следва да имате предвид, че УО няма компетенции по реда и начина на водене на регистъра по Наредба № 3 от 1999 г.</p>

	<p>физическо лице ще е едноличен собственик на капитала от учредяването му, съчетано със заличаване на регистрацията като земеделски производител на физическото лице и създаване на регистрация на земеделски стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.) на юридическото лице.</p> <p>В Условието за кандидатстване 8.1. Критерии за допустимост на кандидатите е записано:</p> <p>1.3. да имат приход/доход от земеделска дейност и/или приход/доход от услуги директно свързани със земеделска дейност и/или преработка на земеделска продукция и/или участие и подпомагане по интервенциите за директни плащания и/или публична финансова помощ за извършваната от тях селскостопанска дейност за текущата или предходната година.</p> <p>В случая приход от земеделска дейност има физическото лице, но не и новорегистрираното дружество. Ще бъдат ли взети предвид приходите от земеделска дейност в този случай като отговарящи на условията за допустимост?</p> <p>В случай на положителен отговор, то как следва да се постъпи? След създаването на новото юридическо лице да се направи регистрацията му по Наредба № 3 от 1999 г. и прехвърляне на наличния животновъден обект, след което да се прекрати регистрацията на земеделски стопанин на физическото лице? Следва ли да се направят други стъпки, различни от посочените?</p>	
--	---	--

20.	24/11/2025 - 13:35	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Кандидатът по настоящата процедура към момента е физическо лице, регистрирано като земеделски стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.) повече от 2 години, нез прекъсване и отговаря на условията за Минималния икономически размер на стопанства.</p> <p>Предстои създаване на юридическо лице - еднолично дружество с ограничена отговорност със собственик и управител същото физическото лице, като това физическо лице ще е едноличен собственик на капитала от учредяването му, съчетано със заличаване на регистрацията като земеделски производител на физическото лице и създаване на регистрация на земеделски стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.). на юридическото лице.</p> <p>В Условията за кандидатстване 8.1. Критерии за допустимост на кандидатите е записано:</p> <p>1.3. да имат приход/доход от земеделска дейност и/или приход/доход от услуги директно свързани със земеделска дейност и/или преработка на земеделска продукция и/или участие и подпомагане по интервенциите за директни плащания и/или публична финансова помощ за извършваната от тях селскостопанска дейност за текущата или предходната година.</p> <p>В случая приход от земеделска дейност има физическото</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 19:</p> <p><i>„Описаният в запитването случай попада в приложното поле на т. 9 от Раздел 8.1 от УК, а именно: „9. За кандидатите еднолични дружества с ограничена отговорност за изпълнение на изискванията по т. 1.2 и т. 1.3 се признават и обстоятелствата за физическото лице, което е едноличен собственик на капитала от учредяването му.“</i></p> <p><i>По отношение на втория въпрос следва да имате предвид, че УО няма компетенции по реда и начина на водене на регистъра по Наредба № 3 от 1999 г.“</i></p>
-----	-----------------------	---	--

		<p>лице, но не и новорегистрираното дружество. Ще бъдат ли взети предвид приходите от земеделска дейност в този случай като отговарящи на условията за допустимост?</p> <p>В случай на положителен отговор, то как следва да се постъпи? След създаването на новото юридическо лице да се направи регистрацията му по Наредба № 3 от 1999 г. и прехвърляне на наличния животновъден обект, след което да се прекрати регистрацията на земеделски стопанин на физическото лице? Следва ли да се направят други стъпки, различни от посочените?</p>	
21.	24/11/2025 - 13:44	<p>Здравейте, моля за отговор по следния казус: Имам изградена мрежова ФЕЦ 14,88 КВ по проект BG06RDNP001-4.012-1586, като съм представил ел. проект и Анализ, удостоверяващ изпълнението на условията по т. 14.1.-14.5. от Раздел 9.1. „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“, изготвен и заверен от правоспособно лице с компетентност в съответната област, вписан в Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране Сега желая за закупя батерия към нея - 8 КВ. по Т. 14.4. от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“. - необходимо ли е да представям отново ел. проект и анализ или е достатъчно да представя: Документ - приемно-предавателни протоколи за доставка на налична в стопанството фотоволтаична инсталация</p>	<p>Във връзка с поставения въпрос следва да имате предвид, че съгласно т. 14.5 от Раздел 9.1 от УК анализ, удостоверяващ изпълнението на условията по т. 14.1.-14.4. се представя във всички случаи за инвестиции за производство и/или съхранение на енергия от ВЕИ, документът по т. 27 от Раздел 12.1 от УК е приложим само в случай на заявено подпомагане за съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) към съществуващи в стопанството фотоволтаични системи. По отношение на въпроса за представяне на „ел.проект“ следва да имате предвид, че УО няма компетенции по ЗУТ, като в тази връзка е предвидено представянето на един от документите по т. 14 и, когато е приложимо, по т. 12 от Раздел 12.1 от УК.</p>

		<p>Благодаря предварително С уважение Веселин Цветков</p>	
22.	24/11/2025 - 15:43	<p>Здравейте, Моля за следните разяснения относно П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1:</p> <p>1. Относно Бизнес план - моля да потвърдите, че бизнес планът се изготвя единствено и само в евро, независимо дали е преди или след 01.01.2026 г., а сумите в заявлението за подпомагане в СЕУ се попълват в лева за проектни предложения, подадени преди 01.01.2026 г., и в евро – след тази дата.</p> <p>2. Относно начина на доказване на критерий за подбор 5.3. „Земеделски стопанин, участващ в системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ) / системата за информация за устойчивостта на земеделските стопанства (СИУЗС)“ - във връзка с критерий за подбор 5.3. от Насоките за кандидатстване, моля за официално разяснение относно начина на доказване на критерия:</p> <p>2.1. Доказване на Предишно Участие (за 2 точки):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Какъв точно документ (напр. Удостоверение от МЗХ/Областна дирекция "Земеделие") трябва да се приложи към Заявлението за подпомагане, за да се докаже, че кандидатът е участвал в СЗСИ през предходна/и година/и? • Кой е компетентният орган, който издава този документ? <p>2.2. Доказване на Ангажимент (за 1 точка):</p> <ul style="list-style-type: none"> • По какъв начин следва да се удостовери 	<p>1. В Приложение № 3 „Бизнес план“ при всяка таблица, в която се въвеждат стойности, изрично е посочено, че се попълват в евро. В допълнение, както е посочено в отговор на постъпил коментар в периода на общественото обсъждане на насоките, „Предвид факта, че бизнес плана отразява паричните потоци от дейността в бъдещ период, в Приложение № 3 към Условиата за кандидатстване са посочени указания за попълване на данните в евро“.</p> <p>2. Във връзка с критерий за подбор 5.3 не е предвидено представянето на документ, а в 9.2 от Раздел 11.2 от УК изрично е посочено, че данните се взимат по служебен път от Главна дирекция „Земеделие и регионална политика“ в МЗХ, Отдел „Агростатистика“.</p> <p>Кандидатът заявява съответната степен на съответствие, като за предходни участия в СЗСИ може да се извърши проверка на следния електронен адрес: https://www.fadn.bg/. Ангажиментът за участие в СЗСИ или подобна (система за информация за устойчивостта на земеделските стопанства (СИУЗС)) ежегодно до края на периода на мониторинг само се заявява чрез избор на която и да е от степените на съответствие с критерия.</p>

	<p>ангажиментът за участие в СЗСИ/СИУЗС? Кога следва да бъде поет ангажиментът, за да бъде изпълнен критерият - преди подаването на Заявлението за подпомагане или след успешно класиране, но преди подписването на Договор за предоставяне на финансова помощ?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Какъв доказателствен документ от МЗХ/Областна дирекция "Земеделие" трябва да се приложи към Заявлението за подпомагане (за 1 точка) за поет бъдещ ангажимент? <p>3. Относно Критериите за допустимост на новоучредени Групи/Организации на производители - във връзка с Критериите за допустимост за Групи и Организации на производители (т. 2.), които са новоучредени и признати в съответствие с националното/европейското законодателство, но все още нямат завършена финансова година и собствена история на продажби, моля да разясните следните моменти:</p> <p>3.1. Относно прихода от продажби (т. 2.2. и т. 3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Има ли минимален изискуем размер на прихода от продажби за новоучредена Група/Организация на производители (ОП) към датата на кандидатстване? - Ако Групата/ОП няма собствен приход от продажби (поради това, че е новоучредена), приемат ли се за изпълнение на т. 2.2. приходите от продажби на селскостопански продукти на нейните членове? - Ако се приемат приходите на членовете, как се доказват те? Допустимо ли е да се представи Справка-декларация с обобщени данни за приходите на всички 	<p>3.1. Видно от утвърдените УК, изискването към кандидатите е да имат приход, който доказват чрез попълване на съответния раздел от Приложение № 4 „Декларация при кандидатстване“ и представяне на документите, посочени в т. 2 от Раздел 12.2 от УК, като никъде не е посочен минимален размер на този приход. По втория въпрос – в т. 2.2.1. от Раздел 9.1 от УК изрично е посочено, че „за приходи по т. 2.2. не се признават продажби на отделните членове, включително и помежду си“.</p>
--	---	---

	<p>членове и/или Декларация от Групата/ОП, че членовете ѝ отговарят на това изискване, придружена от копия на ГФО/Отчети на съответните членове?</p> <p>3.2. Относно СПО (Стандартен производствен обем)</p> <p>- Дължи ли се доказване на минимален СПО (по т. 1.4. и т. 4.) от страна на Групата/Организацията на производители?</p> <p>- Ако се изисква доказване на СПО, какви данни трябва да бъдат попълнени в Декларацията за СПО? Трябва ли това да са:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обобщени данни за всички членове на Групата/ОП? • Индивидуални данни от стопанствата на членовете, пропорционално на техния дял? • Ако се приемат данни от членовете, по кой начин Групата/ОП декларира обработваната земя и отглежданите животни на своите членове (по т. 4.1. и 4.2.)? <p>3.3. Относно Бизнес плана (т. 2.3.) - тъй като Групата/ОП е новоучредена, трябва ли Бизнес планът (т. 2.3.) да отразява съвкупното подобряване на дейността на членовете и/или само дейностите, които Групата/ОП ще извършва от свое име след своето учредяване?</p> <p>4. Относно избора на изпълнител - Във връзка с обстоятелството, че максимален интензитет на безвъзмездна финансова помощ може да достигне 65%, моля да потвърдите следното:</p> <p>За кандидати, които не попадат в обхвата на възложителите по чл. 5 и чл. 6 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) (напр. земеделски производители,</p>	<p>3.2. За кандидатите групи и организации на производители в настоящата интервенция от Стратегическия план няма изискване за минимален СПО нито по отношение на кандидата, нито по отношение на членовете на групата/организацията.</p> <p>3.3. Изискването на т. 2.3. от Раздел 9.1 предвижда бизнес плана да доказва подобряване на дейността на групата/организацията на производители чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности.</p> <p>4. В Закона за подпомагане на земеделските производители, Наредба № 4 от 25.10.2024 г. и Условията за кандидатстване, няма изискване по отношение на процедурата за избор на изпълнители, което да е обвързано с размера на финансовата помощ. В Условията за кандидатстване еднозначно са определени изискуемите документи – оферти и договор с избран изпълнител - без</p>
--	---	--

		<p>групи/организации на производители и др.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • За доказване на обосноваността на разходите и избора на изпълнител/доставчик се прилагат единствено правилата, описани в т. 12 и 13 от Условието за кандидатстване (т.е. една оферта за активи с референтни разходи и минимум три съпоставими оферти за останалите разходи)? • Не се изисква от тези кандидати, въпреки надвишаващия 50% интензитет на помощта (до 65%), да провеждат процедура по ЗОП, публична покана, публикация на профила на купувача или еквивалентна на тях процедура за избор на изпълнител/доставчик, различна от задължението за събиране на 1 или 3 оферти, описано в Условието за кандидатстване. <p>С уважение!</p>	<p>да е определен метод на събиране на офертите и избиране за изпълнител за кандидатите, които не са възложители по ЗОП.</p>
23.	25/11/2025 - 09:01	<p>Здравейте, Моля за следните разяснения относно П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1:</p> <p>Съгласно Раздел 8.1., т. 1.2.1. За кандидати, които през посочения период са загубили производствения си потенциал вследствие на непреодолима сила и извънредни обстоятелства и са представили надлежни документи от компетентен орган, доказващи съответното събитие, изпълнението на условието се проследява за 24 месеца преди настъпване на събитието. В определението за "Непреодолима сила и извънредни обстоятелства", подточка д определя д) смърт на бенефициера;</p>	

		<p>Въпрос 1: Под определението "в следствие на непреодолима сила" в Раздел 8.1., т.1.2.1, счита ли се смърт на бенефициент, като починалият земеделски производител е наследен от новорегистриран земеделски производител (ЗП). Допустим кандидат ли е новорегистриран земеделски производител (2025 г.), който е наследник и правоприемник на стопанството? Правоприемникът новорегистриран земеделски производител има производствен земеделски опит повече от двадесет години с друга земеделска фирма и наследява цялото стопанство на починалия бенефициент (като новорегистрирано ЗП) и продължава на сто процента неговата дейност - няма ли право да получава възможност за участие във всички направления за развитие на стопанството на починалия земеделски производител без прекъсвания?</p> <p>Въпрос 2: Аналогично могат ли да се предоставят и точки за печалби, вземайки предвид историята на новия (наследник/правоприемник) и стария (починал) земеделски производител (за годините когато съответния земеделски производител е бил действащ). Признаването на това обстоятелство е важно, за да се продължи приемствеността и да не се лишават наследниците, които и без това са в трудна позиция лична и професионална от гледна точка на усвояване и стабилизиране на земеделското стопанство, от възможността да развият стопанството.</p>	<p>1. Загубата на производствения потенциал касае погиване на производствените активи – насаждения и/или стада – вследствие на което земеделският стопанин не може да произведе селскостопанска продукция и да реализира приходи от нея, въпреки положените грижи при упражняване на земеделската си дейност. От друга страна, целта на условието за „история“ на кандидата като земеделски стопанин е идентифициране на такива, притежаващи опит в земеделието. В т. 8, т. 9 и т. 10 от Раздел 8.1 от УК са посочени случаите, в които е допустимо доказване на изискванията по т. 1.2 и т. 1.3 от същия раздел с данни за друго лице.</p> <p>2. В т. 6.2 от раздел 11.2 от УК са посочени случаите, в които е допустимо доказване съответствие с критерия с данни за друго лице.</p>
24.	25/11/2025 - 09:48	Здравейте, Въпрос по процедура П.Г.1 „Инвестиции в земеделските	Както е посочено в заглавието на Таблица 4 от Приложение № 3 „Бизнес план“, таблицата се попълва с

		<p>стопанства“:</p> <p>При изготвяне на бизнес планът, допустимо ли е същият да обхваща само част от земеделските земи и култури на кандидатът, за които ще се използват активите или бизнес планът трябва да обхваща цялата дейност на кандидатът?</p> <p>Благодаря Ви предварително</p>	<p>данни за сеитбооборот/обработваеми площи по видове култури и среден добив от дка – само за земята, която съответства на капацитета на активите, за които се кандидатства за финансиране по подаденото заявление за подпомагане.</p>
25.	25/11/2025 - 10:03	<p>Здравейте,</p> <p>Имам Въпрос по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ :</p> <p>Възможно ли е изграждането на нов котел използващ за гориво растителни отпадъци - слама, за оранжерия която към момента използва котел за отопление на твърди горива?</p> <p>С уважение Антони Стефанов</p>	<p>Инвестиции за производство и/или съхранение на енергия от ВЕИ са допустими при условията, посочени в т. 14 от Раздел 9.1 от УК.</p>
26.	25/11/2025 - 10:25	<p>Здравейте,</p> <p>Моля за следните разяснения относно П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1:</p> <p>Допустимо ли е закупуването на земеделска техника за винени лозя и изграждане на мрежа за градушки за същите?</p>	<p>Посочените в запитването активи са допустими за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Вино“ и съгласно т. 2.9 от Раздел 9.2 от УК не могат да получат подпомагане по настоящата интервенция.</p>
27.	25/11/2025 - 16:47	<p>Уважаеми госпожи/господа,</p> <p>моля за отговори и разяснение на следните въпроси относно интервенция "П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием":</p> <p>1. В текста на Приложение 10 от документите за кандидатстване, в част Д. Телета/малачета е записано, че са допустими "Системи за автоматично управление на</p>	<p>1. Посочените в запитването активи попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, но сами по себе си не допринасят за прехода към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета и не са включени в Приложение № 10, ако не са част от цялостна инвестиция за преминаване към алтернативни</p>

		<p>процесите". В тази връзка моля да разясните дали в това понятие се включва работ за хранене на животните и дали инвестиция в подобен работ е допустима по процедурата?</p> <p>2. Допустим разход ли е инвестиция в работи за доене на крави в животновъдно стопанство?</p> <p>3. Относно Критерий 4 "кандидати доказващи финансова устойчивост": Кандидати, които не съставят ОПР и счетоводен баланс съгласно Закона за счетоводството и които подават ГДД ,по какъв начин доказват финансова устойчивост. Моля да уточните кои данни от ГДД се взимат за изчисление на критерия. Ако не се предвиждат подобни критерии за изчисление на точки спрямо данни в ГДД, това означава ли че Критерий 4 се отнася единствено за кандидати съставлящи ОПР и счетоводен баланс.</p> <p>С уважение.</p>	<p>системи за отглеждане.</p> <p>В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p> <p>2. Посоченият в запитването актив попада в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите.</p> <p>3. Както е посочено и в отговор на постъпили коментари в периода на обществено обсъждане на насоките за кандидатстване, <i>„по данни от електронната страница на Националния статистически институт (НСИ), на основание чл. 20, ал. 4 във връзка с ал. 3 от Закона за статистиката всички физически лица, които са осъществили стопанска дейност през отчетната година, имат задължение за подаване на Годишен отчет за дейността (ГОД) в НСИ. Задължение да подават ГОД имат само тези физически лица, които извършват стопанска дейност, т.е. реализират продукти или услуги на пазара, а не тези, които произвеждат продукти за собствено потребление. Отчетът, който се попълва от земеделските стопани, е „Годишен отчет за дейността на предприятията, несъставящи баланс“ (НФ1). На следния електронен адрес - https://www.nsi.bg/news/godishniyat-otchet-za-deinostta-prez-2022-g-vklyuchitelno-i-na-zemedelskite-stopani-se-podava-v-nsi-do-30-yuni-1441 са налични разяснения от НСИ по отношение на това задължение и указания за</i></p>
--	--	--	---

			попълването на ГОД.“
28.	25/11/2025 - 18:35	Относно За интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1 1. Допустима инвестиция ли е ново напояване за площи, които не са били напоявани до сега?	Допустими са инвестиции за „напояване за площи, които не са били напоявани до сега“ при спазване на условията за допустимост на дейностите и разходите, посочени в УК.
29.	25/11/2025 - 18:59	Относно интервенция П.Г.1 – ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1: 1. При земеделско стопанство, специализирано в пчеларство (пчелни семейства), допустим разход ли е закупуването на трактор с челен товарач и прикачен инвентар – косачка/мулчер/шредер? Челният товарач ще се използва за преместване на кошери и магазини в различните фази на производството на пчелни продукти, а косачката/мулчерът/шредерът – за премахване на треви и храсти в пчелина, включително при биологични пчелини, където не е позволено използването на препарати за унищожаване на растителност. 2 .При стопанство с пчелни семейства допустим разход ли е специализирано транспортно средство – хладилен бус, предназначен за превоз на пчелни продукти, в частност пчелен прашец? 3.При стопанство с пчелни семейства допустим разход ли е специализирано транспортно средство – товарен бус, оборудван с алуминиева товарна рампа, предназначен за превоз на празни и пълни магазини при събиране на мед, рамки и инвентар, необходим за работата в пчелина? Алуминиевата рампа	1. Коефициентите в Приложение № 3 „Калкулатор земеделска техника“ към УК са разработени въз основа на Приложение II от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 г., където за пчелни семейства не е включен коефициент за приравняване на животински единици. В тази връзка посочените разходи „трактор с челен товарач“ и „косачка/мулчер/шредер“ не попадат в обхвата на допустимите разходи при отглеждане на пчелни семейства. 2. Съгласно т. 1.1.5 от раздел 10 на УК е допустимо закупуване на „специализирани земеделски транспортни средства“ с постоянно монтирано хладилно или друго оборудване, което не позволява използването им за други цели. 3. „Товарен бус, оборудван с алуминиева товарна рампа“ не попада в обхвата на понятието „специализирани земеделски транспортни средства“, респ. не попада в обхвата на допустимите разходи по приема.

		<p>(подвижна/сгъваема) ще се използва за безопасно товарене на тежки пълни магазини и рамки с помощта на количка или друго помощно средство. При необходимост бусът може да се използва и за превоз на пълни кошери с пчели и кутии с отводки.</p> <p>4. В случай че инвестицията по т. 3 се счита за допустима, възможно ли е буса и алуминиевата товарна рампа да се доставят от двама различни доставчици, предвид обстоятелството, че фабрични бусове обичайно не се предлагат с такава рампа, а тя се закупува допълнително от специализирана фирма? В този случай инвестицията ще се счита ли за допустима като едно „специализирано транспортно средство“, когато буса и рампата са предмет на две отделни доставки?</p>	<p>4. Не е допустимо специализирани земеделски транспортни средства да бъдат доставяни „на части“ от различни доставчици, предвид факта, че те трябва да са проектирани и създадени за задоволяване на специфични нужди в земеделските стопанства.</p>
30.	25/11/2025 - 19:06	<p>Относно интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1:</p> <p>1. По критерии 5.2 от раздел 11.1. Критерии за подбор какво се има предвид под - дейностите, включени в заявлението за подпомагане, за които се кандидатства, се изпълняват на територията на населено място, чието землище попада в необлагодетелстван район съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г. (обн., ДВ, бр. 20 от 2008 г.; изм., бр. 53 от 2011 г.) - има се предвид мястото на домуване на техниката предмет на инвестицията по проекта или нещо друго ?</p>	<p>Във връзка с поставения въпрос правим уточнение, че не се взема предвид местодомуването на техниката, предмет на инвестицията, а дейности, свързани с конкретно местоположение, като: сондаж, напоителна система, строителство и оборудване на склад, животновъден обект и др.</p>
31.	25/11/2025 -	Относно интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В	

	19:13	<p>ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1:</p> <p>1. По интервенцията може ли да се заявява земеделска техника - трактори с навигация/GPS и прикачен инвентар, които се определят като прецизна техника, с която се намалява разходът на торове, препарати, семена и други или такъв вид техника трябва да се заявява само в другата предвидена интервенция П.Г.1.1?</p>	<p>По настоящия прием са допустими за подпомагане „трактори с навигация/GPS и прикачен инвентар, които се определят като прецизна техника“.</p>
32.	25/11/2025 - 19:17	<p>Относно интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1:</p> <p>1. Възможно ли е стопанин със стопанство изцяло в животновъдството да кандидатства с инвестиции за създаване на трайни насаждения или оранжерии?</p>	<p>Допустимо е създаване на трайни насаждения или оранжерии от всеки кандидат, който отговаря на условията за допустимост</p>
33.	26/11/2025 - 13:23	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Относно интервенция П.Г.1 -ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ №П/Г/1/0/1:</p> <p>1. Критерия за подбор -Финансовото състояние на кандидата обезпечава реализирането на инвестициите при участие по двете интервенции отделно за всяка интервенция ли се прилага или сборно за двете.</p> <p>2. Критерия за подпомагане за заявление за подпомагане насочени 100% към биологично производство, признава ли се при положение че се създават нови насаждения на биологичен парцел с конвенционален разсад, за който има декларация че не е третиран с препарати и съгласно договор и сертификат от контролиращото лице стопанството е 100% биологично. При това положение може ли създаването да е по настоящата интервенция</p>	<p>1. Както е посочено в условието за получаване на точки по критерий 4.1, съответствието се изчислява спрямо заявената стойност на заявлението за подпомагане и не е предвидено натрупване със стойността на инвестицията по интервенция П.Г.1.1.</p> <p>2. Степента на съответствие с критерия зависи от вида на насаждението според сертификата от контролиращото лице – биологично, в преход или конвенционално. Следва да се обърне внимание на изискването за наличие на сключен договор за контрол и сертификация с контролиращо лице преди 01.01.2025 г. с актуални данни за всички култури/животни за стопанската 2024/2025 г., с които се кандидатства (по група на културите и размер на</p>

		<p>като конвенционално , тъй като разсада не е биологичен.</p> <p>3. Системата за предпазване на трайни насаждения и ягодоплодни от градушки , насекоми и птици по коя интервенция е допустима при създаване на биологични и конвенционални трайни насаждения, при положение , че изришно не са описани.</p> <p>4. Стандартни хладилни камери и хладилни камери с електронно управление на температурата по коя интервенция са допустими при положение че не е ясно описано.</p> <p>5. Разсадници на посадъчен материал за трайни насаждения допустими ли са в чувствителен сектор като кандидати и допустими разходи ли са разходите за отглеждане на посадъчен материал.</p> <p>6. Допустимо ли е Земеделски производител участващ в организация да разпредели разходите си по следния начин Създаване на насаждение и напоителна система на Земеделския стопанин, Кладенец и Водоем от които</p>	<p>площите и/или по вид и брой на животните) и същите са описани в Приложение № 3 „Бизнес план - образец“.</p> <p>По отношение на втората част от въпроса, правим уточнението, че създаване на биологично насаждение е допустимо и по двете интервенции, но създаване на конвенционално насаждение е допустимо само в настоящата интервенция.</p> <p>3. Изграждане на защитна система за предпазване от градушки, насекоми, птици и др. е допустима по настоящата интервенция П.Г.1. и не попада в обхвата на допустимите дейности и разходи по интервенция П.Г.1.1.</p> <p>4. Описаните в запитването инвестиции за „стандартни хладилни камери и хладилни камери с електронно управление на температурата“ са допустими по настоящия прием по интервенция П.Г.1, а „хладилни камери с електронно управление на температурата“ попадат и в обхвата на т. 6 от Приложение № 11 „Индикативен списък на допустимите разходи за дейност 2.2 - прецизно/интелигентно/цифрово земеделие“ към УК по интервенция П.Г.1.1.</p> <p>5. В Приложение № 2 към УК не са включени „разсадници на посадъчен материал за трайни насаждения“. Разходи за „отглеждане на посадъчен материал“ не попадат в обхвата на допустимите разходи по приема.</p> <p>6. Кандидатите сами определят обхвата на своето заявление за подпомагане, като съобразяват своите нужди и възможности и представят обосновка за необходимостта и натовареността на заявените активи. В допълнение,</p>
--	--	---	---

		ще бъде захранена напоителната система на организацията, като се предвижда във времето да бъдат захранени с вода и други членове.	следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка, включително и за изкуствено създадени условия, въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности. В допълнение, следва да имате предвид, че кандидатът трябва да съобрази заявените инвестиции с капацитета на стопанството си и под каквато и да е форма да не преотстъпва ползването и да не извършва разпоредителни сделки с активи, предмет на подпомагане, както и да не допуска принудително изпълнение върху такива активи, с изключение на случаите, когато това се изисква по закон, съгласно чл. 53, ал. 2 от Наредба № 4 от 2024 г.
34.	26/11/2025 - 13:26	Относно интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1: Допустим разход ли е да се закупи машина или линия за чупене на бадеми, за да се извади ятката Благодаря предварително С уважение Мария Димитрова	Предвид определението за първично селскостопанско производство и недопустимостта за подпомагане по настоящия прием на дейности, свързани с преработка на селскостопански продукти, следва да имате предвид, че посочените инвестиционни разходи не попадат в обхвата на допустимите разходи по интервенция П.Г.1.
35.	26/11/2025 - 16:09	Въпроси с искане за разяснения по процедура П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1 1. В раздел 9 на Условия за кандидатстване /УК/ в т. 2.2 изрично е написано, че са допустими „съоръжения за съхранение на вода за напояване“. От друга страна в раздел 9.2 т. 2.3. като недопустими дейности са посочени „изграждане, реконструкция и ремонт на естествени и изкуствени водни обекти, включително язовири,	1. и 2. От представеното във Вашето запитване описание на предвидените за кандидатстване инвестиции остава впечатлението, че се касае за изравнител и оборудване към него, което не е допустимо за подпомагане съгласно т. 2.3 от Раздел 92 от УК. В допълнение, следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка въз основа на

	<p>изравнители и др.“ Отправляме искане да потвърдите като допустими следните разходи – извършване на строително-монтажни дейности на база одобрен технически проект с издадено разрешително за строеж в земеделски земи на нови съоръжения за съхранение на вода за напояване. Планирано е съоръженията да се изградят като частично вкопани и с частични насипни оградни диги. За постигането на водоплътност се предвижда изолиране на дъното и откосите с мембрана, върху която се предвижда полагане на защитен пласт. Новите съоръжения няма да представляват изкуствени водни обекти и за тях няма да има издадено ново разрешително за водоползване. Съоръженията ще се захранват контролирано</p> <ul style="list-style-type: none"> - с вода от повърхностен воден обект с действащо разрешение за водоземане - с вода от съществуващи сондажни кладенци също с действащо разрешително за водоземане от подземни води - с оборотна, остатъчна вода от поливните полета с цел водоспестяване и повторна употреба. <p>Въпросите са следните:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Допустима ли е така описаната инвестиция включваща разходи за СМР вкл. изграждане на телена ограда около съоръженията. 2. Закупуване на ново оборудване, което ще обслужва само съоръженията за съхранение - помпи и тръбопроводи за връзка със съществуващите сондажни кладенци	<p>заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p>
--	---	--

	<p>3. Правилно ли тълкуваме, че инвестициите по т.1.1 и т.1.2 попадат в хипотезата на т. 17 от раздел 9.1 на УК и съответно в инженерния проект не следва да бъде доказвана потенциална икономия на вода и ефективно намаление на консумацията на вода</p> <p>4. Изхождайки от посочената т.17, моля да потвърдите, че не е необходимо да прилагаме документи за доказване, че напоителните инсталации в стопанството са съществуващи - документи по т. 24. от раздел 10.1 Общи документи - Документи (фактури, платежни нареждания, банкови извлечения и др.) за плащане за ползвана вода за напояване</p> <p>1. В хипотезата на т. 18. От раздел 9.1 при инвестициите, свързани с нетно увеличение на напояваната площ, използващи вода от водно тяло от подпочвени или повърхностни води е записано, че са допустими при условие, че „състоянието на водния обект не попада в категория по-ниска от „добро състояние“ в съответния ПУРБ поради съображения, свързани с количеството на водите“. В ПУРД водните обекти се характеризират в две категории – екологично състояние и химично състояние. В УК не е уточнено категорията „добро състояние“ или по-висока дали касае екологичното състояние или химичното или следва да са изпълнение и двете? Моля за разяснение!</p>	<p>3. и 4. Предвид разпоредбата на последния абзац на чл. 74, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115, изключението по т. 17 от Раздел 9.1 от УК следва да се прилага само за условията по т. 16.1 и т. 16.2., а наличието на съществуващи напоителни инсталации в стопанството се доказва чрез документите по т. 16.3.</p> <p>5. Чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115 предвижда специфични изисквания, когато се засягат обекти от подпочвени или повърхностни води с определена категория състояние според причини/съображения, „свързани с количеството на водите“. В същото време, в т. 72 и т. 73 от Допълнителните разпоредби на Закона за водите (ЗВ) са посочени дефиниции за състоянието на водите, а именно: <i>„72. "състояние на повърхностните води" е общ израз за състоянието на повърхностно водно тяло, определено от по-лошото от екологичното и химичното му състояние;</i> <i>73. "състояние на подземните води" е общ израз на състоянието на подземно водно тяло, определено от по-лошото от количественото и химичното му състояние;</i> Във връзка с горното, по искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище с разяснения и насоки по поставения въпрос, което е публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ</p>
--	--	--

		<p>1. В Приложение № 2 Списък с приоритетни сектори, култури и животни включва ли се и производството на посадъчен материал за култури, включени в списъка, например производство на разсад малини, къпини и т.н.</p> <p>1. В раздел 13 е записано „Подаването на заявлението за подпомагане, както и всички други документи, които изискват подпис се удостоверява с</p>	<p>(https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест.</p> <p>В допълнение, предвид аналогичното изискване в чл. 46 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 за предходния програмен период, в Указания относно подкрепата чрез ЕЗФРСР за инвестиции в напояване, е представено следното становище:</p> <p><i>„Едно повърхностно водно тяло има „добро състояние“ като цяло, ако има както добро „екологично състояние“, така и добро „химично състояние“ (виж член 2, точка 17, РДВ). Следователно е ясно, че понятието "количествено състояние" не се прилага към повърхностните водни тела. Въпреки това, както е посочено в приложение V на РДВ, екологичното състояние взема предвид "хидроложкия режим", който е поддържащ елемент за качество. Ако едно повърхностно водно тяло няма добро цялостно състояние, за да се определи дали това е поради причини, свързани с количеството на водата, е необходимо само да се проверят неговите качествени елементи, формирации екологичното състояние, и да се установи дали оценката за параметрите/метриките е чувствителна към хидрологията е поне "добра". (Имайте предвид, че методите за оценка на екологичното състояние, съответстващи на РДВ, трябва да вземат предвид всички</i></p>
--	--	---	--

		<p>квалифициран електронен подпис (КЕП). Кандидатът подписва заявлението за подпомагане с валиден КЕП към датата на кандидатстване с титуляр юридическото лице, като автор на подписа в този случай следва да е представляващия кандидатът“. Допустими кандидати по процедурата освен юридически лица са и регистрирани земеделски стопани, които ползват КЕП с автор физическото лице. В УК не е допусната възможност заявлението за подпомагане и всички документи изискващи подпис да се подписват с КЕП титуляр и автор физическото лице, представляващо кандидата. Подобна възможност досега е съществувала в процедурите по ПРСР, например последната BG06RDNP001-4.017. Моля да отговорите дали е допустимо кандидатът да подпише заявлението и др. документи с КЕП титуляр и автор - физическото лице, което е представител на кандидата или да разясните как следва да се подписва при кандидат физическо лице. Също така декларация при кандидатстване Приложение 4 следва да се подпише от всички лица представляващи кандидата, защото в нея се декларира обстоятелства в лично качество – следва да е допустимо тази декларация да може да се подписва с КЕП с титуляр и автор физическо лице, представляващо кандидата. Предварително благодаря!</p>	<p><i>съществуващи натиск върху водните тела, включително тези от водоземания.)“</i></p> <p>6. В Приложение № 2 към УК не са включени <i>„производството на посадъчен материал за култури, включени в списъка, например производство на разсад малини, къпини и т.н.“</i>.</p> <p>7. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 18: <i>„Допустимо е подаването на заявлението за подпомагане с КЕП на физическото лице, представляващо кандидат юридическо лице, ако този КЕП е присвоен към профила на кандидата в СЕУ.“</i></p>
36.	26/11/2025 - 16:09	<p>Здравейте, моля да отговорите на следния въпрос: Ще се изисква ли становище от РИОС за проекти, които включват инвестицията само за трактор и прикачен инвентар?</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 10: <i>„По искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище по отношение на съответствието</i></p>

			<p>на земеделска техника и прикачен инвентар, софтуер, специализирани транспортни средства и материални и нематериални инвестиции за прилагане на технологиите на прецизно/интелигентно/цифрово земеделие, като например (неизчерпателен списък): сензори, дроне, изкуствен интелект, сателитни изображения, автоматизация и роботика, вкл. земеделска техника с такива компоненти със ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, което е публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.d fz. bg/ drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест.“</p>
37.	26/11/2025 - 16:22	<p>Уважаеми дами и господа, В таблица А. Изчисление на оперативната печалба на кандидата за финансовата 2023 година във връзка с приоритет 2 "Заявление за подпомагане, подадено от кандидат с потенциал за растеж и развитие" е описано, че се въвеждат данни от съответния код по ред от Отчета за приходи и разходи от Годишен отчет за дейността на нефинансовите предприятия съставлящи баланс или Годишен отчет за дейността на нефинансовите предприятия несъставлящи баланс, който се подава ежегодно в НСИ. Земеделските производители физически лица изготвят единствено ГДД. Кой кодове от ГДД следва да въведат в таблицата:</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на въпрос 3 от запитване № 27: „Както е посочено и в отговор на постъпили коментари в периода на обществено обсъждане на насоките за кандидатстване, „по данни от електронната страница на Националния статистически институт (НСИ), на основание чл. 20, ал. 4 във връзка с ал. 3 от Закона за статистиката всички физически лица, които са осъществили стопанска дейност през отчетната година, имат задължение за подаване на Годишен отчет за дейността (ГОД) в НСИ. Задължение да подават ГОД имат само тези физически лица, които извършват стопанска дейност, т.е. реализират продукти или услуги</p>

		<p>I. Приходи от оперативна дейност (в хил. лв.)</p> <p>II. Разходи от оперативна дейност (в хил. лв.)</p> <p>II.1. Разходи за амортизации и обезценка на ДМА и ДНА (в хил. лв.)</p>	<p>на пазара, а не тези, които произвеждат продукти за собствено потребление. Отчетът, който се попълва от земеделските стопани, е „Годишен отчет за дейността на предприятията, несъставящи баланс“ (НФ1).</p> <p>На следния електронен адрес - https://www.nsi.bg/news/godishniyat-otchet-za-deinostta-prez-2022-g-vklyuchitelno-i-na-zemedelskite-stopani-se-podava-v-nsi-do-30-yuni-1441 са налични разяснения от НСИ по отношение на това задължение и указания за попълването на ГОД.“</p>
38.	26/11/2025 - 16:25	<p>Здравейте,</p> <p>Ще се изисква ли становище от РИОСВ да се приложи към проекта, ако инвестицията включва само трактор и прикачен инвентар?</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 10:</p> <p>„По искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище по отношение на съответствието на земеделска техника и прикачен инвентар, софтуер, специализирани транспортни средства и материални и нематериални инвестиции за прилагане на технологиите на прецизно/интелигентно/цифрово земеделие, като например (неизчерпателен списък): сензори, дроне, изкуствен интелект, сателитни изображения, автоматизация и роботика, вкл. земеделска техника с такива компоненти със ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, което е публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.d fz. bg/ drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на</p>

			административната тежест. “
39.	26/11/2025 - 16:30	1.При кандидатстване по двете интервенции Критерия Финансовото състояние на кандидата обезпечава реализирането на инвестициите индивидуално ли се прилага за всяка интервенция или сумарно спрямо инвестициите по двете интервенции.	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 33: <i>„Както е посочено в условието за получаване на точки по критерий 4.1, съответствието се изчислява спрямо заявената стойност на заявлението за подпомагане и не е предвидено натрупване със стойността на инвестицията по интервенция II.G.1.1.“</i>
40.	26/11/2025 - 16:35	Относно интервенция II.G.1 1.При кандидатстване по двете интервенции Критерия Финансовото състояние на кандидата обезпечава реализирането на инвестициите индивидуално ли се прилага за всяка интервенция или сумарно спрямо инвестициите по двете интервенции.	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 33: <i>„Както е посочено в условието за получаване на точки по критерий 4.1, съответствието се изчислява спрямо заявената стойност на заявлението за подпомагане и не е предвидено натрупване със стойността на инвестицията по интервенция II.G.1.1.“</i>
41.	26/11/2025 - 17:18	Уважаеми дами и господа, Моля за следните разяснения относно интервенция II.G.1 1. Критерия за оценка Заявления за подпомагане, насочени към производство на биологични продукти - всички селскостопански култури/животни съгласно представения бизнес план, са сертифицирани като биологични , при създаване на нови насаждения възниква следният казус: Ако насаждението се създава на биологичен парцел и се използва конвенционален материал с декларация , че не е третиран с препарати стопанството се сертифицира като 100% биологично. В същото време се прави инвестиция в конвенционално насаждение. Ще се признаят ли точките по критерия за 100% биологично	1. Моля да се запознаете с първата част от отговора на въпрос 2 от запитване № 33: <i>„Степента на съответствие с критерия зависи от вида на насаждението според сертификата от контролиращото лице – биологично, в преход или конвенционално. Следва да се обърне внимание на изискването за наличие на сключен договор за контрол и сертификация с контролиращо лице преди 01.01.2025 г. с актуални данни за всички култури/животни за стопанската 2024/2025 г., с които се кандидатства (по група на културите и размер на площите и/или по вид и брой на животните) и същите са описани в Приложение</i>

	<p>стопанство и допустима ли е инвестиция в П.Г.1.</p> <p>1. Изграждането на защитна система за предпазване от градушки насекоми и птици за биологични насаждения в коя от двете интервенции или и в двете е допустима, при положение , че разхода не е посочен конкретно в нито една от двете интервенции.</p> <p>1. Допустимо ли е създаването на биологично насаждение по П.Г.1.</p> <p>1. Инвестициите в хладилни камери с автоматизирано управление на температурата допустими ли са и в коя от двете интервенции са допустими, при положение че не са описани като допустим разход в нито една от двете.</p> <p>1. Инвестициите в филтри, помпи ,табла за управление на съществуващи кладенци, считат ли се за разходи за напояване и получават ли точки по критерия. Необходимо ли е при подмяна на амортизирани стари да се прави хидроинженерен проект и да се съгласува с басейнова дирекция.</p> <p>1. Попадат ли в чувствителен сектор разсадниците на трайни насаждения и ягодоплодни. Допустими ли са</p>	<p>№ 3 „Бизнес план - образец“.</p> <p>2. Моля да се запознаете с първата част от отговора на въпрос 3 от запитване № 33: <i>„Изграждане на защитна система за предпазване от градушки, насекоми, птици и др. е допустима по настоящата интервенция П.Г.1. и не попада в обхвата на допустимите дейности и разходи по интервенция П.Г.1.1.“</i></p> <p>3. Моля да се запознаете с втората част от отговора на въпрос 2 от запитване № 33: <i>„По отношение на втората част от въпроса, правим уточнението, че създаване на биологично насаждение е допустимо и по двете интервенции, но създаване на конвенционално насаждение е допустимо само в настоящата интервенция.“</i></p> <p>4. „Хладилни камери с автоматизирано управление на температурата“ попадат в обхвата на допустимите разходи по интервенция П.Г.1, а така също и в т. 6 от Приложение № 11 „Индикативен списък на допустимите разходи за дейност 2.2 - прецизно/интелигентно/цифрово земеделие“ към УК по интервенция П.Г.1.1.</p> <p>5. „Инвестициите в филтри, помпи, табла за управление на съществуващи кладенци“ се считат за разходи за напояване и следва да се вземат предвид при изчисляване на съответствието с Критерий 5.4. В тази връзка, инвестициите за напояване следва да отговарят на условията по т. 15 до т. 19 от Раздел 9.1 от УК.</p> <p>6. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 5 от запитване № 33:</p>
--	---	--

		<p>разходите за земеделска техника, машини и оборудване , оранжерии и т.н. за производство на разсад.</p> <p>1. Допустимо ли е Земеделски стопанин , който членува в организация да създаде трайно насаждение и изгради капкова система с индивидуален проект и да изгради водоем , който се охранва от кладенец на организацията, които ще охранят поливната система на земеделския стопанин и на др. членове на организацията.</p>	<p>„В Приложение № 2 към УК не са включени „разсадници на посадъчен материал за трайни насаждения“. Разходи за „отглеждане на посадъчен материал“ не попадат в обхвата на допустимите разходи по приема. “</p> <p>7. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 6 от запитване № 33:</p> <p>„Кандидатите сами определят обхвата на своето заявление за подпомагане, като съобразяват своите нужди и възможности и представят обосновка за необходимостта и натовареността на заявените активи. В допълнение, следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка, включително и за изкуствено създадени условия, въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p> <p>В допълнение, следва да имате предвид, че кандидатът трябва да съобрази заявените инвестиции с капацитета на стопанството си и под каквато и да е форма да не преотстъпва ползването и да не извършва разпоредителни сделки с активи, предмет на подпомагане, както и да не допуска принудително изпълнение върху такива активи, с изключение на случаите, когато това се изисква по закон, съгласно чл. 53, ал. 2 от Наредба № 4 от 2024 г. “</p>
42.	27/11/2025 - 10:18	<p>Допълнение към зададен въпрос с искане за разяснения по процедура П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1</p> <p>Моля за допълнително разяснение по отношение на</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на въпрос 5 от запитване № 35:</p> <p>„Чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115 предвижда специфични изисквания, когато се засягат обекти от</p>

		<p>текста на т. 18. От раздел 9.1 „Инвестициите, свързани с нетно увеличение на напояваната площ, използващи вода от водно тяло от подпочвени или повърхностни води, са допустими при условие, че: 18.1. състоянието на водния обект не попада в категория по-ниска от „добро състояние“ в съответния ПУРБ поради съображения, свързани с количеството на водите.“.</p> <p>Какво се има предвид под „съображения, свързани с количеството на водите“, защото количествено състояние в ПУРБ се оценява само за подземни водни тела. Ако ще се ползва повърхностно водно тяло, как следва да се тълкува т.18.1. Неприложима ли е случай на повърхностно водно тяло?</p>	<p><i>подпочвени или повърхностни води с определена категория състояние според причини/съображения, „свързани с количеството на водите“. В същото време, в т. 72 и т. 73 от Допълнителните разпоредби на Закона за водите (ЗВ) са посочени дефиниции за състоянието на водите, а именно:</i></p> <p><i>„72. "състояние на повърхностните води" е общ израз за състоянието на повърхностно водно тяло, определено от по-лошото от екологичното и химичното му състояние;</i></p> <p><i>73. "състояние на подземните води" е общ израз на състоянието на подземно водно тяло, определено от по-лошото от количественото и химичното му състояние;“</i></p> <p><i>Във връзка с горното, по искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище с разяснения и насоки по поставения въпрос, което е публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест.</i></p> <p><i>В допълнение, предвид аналогичното изискване в чл. 46 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 за предходния програмен период, в Указания относно подкрепата чрез ЕЗФРСР за инвестиции в напояване, е представено следното становище:</i></p> <p><i>„Едно повърхностно водно тяло има „добро състояние“</i></p>
--	--	--	---

			<p>като цяло, ако има както добро „екологично състояние“, така и добро „химично състояние“ (виж член 2, точка 17, РДВ). Следователно е ясно, че понятието "количествено състояние" не се прилага към повърхностните водни тела. Въпреки това, както е посочено в приложение V на РДВ, екологичното състояние взема предвид "хидроложкия режим", който е поддържащ елемент за качество. Ако едно повърхностно водно тяло няма добро цялостно състояние, за да се определи дали това е поради причини, свързани с количеството на водата, е необходимо само да се проверят неговите качествени елементи, формиращи екологичното състояние, и да се установи дали оценката за параметрите/метриките е чувствителна към хидрологията е поне "добра". (Имайте предвид, че методите за оценка на екологичното състояние, съответстващи на РДВ, трябва да вземат предвид всички съществуващи натиск върху водните тела, включително тези от водовземания.)“.</p>
43.	27/11/2025 - 10:40	Здравейте, при заявена безвъзмездна финансова помощ 50% и представен при кандидатстване договор за СМР между кандидата и изпълнител на СМР, трябва ли да се изчака посещение на място отДФЗ и тогава да се започне строителство или кандидатът може веднага след подаване на заявлението за подпомагане по интервенцията да започне изпълнението на проекта?	Съгласно т. 3 от Раздел 10.1 на УК дейностите и разходите по заявлението за подпомагане, с изключение на разходите по т. 2 от Раздел 10 „Допустими разходи“ са допустими за подпомагане, ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени. Разходи за СМР и създаване на трайни насаждения са допустими за подпомагане при спазване изискванията на чл. 12 от Наредба № 4/2024 г. Разпоредбата на чл. 12, ал. 4 от Наредба № 4/2024 г. не обвързва кандидатите с условие за стартиране на изпълнението и извършване на разходите за

			СМР и създаване на трайни насаждения.
44.	27/11/2025 - 10:56	<p>1. Приоритет по критерий 5.3. получават кандидати за своето участие в Системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ) и ангажимент за участие в нея или подобна (система за информация за устойчивостта на земеделските стопанства (СИУЗС)) ежегодно до края на периода на мониторинг. Моля за разяснение за получаване на 2 точки по критерия кога следва да е започнало участието на земеделския стопанин в системата, допустимо ли е да е започнало след стартиране на приема по настоящата процедура. Също така ще се признаят ли точките за кандидати ЕТ или ЕООД, новоучредени и регистрирани след 31.12.2024 г., като се използват данните на лицето, за което са признати обстоятелствата за история като земеделски стопанин - т.е. такова участие има земеделският производител като физическо лице, но не и новоучреденото ЕООД, с което се кандидатства по настоящата процедура.</p> <p>2. Допустима инвестиция ли е поточна линия за гранулиране на фуражи - цялостна автоматизирана система, която приема суровини (зърно, шротове, витамини, премикси), обработва ги и ги превръща в гранулиран фураж с определен размер и качество? Обикновено се състои от Трошачка / Мелница, Смесител, Увлажнител / Кондиционер, Гранулпреса (пелет преса) – сърцето на линията, Охладител, Сито / Класификатор, Машина за пълнене в чували 10–50 кг</p>	<p>1. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 2 от запитване № 22: <i>„Във връзка с критерий за подбор 5.3 не е предвидено представянето на документ, а в 9.2 от Раздел 11.2 от УК изрично е посочено, че данните се взимат по служебен път от Главна дирекция „Земеделие и регионална политика“ в МЗХ, Отдел „Агростатистика“.</i> <i>Кандидатът заявява съответната степен на съответствие, като за предходни участия в СЗСИ може да се извърши проверка на следния електронен адрес: https://www.fadn.bg/. Ангажиментът за участие в СЗСИ или подобна (система за информация за устойчивостта на земеделските стопанства (СИУЗС)) ежегодно до края на периода на мониторинг само се заявява чрез избор на която и да е от степените на съответствие с критерия.“</i></p> <p>По отношение на втората част от Вашия въпрос следва да се има предвид, че в УК не е предвидено доказване на съответствие с критерия с данни за друго лице.</p> <p>2. Посочените в запитването активи <i>„поточна линия за гранулиране на фуражи“</i> попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, но сами по себе си не допринасят за прехода към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета и не са включени в Приложение № 10, ако не са част от цялостна инвестиция за преминаване към алтернативни системи за отглеждане.</p>

		<p>или в биг-бегове, Транспортни елементи. Посочената линия ще се използва единствено за изхранване на телета месно направление в стопанството, фуражът няма да се продава на свободния пазар. Също така при положителен отговор относно допустимостта на инвестицията, моля за разяснение дали може да се счита, че тази инвестиция попада в Приложение 10 "Д. Телета/малачета - инвестиции свързани с премахване на индивидуалните клетки/кошари и отглеждането им в групи". Гранулиращата машина (пелет пресата) е част от технологичното оборудване, което осигурява изпълнение на изискванията за хранене на телета/малачета, отглеждани в групи. При груповото отглеждане е необходимо животните да получават еднакъв, стандартизиран и равномерно достъпен фураж, което е пряко условие за спазване на хуманното отношение и предотвратяване на конкуренция и стрес между животните. Гранулиращата машина е част от системите за подаване на храна (т.3) „Съоръжения/системи за подаване на храна и хранене“. За да функционира една система за хранене в групи, е необходим подходящ тип фураж, който да може да се подава чрез хранителни линии, кофи, дозатори или автоматични хранилки. Гранулираният фураж е стандартът, съвместим с всички системи за групово хранене. Също така може да бъде причислена и към „Системи за автоматично управление на процесите“.</p>	<p>В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя отДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p>
45.	27/11/2025 - 11:44	<p>Здравейте! Искам да попитам дали е допустимо кандидатстване за</p>	<p>Посочените в запитването активи попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на</p>

		<p>нов трактор с прикачен инвентар, видеонаблюдение и охранително осветление на овощна градина и прилежащ обект, соларна система за хранене на съществуваща хладилна камера и оборудване за съществуваща хладилна камера (бокс палети за съхранение на плодове, високоповдигач, малка сортираща линия)?</p> <p>Моля да се има в предвид, че съм биологичен производител на плодове в район с природни ограничения но и, че през последните две години съм реализирал два проекта единия за техника Г 1, а другия по целевия прием за напояване.</p>	<p>изискванията за допустимост на дейностите и разходите.</p> <p>В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p>
46.	27/11/2025 - 14:48	<p>Здравейте,</p> <p>Имам няколко въпроса свързани с интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием.</p> <p>1. Във връзка с Критерии 5.2 Кандидати на територията на райони с природни и други ограничения въпросът ми е дали се дават точки на кандидати, на които най-малко 75 на сто от посочената в бизнес плана земя се намира в Натура 2000?</p> <p>2. Допустими ли са инвестиции в системи за напояване на зеленчукови култури разположени върху парцели, които до момента са били неполивни и Напоителни системи нямат изградена действаща мрежа и е невъзможно да се закупи вода от тях?</p> <p>3. В тази връзка цялостната концепция е да се изгради изцяло нов сондаж с прилежащо техническо оборудване за неговата експлоатация. Допустимо ли е към датата на подаване на заявлението за подпомагане в СЕУ да се приложи Вх. № на Заявление до Басейнова</p>	<p>1. Критерий 5.2 касае само заявления за подпомагане с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на необлагодетелствани райони и райони с природни и други ограничения, като не се вземат предвид площи в зони по Натура 2000.</p> <p>2. В настоящия прием са допустими инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваната площ при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите.</p> <p>3. В УК е предвидено представянето към заявлението за подпомагане на документа по т. 21 от Раздел 12.1, като е допустимо „когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока,</p>

		дирекция за откриване на процедура по издаване на разрешително за водоземане от подземни води? В публикуваните условия за кандидатстване по интервенцията не става ясно кога следва да се приложи „Действащо разрешително за водоземане на името на кандидата“? Дали се прилага към датата на подаване на заявление за подпомагане в СЕУ, дали се предоставя най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности или се изисква към заявката за окончателно плащане по интервенцията? Поздрави! Петър Георгиев	указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности.“
47.	28/11/2025 - 10:55	Относно интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА: Допустимо ли е да кандидатствам за инвестиция в поставяне на покривало върху съществуваща лагуна/ торосъбирателен басейн с цел намаляване на емисиите на амоняк и метан, ограничаване на миризмите и подобряване на екологичния отпечатък на стопанството?	Посочените в запитването активи попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите. В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя отДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.
48.	28/11/2025 - 11:23	Ще се получат ли точки по критерий 5.2 Кандидати на територията на райони с природни и други ограничения за закупуване на техника, ако земеделските земи на кандидата са в землища, попадащи в необлагодетелстван район съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г., но разположението на базата на местодомуване на техниката не е в такава землище?	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 30: „Във връзка с поставения въпрос правим уточнение, че не се взима предвид местодомуването на техниката, предмет на инвестицията, а дейности, свързани с конкретно местоположение, като: сондаж, напоителна система, строителство и оборудване на склад, животновъден обект и др.“
49.	28/11/2025 -	Относно: Получаване на точки по Критерий 2.1 –	Във връзка с поставения въпрос правим следното

	<p>14:17</p>	<p>инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на животни</p> <p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Във връзка с кандидатстване по процедурата за подпомагане и критериите за оценка, бихме желали да получим разяснение относно прилагането на Критерий 2.1 – „Заявление за подпомагане, включващо инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета“.</p> <p>Планираме изграждане на нов краварник за отглеждане на млечни крави и телета, оборудван с нови хранилки, поилки и доилни системи, които целят подобряване условията на отглеждане и хуманното отношение към животните.</p> <p>Моля да ни разясните:</p> <p>Попада ли подобна инвестиция (строителство на нов краварник с оборудване за млечни крави и телета) в обхвата на Критерий 2.1 и дава ли право на получаване на точки по този критерий, тъй като никъде не е упоменато „КРАВИ“, а само „птици, свине и ТЕЛЕТА“?</p> <p>Следва ли да се счита, че ако отглеждаш само крави няма да получиш точки по Критерий 2.1, и ако отглеждаш крави и телета отново няма да получиш точки.</p> <p>Благодаря!</p>	<p>уточнение: На Комитета за наблюдение на СПРЗСР критерият е гласуван само по отношение на преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета. В тази връзка, от посочените в запитването активи само тези, които се отнасят до отглеждането на телетата може да се приеме, че водят до съответствие с критерий 2.1., като в тях се включват както СМР, така и оборудване. В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p>
<p>50.</p>	<p>28/11/2025 - 15:22</p>	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>ВЪПРОС 1:</p> <p>Съгласно т. 15.2 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ кандидатът трябва да има осигурен достъп до услуги за напояване. В</p>	<p>1. С цел намаляване на административната тежест за кандидатите, в УК не е предвидено представянето на договори за доставка на вода с „Напоителни системи“ ЕАД или документ, удостоверяващ възможност за</p>

	<p>окончателните <i>Условия за кандидатстване</i> (Раздел 12 „Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор/оценка“) обаче е премахната възможността да бъдат прилагани следните документи от „Напоителни системи“ ЕАД:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>договор с клон на „Напоителни системи“ ЕАД,</i> • <i>документ, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата „доставяне на вода за напояване“ от клон на „Напоителни системи“ ЕАД.</i> <p>Останали са единствено следните документи за доказване на достъп до вода:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разрешително за водовземане; • договор или документ от сдружение за напояване; • документи за плащане за вода от „Напоителни системи“ ЕАД, но само във връзка със съществуващи напоителни инсталации (т. 16.3.2 от Раздел 9.1).<p>В същото време в други части на <i>Условията за кандидатстване</i> и <i>Условията за изпълнение</i> „Напоителни системи“ ЕАД остават изрично признат доставчик на вода за напояване, например:</p><ul style="list-style-type: none"> • дефиницията за „напоявани площи“ включва <i>договор с „Напоителни системи“ ЕАД;</i> • т. 15.2 не ограничава вида на доставчика; • т. 16.3.2 допуска документи за плащане по договор с клон на „Напоителни системи“ ЕАД; • т. 11.9 от от раздел А. Техническо изпълнение на заявленията за подпомагане от <i>Условията за изпълнение</i> посочва напоителните полета на „Напоителни системи“ ЕАД;	<p>доставка на вода от клон на дружеството за кандидатите, чиито площи в бизнес плана са разположени в обхвата на напоителните полета от същото. Обстоятелствата могат да бъдат проверени служебно, но няма забрана кандидатите да приложат такива документи с цел доказване на законен достъпът до вода за напояване. Документите могат да се приложат както на мястото на разрешително за водовземане, така и на мястото на документ, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата „доставяне на вода за напояване“ от сдружение за напояване или задно с документите за плащане за ползвана вода за напояване.</p>
--	---	---

	<p>• Приложение № 1 към Условието за изпълнение, II. Документи за междинно и окончателно плащане, Б. „Специфични документи за доказване на съответствие с критерии...“, т. 4 изрично допуска:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>„Разрешително за водовземане и/или договор ... с клон на ‘Напоителни системи’ ЕАД ... или документ, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата ‘доставяне на вода за напояване’ от клон на ‘Напоителни системи’ ЕАД...“.</i> <p>Тези разпоредби показват, че „Напоителни системи“ ЕАД продължава да бъде официално признат и допустим доставчик на услуги за напояване.</p> <p>В тази връзка моля за разяснение:</p> <p>1. Допустимо ли е кандидатът да докаже съответствие с т. 15.2 от Раздел 9.1 чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • договор с клон на „Напоителни системи“ ЕАД и/или • документ, удостоверяващ възможност за доставка на вода от клон на „Напоителни системи“ ЕАД? <p>2. Ако е допустимо – в СЕУ, в секция „Изискуеми документи“, към коя позиция следва да бъдат прикачени тези документи?</p> <p>3. Ако не са допустими – каква е причината документите от „Напоителни системи“ ЕАД да бъдат премахнати от Раздел 12, при положение че остават използвани и цитирани в редица други разпоредби от условията за кандидатстване и изпълнение?</p> <p>ВЪПРОС 2: Правилно ли е разбирането ни, че за инвестиции в нови</p>	<p>2. За инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваните площи, е необходимо да има доказателства за</p>
--	--	---

	<p>напоителни мрежи, респективно инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваната площ, използващи вода от водно тяло от подпочвени или повърхностни води във връзка с изискването по т. 15.2 от Раздел 9.1 се представя:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 21. Действащо разрешително за водоземане на името на кандидата, издадено от компетентното лице съгласно чл. 52 от ЗВ - Представя се в случаите по 15.2 и 16.3.1. от Раздел 9.1, или • 22. Документ, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата „доставяне на вода за напояване“ от сдружение за напояване - в случаите по т. 15.2 от Раздел 9.1; <p>Същевременно, правилно ли е, че следните документи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 23. Договор със сдружение за напояване за поне една от предходните три години (2023, 2024, 2025 г.) и • 24. Документи (фактури, платежни нареждания, банкови извлечения и др.) за плащане за ползвана вода за напояване <p>се изискват само при инвестиции в съществуващи напоителни мрежи.</p> <p>Моля да потвърдите правилността на това тълкуване.</p> <p>ВЪПРОС 3:</p> <p>При кандидатстване за изграждане на резервоар за съхранение на дъждовна вода, който попада в обхвата на т. 17 от Раздел 9.1: „17. Условието по т. 16 не се прилагат за инвестиции, свързани само с енергийна ефективност на съществуващо съоръжение, инвестиции за съоръжения за съхранение на вода или за</p>	<p>наличен достъп до вода за напояване в съответствие със законодателството в областта, за да е осигурено функционирането на инвестициите по предназначение и не е необходимо да се представят документите, предвидени за доказване на съществуващи напоителни системи.</p> <p>3. Предвид разпоредбата на последния абзац на чл. 74, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115, изключението по т. 17 от Раздел 9.1 от УК следва да се прилага само за условията по т. 16.1 и т. 16.2. Чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115, респ. Условието за кандидатстване, не правят разлика между различните начини на осигуряване на вода за подпомогнатите системи за напояване. За описания в</p>
--	---	--

	<p><i>инвестиции, които използват само рециклирани води.</i> “ моля да уточните:</p> <p>1. С какви документи следва да се доказва изпълнението на изискването по т. 15.2 от Раздел 9.1, предвид че при резервоар за дъждовна вода не се използват услуги за напояване и не се черпи вода от воден обект, поради което не е налице доставчик на вода или разрешително за водоземане.</p> <p>2. Отпада ли при този тип инвестиции и изискването по т. 15.1 от Раздел 9.1, което е свързано със състоянието на водния обект, доколкото при използване на дъждовна вода липсва водоземане от подпочвени или повърхностни водни тела?</p> <p>ВЪПРОС 4: В ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА НАЛИЧНАТА САМОХОДНА ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА В СТОПАНСТВОТО е посочено, че кандидатът следва да включи: наличната самоходна техника на възраст по-малка и/или равна на 7 г., считано от датата на подаване на Заявлението за подпомагане. Ясно е посочено, че 7-годишният период се брои назад от датата на подаване на заявлението за подпомагане, но коя дата от свидетелството за регистрация на земеделска и горска техника следва да се използва като начална, за да се определи възрастта на техниката:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (В.4) Дата на вписване в регистъра, • (В.5) Дата на първоначална регистрация или • (В.6) Година на производство? <p>ВЪПРОС 5:</p>	<p>запитването случай в инженерния проект следва да се представят данни и изчисления, доказващи обезпечаване на инвестицията с достатъчно вода за нейното правилно функциониране и за задоволяване на нуждите на насажденията. Условието за съответствие с ПУРБ и за наличие на измервателно устройство, произтичащи от разпоредбите на чл. 74, пар. 2 и пар. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115, са приложими за всички инвестиции, свързани с напояване.</p> <p>4. За определяне на „възрастта“ на наличната в стопанството самоходна техника се взема предвид датата на първоначалната регистрация от свидетелството за регистрация на земеделска и горска техника.</p> <p>5. Изискването за посочване на цени и в лева не следва да</p>
--	--	--

		<p>Моля за разяснение относно изискването за валута на офертите и договорите, за които е записано, че цените в офертите и договорите следва да бъдат посочени в евро и в лева.</p> <p>При предишните приеми по аналогични мерки оферти от ЧУЖДЕСТРАННИ доставчици традиционно се представяха само в евро, като това се приемаше без забележки.</p> <p>С оглед на новото изискване, моля да уточните: Необходимо ли е чуждестранните доставчици изрично да посочват цените и в левове, освен в евро, или е допустимо цената да бъде посочена само в евро, както беше прието досега?</p> <p>Кандидатите не разполагат с механизъм да задължат чуждестранни доставчици да остоянстват офертите си в националната валута, поради което изискването би създавало практически затруднения.</p>	<p>се прилага за оферентите – чуждестранни лица.</p>
51.	28/11/2025 - 17:37	<p>Уважаеми Госпожи/Господа, Във връзка с Условия за кандидатстване по Интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1, представляващи Приложение № 1 към Заповед № РД09-1043 от 19.11.2025 г., бихме искали следното уточнение: Необходимо ли е провеждане на процедура за избор на изпълнител по ЗОП при условие, че е предоставена възможност в УК по интервенцията финансовата помощ да е в размер до 60 % (включително) от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за заявления за подпомагане, които се изпълняват изцяло в</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на въпрос 4 от запитване № 22: <i>„В Закона за подпомагане на земеделските производители, Наредба № 4 от 25.10.2024 г. и Условията за кандидатстване, няма изискване по отношение на процедурата за избор на изпълнители, което да е обвързано с размера на финансовата помощ. В Условията за кандидатстване еднозначно са определени изискуемите документи – оферти и договор с избран изпълнител - без да е определен метод на събиране на офертите и избиране за изпълнител за кандидатите, които не са възложители по ЗОП.“</i></p>

		<p>чувствителни сектори, съгласно Приложение № 2 „Списък с приоритетни сектори, култури и животни“ и попадат в подбюджета по т. 1.1 от Раздел 5 „Бюджет по приема“.</p> <p>Съгласно чл.5 от ЗОП, допустимите кандидати по Интервенция П.Г.1: земеделски стопани (физически и юридически лица) са секторни възложители, което им поставя ограничение при директно възлагане на изпълнител, поради по високия от 50% БФП. По тази интервенция относими ли са стойностните прагове, цитирани в чл.20 (1), т. 3. „секторни възложители възлагат обществени поръчки с прогнозна стойност, по-голяма или равна на:</p> <p>а) (изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) 10 526 116 лв. - за строителство;</p> <p>б) (изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) 842 950 лв. - за доставки и услуги;“ и следва ли да се провежда процедура?</p>	
РАЗЯСНЕНИЯ по въпроси, постъпили в периода от 29.11.2025 г. до 08.12.2025 г.			
52.	30/11/2025 - 18:53	<p>Здравейте,</p> <p>Съгласно т.1.1 от Критериите за подбор на заявленията за подпомагане, ако всички култури/животни са сертифицирани биологично получават 15 точки, 10 точки ако най-малко 50% са сертифицирани като биологично, а останалите в преход, или 5 точки ако всички култури/животни са в преход.</p>	<p>Съгласно т. 15 от Раздел 11.2 от УК „съответствието с критериите за подбор на заявленията за подпомагане се преценява към датата на подаване на заявлението за подпомагане съобразно приложените към него документи и декларирани данни.“</p> <p>За доказване на съответствие с критерий 1.1 не е предвидено представяне на документи от страна на</p>

		<p>Съгласно т.11.2 от Методиката за прилагане на критериите за подбор по критерий 1.1, приоритет получават заявления за подпомагане, предоставени от кандидати, за които след служебна проверка в Електронния регистър по чл.16а, ал.1, т.1 от ЗПООПЗПЕС е установено, че имат сключен действащ договор за контрол и сертификация с контролиращо лице преди 01.01.2025г. с актуални данни за всички култури и животни за стопанската 2024/2025., с които се кандидатства.</p> <p>Въпросът ми е към коя дата се взема предвид, за да е изпълнено условието всички животни/култури да са сертифицирани биологично. Към датата на кандидатстване, към дата преди да започне стопанската 2024/2025 т.е. преди 01.10.2024г., или произволна дата в стопанската 2024/2025.</p> <p>Пример1: Кандидата има сключен договор с контролиращо лице преди 01.01.2025, също така в средата на стопанската 2024/2025 преминава изцяло биологично конкретно на дата 10.5.2025г. Изпълнява ли условието и получава ли 15 точки по този критерий.</p> <p>Пример2: Кандидата има сключен договор с контролиращо лице преди 01.01.2025, към 02.12.2025 преминава изцяло биологично. Изпълнява ли условието и получава ли 15 точки по този критерий.</p> <p>Изисква ли се предоставяне на сертификат за биологично производство към заявлението за подпомагане.</p>	<p>кандидатите, а ще се извършва служебна проверка.</p>
53.	01/12/2025 - 11:11	<p>Относно интервенция П.Г.1 -ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ №П/Г/1/0/1:</p>	<p>Във връзка с поставените въпроси следва да се има предвид, че напояваните площи по проекта задължително</p>

	<p>Моля да потвърдите, че когато проектът е свързан с инвестиции в напояване и за целта ще се ползва вода от Напоителни системи НС, в документа от НС не се налага да се изписват номерата на имотите, които се/ще се напояват независимо дали е свързано със съществуващи напоителни инсталации или с нетно увеличаване на напояваните площи.</p> <p>Моля да уточните какви документи за доказване на осигурена вода се предоставят, когато ще се използва вода от Напоителни системи в следните два случая:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Инвестициите са в съществуващи напоителни системи • Инвестициите са свързани с нетно увеличение на напояваните площи. <p>Моля да потвърдите, че при инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваните площи, независимо от източника на вода собствен сондаж, НС, друго, не е необходимо да се описват номерата на имотите в документа, който ще представим за доказване, че имаме осигурена вода.</p> <p>Поздрави,</p>	<p>се посочват в Таблица 4а в Приложение № 3 „Бизнес план“ към УК.</p> <p>Предвид специфичните изисквания за заявления за подпомагане за „съществуваща напоителна инсталация“ възниква необходимост от идентифициране на напояваните площи в предходните години и годините от периода на мониторинг, поради което е заложено изискването за описание на кадастрални номера на имотите, които са били напоявани.</p> <p>В допълнение, моля да се запознаете с отговорите на въпроси 1 и 2 от запитване № 50:</p> <p><i>„1. С цел намаляване на административната тежест за кандидатите, в УК не е предвидено представянето на договори за доставка на вода с „Напоителни системи“ ЕАД или документ, удостоверяващ възможност за доставка на вода от клон на дружеството за кандидатите, чиито площи в бизнес плана са разположени в обхвата на напоителните полета от същото. Няма забрана кандидатите да приложат такива документи с цел доказване на законен достъпът до вода за напояване. Документите могат да се приложат както на мястото на разрешително за водоземане, така и на мястото на документ, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата „доставяне на вода за напояване“ от сдружение за напояване или задно с документите за плащане за ползвана вода за напояване.</i></p> <p><i>2. За инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваните площи, е необходимо да има доказателства за наличен достъп до вода за напояване в съответствие със</i></p>
--	--	--

			законодателството в областта, за да е осигурено функционирането на инвестициите по предназначение и не е необходимо да се представят документите, предвидени за доказване на съществуващи напоителни системи.“
54.	01/12/2025 - 13:05	<p>Здравейте,</p> <p>във връзка със стартирания прием, моля за вашето разяснение относно:</p> <p>1. Ако кандидат е одобрен по мярка 4.1, но няма сключен административен договор ще му бъдат ли признати 5 точки, тъй като в насоките за кандидатстване е описано: при одобрен проект и/или сключен договор?</p> <p>2. Кандидатът е земеделски стопанин физическо лице. Същото физическо лице е и собственик и управител на ЕТ. За 2024г. е подадено ОПР само от едноличния търговец, тъй като системата не допуска подаване на ОПР за физическото лице- земеделски стопанин и отделно ОПР за ЕТ. Ще бъдат ли признати приходите на ЕТ- то, ако се кандидатства от името на физическото лице ЗС?</p> <p>3. Изисква ли се от кандидата при изграждане на ВЕИ по проекта да има партида към Енергоразпределително дружество?</p>	<p>1. „Ако кандидат е одобрен по мярка 4.1, но няма сключен административен договор“ по процедура чрез подбор № BG06RDNP001-4.008, № BG06RDNP001-4.012 и № BG06RDNP001-4.017, той съответства на условието за получаване на предимство по настоящия критерий само ако не е одобрен за подпомагане със заповед на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ по реда на Наредба № 9 от 21 март 2015 година.</p> <p>2. Предвид спецификата в отчитането на дейността на ЕТ и физическо лице – земеделски стопанин – чрез подаване на една обща годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ, в Раздел V в Приложение № 4 „Декларация при кандидатстване“ е предвидено кандидатът да посочи ЕИК на ЕТ, БУЛСТАТ на физическото лице и ЕГН на физическото лице, когато са приложими, с цел извършване на служебни проверки за получаване на необходимите данни от НСИ.</p> <p>3. В Насоките за кандидатстване по настоящия прием са посочени изискванията за допустимост на кандидатите, дейностите и разходите и изискуемите документи на етап кандидатстване и за изплащане на помощта. В тази връзка, ако за издаването на някой от изискуемите документи има нормативно изискване кандидатът „да има партида към Енергоразпределително дружество“, то той следва да спазва това изискване.</p>

55.	01/12/2025 - 14:09	<p>Въпрос свързан с присъждане на точки по прием II.Г.1 Моля за разяснение относно следната ситуация: Нашият регистриран животновъден обект се намира в Необлагодетелстван район (НР) съгласно действащото законодателство. В рамките на проекта планираме изграждане на нов обект/нова сграда на друго място, което не попада в НР. Моля да ни разясните: Ще бъдат ли присъдени точките по критерия за необлагодетелстван район, когато животновъдният обект е разположен в НР, но инвестицията (новото строителство) се предвижда извън НР? Молим за уточнение дали оценяването се извършва спрямо местоположението на регистрирания животновъден обект, или спрямо местоположението на предвидената инвестиция, съгласно условията за кандидатстване. Благодаря предварително за съдействието и очакваме Вашия отговор.</p>	<p>Съответствието с критерий 5.2 се оценява на база включените в заявлението за подпомагане „инвестиции и дейности“ и/или „посочената в бизнес плана земя или площ“.</p>
56.	02/12/2025 - 10:20	<p>Здравейте, при подаване на заявлението следва ли да се съобразим с наличните култури декари в анкетната карта или е възможно да заложим различни от тях в бизнес плана? Пример: към текущата стопанска година имам налични 1000декара зърнени култури - царевица и слънчоглед. От следваща стопанска година ще обработвам 1500декара зърнени култури - слънчоглед и мека пшеница. Възможно и допустимо ли е в бизнес плана да заложа предвидените 1500 декара за 1ва година от</p>	<p>Съгласно условието на т. 10 от Раздел 9.1 от УК, „10. данните за броя и вида на животните в стопанството и/или размера на обработваемата земя, посочени в бизнес плана, се доказват към дата на подаване на заявлението за подпомагане ...“, т.е. към датата на подаване на заявлението за подпомагане размера на обработваемата земя, посочена в бизнес плана, трябва да съответства на посочения в ИСАК и/или в регистъра на земеделските стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г.</p>

		<p>бизнес плана? Или следва да си впиша наличните към момента декари?</p> <p>Моля за Вашето разяснение, тъй като по вписаното в насоките декарите и културите в текуща стопанска година са необходими единствено да се определи дали кандидата ЗП е допустим като има 8000 евро СПО, но не е отразено наличните към текуща стопанска година декари да следва да се обвържат в бизнес плана.</p> <p>Благодаря предварително!</p>	
57.	02/12/2025 - 12:05	<p>Здравейте. Имам запитване относно интервенция П.Г.1 - Инвестиции в земеделските стопанства. В "Приложение № 6 към Условието за кандидатстване - СПИСЪК НА ДОПУСТИМИТЕ НЕПРЕРАБОТЕНИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОДУКТИ в съответствие с приложение I на Договора за функционирането на Европейския съюз или памук, с изключение на риба и рибни продукти" е записано като допустимо, че може да се кандидатства за подкрепа за стопанство с лозя. Моля за уточнение, дали се отнася само за десертни лозя или е допустимо заявената подкрепа да бъде и за винени лозя. Благодаря предварително.</p>	<p>Заявления за подпомагане, свързани с отглеждане на винени лозя, са допустими при спазване на ограничението на т. 2.9 от Раздел 9.2 от УК, а именно:</p> <p>„2. Не се предоставя БФП за:</p> <p>...</p> <p>2.9. за инвестиции, допустими за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Вино“ и дейности, свързани с конверсия на сортовия състав на насажденията, промяна на местонахождението на лозя и подобряване на техниките за управление на лозята. Ще бъдат осигурени контролни проверки с цел избягване на двойно финансиране, които ще се прилагат за ниво инвестиционен проект.“</p>
58.	02/12/2025 - 13:35	<p>Отглеждам месодайни крави, пасища, мери, ливади и люцерна. Приема ли се ,че стопанството ми попада изцяло в чувствителен сектор ,след като СПО на стопанството се образува само от животните, т.е. фуражният баланс е „0" ?</p>	<p>Принадлежността на заявлението за подпомагане към чувствителните сектори не зависи от СПО на стопанството, а от обхвата на инвестиционните разходи и бизнес плана. Във връзка с посочения в запитването пример, за да бъде заявлението за подпомагане с инвестиции, изцяло насочени към чувствителни сектори съгласно Приложение № 2, то те трябва да са съобразени</p>

			с капацитета на животновъдния обект и приходите в бизнес плана следва да са само от продукцията от животновъдството.
59.	02/12/2025 - 15:14	Здравейте, ако кандидат е ООД като над 50 % от капитала е собственост на лица под 40г. ще получи ли точки по критерий 5.5 Кандидати, които не са подпомагани по подмярка 4.1. от ПРСР	Запитването е неясно. Оценката за съответствието с критерий 5.5 се извършва за самия кандидат, в случая ООД-то. По отношение на критерий 5.1 не е предвидено предимство за кандидати юридически лица, с изключение на изрично посочените случаи в т. 7 от Раздел 11.2 от УК.
60.	03/12/2025 - 13:00	Здравейте! В случай, че в проекта е включена допустимата инвестиция в сондаж и при изпълнение на сондажът, не се достигне водоносен пласт, разходите за сметка на бенефициента ли остават? Ако се достигне водоносен пласт на по-голяма или по-малка дълбочина спрямо заложената в офертата/техническата спецификация, за финансиране реално достигната дълбочина на сондажа ли остава?	Съгласно чл. 50, ал. 1, т. 4 от Наредба № 4/2024 г. ДФЗ <i>„отказва изцяло или частично изплащането на финансовата помощ, когато:</i> ... 2. <i>одобреното заявление е изпълнено неточно, включително когато бенефициентът е придобил активи и/или изпълнил дейности - предмет на подпомагането, с технически параметри, различни от одобрените от ДФЗ, или от Управляващия орган, или в отклонение от количествено-стойностна сметка, когато констатираните различия/отклонения водят до недопустимост или необоснованост на заявленията за подпомагане дейности или разходи, или засягат основната цел на заявлението, или променят предназначението на инвестицията, съгласно одобреното заявление за подпомагане, или водят до несъответствие с целите, дейностите, изискванията и критериите за подбор, определени в документите по чл. 3, ал. 1 и/или в административния договор;</i> ...

			<p>4. активите, предмет на подпомагане, не се използват съгласно предназначението и при условията, посочени в одобреното заявление за подпомагане.“</p> <p>В допълнение, съгласно т. 1 от Раздел 10.1 от УК финансовата помощ се предоставя под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи.</p>
61.	03/12/2025 - 14:09	<p>Съгласно условията на раздел 9 "Допустими дейности", точка 2.2 от "УК", са допустими за финансиране дейности по реконструкция/рехабилитация на съоръжения. Това включва ли реконструкция/рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./ Ако инвестицията е допустима, то налага ли се представянето на три съпоставими оферти. Питането е свързано с факта, че в списака с активи, дейности и услуги за които са определени референтни цени, за СМР 17.2 не са определени проценти /от общата цена/ за реконструкция или рехабилитация. Благодаря Ви предварително!</p>	<p>Описаната в запитването „реконструкция/рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./“ представлява разходи за поддръжка и не попада в обхвата на допустимите разходи.</p>
62.	03/12/2025 - 14:10	<p>Съгласно условията на раздел 9 "Допустими дейности", точка 2.2 от "УК", са допустими за финансиране дейности по реконструкция/рехабилитация на съоръжения. Това включва ли реконструкция/рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./ Ако инвестицията е допустима, то налага ли се представянето на три съпоставими оферти. Питането е свързано с факта, че в списака с активи, дейности и</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 61: „Описаната в запитването „реконструкция/рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./“ представлява разходи за поддръжка и не попада в обхвата на допустимите разходи.“</p>

		услуги за които са определени референтни цени, за СМР 17.2 не са определени проценти /от общата цена/ за реконструкция или рехабилитация. Благодаря Ви предварително!	
63.	03/12/2025 - 14:12	Съгласно условията на раздел 9 "Допустими дейности", точка 2.2 от "УК", са допустими за финансиране дейности по реконструкция/рехабилитация на съоръжения. Това включва ли реконструкция/рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./ Ако инвестицията е допустима, то налага ли се представянето на три съпоставими оферти. Питането е свързано с факта, че в списака с активи, дейности и услуги за които са определени референтни цени, за СМР 17.2 не са определени проценти /от общата цена/ за реконструкция или рехабилитация. Благодаря Ви предварително!	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 61: <i>„Описаната в запитването „реконструкция/ рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./“ представлява разходи за поддръжка и не попада в обхвата на допустимите разходи.“</i>
64.	03/12/2025 - 14:14	Относно: инвестиция П.Г.І "Ивнестиици в земеделски стопанства" - първи прием Съгласно условията на раздел 9 "Допустими дейности", точка 2.2 от "УК", са допустими за финансиране дейности по реконструкция/рехабилитация на съоръжения. Това включва ли реконструкция/рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./ Ако инвестицията е допустима, то налага ли се представянето на три съпоставими оферти. Питането е свързано с факта, че в списака с активи, дейности и услуги за които са определени референтни цени, за СМР	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 61: <i>„Описаната в запитването „реконструкция/ рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./“ представлява разходи за поддръжка и не попада в обхвата на допустимите разходи.“</i>

		17.2 не са определени проценти /от общата цена/ за реконструкция или рехабилитация. Благодаря Ви предварително!	
65.	03/12/2025 - 14:55	Здравейте, Имам следния въпрос по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“: <ul style="list-style-type: none"> По интервенцията предоставя ли се подпомагане за изграждане на нови поливни съоръжения, в случай че до момента в стопанството не се е извършвало напояване на културите? При положение, че бъде спазено изискването за предоставяне на документ удостоверяващ осигуряване на достъп до услуга за напояване - Договор с Напоителни системи АД. Поздрави!	В настоящия прием са допустими инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваната площ при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите.
66.	03/12/2025 - 15:00	Здравейте, Имам следния въпрос по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ : <ul style="list-style-type: none"> По интервенцията предоставя ли се подпомагане за изграждане на нови поливни съоръжения, в случай че до момента в стопанството не се е извършвало напояване на културите? При положение, че бъде спазено изискването за предоставяне на документ удостоверяващ осигуряване на достъп до услуга за напояване - Договор с Напоителни системи АД. Поздрави!	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 65: <i>„В настоящия прием са допустими инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваната площ при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите.“</i>
67.	03/12/2025 - 15:12	Здравейте! Съгласно Условието за кандидатстване краткотрайните материални активи, включително щайги и касетки, са недопустими разходи.	Описаните в запитването „контейнери тип бокс палети“ попадат в обхвата на допустимите разходи в настоящия прием. В допълнение, следва да се има предвид, че

		<p>Моля за уточнение дали дълготрайните контейнери тип бокс палети с размери 1200×800×750 мм, които ще бъдат заведени като дълготрайни материални активи и са предназначени за многогодишна употреба при съхранение и вътрешно-стопанско транспортиране на селскостопанска продукция, се считат за допустими разходи, предвид че конструктивно и по предназначение се различават от краткотрайните щайги и касетки.</p>	<p>съответствието за допустимост на дейностите и разходите се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p>
68.	03/12/2025 - 16:51	<p>Уважаеми Дами и Господа, Моля за разяснения по следните въпроси: Въпрос 1: Съгласно Приложение № 10 към Условия за кандидатстване, I. За Критерий 2.1. - Инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета - в раздел: В. Бройлери: в *Оборудване според избрания алтернативен метод на отглеждане: е посочено следното: Системи за събиране, съхранение, обработка и управление на оборски тор/птичи тор; Д. Телета/малачета в т.3 е посочено следното: Съоръжения/системи за събиране, съхранение, обработка и управление на тор. Въпрос по т.1 е следният: Инвестиции 1. Трактор с челен товарач и кофа, или мини челен товарач с кофа или телескопичен товарач с кофа са машини за събиране и обработка на тор; 2. Тороразхвърлящо ремарке за управление на твърда тор; 3. Цистерна за управление на течна тор. ще бъдат ли зачетени за инвестиции за Критерий 2.1. за да се получат съответните точки от</p>	<p>1. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 9: <i>„Посочените в запитването активи попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, но сами по себе си не допринасят за прехода към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета и не са включени в Приложение № 10. В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности. В допълнение следва да имате предвид, че разясненията по реда на чл. 68, ал. 4 от ЗПЗП се предоставят по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на заявленията за подпомагане и са задължителни за всички кандидати.“</i></p>

	<p>това. Животновъдната ферма е така организирана, че почистването е възможно единствено с една от посочените машини, няма възможност за поставяне на скрепер в частта, която ще се обособи за отглеждането на телетата.</p> <p>Въпрос 2:</p> <p>Съгласно Приложение № 10 към Условия за кандидатстване, I. За Критерий 2.1. - Инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета - в раздел:</p> <p>Д. Телета/малачета в т.3 е посочено следното:</p> <p>Съоръжения/системи за подаване на храна и хранене</p> <p>Въпрос по т.2 е следният: Инвестиции за направа на фуражна кухня при положение, че тук се подготвя храната, ще бъдат ли зачетени за инвестиции за Критерий 2.1., като съоръжение/система за хранене, за да се получат съответните точки от това. Телетата се изхранват с мляко максимум до 6 месеца, а фуражната кухня е нужна за останалите телета, които са на възраст от 6 до 24 месеца.</p> <p>Въпрос 3:</p> <p>Съгласно Приложение № 1 към Заповед № РД09-1043 от 19.11.2025 г., раздел 10. Допустими разходи, точка 1. Инвестиционни разходи, са допустими разходи по подточка 1.1.6. рехабилитация на съществуващи и изграждане на нови съоръжения и оборудване за напояване, включващи изграждането на нови и подобряване на съществуващи мрежи в стопанствата,</p>	<p>2. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 2 от запитване № 44:</p> <p><i>„Посочените в запитването активи „поточна линия за гранулиране на фуражи“ попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, но сами по себе си не допринасят за прехода към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета и не са включени в Приложение № 10, ако не са част от цялостна инвестиция за преминаване към алтернативни системи за отглеждане.</i></p> <p><i>В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.“</i></p> <p>3. Допустимо е предоставяне на финансова помощ за изграждане на „сондажи и съоръжения за съхранение на вода в част на земеделското стопанство, където е възможно да се направи кладенец или сондаж и да се полива в друга част, на разстояние 1,5-2 км, като транспортирането на водата да се извървява с цистерни до съответните поливни "макари". В този случай с измервателни уреди трябва да осигури изпълнението на т.</p>
--	--	---

		<p>включително кладенци, сондажи и съоръжения за съхранение на вода, както и закупуване на техническо оборудване за тяхната експлоатация, включително нови тръбопроводи, системи за капково напояване, инсталации за дъждуване, помпени станции, техники/съоръжения за съхраняване/опазване и пречистване на водата, и др.</p> <p>Въпрос по т.3 е следният: Възможно ли е да се изгради сондажи и съоръжения за съхранение на вода в част на земеделското стопанство, където е възможно да се направи кладенец или сондаж и да се полива в друга част, на разстояние 1,5-2 км, като транспортирането на водата да се извършва с цистерни до съответните поливни "макари". Там също е предвидено да се монтират съоръжения за съхранение на вода. Самите парцели не позволяват направата на тръбопровод, защото се обработват в реални граници. Ако е допустима така да се изгради инсталация, къде трябва да се поставят измервателните уреди за отчитането на потребената вода: 1. На входа на съоръжения за съхранение на вода; 2. На изхода съоръжения за съхранение на вода или 3. На входа на т.нар. "макари" при самото поливане на площите?</p>	<p>15.3 от раздел 9.1. Следва да имате предвид и изискването за монтиране на измервателни устройства, съгласно Закона за водите.</p> <p>В допълнение, посочената в запитването „цистерна за пренасяне на вода“ не попада в обхвата на допустимите разходи по приема, но същата трябва да бъде включена в таблица 2 на бизнес плана.</p>
69.	04/12/2025 - 13:54	<p>Здравейте!</p> <p>Планира се напояване, за което ще се използва вода от каналите на Напоителни системи (НС). Имотите попадат в обхвата на площите, обслужвани от НС, но до момента кандидатът не ги е напоявал. Моля да уточните:</p> <ul style="list-style-type: none"> - това „инвестиции в съществуващи напоителни 	<p>За доказване, че напоителните инсталации в стопанството са съществуващи, кандидатът представя документите по т. 16.3 от Раздел 9.1 от УК, независимо дали имотите попадат в „Справка поливни площи“ на „Напоителни системи“ ЕАД или не. Когато не са представени тези документи, инвестициите в напоителни системи се приемат за водещи</p>

		<p>системи“ ли е по т. 16 от Раздел 9.1 на УК? - или е „свързано с нетно увеличение на напояваните площи“ по т. 18 от Раздел 9.1 на УК? Отделно, тъй като до момента площите не са напоявани от кандидата, съответно няма документ за платени разходи за ползвана вода за напояване по т. 24 от Раздел 12.1 от УК. В случай, че гореописаната инвестиция се води „инвестиции в съществуващи напоителни системи“ допустимо ли е да представим проект без документите по т.24? Ако е допустимо – моля кажете какви документи от НС трябва да представим. Поздрави!</p>	до нетно увеличение на напояваната площ.
70.	04/12/2025 - 16:21	Здравейте, въпросът ми е допустими ли са винени лозя за кандидатстване по интервенция II.G.I ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА.	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 57: <i>„Заявления за подпомагане, свързани с отглеждане на винени лозя, са допустими при спазване на ограничението на т. 2.9 от Раздел 9.2 от УК, а именно: „2. Не се предоставя БФП за: ... 2.9. за инвестиции, допустими за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Вино“ и дейности, свързани с конверсия на сортовия състав на насажденията, промяна на местонахождението на лозя и подобряване на техниките за управление на лозята. Ще бъдат осигурени контролни проверки с цел избягване на двойно финансиране, които ще се прилагат за ниво инвестиционен проект.“</i></p>
71.	05/12/2025 - 09:20	Във връзка с дефиницията за „земеделска техника“, съдържаща се в Условията за кандидатстване, в частта	Определенията, посочени в Раздел 2 от УК, са за целите на настоящия прием. Включването на „товарачи

	<p>„самоходна техника – [...] товари (включително електро-, мото- и газокари)“, моля Управляващият орган да даде разяснение дали включването на товарите (електрокари, мотокари, газокари) в това определение налага за бенефициентите задължение за регистрация на тази техника в КТИ, когато тя се използва единствено за вътрешно-стопански дейности и не се движи по пътната мрежа на страната.</p> <p>Мотивите за поставяне на това запитване са свързани с необходимостта от еднозначно тълкуване на регистрационния режим, при което:</p> <ul style="list-style-type: none"> – съгласно Закона за регистрация и контрол на земеделската техника (ЗРКЗТ) регистрация в КТИ се изисква за техника, която по предназначение се използва в земеделието, като индустриалните товари по проектантски характеристики не представляват земеделски машини; – в Регламент (ЕС) 2023/1230 относно машините товарите (включително електрокари, мотокари и газокари) са класифицирани като промишлени машини, а не като селскостопанска техника, което показва различно предназначение от това на машините, подлежащи на специален регистрационен режим; – в Регламент (ЕС) 167/2013 относно одобряването и надзора на селскостопански и горски превозни средства не съществува категория, която да обхваща индустриални товари, което също потвърждава неселскостопанския им характер; – Наредба № 2 от 3 февруари 2016 г. за условията и реда	<p>(включително електро-, мото- и газокари)“ в определението за земеделска техника е във връзка с максимумите за инвестиции в земеделска техника и изключенията за представяне на документ от компетентния орган по околна среда, без да се вменява задължение за регистрация в КТИ за този тип техника, ако това не е предвидено нормативно.</p>
--	--	---

		<p>за регистрация на земеделска и горска техника свързва регистрацията с техниката, която по своето предназначение и конструктивни характеристики представлява земеделска машина, като индустриалните товари не са изрично уредени като подлежащи на регистрация, когато се използват само в рамките на стопанството и не напускат неговия терен;</p> <p>– липсата на яснота относно обхвата на определението в документацията поражда практически въпроси за бенефициентите дали посочените товари подлежат на регистрация в КТИ, когато се използват единствено вътре в стопанството и извън транспортната мрежа;</p> <p>– целта на настоящото разяснение е да се избегне налагането на допълнителна административна и финансова тежест за кандидатите, свързана с регистрация в КТИ и ежегодни проверки, когато такава регистрация не произтича пряко от закона за техника с вътрешно-стопанско приложение.</p> <p>С оглед на изложеното моля Управляващият орган да разясни дали товарачите (електро-, мото- и газокари), използвани единствено за дейности в рамките на земеделското стопанство и без движение по пътната мрежа, следва да бъдат регистрирани в КТИ по смисъла на приложимото законодателство.</p>	
72.	05/12/2025 - 13:31	<p>Здравейте,</p> <p>Относно процедура П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ моля за пояснение по следните въпроси:</p> <p>1. Съгласно тълкуванието на т. 3 от Раздел 9.1 допустима дейност ли е инвестиция в актив насочен към</p>	<p>1. Информацията в запитването не е достатъчна за коректен отговор.</p> <p>2. Съгласно т. 7 от раздел 8.1 на УК инвестициите се извършват в животновъдни обекти, регистрирани по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.</p>

	<p>производство на селскостопански продукт за който групата/организация на производителите е призната но към момента се произвежда само от част от членовете на групата/организацията и след реализация ще стартира производство при всички членове.</p> <p>2. За инвестиции насочени към системи за напояване на животновъдни обекти, приложими ли са документите по т. 21 и/или т. 22 и/или т. 23 и/или т. 24 и/или т. 25, като се има в предвид.</p> <p>3. Третират ли се като инвестиции в нетно увеличение на напояванта площ имоти, които не са поливни през последните 10 г. но въпреки това попадат в регистъра на Напоителни системи https://napoiavane.nps.bg/.</p>	<p>В съответствие с чл. 4, ал. 1, т. 3 от Наредба № 44 от 20 април 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти: „(1) Животновъдните обекти за отглеждане на селскостопански животни включват следните мерки за биосигурност: ... 3. снабдени са постоянно с вода за пиене от собствени и/или от обществени водоизточници... “. В тази връзка, УО счита, че допустимите кандидати в сектор „животновъдство“ имат достъп до вода и не е необходимо представянето на изричен документ за това.</p> <p>В допълнение, по отношение на изискуемите документи следва да се има предвид, че съгласно разпоредбите на чл. 74, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2021/2115 г., специфичните изисквания за инвестиции в напояване са приложими „за инвестиции в напоителни системи в нови и съществуващи напоявани площи“. В тази връзка, инвестиции за управление на водите в животновъдни обекти не попадат в обхвата на тези специфични изисквания и не се изисква представяне на посочените в запитването документи, тъй като те са предвидени за доказване съответствие с изискванията на т. 16 до т. 18 вкл. от Раздел 9.1 от УК, които от своя страна отразяват разпоредбите на чл. 74 от Регламент (ЕС) № 2021/2115 г.</p> <p>3. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 69: „За доказване, че напоителните инсталации в стопанството са съществуващи, кандидатът представя документите по т. 16.3 от Раздел 9.1 от УК, независимо дали имотите попадат в „Справка поливни площи“ на „Напоителни системи“ ЕАД или не. Когато не са</p>
--	--	---

			представени тези документи, инвестициите в напоителни системи се приемат за водещи до нетно увеличение на напояваната площ.“
73.	05/12/2025 - 14:46	<p>1. При земеделско стопанство, специализирано в пчеларство (пчелни семейства), допустим разход ли е закупуването на прикачно ремарке с борд. То би се използвало за извозване на пълни магазини до базата за центрофугиране на меда и/или обработката на пчелен прашец. Плез неактовната част от сезона също би се ползвало за извозване на инвентар и нови кошери и детайли за тях.</p> <p>2. Допустим разход ли е закупуването на косачки и мулчери? Тъй като пчелина е в преход към Био регистрация и препарати не са използвани и не са разрешени за бъдещо използване.</p>	<p>1. и 2. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 16 и запитване № 29: <i>„Коефициентите в Приложение № 3 „Калкулатор земеделска техника“ към УК са разработени въз основа на Приложение II от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 г., където за пчелни семейства не е включен коефициент за приравняване на животински единици. В тази връзка посочените разходи „трактор“ и „косачка“ не попадат в обхвата на допустимите разходи при отглеждане на пчелни семейства. Описаното в запитването „ремарке за пренос на кошери, рамките с мед и др.“ попада в обхвата на понятието „прикачен инвентар за пчеларство“, но следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.“</i></p>
74.	05/12/2025 - 15:13	Здравейте, във връзка с обявената процедура моля за становище, каква продукция трябва да се описват в таблица 3 Производствена програма в случай на инвестиции в модернизация на земеделско стопанство, което има и преработваща единица и на практика реализира селскостопанската си продукция преработена.	В контекста на Вашия въпрос допустимите разходи в проектното предложение следва да са свързани с първичното селскостопанско производство. В конкретния случай кандидатите могат да включат в бизнес плана и преработен селскостопански продукт, произведен от селскостопански продукт, който се произвежда с подпомогнатите активи. В периода на изпълнение и мониторинг се проверяват показателите от бизнес плана, залегнали в административния договор.

75.	06/12/2025 - 05:38	<p>Уважаеми господа,</p> <p>Бих искала да попитам дали по процедура П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) е допустимо закупуване на микробус за нуждите на стопанството, предназначен за превоз на готова растителна продукция (домати) от производствената база до клиенти/пунктове за продажба.</p> <p>Интересувам се конкретно дали са допустими следните варианти на транспортно средство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • хладилен микробус, • електрически микробус, • или стандартен товарен микробус, ако е обоснован за нуждите на стопанството. <p>Моля за уточнение дали този тип актив попада в обхвата на допустимите разходи по мярката и при какви условия. Благодаря предварително!</p>	<p>Съгласно т. 1.1.5 от Раздел 10 на УК и предвид определението за целите на настоящия прием, е допустимо закупуване на „специализирани земеделски транспортни средства“ с постоянно монтирано „хладилно оборудване за транспортиране на продукция“, което не позволява използването им за други цели, като следва да имате предвид и условието на т. 3.4 от Раздел 9.2 от УК.</p>
76.	06/12/2025 - 05:40	<p>Уважаеми господа,</p> <p>Бих искала да попитам дали по процедура П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) е допустимо закупуване на микробус за нуждите на стопанството, предназначен за превоз на готова растителна продукция (домати) от производствената база до клиенти/пунктове за продажба.</p> <p>Интересувам се конкретно дали са допустими следните варианти на транспортно средство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • хладилен микробус, • електрически микробус,	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 75: „Съгласно т. 1.1.5 от Раздел 10 на УК и предвид определението за целите на настоящия прием, е допустимо закупуване на „специализирани земеделски транспортни средства“ с постоянно монтирано „хладилно оборудване за транспортиране на продукция“, което не позволява използването им за други цели, като следва да имате предвид и условието на т. 3.4 от Раздел 9.2 от УК.“</p>

		<ul style="list-style-type: none"> или стандартен товарен микробус, ако е обоснован за нуждите на стопанството. Моля за уточнение дали този тип актив попада в обхвата на допустимите разходи по мярката и при какви условия. Благодаря предварително!	
77.	06/12/2025 - 05:43	Уважаеми господа, Моля за разяснение относно това дали по процедура П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) е допустимо кандидатстване за пробиване на сонда (сондаж) за осигуряване на вода, необходима за напояване на земеделски площи. Интересувам се дали самият сондаж, както и свързаните дейности (проект, разрешителни, оборудване, тръби, помпа), се считат за допустим разход в рамките на категорията “подобряване на инфраструктурата за напояване” и при какви условия може да бъде одобрен. Благодаря предварително!	Както е посочено в т. 2.2 от Раздел 9 и в т. 1.1.6. от Раздел 10 от УК, по настоящия прием е допустимо подпомагане за <i>„рехабилитация на съществуващи и изграждане на нови съоръжения и оборудване за напояване, включващи изграждането на нови и подобряване на съществуващи мрежи в стопанствата, включително кладенци, сондажи и съоръжения за съхранение на вода, както и закупуване на техническо оборудване за тяхната експлоатация...“</i> . По отношение на разходите за <i>„проект, разрешителни“</i> следва да имате предвид, че съгласно т. 2 на Раздел 10.1 от УК са допустими за подпомагане общи разходи, свързани със заявлението за подпомагане, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение.
78.	06/12/2025 - 05:46	Уважаеми господа, Бих искала да попитам дали по процедура П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) е допустимо закупуване на селскостопански дрон за нуждите на стопанството (мониторинг на култури, прецизно земеделие и др.). Моля да уточните: 1. Допустим ли е разходът за закупуване на дрон като актив по мярката?	<i>„Селскостопански дрон за нуждите на стопанството“</i> попада в обхвата на т. 1.1.2 от Раздел 10 от УК и не попада в ограниченията на т. 3 от Раздел 9.2 от УК за заявления за подпомагане, в които са заявени за финансиране само конкретни разходи.

		<p>2. Възможно ли е дронът да бъде единствената инвестиция в проекта, ако е обоснован като необходим за ефективното управление на земеделските площи? Благодаря предварително!</p>	
79.	06/12/2025 - 05:48	<p>Уважаеми господа, Бих искала да попитам по коя от процедурите е по-подходящо да се кандидатства за планираната инвестиция – СЕЛСКОСТОПАНСКИ ДРОН, П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) Или П.Г.1.1 – Инвестиции в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда (Прием № П/Г/1/1/1). Интересувам се кой прием би бил по-подходящ с оглед на вида инвестиция и спецификата на земеделското ми стопанство - отглеждане на маслодайна роза. Моля за насоки относно основните разлики и критерии за избор между двете процедури. Благодаря предварително!</p>	<p>„Селскостопански дрон“ попада в обхвата на т. 1.1.2 от Раздел 10 от УК по интервенция П.Г.1 и на т. 1.1.3 от Раздел 10 от УК по интервенция П.Г.1.1., а кандидатите сами определят интервенцията, по която да бъде подадено заявлението за подпомагане.</p>
80.	06/12/2025 - 06:01	<p>Уважаеми господа, Бих искала да попитам коя е най-актуалната наредба, по която се определя дали едно населено място попада в необлагодетелстван район (НР1, НР2). Моля да предоставите директен линк към действащата наредба, както и ако е възможно — официален източник, от който може да се извършва проверка дали дадено населено място е включено в необлагодетелстван район. Благодаря предварително!</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на въпрос 3 от запитване № 9: „Наредба за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват се прилага в актуалната ѝ редакция, но в т. 8 от Раздел 11.2. „Методика за прилагане на критериите за подбор“ погрешно е цитирана нейна по-стара редакция.“ В допълнение, като приложения в самата наредба са изброени всички населени места, попадащи в обхвата на</p>

			необлагодетелстваните райони.
81.	06/12/2025 - 06:05	<p>Уважаеми господа,</p> <p>Във връзка с кандидатстване по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) бих искала да получа разяснение относно приоритетните сектори и размера на субсидията.</p> <p>Съгласно Раздел 5 „Бюджет по приема“ и Раздел 7 „Размер на финансовата помощ“ от Условието за кандидатстване 1-Uslovia za kandidatstvane-II..., при инвестиции, които попадат в Приложение № 2 – Списък с приоритетни сектори, финансовата помощ може да достигне до 60%, включително при увеличение по т. 6.2 от Раздел 7.</p> <p>Моля за Вашето уточнение по следните въпроси:</p> <p>1. Необходимо ли е при кандидатстване в приоритетен сектор за 60% подпомагане да се прилага процедура по обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки и ПМС № 160, когато кандидатът не е възложител по смисъла на ЗОП?</p> <p>2. Ако кандидатът не попада в обхвата на ЗОП, достатъчно ли е да подаде заявление в приоритетния подбюджет (съгласно т. 1.1 от Раздел 5), без да провежда обществена поръчка, и все пак да получи 60% субсидия, при изпълнение на всички други условия по Условието за кандидатстване?</p> <p>3. Прилага ли се ПМС №160 единствено когато кандидатът е задължен субект по ЗОП, или процедурата по това постановление е задължителна за всички кандидати, които заявяват 60% интензитет?</p>	<p>1., 2. и 3. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 4 от запитване № 22:</p> <p><i>„В Закона за подпомагане на земеделските производители, Наредба № 4 от 25.10.2024 г. и Условието за кандидатстване, няма изискване по отношение на процедурата за избор на изпълнители, което да е обвързано с размера на финансовата помощ. В Условието за кандидатстване еднозначно са определени изискуемите документи – оферти и договор с избран изпълнител - без да е определен метод на събиране на офертите и избиране за изпълнител за кандидатите, които не са възложители по ЗОП.“</i></p> <p>В допълнение, за да получи по-висок интензитет на помощта, кандидатът е необходимо да отбележи съответствие с някое от основанията за това и да заяви</p>

		<p>Моля за официално становище, за да може да бъде подадено коректно заявление. Благодаря Ви предварително!</p>	<p>съответното процентно съотношение при попълване на заявлението за подпомагане в СЕУ.</p>
82.	06/12/2025 - 06:10	<p>Уважаеми господа, Бих искала да получа разяснение относно допустимостта за закупуване на иглута за телета (IGLOO shelters) и по коя от двете процедури следва да се кандидатства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1); • П.Г.1.1 – Инвестиции в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда (Прием № П/Г/1/1/1). <p>Моля да уточните:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Към коя от двете интервенции е допустима инвестицията в иглута за телета – като оборудване/сградни елементи в животновъден обект или като инвестиция, свързана с подобрени условия на отглеждане и хуманно отношение към животните. 2. Необходимо ли е кандидатът да подаде заявлението в подбюджета за приоритетни сектори (сектор „Животновъдство“) или тази инвестиция може да бъде заявена и извън приоритетните сектори. 	<p>1. „Иглута за телета“ попадат в обхвата на т. 1.1.2 от Раздел 10 от УК по интервенция П.Г.1 и на т. 1.1.3 от Раздел 10 от УК по интервенция П.Г.1.1. за животновъдни обекти за отглеждане на животни по биологичен начин и за отглеждане и развъждане на животни от местни (автохтонни) породи, а кандидатите сами определят интервенцията, по която да бъде подадено заявлението за подпомагане.</p> <p>2. За да бъде заявлението за подпомагане с инвестиции, изцяло насочени към чувствителни сектори съгласно Приложение № 2, то те трябва да са съобразени с капацитета на животновъдния обект и приходите в бизнес плана следва да са само от продукцията от животновъдството.</p> <p>Както е посочено в т. 2 от раздел 5 от УК „В заявлението за подпомагане, кандидатите определят към кой от бюджетите да подадат заявлението за подпомагане, съобразно отглежданите култури/животни, посочени в бизнес плана (Приложение № 3). Обстоятелството</p>

		<p>3. Какви документи се изискват, за да бъде допустимо поставянето на иглутата в рамките на животновъдния обект?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Необходим ли е документ за собственост на земята, на която се поставят иглутата? • Допустимо ли е поставяне върху наета земя и какъв документ за правно основание се изисква? <p>4. Необходимо ли е разрешение за поставяне на иглутата като преместваеми технологични съоръжения от страна на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Общината (разрешение за поставяне или уведомление по ЗУТ); • БАБХ – изисква ли се промяна/актуализация в регистъра на животновъдния обект; • РИОСВ – необходимо ли е уведомление, екологична оценка или становище за неприложимост. <p>5. Следва ли тези документи да бъдат приложени при подаване на заявлението (вкл. оферта и предварителни документи), или се представят на етап оценка/преди сключване на административния договор. Моля за официално становище с оглед коректната подготовка на необходимите документи и избор на подходящата процедура. Благодаря предварително!</p>	<p>подлежи на проверка от страна на ДФ „Земеделие“.</p> <p>3. Във връзка с изискването на т. 11 от Раздел 9.1 от УК е предвидено представянето от страна на кандидата на един или няколко от документите по т. 9, т. 10 и т. 11 от Раздел 12.1 от УК.</p> <p>4. В зависимост от обхвата на инвестиционните разходи, включени в заявлението за подпомагане, компетентните органи преценяват съответствието им с нормативната уредба в съответната област. Следва да имате предвид, че УО няма компетенции в посочените в запитването области, като в тази връзка е предвидено представянето на съответните документи от Раздел 12.1 от УК.</p> <p>5. Изискуемите документи се представят към заявлението за подпомагане, като за голяма част от тях е предвидена възможност за предоставянето им най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности.</p>
83.	06/12/2025 - 06:14	Уважаеми госпожи и господа, Моля за официално разяснение, съгласно Наредба № 4/2024 г. и Условията за кандидатстване по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“, относно следното:	

		<p>1. При кандидатстване по критерий „Проектни предложения с инвестиции и дейности от стопанства за производство на биологични продукти“ необходимо ли е към датата на подаване на заявлението задължително да бъде приложен действащ сертификат за биологично производство, издаден след приключил годишен контрол от сертифициращия орган?</p> <p>2. Допустимо ли е вместо сертификат към датата на кандидатстване да се приложи официално потвърдително писмо от сертифициращата фирма, в което е посочено, че:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кандидатът вече е преминал периода на преход, • стопанството е биологично, • и документът (сертификатът) ще бъде издаден след извършване на годишната инспекция, която по график на сертифициращите фирми се провежда през месец март? <p>3. В случай че към кандидатстване може да бъде приложено само потвърдително писмо, достатъчно ли е това за зачитане на точките по критерия за биологично производство и за доказване на статута на биологично стопанство към датата на подаване на заявлението?</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 52: „Съгласно т. 15 от Раздел 11.2 от УК „съответствието с критериите за подбор на заявленията за подпомагане се преценява към датата на подаване на заявлението за подпомагане съобразно приложените към него документи и декларирани данни.“. За доказване на съответствие с критерий 1.1 не е предвидено представяне на документи от страна на кандидатите, а ще се извършва служебна проверка.“</p>
84.	06/12/2025 - 06:16	<p>Уважаеми госпожи и господа, Моля за разяснение относно доказването на биологичен статус при кандидатстване по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства, както и относно прилагането на критериите за оценка.</p> <p>1. Задължително ли е към датата на кандидатстване да бъде представен валиден сертификат за биологично</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 52: „Съгласно т. 15 от Раздел 11.2 от УК „съответствието</p>

		<p>производство, издаден след проведен годишен контрол от сертифициращия орган?</p> <p>2. Допустимо ли е вместо сертификат да се приложи писмо/удостоверение от сертифициращата фирма, че кандидатът:</p> <ul style="list-style-type: none"> • е преминал периода на преход, • отговаря на изискванията за биологично производство, • и е в очакване на издаване на актуален сертификат след предстоящата годишна проверка? <p>3. Приема ли се подобно потвърдително писмо като достатъчно доказателство за признаване на точките по критериите за оценка, свързани с биологичното производство, до момента на представяне на официалния сертификат?</p> <p>Моля за официално становище, за да бъде изготвено коректно проектното предложение.</p>	<p><i>с критериите за подбор на заявленията за подпомагане се преценява към датата на подаване на заявлението за подпомагане съобразно приложените към него документи и декларирани данни.“</i></p> <p><i>За доказване на съответствие с критерий 1.1 не е предвидено представяне на документи от страна на кандидатите, а ще се извършва служебна проверка.“</i></p>
85.	06/12/2025 - 06:18	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Моля за разяснение относно допустимостта и оценяването по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1).</p> <p>Ако кандидатът до момента е отглеждал култури в неприоритетен сектор (например винени лозя), но желае по настоящия прием да реализира инвестиция за създаване на десертни лозя, които попадат в приоритетен сектор, бих искала да попитам:</p> <p>1. Допустимо ли е кандидатът да заяви инвестиция в нов приоритетен сектор, въпреки че през предходната стопанска година (2024–2025 г.) в анкетната карта не е</p>	<p>1. и 3. Принадлежността на заявлението за подпомагане към чувствителните сектори не зависи от цялото стопанство, а от обхвата на инвестиционните разходи и</p>

		<p>отглеждал култури от приоритетния сектор?</p> <p>2. Присъждат ли се точки по критериите за оценка за приоритетен сектор, когато кандидатът към момента на кандидатстване няма налични площи/култури от приоритетния сектор, но проектът предвижда създаването им?</p> <p>3. Необходимо ли е към датата на кандидатстване кандидатът вече да има регистрирани площи в приоритетния сектор, или е достатъчно описаната инвестиция да бъде насочена към създаване на такива насаждения?</p> <p>Моля за официално становище, за да бъде подготвено проектното предложение в съответствие с изискванията.</p>	<p>бизнес плана.</p> <p>2. Приетите на заседание на Комитета за наблюдение на СПРЗСР на 3-4 септември 2025 г. критерии за оценка не включват предимство за заявления за подпомагане в чувствителни сектори.</p> <p>3. Заявлението за подпомагане трябва да включва инвестиции, изцяло насочени към чувствителни сектори съгласно Приложение № 2 „Списък с приоритетни сектори, култури и животни“, като няма изискване кандидатът вече да има регистрирани трайни насаждения от тези сектори.</p>
86.	06/12/2025 - 06:21	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Моля за официално разяснение относно избора на интензитет на помощта по интервенция</p> <p>П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1).</p> <p>Съгласно Раздел 7 от Условието за кандидатстване, основната финансова помощ е до 50%, като може да бъде увеличена с до 10% за инвестиции в чувствителни (приоритетни) сектори и да достигне до 60%.</p> <p>В тази връзка моля да уточните:</p> <p>1. Ако кандидатствам в приоритетен сектор, задължително ли е да се възползвам от възможността за 60% субсидия?</p> <p>2. Или кандидатът може доброволно да избере да кандидатства само за 50%?</p> <p>3. В случай че кандидатът избере 60% субсидия,</p>	<p>1., 2. и 5. Съгласно т. 2 от Раздел 5 от УК, в заявлението за подпомагане, кандидатите определят към кой от бюджетите да подадат заявлението за подпомагане, съобразно отглежданите култури/животни, посочени в бизнес плана (Приложение № 3). Обстоятелството подлежи на проверка от страна на ДФ „Земеделие“. На тази база финансовата помощ за заявлението за подпомагане може да се увеличи с до 10 % (включително), но кандидатите биха могли да се откажат от това, като заявят по-ниския интензитет.</p> <p>3. и 4. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 4 от</p>

		<p>задължително ли е провеждане на процедура по Закона за обществените поръчки (ЗОП) или ПМС № 160?</p> <p>4. А ако кандидатът изрично избере 50%, може ли да се избегне приложението на ЗОП/ПМС №160?</p> <p>5. Има ли нормативна пречка кандидат от приоритетен сектор да подаде заявление в подбюджета за приоритетните сектори, но да заяви интензитет само до 50%, без да използва допълнителното увеличение по т. 6.2?</p> <p>Моля за официално становище, тъй като това влияе на избора на интензитет и начина на провеждане на процедурите за избор на изпълнител.</p>	<p>запитване № 22:</p> <p>„В Закона за подпомагане на земеделските производители, Наредба № 4 от 25.10.2024 г. и Условиата за кандидатстване, няма изискване по отношение на процедурата за избор на изпълнители, което да е обвързано с размера на финансовата помощ. В Условиата за кандидатстване еднозначно са определени изискуемите документи – оферти и договор с избран изпълнител - без да е определен метод на събиране на офертите и избиране за изпълнител за кандидатите, които не са възложители по ЗОП.“</p>
87.	06/12/2025 - 06:27	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Моля за официално разяснение относно допустимостта за закупуване на мини челен товарач KOMATSU SK 820-8E0, съгласно Условиата за кандидатстване по интервенция</p> <p>П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1).</p> <p>Машината ще се използва в животновъдна ферма. В тази връзка моля да уточните:</p> <p>1. Допустим ли е мини челен товарач от този тип като инвестиция за животновъден обект по интервенция П.Г.1?</p> <p>2. Допустими ли са следните дейности, за които машината ще се използва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • събиране, почистване и извозване на животински тор; • преместване на постеля, фуражи и материали; 	<p>1. Посоченият в запитването актив попада в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите.</p> <p>2., 3. и 4. Кандидатите съобразяват своите нужди и възможности и представят обосновка за необходимостта и натовареността на заявените активи в съответствие с изискванията на т. 9 от Раздел 9.1 от УК. Следва да се има предвид, че техническа спецификация е задължителна за</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • товаро-разтоварни дейности в животновъдния обект; • почистване и поддържане на площадки, подстъпи и работни зони; • подготвителни и вътрешни стопански дейности; • използване на прикачен инвентар (кофа, вилици, мулчер), когато се налага за поддръжка на терени около фермата. <p>3. Необходимо ли е представяне на допълнителни документи, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> • техническа спецификация (приложена в офертата) • декларация за предназначение и употреба в животновъден обект; • доказателства за площите/съоръженията, където машината ще работи. <p>4. Има ли специфични изисквания при оценката на този тип техника – напр. ограничение относно товароподемност, мощност, предназначение или класификация на машината?</p> <p>Моля за становище дали машината е допустим актив и дали изброените дейности попадат в рамките на „допустими дейности“ по интервенцията за животновъдни стопанства.</p>	<p>представяне към приложените оферти към заявлението за подпомагане, а заявените самоходни машини се оценяват за съответствие с капацитета на стопанството чрез изготвена методика съгласно Приложение № 7.</p> <p>В допълнение, следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p>
88.	06/12/2025 - 06:30	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Бих искала да получа официално разяснение относно допустимостта за кандидатстване по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) във връзка с изграждане на система за капково</p>	

	<p>напояване.</p> <p>Отглеждам овощна градина (ранни насаждения – сливи), която до момента не е била напоявана. Към настоящия момент вече разполагам с документ за водоползване, издаден от „Напоителни системи“ ЕАД, с който се предоставя право на ползване на вода за напояване на съответния имот.</p> <p>В тази връзка моля да уточните:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Допустимо ли е да кандидатствам за изграждане на ново капково напояване, въпреки че насажденията до момента са били без напояване? 2. Необходимо ли е културата да е била напоявана в предходните години, за да бъде призната инвестицията като допустима по интервенцията? 3. Счита ли се наличието на действащ документ за водоползване за достатъчно доказателство, че имотът може да бъде напояван и че инвестицията е съобразена с изискванията за водоползване, описани в Условието за кандидатстване? 4. Изискват ли се допълнителни документи към момента на кандидатстване, освен:<ul style="list-style-type: none"> • документ за водоползване от „Напоителни системи“; • скица/документ за собственост на имота; • технологичен проект / оферта за капково напояване? <p>Моля за становище дали при описаните условия съм допустим кандидат за изграждане на капково напояване</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. и 2. В настоящия прием са допустими инвестиции в напоителни системи в нови и съществуващи напоявани площи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите. Ако към заявлението за подпомагане са приложени документи, доказващи, че тези имоти са напоявани в предходните години, то те не са „нетно“ увеличение на напояваните площи. 3. За доказване на изискването за наличен достъп до вода за напояване в съответствие със законодателството в областта, за да е осигурено функционирането на инвестициите по предназначение, е предвидено представянето на документите по т. 21 и т. 22 от Раздел 12.1 от УК. 4. Изискуемите документи са посочени в Раздел 12.1 от УК, като за всеки от тях е посочено за кои кандидати, дейности и разходи се отнася.
--	---	--

		<p>в съществуващата овощна градина, която до момента не е била напоявана. Благодаря предварително!</p>	
89.	06/12/2025 - 06:35	<p>Уважаеми госпожи и господа, Моля за разяснение относно допустимостта за закупуване на прикачна машина за правене на канали/бразди (фугорез, браздир, trenching attachment), предназначена за оформяне на канали за полагане на маркучи и елементи на напоителни системи, по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1). Машината ще бъде използвана за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оформяне на канали за напоителни линии; • изграждане и поддръжка на капково напояване; • прокарване на тръбна инфраструктура; • поддръжка и ремонт на поливни системи в земеделското стопанство. <p>В тази връзка моля да уточните:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Допустима ли е като инвестиция прикачна машина за правене на канали/бразди към трактор, когато се използва за изграждане или поддръжка на напоителни системи? 2. Счита ли се този тип оборудване за допустим разход по направление „напояване“ съгласно Условиата за кандидатстване? 3. Има ли специфични изисквания или ограничения (мощност, вид, предназначение), които подобно оборудване трябва да покрива, за да бъде допустимо? 	<p>1. Допустимостта на „прикачна машина за правене на канали/бразди (фугорез, браздир, trenching attachment)“ не може да се определи еднозначно предвид информацията в интернет за тези активи и възможността за двойно предназначение, но трябва да се има предвид, че са допустими разходи за „рехабилитация на съществуващи и изграждане на нови съоръжения и оборудване за напояване“, но не и машини за изграждане на напоителни съоръжения. В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за допустимост и оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности. 2. Описаната в запитването машина не попада в обхвата на понятието „инвестиции, свързани с напояване“. 3. Условиата за допустимост на дейностите и разходите са посочени в съответните раздели в УК, а специфични изисквания или ограничения са предвидени за специфични дейности и инвестиции. Във всички случаи</p>

		<p>Моля за официално становище относно допустимостта на този тип техника като актив по интервенцията.</p>	<p>кандидатите представят обосновка за необходимостта и натовареността на заявените активи.</p> <p>В допълнение, следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p>
90.	06/12/2025 - 06:46	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Моля за официално разяснение относно допустимостта за кандидатстване по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1).</p> <p>По предходен прием – Подбор № BG06RDNP001-4.012 по подмярка 4.1 от ПРСР 2014–2020, моето проектно предложение за „Изграждане на резервоар за вода за напояване на винени лозя“ беше отказано.</p> <p>Основанието за отказ беше, че съгласно т. 2 б) от Раздел 13.3 „Недопустими дейности“ по 4.1, финансова помощ не се предоставя за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • реструктуриране и конверсия на винени лозя, • напояване, инсталации и съоръжения, предназначени за винени лозя, които са допустими само по Националната програма за лозаро-винарския сектор. <p>В тази връзка моля да уточните:</p> <p>1. Допустим ли е кандидат по интервенция П.Г.1, чието проектно предложение за същата инвестиция (резервоар за вода) е било отказано по предходната подмярка 4.1?</p> <p>2. Представява ли предходният отказ по 4.1 пречка за кандидатстване по настоящата интервенция?</p>	<p>1. и 2. В условията за допустимост и недопустимост на кандидатите, дейностите и разходите няма изисквания, обвързващи с подмярка 4.1 от ПРСР 2014-2020 г., с изключение на предимството по критерий за оценка 5.5.</p>

		<p>3. Ако инвестицията е за напояване на винени лозя, прилага ли се и тук аналогична недопустимост, или правилата за допустими дейности са различни от тези по подмярка 4.1?</p> <p>4. Приема ли се изграждането на резервоар за вода като допустима дейност по П.Г.1, когато е предназначен за поливни нужди на съществуващи винени лозя?</p> <p>5. Необходимо ли е към заявлението да се представят допълнителни аргументи или документи, че проектът вече не попада в обхвата на дейности, недопустими по предходната подмярка? Моля за официално становище, тъй като отговорът е необходим за коректното определяне на допустимостта и подготовката на проектното предложение.</p>	<p>3. и 4. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 57: <i>„Заявления за подпомагане, свързани с отглеждане на винени лозя, са допустими при спазване на ограничението на т. 2.9 от Раздел 9.2 от УК, а именно: „2. Не се предоставя БФП за: ... 2.9. за инвестиции, допустими за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Вино“ и дейности, свързани с конверсия на сортовия състав на насажденията, промяна на местонахождението на лозя и подобряване на техниките за управление на лозята. Ще бъдат осигурени контролни проверки с цел избягване на двойно финансиране, които ще се прилагат за ниво инвестиционен проект.“</i></p> <p>5. Всички изискуеми документи са посочени в Раздел 12 от УК и не е необходимо да се представят <i>„допълнителни аргументи или документи“</i>. Следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности, като в съответствие с т. 7 от Раздел 13 от УК ДФЗ може да изиска от кандидата да представи и други данни и/или документи, непосочени в Раздел 12 <i>„Исискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор“</i>, както и такива, за които не е възможно извършването на служебна проверка.</p>
91.	06/12/2025 - 06:53	Уважаеми госпожи и господа, Моля за разяснение относно допустимостта и начина на	

	<p>доказване на приоритет по критериите за подбор по интервенция</p> <p>II.G.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № II/G/1/0/1).</p> <p>Кандидатстваме с инвестиция, свързана с осигуряване на вода за животновъдния обект – система за съхранение, филтрация, омекотяване и доставка на вода до поилките във фермата, включваща резервоар, помпи, трасета, филтри, UV лампа, нагревателни елементи и оборудване, съгласно приложената оферта. Инвестицията е изцяло насочена към подобряване на водоснабдяването и напояването за животните.</p> <p>В тази връзка моля да уточните:</p> <p>1. Ако стойността на тази инвестиция надвишава 25% от общата стойност на проекта, носи ли тя приоритет/допълнителни точки съгласно критериите за подбор по II.G.1? (На какво основание се присъждат точки за инвестиции, свързани с напояване/подобряване на водоснабдяването в животновъдството?)</p> <p>2. Инвестицията за вода за животни (резервоар, поилки, филтрация, омекотяване, трасета, помпени системи) счита ли се за „инвестиция в напояване“ или за „система за осигуряване на вода за животни“ по смисъла на Условието за кандидатстване? – Ако да, попада ли тя в критериите, които носят точки?</p> <p>3. Какви допълнителни документи са необходими за доказване на съответствието с критериите за подбор, освен:</p>	<p>1. и 2. Както е посочено в т. 10 от Раздел 11.2 от УК, по критерий 5.4 предимство може да бъде присъдено и за заявления за подпомагане с инвестиции за осигуряване на вода за нуждите на животновъдни обекти.</p> <p>3. Всички изискуеми документи са посочени в Раздел 12 от УК и не е необходимо да се представят „допълнителни аргументи или документи“.</p>
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • независими оферти, • предварителен договор, • техническа спецификация? <p>Необходимо ли е:</p> <ul style="list-style-type: none"> • удостоверение за регистрация на животновъдния обект; • документ за водоползване (ако е изискуем); • инженерно становище; • други документи, които се изискват за да се зачете приоритетът? <p>4. Достатъчно ли е инвестицията да бъде ясно обособена като самостоятелна част, за да бъде призната над 25% от общия бюджет и съответно да бъде отчетена за приоритет?</p> <p>Моля за официално становище дали тази инвестиция е годна да повиши точките по критериите за подбор, и точно кои документи са задължителни, за да бъде това доказано при подаване на заявлението.</p>	<p>4. За да участва в изчисленията за съответствие с критерия, е необходимо да бъде отбелязано в таблицата със заявените разходи срещу съответните разходи, като това съответствие може да бъде описано в Раздел А на лист „Обща информация“ в Приложение № 3 „Бизнес план“.</p>
92.	06/12/2025 - 07:03	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Моля за официално разяснение относно допустимостта на инвестициите, описани в Приложение № 11 – Индикативен списък на допустимите разходи за дейност 2.2 – прецизно/интелигентно/цифрово земеделие към Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1.1.</p> <p>Въпросът ми е следният:</p> <p>1. Може ли земеделски производител да кандидатства по интервенция П.Г.1 с инвестиции в машини, оборудване и цифрови технологии, които са посочени в Приложение № 11 към П.Г.1.1?</p>	<p>По интервенция П.Г.1 са допустими за подпомагане инвестиции, свързани с производството на селскостопански продукти, а по интервенция П.Г.1.1 допустимостта е ограничена до конкретни дейности и разходи, като за улеснение за дейност 2.2 е изготвено Приложение № 11 „Индикативен списък за дейност 2.2“. Това приложение е част от насоките за кандидатстване по интервенция П.Г.1.1 и не е приложимо за интервенция П.Г.1, но активите, описани в него, попадат в обхвата на допустимите разходи интервенция П.Г.1.</p>

		<p>2. Счита ли се, че разходите от Приложение № 11 са допустими и по П.Г.1, или този списък важи единствено за П.Г.1.1?</p> <p>3. Ако са допустими и по П.Г.1, има ли специфични ограничения и изисквания, които трябва да бъдат спазени?</p> <p>Моля за официално становище дали посочените в Приложение № 11 инвестиции могат да бъдат заявявани и финансирани по интервенция П.Г.1.</p>	
93.	06/12/2025 - 18:17	<p>Въпрос по процедура П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием.</p> <p>Предвиждам създаване на трайно насаждение, мога ли в проектното предложение да заложа САМО закупуване на позадъчен материал, а необходимата почвообработка и засаждане да извърша със собствена техника и своя сметка.</p> <p>С уважение Мария Димитрова</p>	<p>Допустимо е при създаване на трайно насаждение да се кандидатства за финансово подпомагане само за посадъчен материал.</p>
94.	06/12/2025 - 21:07	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Моля за официално разяснение относно допустимостта по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства.</p> <p>Планирам да кандидатствам за закупуване на мобилна цистерна за вода, която ще се използва за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • превоз на вода от животновъдния обект до отдалечени пасища; • осигуряване на водопой на животните по време на пашуване; • поддържане на условия за хуманно отношение и здравословна среда за животните. 	<p>Посочената в запитването инвестиция „мобилна цистерна за вода“ не попада в обхвата на допустимите разходи по настоящия прием, в съответствие с условието на т. 14 от Раздел 10.2 от УК. В допълнение следва да се има предвид, че доставянето на вода с цистерна не гарантира съответствие с чл. 4, ал. 1, т. 3 от Наредба № 44 от 20 април 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти, а именно: „(1) Животновъдните обекти за отглеждане на селскостопански животни включват следните мерки за биосигурност: ... 3. снабдени са постоянно с вода за пиене от собствени и/или от обществени водоизточници...“.</p>

		<p>В тази връзка моля да уточните:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Допустима ли е инвестиция в мобилна цистерна за превоз на вода по интервенция II.G.1, когато тя се използва за напояване/водопой на животни на пасища? 2. Счита ли се тази инвестиция за допустим разход в сектор „Животновъдство“? 	
95.	06/12/2025 - 21:14	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Моля за разяснение относно допустимостта на инвестиции за закупуване на прецизна земеделска техника (например прецизна пневматична сеялка / пръскачка / торачка) по следните интервенции:</p> <ul style="list-style-type: none"> • II.G.1 – Инвестиции в земеделските стопанства • II.G.1.1 – Инвестиции, насочени към опазване на компонентите на околната среда <p>В тази връзка моля да уточните:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. По коя от двете процедури е допустимо закупуването на прецизна пневматична сеялка / пръскачка / торачка? 2. Какъв е основният критерий, по който се определя дали дадена техника следва да се подаде по II.G.1 или II.G.1.1? 3. Има ли специфични условия, които трябва да бъдат изпълнени, за да бъде техниката допустима по съответната интервенция? 4. Може ли кандидатът сам да избере под коя интервенция да кандидатства, или изборът се определя единствено от вида на инвестицията и някакви критерии които на мен не са ми достатъчно ясни? 	<p>1., 2. и 3. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 92:</p> <p><i>„По интервенция II.G.1 са допустими за подпомагане инвестиции, свързани с производството на селскостопански продукти, а по интервенция II.G.1.1 допустимостта е ограничена до конкретни дейности и разходи, като за улеснение за дейност 2.2 е изготвено Приложение № 11 „Индикативен списък за дейност 2.2“.</i> Това приложение е част от насоките за кандидатстване по интервенция II.G.1.1 и не е приложимо за интервенция II.G.1, но активите, описани в него, попадат в обхвата на допустимите разходи интервенция II.G.1.“</p> <p>4. Кандидатите сами определят интервенцията, по която да бъде подадено заявлението за подпомагане с посочените в запитването активи.</p>
96.	07/12/2025 -	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p>	

	18:18	<p>Моля за официално разяснение относно правилното кандидатстване по интервенции П.Г.1 и П.Г.1.1 и относно присъждането на точки за биологично производство по критериите за подбор.</p> <p>Към момента имам биологично сертифицирано пчелно стопанство (пчелни семейства с действащ сертификат). Планирам да закупя 20 дка земя, върху която да създам насаждения с малини. Земята не е биологична към момента, но поемам ангажимент тя да бъде включена към биологичното стопанство от 01.01.2026 г., т.е. ще бъде в период на преход.</p> <p>Инвестициите, които възнамерявам да заявя, са:</p> <ul style="list-style-type: none"> • закупуване на трактор, който ще обслужва както пчелното стопанство, така и бъдещите малини; • изграждане на склад за съхранение на готова продукция – мед и малини. <p>В тази връзка моля да уточните:</p> <p>1. По коя интервенция следва да кандидатствам – П.Г.1 и П.Г.1.1 – при описаната комбинация от биологично стопанство (пчели) и бъдещо създаване на малини, които ще влязат в биологично производство след 01.01.2026 г.?</p> <p>2. Ще бъдат ли ми присъдени пълните 15 точки за биологично производство, след като:</p> <ul style="list-style-type: none"> • към датата на кандидатстване имам биологично сертифицирани пчелни семейства, • но включвам в проекта и нова земя (малини), която към момента е небологична, • и която ще бъде в преход, след като бъде	<p>1. По интервенция П.Г.1 са допустими и двете инвестиции от Вашето запитване, а създаването на трайно насаждение по биологичен начин е допустимо и по интервенция П.Г.1.1. Кандидатите сами определят интервенцията, по която да бъде подадено заявлението за подпомагане с посочените в запитването активи.</p> <p>2. и 3. Както е посочено в минималното изискване за критерия, за да бъдат присъдени точки е необходимо инвестициите и дейностите в заявлението за подпомагане да са насочени към производство, съхранение и продажба на селскостопански култури и животни, които са обект на сключен действащ договор за контрол и сертификация по правилата на биологичното производство преди</p>
--	-------	--	---

		<p>включена в режима на биологично производство през 2026 г.?</p> <p>3. Води ли включването на небιологична земя в проекта до намаляване на точките за биологично производство (например до 5 точки), или точките се присъждат на база наличния биологично сертифициран сектор (пчелни семейства) към датата на кандидатстване?</p> <p>Моля за ясно и конкретно становище дали при тази комбинация от дейности ще получа 15 точки за биологично производство или включването на земята, която ще бъде в преход, променя присъждането на точките.</p>	<p>01.01.2025 г. В тази връзка, описаният в запитването случай не съответства на изискванията за получаване на точки по критерия.</p>
97.	08/12/2025 - 09:17	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с публикуваните условия за кандидатване, моля за следните разяснения:</p> <p>1. Относно критерия 1.2 (стр. 35 от Насоките)</p> <p>Текстът гласи:</p> <p><i>„Допустимите инвестиционни разходи, които се използват едновременно и за дейности, свързани с производство, съхранение и продажба на други селскостопански продукти и храни, вкл. суровини за производството им, не се считат за разходи, насочени към производство на продукти, вписани по европейските схеми за качество.“</i></p> <p>Въпрос: Означава ли това, че ако инвестицията е насочена едновременно към производство на стандартни фирмени продукти, като например обикновено пастъоризирано краве мляко, сирене или агнешко месо и такива, вписани в европейските схеми за качество, няма</p>	<p>1. Съгласно минималното изискване за критерия, за да бъдат присъдени точки, се вземат предвид <i>„инвестициите и дейностите в заявлението за подпомагане са насочени към производство, съхранение и продажба на селскостопански продукти и храни, вкл. суровини за производството им, за които кандидатът или преработвателят, на който кандидатът е доставчик на суровината за производство е вписан в съответния регистър на производители на продукти, вписани по европейските схеми за качество: за всички или част от селскостопанските продукти и храни съгласно представения бизнес план.“</i>. Описания от Вас случай, при който <i>„инвестицията е насочена едновременно към производство на стандартни фирмени продукти, като например обикновено пастъоризирано краве мляко, сирене</i></p>

	<p>да се присъждат точки по критерия?</p> <p>2. Относно т. 19 от 9.1. Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане</p> <p>Текстът гласи: <i>„За всяко заявление за подпомагане с инвестиции в напояване на земеделски култури трябва да има разработен инженерен проект от инженер, вписан в регистъра на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, правоспособен да проектира системи за напояване.“</i></p> <p>Въпрос: Означава ли че документът е неприложим за Допустимите разходи от 1.1.7. (стр. 27: от Насоките): <i>Доставка и монтаж на оборудване/съоръжения за прилагане на технологии за пестене на вода, автоматизирани системи за поене, контейнери с преливници за дъждовна вода, инсталации за подобряване качеството на входящи и изходящи води</i></p>	<p><i>или агнешко месо и такива, вписани в европейските схеми за качество“</i> попада в хипотезата на т. 2.1 от Раздел 11.2 на УК, но следва да имате предвид, че производството на обикновено пастъризирано краве мляко, сирене или агнешко месо не е първично селскостопанско производство, а преработка на селскостопански продукти, което не е допустимо по интервенцията.</p> <p>Следва да се има предвид, че критериите за оценка, тяхната тежест и методиката за прилагането им са разглеждани на заседание на Тематична работна група на 14.08.2025 г. и са приети на заседание на Комитета за наблюдение на СПРЗСР на 3-4 септември 2025 г.</p> <p>2. За разходите по т. 1.1.7. от Раздел 10 от УК не е необходимо представянето на инженерен проект от инженер, вписан в регистъра на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, правоспособен да проектира системи за напояване.</p>
--	---	--

		<p>(пречистване, филтриране и др.) и др. в животновъдството.</p> <p>3. В случай, че в проекта се предвижда нов сондаж, ако се подаде Уведомление в РИОСВ, счита ли се автоматично уведомена и БД? Т.е. изисква ли се индивидуално уведомление към БД или процедурата се изпълнява директно през РИОСВ?</p>	<p>3. Поставеният въпрос не е от компетенциите на УО, но следва да се обърне внимание на разпоредбата на чл. 4а от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда.</p>
98.	08/12/2025 - 10:22	<p>По критерият за подбор, Заявление за подпомагане, представено от кандидат от 18 до 40 години включително имам следния въпрос:</p> <p>Ако дружеството кандидат е собственост на две физически лица, от които едното е под 40, а другото е над 40, кандидата ще получили точки по този критерий? Предварително благодаря!</p>	<p>По критерий 5.1 не е предвидено предимство за кандидати юридически лица, с изключение на изрично посочените случаи в т. 7 от Раздел 11.2 от УК.</p>
99.	08/12/2025 - 13:16	<p>Уважаеми г-жо/ г-не,</p> <p>Във връзка с обявения прием по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ имам следния въпрос:</p> <p>С оглед на предоставената възможност в т. 9 от раздел „Критерии за допустимост на кандидатите“, а именно: „За кандидатите еднолични дружества с ограничена отговорност за изпълнение на изискванията по т. 1.2 и т. 1.3 се признават и обстоятелствата за физическото лице, което е едноличен собственик на капитала от учредяването му“. В този смисъл при промяна на статуса на кандидат от ФЛ на еднолично дружество с ограничена отговорност (извършена след 01.01.2025 г.) ще се признават ли обстоятелствата за физическото лице и при извършване на предварителна оценка по</p>	<p>По отношение на критерий 4.1, в т. 6.2 от Раздел 11.2 от УК е предвидено „за кандидати ЕТ или ЕООД, новоучредени и регистрирани след 31.12.2024 г., се използват данните от ОПР на лицето, за което са признати обстоятелствата за история като земеделски стопанин“.</p> <p>Що се отнася до критерий 5.1, в т. 7.1 от Раздел 11.2 от УК е предвидено „за кандидати ЕООД точки по критерия се присъждат, когато едноличен собственик на капитала на дружеството е физическо лице, което не е променяно след 01.01.2025 г. и отговаря на условията за получаване на предимство“.</p>

		„Критерии за подбор и предварителна оценка“ и по конкретно: по отношение на критерий „Финансовото състояние на кандидата обезпечава реализирането на инвестициите“ и критерий „Заявление за подпомагане, представено от кандидат от 18 до 40 години включително“.	
100.	08/12/2025 - 14:32	Интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – втори прием Здравейте, Моля за Вашите разяснения по настоящата интервенция, 2-ри прием, допустим кандидат ли е предприятие, което към момента на кандидатстване е "предприятие в затруднено положение“.	В условията за допустимост и за недопустимост на кандидатите няма предвидени забрани или ограничителни условия за предприятия в затруднено положение.
101.	08/12/2025 - 17:56	Въпрос по интервенция П.Г.1.1 „Инвестиции в земеделските стопанства насочени към опазване на компонентите на околната среда“ – първи прием Във връзка с раздел "9.2. Условия за недопустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане", т. 2.10 видове активи, които са одобрени за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Пчеларство“ (I.E.3 - Подновяване на пчелните кошери в Съюза, включително развъждане на пчели, I.E.5 - Инвестиции в материални и нематериални активи и I.E.4 - Рационализиране на подвижното пчеларство) - закупуване на пчелни кошери, материални и нематериални активи за техническо оборудване, машини и съоръжения за добив и първична обработка на пчелни продукти, както и за обезпечаване на дейности, свързани с отглеждането, и здравето на	Въпреки че в запитването е цитирана интервенция П.Г.1.1, УО счита, че предвид естеството на въпроса и относимостта му към интервенция П.Г.1, той следва да бъде разгледан. Във връзка с поставения въпрос правим уточнението, че цитираното условие се отнася само за видове активи, които са одобрени за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Пчеларство“.

		<p>пчелните семейства и за интегрирани системи за мониторинг и контрол на пчелните кошери и закупуване на специализирана техника и оборудване (включително дигитално такова) за подвижно пчеларство, бих желал да задам следните въпроси: Моля, да бъде разяснено следното Доколко отграничението, заложено в цитираната норма, (т.2.10 от раздел 9.2), засяга изначално възможността за заявяване на допустими по интервенциите в пчеларския сектор активи, или в нормата се засягат единствено "одобрени за подпомагане" във връзка с подадено и впоследствие одобрено заявление по прием по пчеларските интервенции на конкретен бенефициент. Доколко би било допустимо, например, кандидат, който не е заявявал участие по пчеларските интервенции, да заяви за финансиране "Вана за запечатване", "Восъкотопилка за подготовка на восък за изработване на восъчни основи", "Помпа за мед" или "Фургон (контейнер)", във връзка с основната си дейност?</p>	
РАЗЯСНЕНИЯ по въпроси, постъпили в периода от 09.12.2025 г. до 11.12.2025 г.			
<p>!!! ДОПЪЛНЕНИЕ към отговора на въпрос 5 от запитване № 33</p>		<p>5. Разсадници на посадъчен материал за трайни насаждения допустими ли са в чувствителен сектор като кандидати и допустими разходи ли са разходите за отглеждане на посадъчен материал.</p>	<p>ПУБЛИКУВАН ОТГОВОР: 5. В Приложение № 2 към УК не са включени „разсадници на посадъчен материал за трайни насаждения“. Разходи за „отглеждане на посадъчен материал“ не попадат в обхвата на допустимите разходи по приема. ДОПЪЛНЕНИЕ: <u>В настоящия прием са допустими разходи по създаване на „разсадници на посадъчен материал за трайни насаждения“, като в този случай заявлението за</u></p>

	<p>!!! КОРЕКЦИЯ на отговора на въпрос 4 от запитване № 50</p>	<p>ВЪПРОС 4: В ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА НАЛИЧНАТА САМОХОДНА ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА В СТОПАНСТВОТО е посочено, че кандидатът следва да включи: наличната самоходна техника на възраст по-малка и/или равна на 7 г., считано от датата на подаване на Заявлението за подпомагане. Ясно е посочено, че 7-годишният период се брои назад от датата на подаване на заявлението за подпомагане, но коя дата от свидетелството за регистрация на земеделска и горска техника следва да се използва като начална, за да се определи възрастта на техниката:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (В.4) Дата на вписване в регистъра, • (В.5) Дата на първоначална регистрация или • (В.6) Година на производство? 	<p>подпомагане попада в бюджета по т. 1.2 от Раздел 5 от УК.</p> <p>ПУБЛИКУВАН ОТГОВОР: 4. За определяне на „възрастта“ на наличната в стопанството самоходна техника се взема предвид <u>датата на първоначалната регистрация</u> от свидетелството за регистрация на земеделска и горска техника.</p> <p>КОРИГИРАН ОТГОВОР: 4. За определяне на „възрастта“ на наличната в стопанството самоходна техника се взема предвид <u>годината на производство</u> от свидетелството за регистрация на земеделска и горска техника, както е посочено в таблицата в Приложение № 8 към УК.</p>
102.	09/12/2025 - 14:01	<p>Здравейте, В условията за кандидатстване (Раздел 7, т. 2.2) е посочено, че „Максималният размер на допустимите разходи за закупуване на земеделска техника, включена в проектно предложение, представено от един кандидат по настоящата процедура е 880 123,50 лева (450 000 евро)". Предвид специфичните нужди на производството, е необходимо закупуване на земеделска техника, която е на стойност около 980 000 лв. без ДДС. Допустимо ли е да заложим актив на такава стойност, като разликата над 880 123,50 лв. да се заплати изцяло със собствени средства?</p>	<p>Допустимо е заявяване за подпомагане на актив на по-висока стойност, но при оценката одобрената стойност ще бъде ограничена до максимално допустимата съгласно УК, като цялата стойност ще бъде включена при изчисление на показателите на бизнес плана и ще се вземе под внимание при прилагане на референтните цени.</p>

103.	09/12/2025 - 14:06	<p>Здравейте,</p> <p>В условията за кандидатстване (Раздел 7, т. 2.2) е посочено, че „Максималният размер на допустимите разходи за закупуване на земеделска техника, включена в проектно предложение, представено от един кандидат по настоящата процедура е 880 123,50 лева (450 000 евро)".</p> <p>Предвид специфичните нужди на производството, е необходимо закупуване на земеделска техника, която е на стойност около 980 000 лв. без ДДС. Допустимо ли е да заложим актив на такава стойност, като разликата над 880 123,50 лв. да се заплати изцяло със собствени средства?</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 102:</p> <p><i>„Допустимо е заявяване за подпомагане на актив на по-висока стойност, но при оценката одобрената стойност ще бъде ограничена до максимално допустимата съгласно УК, като цялата стойност ще бъде включена при изчисление на показателите на бизнес плана и ще се вземе под внимание при прилагане на референтните цени.“</i></p>
104.	09/12/2025 - 14:17	<p>Здравейте,</p> <p>Моля за следните разяснения относно П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1:</p> <p>Може ли да се изгражда нова система за капково напояване, при положение че по мярка 121 има финансирана система, която е напълно амортизирана, недостатъчна и неподходяща за сегашният статус на трайните насаждения.</p> <p>С уважение, Веселин Цветков</p>	<p>В УК не са предвидени ограничения по отношение на подобен род инвестиции, реализирани с предишни проекти от предходни програмни периоди, но от представената към заявлението за подпомагане инвентарна книга следва да е видно, че наличната в стопанството система е амортизирана. В тази връзка е допустимо <i>„да се изгражда нова система за капково напояване, при положение че по мярка 121 има финансирана система, която е напълно амортизирана“</i> при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите.</p>
105.	09/12/2025 - 15:50	<p>1. Допустима инвестиция ли е закупуването на водоноска за доставка на вода, необходима за поене на животните в стопанството. Отговаря ли на определението за „Специализирани земеделски транспортни средства“. В обхвата на допустимите</p>	<p>1. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 94:</p> <p><i>„Посочената в запитването инвестиция „мобилна цистерна за вода“ не попада в обхвата на допустимите разходи по настоящия прием, като следва да се има предвид, че доставянето на вода с цистерна не гарантира</i></p>

	<p>дейности е включена възможност за осигуряване на вода за нуждите на животновъдни обекти. В този случай, ако е допустима тази инвестиция, трябва ли да има сключен договор с доставчик на вода и кой може да е той? Може ли да е различен от клон на „Напоителни системи“ ЕАД или сдружение за напояване?</p> <p>Кандидатът няма да е титуляр на действащо разрешително за водовземане. Трябва ли да са предвидени за закупуване и монтиране уреди за измерване на потреблението на вода. Трябва ли да има да има разработен инженерен проект от инженер, вписан в регистъра на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, правоспособен да проектира системи за напояване.</p> <p>Ще получи ли приоритет по критерий 5.4, тъй като тази инвестиция е за осигуряване на вода за нуждите на животновъдния обект.</p> <p>2. Кандидатът има регистрирани два животновъдни обекта, регистрирани по чл. 137 от ЗВМД, но единият е регистриран като лично стопанство. Допустимо ли е инвестицията да е насочена и към обекта, лично стопанство, който също е регистриран по чл. 137 от ЗВМД.</p> <p>3. Трябва ли да се представят документи за собственост или ползване на земеделската земя, върху която се отглеждат земеделските култури, включени в Бизнес плана? Ако кандидатът стопанисва земя въз основа на Споразумение по чл. 37 в и 37 ж, какви документи трябва да представи и коя площ ще се признае за регистрирано</p>	<p>съответствие с чл. 4, ал. 1, т. 3 от Наредба № 44 от 20 април 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти, а именно: „(1) Животновъдните обекти за отглеждане на селскостопански животни включват следните мерки за биосигурност: ... 3. снабдени са постоянно с вода за пиене от собствени и/или от обществени водоизточници... “.</p> <p>2. Не е допустимо „инвестицията да е насочена и към обекта, лично стопанство, който също е регистриран по чл. 137 от ЗВМД“, предвид разпоредбата на чл. 13, ал. 4 от Закона за животновъдството.</p> <p>3. Размера на обработваемата земя, посочена в бизнес плана, се доказва към дата на подаване на заявлението за подпомагане чрез начините, описани в т. 10.1 от Раздел 9.1 от УК, като представянето на документи за собственост и/или ползване на земеделска земя се изисква само при инвестиции за създаване на трайни насаждения,</p>
--	---	--

	<p>09/12/2025 - 15:59</p>	<p>правно основание?</p> <p>1. Допустима инвестиция ли е закупуването на водоноска за доставка на вода, необходима за поене на животните в стопанството. Отговаря ли на определението за „Специализирани земеделски транспортни средства“. В обхвата на допустимите дейности е включена възможност за осигуряване на вода за нуждите на животновъдни обекти. В този случай, ако е допустима тази инвестиция, трябва ли да има сключен договор с доставчик на вода и кой може да е той? Може ли да е различен от клон на „Напоителни системи“ ЕАД или сдружение за напояване?</p> <p>Кандидатът няма да е титуляр на действащо разрешително за водовземане. Трябва ли да са предвидени за закупуване и монтиране уреди за измерване на потреблението на вода. Трябва ли да има да има разработен инженерен проект от инженер, вписан в регистъра на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, правоспособен да проектира системи за напояване.</p> <p>Ще получи ли приоритет по критерий 5.4, тъй като тази инвестиция е за осигуряване на вода за нуждите на животновъдния обект.</p> <p>2. Кандидатът има регистрирани два животновъдни обекта, регистрирани по чл. 137 от ЗВМД, но единият е регистриран като лично стопанство. Допустимо ли е инвестицията да е насочена и към обекта, лично стопанство, който също е регистриран по чл. 137 от ЗВМД.</p>	<p>оранжерии и/или гъбарници.</p> <p>Моля да се запознаете с отговорите на въпросите от запитване № 105:</p> <p><i>„1. Посочената в запитването инвестиция „мобилна цистерна за вода“ не попада в обхвата на допустимите разходи по настоящия прием, като следва да се има предвид, че доставянето на вода с цистерна не гарантира съответствие с чл. 4, ал. 1, т. 3 от Наредба № 44 от 20 април 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти, а именно: „(1) Животновъдните обекти за отглеждане на селскостопански животни включват следните мерки за биосигурност: ... 3. снабдени са постоянно с вода за пиене от собствени и/или от обществени водоизточници...“.</i></p> <p>2. Не е допустимо „инвестицията да е насочена и към обекта, лично стопанство, който също е регистриран по чл. 137 от ЗВМД“, предвид разпоредбата на чл. 13, ал. 4 от Закона за животновъдството.</p>
--	---------------------------	--	---

		<p>3. Трябва ли да се представят документи за собственост или ползване на земеделската земя, върху която се отглеждат земеделските култури, включени в Бизнес плана? Ако кандидатът стопанисва земя въз основа на Споразумение по чл. 37 в и 37 ж, какви документи трябва да представи и коя площ ще се признае за регистрирано правно основание?</p>	<p>3. <i>Размера на обработваемата земя, посочена в бизнес плана, се доказват към дата на подаване на заявлението за подпомагане чрез начините, описани в т. 10.1 от Раздел 9.1 от УК, като представянето на документи за собственост и/или ползване на земеделска земя се изисква само при инвестиции за създаване на трайни насаждения, оранжерии и/или гъбарници.</i></p>
107.	09/12/2025 - 16:44	<p>Въпрос по интервенция П.Г.1.1 „Инвестиции в земеделските стопанства насочени към опазване на компонентите на околната среда“ – първи прием</p> <p>Във връзка с раздел "9.2. Условия за недопустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане", т. 2.10 видове активи, които са одобрени за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Пчеларство“ (I.E.3 - Подновяване на пчелните кошери в Съюза, включително развъждане на пчели, I.E.5 - Инвестиции в материални и нематериални активи и I.E.4 - Рационализиране на подвижното пчеларство) - закупуване на пчелни кошери, материални и нематериални активи за техническо оборудване, машини и съоръжения за добив и първична обработка на пчелни продукти, както и за обезпечаване на дейности, свързани с отглеждането, и здравето на пчелните семейства и за интегрирани системи за мониторинг и контрол на пчелните кошери и закупуване на специализирана техника и оборудване (включително дигитално такова) за подвижно пчеларство, бих желал да задам следните въпроси:</p> <p>Моля, да бъде разяснено следното</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 101:</p> <p><i>„Въпреки че в запитването е цитирана интервенция П.Г.1.1, УО счита, че предвид естеството на въпроса и относимостта му към интервенция П.Г.1, той следва да бъде разгледан. Във връзка с поставения въпрос правим уточнението, че цитираното условие се отнася само за видове активи, които са одобрени за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Пчеларство“.“</i></p>

		Доколко отграничението, заложено в цитираната норма, (т.2.10 от раздел 9.2), засяга изначало възможността за заявяване на допустими по интервенциите в пчеларския сектор активи, или в нормата се засягат единствено "одобрени за подпомагане" във връзка с подадено и впоследствие одобрено заявление по прием по пчеларските интервенции на конкретен бенефициент. Доколко би било допустимо, например, кандидат, който не е заявявал участие по пчеларските интервенции, да заяви за финансиране "Вана за запечатване", "Восъкотопилка за подготовка на восък за изработване на восъчни основи", "Помпа за мед" или "Фургон (контейнер)", във връзка с основната си дейност?	
108.	09/12/2025 - 16:56	Въпрос по процедура П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием. Моля да потвърдите, че при нетно увеличение на напояваните площи в инженерния проекта не е необходимо да се изчислява потенциална икономия на вода (ПИВ);	Показателите „потенциална икономия на вода (ПИВ)“ и „ефективно намаление на консумацията на вода“ са приложими в случаите на инвестиции в съществуващи напоителни системи, както е посочено в т. 16 от Раздел 9.1 от УК и не се изискват при инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваната площ.
109.	09/12/2025 - 17:07	Здравейте, 1) при инвестиция в съоръжения за съхранение на дъждовна вода, ще има ли изискване капацитетът да е съобразен с валежите за даденият регион или с потреблението на стопанството?	1. Съгласно т. 9 от Раздел 9.1 от УК, кандидатите представят обосновка и информация в бизнес плана за доказване на съответствието между техническите характеристики, параметрите и капацитетът на активите, за които се кандидатства, и отглежданите култури и животни по заявлението за подпомагане. В обосновката се включват данни според естеството на активите, така че да се докаже необходимостта и натовареността им във връзка с проекта. В допълнение, моля да се запознаете и с отговора на

		<p>2) трябва ли да се издава съгласувателно становище от РИОСВ, когато проекта е само за земеделска техника?</p>	<p>въпрос 3 от запитване № 50:</p> <p><i>„Предвид разпоредбата на последния абзац на чл. 74, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115, изключението по т. 17 от Раздел 9.1 от УК следва да се прилага само за условията по т. 16.1 и т. 16.2. Чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115, респ. Условията за кандидатстване, не правят разлика между различните начини на осигуряване на вода за подпомогнатите системи за напояване. За описания в запитването случай в инженерния проект следва да се представят данни и изчисления, доказващи обезпечаване на инвестицията с достатъчно вода за нейното правилно функциониране и за задоволяване на нуждите на насажденията. Условията за съответствие с ПУРБ и за наличие на измервателно устройство, произтичащи от разпоредбите на чл. 74, пар. 2 и пар. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115, са приложими за всички инвестиции, свързани с напояване.“</i> Следва да имате предвид и условието по т. 7 от раздел 13 на УК, както и изискванията в Условията за изпълнение.</p> <p>2. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 10:</p> <p><i>„По искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище по отношение на съответствието на земеделска техника и прикачен инвентар, софтуер, специализирани транспортни средства и материални и нематериални инвестиции за прилагане на технологиите на прецизно/интелигентно/цифрово земеделие, като например (неизчерпателен списък): сензори, дроне, изкуствен интелект, сателитни изображения, автоматизация и роботика, вкл. земеделска техника с</i></p>
--	--	--	--

		<p>3) в случай на инвестиции в НОВИ напоителни съоръжения (системи за дъждуване) за площи, които попадат в обхвата на площите, обслужвани от „Напоителни системи“ ЕАД и фигурират в https://napoiavane.nps.bg и за които имаме договор (становище), удостоверяващо възможността за предоставяне на услугата "доставяне на вода за напояване" (поливаемост) - следва ли да се представят и други документи (напр. предходни договори с Напоителни системи ЕАД и за колко и кои години; фактури за доставяна вода за напояване за предходни години и други документи)?</p> <p>Атанас Петров</p>	<p>такива компоненти със ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, което е публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест.“</p> <p>3. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 2 от запитване № 50:</p> <p>„За инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваните площи, е необходимо да има доказателства за наличен достъп до вода за напояване в съответствие със законодателството в областта, за да е осигурено функционирането на инвестициите по предназначение и не е необходимо да се представят документите, предвидени за доказване на съществуващи напоителни системи.“</p>
110.	09/12/2025 - 22:35	<p>Здравейте,, Обработвам земеделска земя, която е разположена в три землища. Част от имотите са собствени, а по-голямата част са наети с договори под наем. В нашата област земеделските земи се работят на база споразумение по чл. 37 в и регистрацията по Наредба №3/1999 г. извършвам с имотите, които са ми разпределени по</p>	<p>Във връзка с поставения въпрос следва да се има предвид, че в УК не са посочени изисквания и/или ограничения по отношение на начина на трайно ползване на земите, включени в бизнес плана по заявлението за подпомагане. В допълнение, моля да се запознаете с отговора на запитване № 56:</p> <p>„Съгласно условието на т. 10 от Раздел 9.1 от УК, „10.</p>

		<p>споразумение. Някои от тези имоти са с НТП - трайни насаждения, а на терен е разорана земя - нива. По анкетна карта е вписано трайно насаждение, а при очертаване на площите тези имоти посочвам като нива. Въпросът ми е следният: При кандидатстване по интервенция П. Г.1. "Инвестиции в земеделски стопанства" тези имоти ще създадат ли проблем, ако бъдат включени в сеитбооборота? Благодаря!</p>	<p>данните за броя и вида на животните в стопанството и/или размера на обработваемата земя, посочени в бизнес плана, се доказват към дата на подаване на заявлението за подпомагане ...“, т.е. към датата на подаване на заявлението за подпомагане размера на обработваемата земя, посочена в бизнес плана, трябва да съответства на посочения в ИСАК и/или в регистъра на земеделските стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г.“</p>
111.	10/12/2025 - 09:09	<p>Здравейте, Обработвам земеделска земя в три населени места. Всички площи в стопанството са ми предоставени на база споразумение по чл. 37в. Аз притежавам собствени имоти и наети с договори под наем, като всички парцели са с НТП - ниви. При споразумението ми се предоставят някои парцели с НТП - трайни насаждения. При регистрация по Наредба №3/1999 г. ги посочвам трайни насаждения, а при заявяване за подпомагане ниви, тъй като те действително се обработват. Въпрос: Проблем ли ще е това несъответствие при кандидатстване по интервенция П.Г.1. "Инвестиции в земеделски стопанства", ако тези парцели с НТП "трайни насаждения" бъдат включени в сеитбооборота? Благодаря!</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 110: „Във връзка с поставения въпрос следва да се има предвид, че в УК не са посочени изисквания и/или ограничения по отношение на начина на трайно ползване на земите, включени в бизнес плана по заявлението за подпомагане. В допълнение, моля да се запознаете с отговора на запитване № 56: „Съгласно условието на т. 10 от Раздел 9.1 от УК, „10. данните за броя и вида на животните в стопанството и/или размера на обработваемата земя, посочени в бизнес плана, се доказват към дата на подаване на заявлението за подпомагане ...“, т.е. към датата на подаване на заявлението за подпомагане размера на обработваемата земя, посочена в бизнес плана, трябва да съответства на посочения в ИСАК и/или в регистъра на земеделските стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г.““</p>
112.	10/12/2025 - 11:05	<p>1. Във връзка с т. 4.3. от Раздел 8.1 от УК когато минималният стандартен производствен обем се доказва с намерения за засаждане/засяване през текущата</p>	<p>1. Във връзка с поставения въпрос правим следното уточнение: Цитираното в запитването условие се отнася само за</p>

	<p>стопанска година минималният стандартен производствен обем трябва да е достигнат и за предходната стопанска година (2024/2025), което се доказва по посочения в т. 4.1 начин. В този случай, изпълнението на декларираните намерения се проверява преди изплащане на помощта по подадено искане за окончателно плащане, като при неизпълнение помощта може да бъде отказана изцяло само на това основание имаме следният въпрос: Към настоящата стопанска година минималният икономически размер на стопанството (над 8000) е съставен от съществуващи площи заети с трайни насаждения. В стопанството се предвижда да се отглеждат допълнително и площи със зеленчукови култури с намерения за засаждане. През изминалата стопанска година икономическият размер на стопанството е бил под 8000 евро. В този случай отговаря ли стопанството на условията за кандидатстване по интервенцията?</p> <p>2. При инвестиции само в земеделска техника (трактор или трактор с прикачен инвентар) необходимо ли е да се предоставя: Влязъл в сила административен акт от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), издаден по реда на ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, с който е оценено, че осъществяването на инвестиционното предложение не води до значително отрицателно въздействие върху околната среда.</p>	<p>доказване на минималния стандартен производствен обем (СПО) от 8 000 евро, а не за СПО на стопанството като цяло. В тази връзка, когато към датата на кандидатстване минималния стандартен производствен обем от 8 000 евро се доказва с налични трайни насаждения, животни и/или пшеница и др. „есенници“, дори в стопанството да са предвидени намерения за засяване/засаждане на други култури, то условието се счита за изпълнено и не се разглежда предходната стопанска година (2024/2025). В допълнение, следва да се има предвид разпоредбата на т. 5 от Раздел 8.1 от УК, според която „Не е допустимо доказване на минималният стандартен производствен обем с намерения за засаждане/засяване на трайни насаждения и/или закупуване на животни извън случаите по т. 4.4.“</p> <p>2. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 10: <i>„По искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище по отношение на съответствието на земеделска техника и прикачен инвентар, софтуер, специализирани транспортни средства и материални и нематериални инвестиции за прилагане на технологиите на прецизно/интелигентно/цифрово земеделие, като например (неизчерпателен списък): сензори, дроне, изкуствен интелект, сателитни изображения, автоматизация и роботика, вкл. земеделска техника с такива компоненти със ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, което е</i></p>
--	--	---

		<p>3. Бихте ли посочили кои точно от описаните в т. 12. Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор/оценка са необходими при инвестиция в нови полиетиленови оранжерии тип тунели. За повече яснота предвиждаме да монтираме в стопанството 10 бр. полиетиленови оранжерии с площ от 240 кв.м всяка. При монтажа не е предвидено да се използват бетонни основи. Ще ни е много полезно да получим насоки свързани с набавяне на необходимите документи.</p> <p>4. При инвестиция в капково напояване за какъв период следва да е попълнен бизнес плана?</p> <p>5. Във връзка с Критерии 1.2 от УК имам следният въпрос: В стопанството се отглеждат няколко вида култури. За един от видовете кандидата е доставчик на преработвател описан в съответния регистър. Разходите в заявлението за подпомагане ще са насочени към производството на всички видове култури в стопанството. В тази връзка следва ли да се присъдят 3</p>	<p>публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест.“</p> <p>3. В зависимост от обхвата на инвестиционните разходи, включени в заявлението за подпомагане, компетентният орган по ЗУТ преценява съответствието им с нормативната уредба в областта. Следва да имате предвид, че УО няма компетенции по ЗУТ, като в тази връзка е предвидено представянето на един от документите по т. 14 и, когато е приложимо, по т. 12 от Раздел 12.1 от УК.</p> <p>4. Когато в заявлението за подпомагане не са включени разходи, които могат да попаднат в обхвата на понятието СМР, то бизнес плана следва да е разработен за 5 години, както е посочено в т. 6 от Раздел 9.1 от УК.</p> <p>5. Във връзка с поставения въпрос не може да се даде еднозначен отговор, но обръщаме внимание на условията, посочени в секция ВАЖНО! след т. 2.1 от Раздел 11.2 от УК.</p> <p>В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя отДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост,</p>
--	--	--	--

		<p>точки по Критерия за подбор на кандидата?</p> <p>6. Към кой бюджет следва да бъде отнесена инвестиция в създаване на разсадник за трайни насаждения от овощни видове? Точка 1.1 или Точка 1.2 от раздел 5 Бюджет?</p>	<p>предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p> <p>6. В Приложение № 2 към УК не са включени „разсадници на посадъчен материал за трайни насаждения“ и заявлението за подпомагане попада в бюджета по т. 1.2 от Раздел 5 от УК.</p>
113.	10/12/2025 - 11:09	<p>Здравейте,</p> <p>може ли да се кандидатства от името на фирма -ЕООД, регистрирана на 10.11.2025г като управителя и собственика на дружеството е физическо лице земеделски производител, който има над 24 месеца история като ЗП /физическо лице/ ? В случай, че да - ще бъдат ли признати финансовите показатели от ОПР-тата на физическото лице при кандидатстване на юридическото?</p>	<p>Съгласно т. 9 от Раздел 8.1 от УК, „За кандидатите еднолични дружества с ограничена отговорност за изпълнение на изискванията по т. 1.2 и т. 1.3 се признават и обстоятелствата за физическото лице, което е едноличен собственик на капитала от учредяването му.“.</p> <p>По отношение на критерий 4.1, в т. 6.2 от Раздел 11.2 от УК е предвидено „за кандидати ЕТ или ЕООД, новоучредени и регистрирани след 31.12.2024 г., се използват данните от ОПР на лицето, за което са признати обстоятелствата за история като земеделски стопанин“.</p> <p>В този случай, в СЕУ, на ред "ЕТ или ЕООД, което желае да бъдат признати обстоятелствата за история като земеделски стопанин и/или приход/доход от земеделска дейност на физическото лице/едноличния търговец" кандидатът избира "ДА", като на ред "Идентификатор (ЕИК/БУЛСТАТ/ЕГН) на физическото лице/едноличния търговец, за което да бъдат признати обстоятелствата за история като земеделски стопанин и/или приход/доход от земеделска дейност" се посочва идентификатора на физическото лице.</p>
114.	10/12/2025 -	<p>1. Във връзка с отговор на въпрос № 7, точка 2 от</p>	<p>1. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 10:</p>

	<p>14:36</p>	<p>22.10.2025 г. , моля да уточните, има ли вече издаден документ от МОСВ, ако да, от къде може да се изтегли и необходимо ли е същия да се прилага към проектното предложение?</p> <p>2. Във връзка с присъждане на точки по критерий 2.1 за инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на телета, моля да бъде уточнено дали тези инвестициите следва да се отнасят само за телета-месодайно направление.</p>	<p>„По искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище по отношение на съответствието на земеделска техника и прикачен инвентар, софтуер, специализирани транспортни средства и материални и нематериални инвестиции за прилагане на технологиите на прецизно/интелигентно/цифрово земеделие, като например (неизчерпателен списък): сензори, дроне, изкуствен интелект, сателитни изображения, автоматизация и роботика, вкл. земеделска техника с такива компоненти със ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, което е публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест.“</p> <p>2. В УК и в Приложение № 10 към тях не са посочени изисквания и/или ограничения по отношение на направлението, в което се отглеждат телетата.</p>
<p>115.</p>	<p>10/12/2025 - 15:19</p>	<p>Имаме намерения за инвестиция в съоръжения за напояване по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием. Възникна казус, за който моля за разяснение от гледна точка на допустимостта на инвестицията.</p> <p>Земеделското ни стопанство иска да изгради пивотна</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 69:</p> <p>„За доказване, че напоителните инсталации в стопанството са съществуващи, кандидатът представя документите по т. 16.3 от Раздел 9.1 от УК, независимо дали имотите попадат в „Справка поливни площи“ на „Напоителни системи“ ЕАД или не. Когато не са</p>

	<p>система в площи, обслужвани от „Напоителни системи“ ЕАД. Имотите са налични в https://napoiavane.nps.bg, и „Напоителни системи“ ЕАД може да ни достави вода за напояване до тези имоти. Същите имоти до момента не са напоявани от нас, като идеята е сега да се напояват от нас за първи път. Моля да отговорите на следните въпроси.</p> <p>Това инвестиция в съществуващи напоителни системи ли е или е инвестиция в свързана с нетно увеличение на напояваната площ?</p> <p>Ако инвестицията попада в определението за съществуващи напоителни системи моля за следите уточнения:</p> <p>Допустима ли е тази инвестиция, предвид това, че до момента не сме поливали точно тези имоти? (поливали сме други имоти в района посредством договор с НС ЕАД, но не точно тези).</p> <p>Ако инвестицията е допустима и се определя като инвестиция в съществуващи напоителни системи, необходими ли е да представяме документи (фактури, платежни нареждания, банкови извлечения и др.) за плащане за ползвана вода за напояван) по договор с НС ЕАД, обаче за други имоти, тъй като имотите, които искаме да включим в проектното предложение не са поливани до сега от нас?</p> <p>Достатъчно условие за доказване на това, че инвестицията е в съществуващи напоителни системи ли е наличието им в сайта на НС - https://napoiavane.nps.bg ?</p>	<p>представени тези документи, инвестициите в напоителни системи се приемат за водещи до нетно увеличение на напояваната площ.“</p> <p>Следва да се има предвид, че наличието на имотите в Справката за напоявани площи на НС - https://napoiavane.nps.bg не е достатъчно условие, за да се определи, че инвестицията е в съществуващи напоителни системи. За целта са предвидени условията в т. 16.3 от Раздел 9.1 от УК.</p> <p>По отношение на въпроса за водното тяло в случай на нетно увеличение на напояваните площи, моля да се запознаете с отговора на въпрос 5 от запитване № 35:</p> <p><i>„Чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115 предвижда специфични изисквания, когато се засягат обекти от подпочвени или повърхностни води с определена категория състояние според причини/съображения, „свързани с количеството на водите“. В същото време, в т. 72 и т. 73 от Допълнителните разпоредби на Закона за водите (ЗВ) са посочени дефиниции за състоянието на водите, а именно:</i></p> <p><i>„72. "състояние на повърхностните води" е общ израз за състоянието на повърхностно водно тяло, определено от по-лошото от екологичното и химичното му състояние;</i></p> <p><i>73. "състояние на подземните води" е общ израз на състоянието на подземно водно тяло, определено от по-лошото от количественото и химичното му състояние;“</i></p> <p><i>Във връзка с горното, по искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище с разяснения и насоки по поставения въпрос, което е публикувано към насоките</i></p>
--	--	---

	<p>Ако инвестицията попада в обхвата на инвестиция в свързана с нетно увеличение на напояваната площ, моля за следното уточнение:</p> <p>Водочерпенето ще се извършва от повърхностно водно тяло, което е определено в умерено екологично и добро химично състояние. Същевременно, като условие за допустимост за инвестиции свързани с нетно увеличение на напояваната площ е записано, че:</p> <p>„18.1. състоянието на водния обект не попада в категория по-ниска от „добро състояние“ в съответния ПУРБ поради съображения, свързани с количеството на водите“.</p> <p>В нашия случай, нямам как да оценим количествено състояние, тъй като повърхностните водни тела не са получили такава оценка съгласно ПРУБ. Оценка на количествено състояние получават само подземните водни тела.</p> <p>Въпросът е, ако инвестицията, която описахме попада в обхвата на инвестиция в свързана с нетно увеличение на напояваната площ, допустимо ли е да се водочерпи от повърхностно водно тяло определено в умерено екологично и добро химично състояние, без да има оценка на количествено състояние (тъй като не става въпрос за подземни води) като уточняваме, че в УК не са поставени изисквания за екологично и химично състояние на водното тяло в случай на инвестиции свързана с нетно увеличение на напояваната площ?</p> <p>Моля за конкретни и ясни отговори, тъй като от условията за кандидатстване не може да се направи</p>	<p>за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест.</p> <p>В допълнение, предвид аналогичното изискване в чл. 46 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 за предходния програмен период, в Указания относно подкрепата чрез ЕЗФРСР за инвестиции в напояване, е представено следното становище:</p> <p>„Едно повърхностно водно тяло има „добро състояние“ като цяло, ако има както добро „екологично състояние“, така и добро „химично състояние“ (виж член 2, точка 17, РДВ). Следователно е ясно, че понятието "количествено състояние" не се прилага към повърхностните водни тела. Въпреки това, както е посочено в приложение V на РДВ, екологичното състояние взема предвид "хидроложкия режим", който е поддържащ елемент за качество. Ако едно повърхностно водно тяло няма добро цялостно състояние, за да се определи дали това е поради причини, свързани с количеството на водата, е необходимо само да се проверят неговите качествени елементи, формиращи екологичното състояние, и да се установи дали оценката за параметрите/метриките е чувствителна към хидрологията е поне "добра". (Имайте предвид, че методите за оценка на екологичното</p>
--	--	---

		<p>точна преценка на допустимостта на инвестицията. С уважение!</p>	<p><i>състояние, съответстващи на РДВ, трябва да вземат предвид всички съществуващи натиск върху водните тела, включително тези от водоземания.)“</i></p>
116.	10/12/2025 - 15:29	<p>Здравейте, Молим за разяснение по следните разпоредби на публикуваните условия: 1. Във връзка с Раздел 11. Критерии за подбор и предварителна оценка, 11.1. Критерии за подбор и по-конкретно Критерий 1.1., както и Раздел 11.2. Методика за прилагане на критериите за подбор, остава неясно какви точки би получил проект, при който по-малко от 50 % от селскостопанските култури/животни съгласно представения бизнес план, са сертифицирани като биологични, а останалите са в преход. 2. Във връзка с изброените инвестиции в Приложение № 10 към Условията за кандидатстване „СПИСЪЦИ по Приоритет 2 от Критериите за подбор“, остава неясно следното: 2.1. Попадат ли в обхвата на приложението дейностите по изграждане на нова птицеферма, която е проектирана по начин, надвишаващ минималните изисквания за хуманно отношение към животните, ако кандидатът до момента се е занимавал с растениевъдство и няма животновъден обект? 2.2. Попадат ли в обхвата на приложението дейностите по изграждане на нова птицеферма, която е проектирана по начин, надвишаващ минималните изисквания за хуманно отношение към животните, ако кандидатът до момента е развивал същата дейност в друг</p>	<p>1. След като в приетите на заседание на Комитета за наблюдение на СПРЗСР на 3-4 септември 2025 г. критерии не е уредена хипотезата, описана в запитването, то ще се приравни към изпълнение на условието при най-ниската степен на съответствие. 2. Във връзка с поставения въпрос правим уточнението, че инвестициите, включени в Приложение № 10 към УК, се отнасят както до съществуващи животновъдни обекти за преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета (отглеждане без клетки) и за надвишаване изискванията за хуманно отношение към свинете и птиците, така и за нови животновъдни обекти, в които още с изграждането им да се надвишат изискванията за хуманно отношение към животните и прехода към алтернативни системи за отглеждане на посочените животни. Следва да се има предвид, че тези изисквания са приложени в УК по настоящия прием с цел стимулиране както на съществуващи стопанства, така и на бранша като цяло.</p>

		животновъден обект и иска да си изгради нов? С уважение,	
117.	10/12/2025 - 16:21	<p>Моля за следните разяснения по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием. Фирма X има желание да инвестира в системи за напояване в имоти, обслужвани от „Напоителни системи“ ЕАД и налични в https://napoiavane.nps.bg. През предходната година същите имоти са били напояване от Фирма Y, която е близка до Фирма X, но е различно ЮЛ.</p> <p>Въпроси: Инвестицията на Фирма X, инвестиция в съществуващи напоителни системи ли е или е инвестиция в свързана с нетно увеличение на напояваната площ? Не става ясно разграничението на двата вида на ниво стопанство/кандидат ли се определя или се определя от гледна точка на това дали съответния имот е напояван някога принципно? Ако имотите са напоявани от Фирма Y, то за Фирма X това ще е инвестиция в съществуващи напоителни системи ли е или е инвестиция свързана с нетно увеличение на напояваната площ? Допустимо ли е като доказателство, че инвестиция е в съществуващи напоителни системи да се даде договор за напояване и фактури за платена вода на фирма Фирма Y или е задължително Фирма X да е напоявали точно тез имоти в една от предходните 2023, 2024 или 2025 г. С Уважение!</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 69: <i>„За доказване, че напоителните инсталации в стопанството са съществуващи, кандидатът представя документите по т. 16.3 от Раздел 9.1 от УК, независимо дали имотите попадат в „Справка поливни площи“ на „Напоителни системи“ ЕАД или не. Когато не са представени тези документи, инвестициите в напоителни системи се приемат за водещи до нетно увеличение на напояваната площ.“</i></p> <p>В допълнение, предвид факта, че инвестициите в напояване оказват влияние върху състоянието на дадено водно тяло без значение от собственика или ползвателя на имотите, то в УК не са предвидени условия или ограничения по отношение на името в документите, доказващи напояването на площите по проекта.</p>
118.	10/12/2025 -	Здравейте,	

	23:00	<p>Искам да задам въпроси относно публикуваните условия за кандидатстване по интервенция П.Г.1 – „Инвестиции в земеделските стопанства“.</p> <p>В публикуваните условия в Раздел 9. Допустими дейности/инвестиции, в точка 9.2. Условия за недопустимост на дейностите/инвестициите, и конкретно в подточка 2.10. /Видове активи, които са одобрени за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Пчеларство“ (I.E.3 - Подновяване на пчелните кошери в Съюза, включително развъждане на пчели, I.E.5 - Инвестиции в материални и нематериални активи и I.E.4 - Рационализиране на подвижното пчеларство) - закупуване на пчелни кошери, материални и нематериални активи за техническо оборудване, машини и съоръжения за добив и първична обработка на пчелни продукти, както и за обезпечаване на дейности, свързани с отглеждането, и здравето на пчелните семейства и за интегрирани системи за мониторинг и контрол на пчелните кошери и закупуване на специализирана техника и оборудване (включително дигитално такова) за подвижно пчеларство;/ горепосочените дейности са посочени като недопустими. В същото време в Раздел 10. Допустими разходи, в точка 1. Инвестиционни разходи, и конкретно в подточка 1.1.4. /Закупуване на съоръжения, прикачен инвентар за пчеларство и съответно оборудване, необходимо за производството на мед и други пчелни продукти, както и за развъждането на пчели-майки, включително чрез финансов лизинг;/ горепосочените</p>	
--	-------	--	--

	<p>дейности са посочени като допустими инвестиционни разходи.</p> <p>При така публикуваните условия, и при условие, че кандидат отговаря на критериите изброени в Раздел 8 и точка 8.1 Критерии за допустимост на кандидатите от условията за кандидатстване по Интервенция П.Г.1 имам следните въпроси:</p> <p>1. Допустимо ли е кандидатстване и при какви условия по настоящата Интервенция П.Г.1 за инвестиции в създаване на пчелин и придобиване на активи свързани производство и съхранение на пчелен мед ? /ограда на поземлен имот;закупуване на кошери и отводки;селскостопанска сграда за земеделска продукция и инвентар,инвентар за първичен добив на пчелен мед;самоходна подемна техника - мини телескопичен товарач; товарно ремарке /</p> <p>2. Допустима инвестиция ли е по настоящата Интервенция П.Г.1 създаване на разсадник за трайни насаждения с културата шафранов минзухар и придобиване на материални активи свързани с добив и съхранение на посадъчен материал ?</p> <p>3. Допустимо ли е кандидатстване по настоящата Интервенция П.Г.1 за инвестиции в създаване на трайни насаждения при условие, че стопанството разполага със</p>	<p>1. Посочените в запитването активи, с изключение на „самоходна подемна техника - мини телескопичен товарач“, попадат в обхвата на допустимите разходи при изпълнение на условията за допустимост на дейностите и разходите съгласно УК.</p> <p>2. По настоящия прием не е допустимо „създаване на разсадник за трайни насаждения с културата шафранов минзухар и придобиване на материални активи свързани с добив и съхранение на посадъчен материал“, предвид факта, че интервенциите са разработени в съответствие с целите в чл. 5 от Регламент (ЕС) 2021/2115 и имат за цел да насърчават развитието на интелигентен, конкурентоспособен, устойчив и диверсифициран сектор на селското стопанство, гарантиращ дългосрочна продоволствена сигурност.</p> <p>3. Допустимо е „кандидатстване по настоящата Интервенция П.Г.1 за инвестиции в създаване на трайни насаждения“ с площи, обработвани „на база</p>
--	--	---

		<p>собствена и дългосрочно наета земя (за срок от 10 години) в дадено землище, която съответства на обработваемата земя в стопанството, но същата се обработва на база споразумение за масиви за ползване на земеделските земи, изготвено на основание чл. 37в, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи ?</p>	<p>споразумение за масиви за ползване на земеделските земи, изготвено на основание чл. 37в, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи“ при условията, предвидени в т. 11.3 от Раздел 9.1 от УК. Правим уточнението, че в това условие е допусната техническа грешка като е посочено, че условието се отнася за случаите по т. 11.2, буква „б“, а коректната препратка е към т. 11.2, буква „в“.</p>
119.	11/12/2025 - 09:31	<p>Здравейте, моля за информация по интервенцията П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием Имам сондаж, за който съм подал документи за регистрация в Басейнова дирекция, но тъй като имам колеги, които чакат от една година за да им излезе разрешителното за водовземане, имам следното притеснение: аз ще входирам проект с включени инвестиции в напояване с входящия номер от Басейнова дирекция, но какво ще стане, ако след като получа писмо за отстраняване на несъответствия и нередовности (десетдневка), все още нямам излязло разрешението за водовземане? В този случай ще ми бъде ли отказана инвестицията при положение, че Басейнова дирекция е държавна институция и аз съм направил всичко необходимо за регистрацията, но те не са ми издали разрешението за водовземане в срок?</p>	<p>Във връзка с поставения въпрос правим уточнението, че когато изискуем документ не бъде представен към заявлението за кандидатстване и в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности, заявлението за подпомагане може да бъде отхвърлено само и единствено на това основание, както е посочено в т. 9 от Раздел 13 от УК.</p>
120.	11/12/2025 - 10:09	<p>Здравейте, Мога ли да взема точки по критерий 1.1, като съм сключила за пръв път договор с контролиращо лице на 8.12.2025 г. за 160 дка (в преход към биологично) , при стопанство от 400 дка.</p>	<p>За да се получи предимство по критерий 1.1 е необходимо кандидатите да имат сключен действащ договор за контрол и сертификация с контролиращо лице преди 01.01.2025 г. с актуални данни за всички култури/животни за стопанската 2024/2025 г., с които се кандидатства (по</p>

			група на културите и размер на площите и/или по вид и брой на животните) и същите са описани в Приложение № 3 „Бизнес план - образец“.
121.	11/12/2025 - 10:13	Здравейте, Мога ли да получа точки по критерий 1.1, ако съм сключила договор с контролираща фирма към 08.12.2025 г. за 160 дка (площи в преход) за стопанство от 400 дка ?	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 120: <i>„За да се получи предимство по критерий 1.1 е необходимо кандидатите да имат сключен действащ договор за контрол и сертификация с контролиращо лице преди 01.01.2025 г. с актуални данни за всички култури/животни за стопанската 2024/2025 г., с които се кандидатства (по група на културите и размер на площите и/или по вид и брой на животните) и същите са описани в Приложение № 3 „Бизнес план - образец“.“</i>
122.	11/12/2025 - 10:46	Моля за информация: Необходимо ли е подаване на уведомление за инвестиционно намерение към РИОСВ за закупуване на земеделска техника? Благодаря предварително?	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 10: <i>„По искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище по отношение на съответствието на земеделска техника и прикачен инвентар, софтуер, специализирани транспортни средства и материални и нематериални инвестиции за прилагане на технологиите на прецизно/интелигентно/цифрово земеделие, като например (неизчерпателен списък): сензори, дроне, изкуствен интелект, сателитни изображения, автоматизация и роботика, вкл. земеделска техника с такива компоненти със ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, което е публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.d fz .bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на</i>

			потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест.“
123.	11/12/2025 - 10:54	<p>Здравейте! Моля за разяснение във връзка с интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием</p> <p>1.Инвестициите, свързани с нетно увеличение на напояваната площ, използващи вода от водно тяло от подпочвени или повърхностни води, са допустими при условие, че:18.1. състоянието на водния обект не попада в категория по-ниска от „добро състояние“ в съответния ПУРБ поради съображения, свързани с количеството на водите;</p> <p>Въпрос: Следва ли да се представи някакъв документ за състоянието на водния обект или тази информация ще се проверява служебно?</p> <p>2. Въпрос: Допустим разход ли е изграждане на нова оранжерия с електронно управление на микроклимата, прецизно дигитално напояване, торене, растителна защита по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием?</p> <p>3.Въпрос: Стопанство, което отглежда трайни насаждения без напояване и има инвестиционно намерение за изграждане на нова оранжерия с включено напояване попада ли в приложното поле на чл. 9.1.т.18. Инвестиции свързани с нетно увеличение на напояваната площ?</p>	<p>1. Във връзка с поставения въпрос правим уточнението, че информацията за засегнатото от инвестицията водно тяло и за неговото състояние следва да е налична в административния акт от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), издаден по реда на ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, издаден във връзка със заявлението за подпомагане.</p> <p>2. „Нова оранжерия с електронно управление на микроклимата, прецизно дигитално напояване, торене, растителна защита“ попада в обхвата допустимите разходи по настоящия прием.</p> <p>3. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 69: „За доказване, че напоителните инсталации в стопанството са съществуващи, кандидатът представя документите по т. 16.3 от Раздел 9.1 от УК, независимо дали имотите попадат в „Справка поливни площи“ на „Напоителни системи“ ЕАД или не. Когато не са представени тези документи, инвестициите в напоителни системи се приемат за водещи до нетно увеличение на напояваната площ.“</p>

124.	11/12/2025 - 14:02	<p>ВЪПРОСИ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ</p> <p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Във връзка с Условието за кандидатстване за прием на заявления за подпомагане и Условието за изпълнение на одобрени заявления за подпомагане по интервенция П.Г.1 – „Инвестиции в земеделските стопанства“, прием № П/Г/1/0/1, моля за разяснения по следните въпроси:</p> <p>I. ВЪПРОСИ ОТНОСНО УСЛОВИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ</p> <p>Въпрос №1</p> <p>Във връзка с определението за „Референтни разходи“ в раздел „Използвани съкращения“, както и с т. 11, т. 12 и т.13 от раздел 10.1 „Условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обоснованост на разходите“, моля за потвърждение на следното тълкуване:</p> <p>В случай на кандидатстване за закупуване на земеделска техника, включена в раздел IV „Закупуване на земеделска техника“ от Приложение № 9 към Условието за кандидатстване, за която е определена пределна цена, но липсва конкретна марка и модел в Приложение № 9а, следва ли този разход да се счита за включен в списъка по т. 11 и съответно да се прилага изискването за представяне на една независима оферта съгласно т. 12 от раздел 10.1, а не изискването по т. 13 за представяне на три оферти?</p> <p>Въпрос №2</p> <p>В т. 11.3 от раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на</p>	<p>1. Във връзка с поставения въпрос правим уточнението, че в IV „Закупуване на земеделска техника“ от Приложение № 9 към УК са посочени пределни цени за някои видове земеделска техника, а в Приложение № 9а е представен списък с активите, за които са определени референтни разходи. В тази връзка, по отношение на прилагането на условията на т. 11 и т. 13 от Раздел 10.1 от УК се взема предвид наличието на заявената техника в Приложение № 9а.</p> <p>2. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 3 от запитване № 18: <i>„Допустимо е „кандидатстване по настоящата</i></p>
------	-----------------------	--	--

	<p>одобрените заявления за подпомагане“, е посочено препращане към т. 11.2, буква „б“, като едновременно с това се визира възможност за доказване на съответствие чрез споразумение за създаване на масиви за ползване по чл. 37в от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.</p> <p>С оглед съдържанието на т. 11.2, при което:</p> <ul style="list-style-type: none"> – буква „а“ и буква „б“ се отнасят до инвестиции в машини, оборудване и/или строително-монтажни работи, извършвани в сгради или имоти, за които се доказва право на ползване чрез договори за наем или други гражданскоправни основания и при които комасация на земеделски земи е неприложима; – а буква „в“ се отнася до ползване на земеделски земи, при което е възможно сключването на споразумения по чл. 37в ЗСПЗЗ, <p>моля за разяснение дали посоченото в т. 11.3 препращане следва да се тълкува като относимо към т. 11.2, буква „в“, и дали тази разпоредба има за цел да уреди единствено хипотезите, свързани с ползване на земеделски земи (напр. трайни насаждения), а не инвестиции по буква „а“ и „б“.</p> <p>Моля и за уточнение дали в текста на т. 11.3 е налице редакционна неточност, която следва да се коригира при прилагането на условията.</p> <p>Въпрос №3</p> <p>В т. 22 от Раздел 12 „Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор/оценка“, е посочено изискване за представяне на</p>	<p><i>Интервенция II.G.1 за инвестиции в създаване на трайни насаждения“ с площи, обработвани „на база споразумение за масиви за ползване на земеделските земи, изготвено на основание чл. 37в, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи“ при условията, предвидени в т. 11.3 от Раздел 9.1 от УК. Правим уточнението, че в това условие е допусната техническа грешка като е посочено, че условието се отнася за случаите по т. 11.2, буква „б“, а коректната препратка е към т. 11.2, буква „в“.</i></p> <p>3. Във връзка с поставения въпрос правим уточнението, че изискуемите документи са надлежно описани в Раздел 12. По отношение на „осигурен достъп до услугата „доставяне на вода за напояване“ чрез „Напоителни</p>
--	---	---

	<p>„Документ, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата „доставяне на вода за напояване“ от сдружение за напояване – в случаите по т. 15.2 от Раздел 9.1“.</p> <p>В същото време, т. 15.2 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ съдържа общо изискване кандидатът да има осигурен достъп до услуги за напояване, без да конкретизира вида на доставчика на услугата.</p> <p>С оглед на това, че на практика услугата „доставяне на вода за напояване“ може да бъде осигурена чрез различни правни и организационни форми, включително чрез „Напоителни системи“ ЕАД или чрез сдружение за напояване, моля за следното разяснение:</p> <p>Следва ли изискването по т. 22 от Раздел 12 да се счита за изпълнено и в случаите, когато кандидатът има осигурен достъп до услугата „доставяне на вода за напояване“ чрез „Напоителни системи“ ЕАД, посредством представяне на документ, издаден от дружеството, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата, или изискването следва да се тълкува ограничено единствено до хипотезата на сдружения за напояване?</p> <p>Въпрос №4</p> <p>Раздел 12.2 „Допълнителни документи, доказващи съответствие с приоритет по критериите за оценка“, като доказателство за съответствие с критерий 1.2 е предвидено представянето на „действащ договор за доставка на суровини с преработвател, вписан в</p>	<p>системи“ ЕАД“ моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 50:</p> <p><i>„С цел намаляване на административната тежест за кандидатите, в УК не е предвидено представянето на договори за доставка на вода с „Напоителни системи“ ЕАД или документ, удостоверяващ възможност за доставка на вода от клон на дружеството за кандидатите, чиито площи в бизнес плана са разположени в обхвата на напоителните полета от същото. Няма забрана кандидатите да приложат такива документи с цел доказване на законен достъпът до вода за напояване. Документите могат да се приложат както на мястото на разрешително за водоземане, така и на мястото на документ, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата „доставяне на вода за напояване“ от сдружение за напояване или задно с документите за плащане за ползвана вода за напояване.“</i></p> <p>4. Във връзка с поставения въпрос правим уточнението, че съгласно условията, посочени в секция ВАЖНО! след т. 2.1 от Раздел 11.2 от УК, степените на съответствие с критерия за оценка се определят съгласно броя на видове селскостопански продукти съгласно представения бизнес план, които са продукти и храни, вкл. суровини за</p>
--	---	---

	<p>съответния регистър на производители на продукти, вписани по европейските схеми за качество, с описани видове и количества продукция, в едно с приемо-предавателни протоколи и фактури за извършените доставки“.</p> <p>С оглед необходимостта от еднакво, недвусмислено и предвидимо прилагане на изискването, моля за следното разяснение:</p> <p>Следва ли количествата на продукта/суровината, посочени в договора, приемо-предавателните протоколи и фактурите, да съответстват количествено в пълен (абсолютен) обем на прогнозните количества за съответния продукт, заложен в бизнес плана за една прогнозна година, или е достатъчно документите да удостоверяват наличието на реално функционираща доставка на съответния вид продукт/суровина към преработвател, вписан в съответния регистър по схемите за качество, без изискване за пълно количествено съвпадение с прогнозните стойности в бизнес плана?</p> <p>Въпрос №5</p> <p>В Раздел 13 „Подаване и разглеждане на заявления за подпомагане“, т. 2 от Условието за кандидатстване е посочено, че заявлението се подписва с КЕП с титуляр кандидата. С оглед различните допустими категории кандидати (юридически лица, земеделски стопани – физически лица и еднолични търговци), моля за разяснение относно приложението на това изискване, както следва:</p> <p>1. За кандидати – юридически лица:</p>	<p>производството им, за които кандидатът или преработвателят, на който кандидатът е доставчик на суровината за производство е вписан в съответния регистър на производители на продукти, вписани по европейските схеми за качество. Във всички тези случаи се касае за цялото прогнозно количество продукция от един, от няколко или от всички видовете селскостопански продукти съгласно представения бизнес.</p> <p>5. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 18: „Допустимо е подаването на заявлението за подпомагане с КЕП на физическото лице, представляващо кандидат юридическо лице, ако този КЕП е присвоен към профила на кандидата в СЕУ.“</p> <p>В допълнение, това уточнение се отнася и за случаите на кандидати еднолични търговци и физически лица.</p>
--	---	--

	<p>Допустимо ли е заявлението да бъде подписано с КЕП, при който титуляр е представляващото ги физическо лице, или е задължително използването на КЕП, издаден с титуляр самото юридическо лице (по ЕИК), като автор на подписа е представляващият?</p> <p>2. За кандидати – земеделски стопани – физически лица: Предвид това, че кандидатът се идентифицира с БУЛСТАТ като земеделски стопанин, а автор на подписа е физическото лице по ЕГН, следва ли заявлението да бъде подписано:</p> <ul style="list-style-type: none"> – с КЕП, издаден на физическото лице по ЕГН, – или е допустимо подписване и с КЕП, издаден на земеделския стопанин с титуляр по БУЛСТАТ (автор – същото физическо лице по ЕГН)? <p>3. За кандидати – еднолични търговци (ЕТ): Като се има предвид, че едноличният търговец притежава ЕИК, но не е отделна правна личност от физическото лице – търговец, моля за разяснение кой вариант на КЕП се счита за допустим:</p> <ul style="list-style-type: none"> – КЕП с титуляр ЕТ (по ЕИК) и автор по ЕГН на физическото лице; – КЕП на физическото лице по ЕГН; – или и двата варианта са допустими? <p>4. Следва ли изискването за КЕП с титуляр кандидата да се прилага по единна логика спрямо всички категории кандидати (ЮЛ, ЕТ, ФЛ – земеделски стопани) или изискването се тълкува различно в зависимост от правния статут на кандидата?</p> <p>Въпрос №6</p>	<p>6. Получаването на кореспонденции/уведомления е</p>
--	--	--

	<p>В Раздел 13 „Подаване и разглеждане на заявления за подпомагане“, т. 5 от Условието за кандидатстване е посочено, че „кореспонденцията и уведомленията във връзка с оценката на заявлението за подпомагане се осъществяват през СЕУ“.</p> <p>С оглед на обстоятелството, че заявлението за подпомагане може да бъде подадено и чрез профил на упълномощено лице, моля за разяснение:</p> <p>При подадено заявление чрез профил на упълномощено лице, на кой електронен адрес и/или в кой профил в СЕУ се визуализират и изпращат уведомленията и кореспонденцията от Управляващия орган:</p> <ul style="list-style-type: none"> – на електронния адрес и профила, асоцииран с кандидата; – на електронния адреси профила, асоцииран с упълномощеното лице; – или едновременно и до двата профила и електронни адреса? <p>II. ВЪПРОСИ ОТНОСНО УСЛОВИЯТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ</p> <p>Въпрос №7</p> <p>В Раздел В „Мерки за информиране и публичност“ от Условието за изпълнение е посочено, че:</p> <p>„Бенефициентът се задължава да включи изявление, открояващо подкрепата от Съюза по видим начин, върху документи и комуникационни материали, свързани с изпълнението на дейността, предназначени за обществеността или за участниците.“</p> <p>С оглед правилното, еднакво и предвидимо прилагане на</p>	<p>отделено като отделно право при упълномощаването (отделно от правото да подава заявление). В случаите, в които бенефициентът е „дал“ това право на упълномощеното лице, то тогава кореспонденциите/уведомленията ще се изпращат и до бенефициента, и до упълномощените лица с това право. Ако обаче на упълномощеното лице е дадено само правото за подаване на заявление, то тогава кореспонденциите/уведомленията ще се получават само от бенефициента. Известията се изпращат до имейлите от потребителските профили в Системата.</p> <p>7. Изискванията по отношение на Мерки за информиране и публичност, заложили в Условието за изпълнение, са съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/129 на Комисията от 21 декември 2021 година. В Приложение II към същия Регламент са уточнени освен техническите характеристики на емблемата на Съюза, са посочени и примери за комуникационни материали, които попадат в обхвата на посоченото задължение.</p>
--	---	---

	<p>това изискване, моля за следното разяснение:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. По какви критерии следва да се определя кои документи и материали се считат за „предназначени за обществеността или за участниците“ по смисъла на горепосочения текст? 2. Следва ли изискването за включване на изявление за подкрепата от Европейския съюз да се прилага единствено спрямо документи и материали с външно предназначение (публично оповестяване, информиране или комуникация), или обхваща и вътрешни административни, технически и счетоводни документи, които не са предназначени за обществено разпространение или за участници в дейностите по проекта? 3. Моля за принципно разяснение относно видовете документи и комуникационни материали, които Управляващият орган счита, че попадат в обхвата на посоченото задължение, без да се ограничава до конкретни казуси. <p>Въпрос №8</p> <p>В Приложение № 1 „Документи за междинно и окончателно плащане“ към Условието за изпълнение, в раздел В „Специфични документи за доказване на съответствие с критерии за допустимост, критерии за оценка и други ангажименти и задължения на бенефициента“, т. 2 е предвидено представянето на:</p> <p>„Договор/и за доставка на суровини, съответстващи на вида и количеството, за които кандидатът е получил точки, с преработвател, вписан в съответния регистър на</p>	<p>8. Както посочихме в отговор на въпрос 4 от Вашето запитване, договорите следва да се отнасят за цялото прогнозно количество продукция от един, от няколко или от всички видовете селскостопански продукти съгласно представения бизнес план, според степента на съответствие с критерия, за която на заявлението за подпомагане са присъдени точки.</p>
--	--	---

		<p>производители на продукти, вписани по европейските схеми за качество.“</p> <p>С оглед необходимостта от еднозначно и предвидимо прилагане на това изискване при междинно и/или окончателно плащане и с цел избягване на различно тълкуване при последващ контрол, моля за следното разяснение:</p> <p>Изискването договорите за доставка да са „съответстващи на вида и количеството, за които кандидатът е получил точки“, следва ли да се тълкува като:</p> <p>а) задължение количествата суровини, посочени в договорите за доставка, да съвпадат в абсолютен количествен размер с прогнозните количества за съответния продукт, заложи в бизнес плана (например за една прогнозна година),</p> <p>или</p> <p>б) задължение договорите да обхващат същия вид продукт и реалистичен обем на доставка, който функционално съответства на продукта, за който са присъдени точки по критерий 1.2, без изискване за пълно количествено съвпадение с прогнозните количества по бизнес плана?</p> <p>Моля за потвърждение кое от двете тълкувания следва да се прилага при администриране и контрол на плащанията.</p> <p>С уважение, Нуфил Джемил</p>	
125.	11/12/2025 - 14:22	Във връзка с т. 1.2 и т. 1.2.1 от „Критерии за допустимост на кандидатите“, моля за разяснение относно следния	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 23:

		<p>казус:</p> <p>При кандидат, чийто производствен потенциал е преустановен поради настъпила „непреодолима сила и извънредни обстоятелства“, а именно смърт на земеделския стопанин (физическо лице – ЗП), настъпила през месец май 2025 г., и при положение че са представени надлежни документи, ще се признае ли се историята (включително регистрация като ЗП и финансови показатели) на починалото лице и ще се счете ли, че тази история е приложима към неговата съпруга, която е наследник и към настоящия момент също е регистрирана като земеделски стопанин, при положение че тя е поела стопанството след смъртта на наследодателя за целите на изискването по т. 1.2 – кандидатът да е регистриран като земеделски стопанин най-малко 24 месеца преди кандидатстването, без прекъсване? В случай, че историята би била призната, моля да уточните какви документи, да се представят на етап кандидатстване във връзка с казуса и Условията за кандидатстване.</p>	<p>„Загубата на производствения потенциал касае погиване на производствените активи – насаждения и/или стада – вследствие на което земеделският стопанин не може да произведе селскостопанска продукция и да реализира приходи от нея, въпреки положените грижи при упражняване на земеделската си дейност.</p> <p>От друга страна, целта на условието за „история“ на кандидата като земеделски стопанин е идентифициране на такива, притежаващи опит в земеделието.</p> <p>В т. 8, т. 9 и т. 10 от Раздел 8.1 от УК са посочени случаите, в които е допустимо доказване на изискванията по т. 1.2 и т. 1.3 от същия раздел с данни за друго лице.“</p>
126.	11/12/2025 - 15:04	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>1. Допустимо ли е да кандидатстваме едновременно за няколко окомплектовки на наличен трактор, например:</p> <p>1.1. Шумо- и виброизолирана кабина с отопление и вентилация;</p> <p>1.2. Автоматичен капак около двигателя тип “Алигатор” включващ”:</p> <p>Горен капак и страници Комплект амортизатори Комплект система за заключване и автоматично</p>	<p>Описаните във Вашето запитване „окомплектовки на наличен трактор“ не попадат в обхвата на допустимите разходи по приема.</p> <p>Следва да се има предвид, че в Раздел IV от Приложение № 9 изрично е посочено, че в пределната цена „се включва и допълнителното/опционното оборудване, необходимо за нормалното функциониране на техниката по предназначение“.</p>

		<p>повдигане Предна декоративна решетка LED-Фарове/ 4 бр./ и габарити 1.3. ХИДРАВЛИЧНА СИСТЕМА включваща: Четири/пет/ секционен разпределител автоматичен с плаващи секции Комплект система т.н.” бързи връзки” 8 или 10 бр. Комплект лостова система за дистанционно управление на разпределителя 1.4. ТРАНСМИСИЯ, включваща: Диференциали- 2 бр. за автоматична блокировка на преден и заден мост/ система 4x4 / 1.5. НАВЕСНА СИСТЕМА, включваща: Трета точка Хидроцилиндри- 2 бр. Система САТ-3 2. Допустимо ли е заявените окомплектовки към наличния трактор да са извън посочената марка и модел в списъка с референтни цени, като кандидатът ще представи най-малко три съпоставими независими оферти?</p>	
127.	11/12/2025 - 15:10	<p>Относно Интервенция П.Г. 1 - Инвестиции в земеделските стопанства ПРИЕМ № П/Г/1/0/1 Уважаеми Дами/Господа, Точка 7 от 11.2 Методика за прилагане на критериите за подбор към 11. Критерии за подбор и предварителна оценка от Приложение № 1 към Заповед № РД09-1043 от</p>	<p>По отношение на критерий 5.1 не е предвидено предимство за кандидати юридически лица, с изключение на изрично посочените случаи в т. 7 от Раздел 11.2 от УК.</p>

		<p>19.11.2025 г. гласи следното:</p> <p>Приоритет по критерий 5.1. получават кандидати – физически лица, еднолични търговци и еднолични дружества с ограничена отговорност (ЕООД), за които физическото лице, физическото лице-търговец или физическото лице – едноличен собственик на капитала е на възраст от 18 до 40 години включително. Изпълнението на условието се проверява служебно в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ и чрез ЕГН на физическото лице.</p> <p>Въпросът ми е следният: Може ли да се счита изпълнено условието за Приоритет по критерий 5.1., когато кандидатът е ООД и двамата собственици на капитала са в границата от 18 до 40 години включително.</p>	
128.	11/12/2025 - 16:04	<p>1. Във връзка с Раздел 7 „Размер на финансовата помощ за конкретно заявление за подпомагане“, точка 6, има ли хипотеза, при която кандидат да получи 85 % финансиране, съгласно чл. 73, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 2021/2115?</p>	<p>1. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 7:</p> <p><i>„Интензитета на финансовата помощ по т. 6 се увеличава с интензитета по т. 6.1 и/или по т. 6.2 до максималния размер по т. 6.3 от Раздел 7. „Размер на финансовата помощ за конкретно заявление за подпомагане“ от Условиата за кандидатстване.</i></p> <p><i>Максималният размер на финансовата помощ е 65 % от допустимите разходи в съответствие с текста на интервенцията в одобрения СПРЗСР, където е приложена разпоредбата на чл. 73, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115, като за настоящата интервенция не е предвидено прилагане на възможностите, визирани в букви „а“, „б“ и „в“ от същия параграф.“</i></p>

	<p>2. При заявен процент на финансиране по-голям от 50 %, необходимо ли е да се провежда процедура за избор на изпълнител по реда на ПМС, ако кандидатът не се явява възложител по ЗОП ?</p> <p>3. Във връзка с Раздел 8.1. „Критерии за допустимост на кандидатите“, т. 2., за да отговарят на критериите и условията за допустимост по интервенцията при кандидат група/организация, необходимо ли е всеки отделен член на групата/организацията да е регистриран като земеделски стопани по реда на ЗПЗП от най – малко 24 месеца преди кандидатстването за подпомагане и да не е прекратявал своята дейност в този период ? В случай, че няма ангажимент за 24 месеца, има ли изискване за регистрация на отделните членове на групата/организацията като земеделски производител?</p> <p>4. При подадено заявление, в което 100 % от одобрените за подпомагане разходи включват инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на телета от Приложение № 10 към Условията за кандидатстване:</p> <p>5. Какво се има предвид под телета - телета и малачета до 1 г., телета и малчета над 1 г. и под 2 г. мъжки и</p>	<p>2. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 4 от запитване № 22: „В Закона за подпомагане на земеделските производители, Наредба № 4 от 25.10.2024 г. и Условията за кандидатстване, няма изискване по отношение на процедурата за избор на изпълнители, което да е обвързано с размера на финансовата помощ. В Условията за кандидатстване еднозначно са определени изискуемите документи – оферти и договор с избран изпълнител - без да е определен метод на събиране на офертите и избиране за изпълнител за кандидатите, които не са възложители по ЗОП.“</p> <p>3.Още при признаването на групите/организациите на производители се изисква членовете да са регистрирани като земеделски стопани по реда на Наредба № 3/1999 г. За настоящия прием в т. 2.4 от Раздел 8.1 от УК е поставено само условие членовете - земеделски стопани на кандидатите групи и организации на производители да са извършили пререгистрация по реда на Наредба № 3/1999 г. за стопанската 2025/2026 г. преди датата на подаване на заявлението за подпомагане и анкетните формуляри да съдържат актуални данни за стопанството към датата на подаване на заявлението за подпомагане.</p> <p>4., 5., 6. и 7. Обичайно в индивидуални боксове/ клетки/ иглута се осъществява отглеждането на телета/малачета през периода на хранене с мляко за по-добър контрол на храненето и здравето им. Според направлението, в което се е специализирало стопанството на кандидата, телетата може да се продават още след раждането им и в обекта да</p>
--	--	--

	<p>женски или друго ?</p> <p>6. Ще се очаква ли в бизнес плана да бъдат вписани приходи от тези телета ? Ако се има предвид телета и малчета до 1 г. и под 2 г. , то освен те да бъдат продавани живи или за месо няма как да бъдат генерирани приходи от тях предвид незрялата им възраст.</p> <p>7. Ако проектното предложение отговаря на всички останали изисквания и 100 % от одобрените за подпомагане разходи включват инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на телета от Приложение № 10 към Условиата за кандидатстване ще получи ли точки по критерия ако в бизнес плана бъдат вписани разходи от мляко, например /което по обясними причини не може да бъде издоено от телета/ ?</p> <p>8. Раздел 12.1. Общи документи, точка 8 „Влязъл в сила административен акт от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), издаден по реда на ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, с който е оценено, че осъществяването на инвестиционното предложение не води до значително отрицателно въздействие върху околната среда“ и 14 „Влязло в сила разрешение за строеж или разрешение за поставяне, издадени в съответствие със ЗУТ или становище с подробно описание на инвестиционното намерение от компетентното лице съгласно чл. 148, ал. 2 или ал. 3 от ЗУТ, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж/поставяне“, допустимо ли е на етап кандидатстване на бъде предоставен входящ номер от съответната институция, в доказателство на това, че е задействана процедура по издаването им ?</p>	<p>се оставят само животни за ремонт на стадото и за разплод, или да се оставят за угояване и да се реализират на покъсен етап. От това зависи капацитета на инвестицията в заявлението за подпомагане. Каква продукция ще бъде включена в производствената програма в бизнес плана зависи от направлението на стопанството – за мляко или за месо, като по този начин приходите от телета се посочват или като други приходи в Таблица 6, или като приходи от продукция в Таблица 3 в Приложение № 3 към УК.</p> <p>По отношение на получаването на предимство по критерия за оценка, следва да се има предвид, че то зависи от вида и стойността на одобрените инвестиции, а не от приходите в бизнес плана.</p> <p>8. За посочените в запитването документи на етап подаване на заявлението за подпомагане не се изисква представянето на входящи номера за издаването им, но е допустимо представянето на самите документи на покъсен етап - <i>най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности.</i></p>
--	--	---

		<p>9. Във връзка с точка 7.1 от раздел 9.1. „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“ , моля за потвърждение, че при наличието на „X“ брой животни, които са необходими за откупуване бизнес плана по проектно предложение по интервенция Г.1, то при подадено проектно предложение по интервенция Г.1.1 в бизнес плана не могат да бъдат същите „X“ брой крави ? В случай на положителен отговор, нужно ли е в бизнес плана по Г.1 да бъдат взети предвид бъдещи разходи по Г..1.1 ?</p>	<p>9. Моля да се запознаете с отговора на въпроси 2 и 3 от запитване № 11: <i>„Когато заявленията за подпомагане разходи по двата приема – интервенция II.Г.1 и интервенция II.Г.1.1 – са предназначени за отглеждането на едни и същи площи/животни, т.е. за едно и също стопанство или част от стопанство, то то следва да докаже икономическата си жизнеспособност при реализиране на двете инвестиции едновременно. Когато заявленията за подпомагане разходи по двата приема са предназначени за отглеждането на различни площи/животни, т.е. за различни части от стопанство, тогава не е необходимо разходите, предвидени по II.Г.1.1 да се вписват в таблицата на лист „Г2“ И в двата случая кандидатите обосновават идентичността или различието между тях в раздел А на лист „Обща информация“ от Приложение № 3 „Бизнес план“.</i></p>
129.	11/12/2025 - 17:42	<p>Моля за разяснение, дали проект, който включва единствено инвестиции свързани с напояване, ще получи максималния брой 15 точки по критерий за подбор 5.4, ако в заявлението за подпомагане са включени и общи разходи - разходи за консултантски услуги или за инженерни услуги</p>	<p>Като се вземе предвид, че критерий 5.4 дава предимство на заявления за подпомагане с инвестиции и дейности, свързани с напояване, то в описания в запитването случай кандидатът има право да заяви максималния брой точки по него, без оглед на това дали в заявлението са включени общи разходи, или не. Бихме искали да направим уточнение, че наличните в Таблицата за заявленията разходи в Приложение № 1 към УК и в СЕУ обобщени данни за стойност и съотношение на разходите за напояване спрямо общата сума на разходите по заявлението за подпомагане са само с информативен характер и не оказват</p>

			<p>автоматично влияние върху заявяването на точки по критерия, а кандидатът сам избира съответната степен на съответствие.</p> <p>Същото уточнение следва да се приложи по аналогичен начин и за критерий 2.1 и за критерий 2.2 от Раздел 11.1 от УК.</p>
130.	11/12/2025 - 18:38	<p>Моля за разяснение по Интервенция Инвестиции в земеделските стопанства</p> <p>1. Отделената вода след преработката на тор от животните в животновъдното стопанство може ли да се счита за напояване и пръскане на земята или за поене на животните след като бъде пречистена и отделена от торта т. е. инвестиции за пречистване на отделената вода от торта и инвестиции за прилагането и върху почвата или поене на животните с тази вода попадат ли в точка 2.2 от раздел 9 Допустими разходи и същите тези инвестиции попадат ли в критерии за подбор точка 5.4</p> <p>2. По критерий 2.1 - Инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на телета от Приложение № 10 при закупуване на самоходен фуражораздаващ миксер за хранене на телета в съществуващо животновъдното стопанство ще се получат ли точки по критерий 2.1</p>	<p>1. Описаните в запитването инвестиции могат да попаднат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи по т. 1.1.7 от Раздел 10 от УК при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, когато „отделената вода след преработката на тор“ отговаря на изискванията на Наредба № 44 от 20.04.2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти (ако се ползва за „поене на животните“) и/или на Наредба № 18 от 27 май 2009 г. за качеството на водите за напояване на земеделските култури (ако е предвидена за „напояване и пръскане на земята“).</p> <p>По отношение на критерий 5.4, както е посочено в секция ВАЖНО! след т. 10 от Раздел 11.2 от УК, в обхвата на критерия се включват всички допустими разходи по т. 1.1.6 и т. 1.1.7 от Раздел 10 „Допустими разходи“.</p> <p>2. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 9: „Посочените в запитването активи попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, но сами по себе си не допринасят за прехода към алтернативни системи за отглеждане на птици,</p>

			<p>свине и телета и не са включени в Приложение № 10.</p> <p>В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p> <p>В допълнение следва да имате предвид, че разясненията по реда на чл. 68, ал. 4 от ЗПЗП се предоставят по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на заявленията за подпомагане и са задължителни за всички кандидати.“</p>
131.	11/12/2025 - 18:51	<p>Здравейте,</p> <p>Моля да ми бъде отговорено на следните въпроси:</p> <p>1. При създаване на ново трайно насаждение с конвенционален, но нетретиран посадъчен материал, за използването на който е получено разрешение от Контролиращо лице /т.е това е допустима Дерогация съгласно Регламент ЕС 2018/848 / и съответният парцел е записан в Сертификата на бенефициента със статус "биологичен", ще се присъждат ли точки по критерия за подпомагане за заявление за подпомагане насочени 100% към биологично производство. За повечето видове трайни насаждения, няма вписани в регистъра производители на биологичен посадъчен материал /към момента има само орехи и арония/ и единственият вариант да се създаде биологично трайно насаждение е да се ползва нетретиран конвенционален разсад чрез дерогация.</p>	<p>1. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 2 от запитване № 33:</p> <p>„Степента на съответствие с критерия зависи от вида на насаждението според сертификата от контролиращото лице – биологично, в преход или конвенционално. Следва да се обърне внимание на изискването за наличие на сключен договор за контрол и сертификация с контролиращо лице преди 01.01.2025 г. с актуални данни за всички култури/животни за стопанската 2024/2025 г., с които се кандидатства (по група на културите и размер на площите и/или по вид и брой на животните) и същите са описани в Приложение № 3 „Бизнес план - образец“.</p> <p>По отношение на втората част от въпроса, правим уточнението, че създаване на биологично насаждение е допустимо и по двете интервенции, но създаване на конвенционално насаждение е допустимо само в</p>

	<p>2. Инвестиции за изграждане на фотоволтаици върху Склад за селскостопанска продукция, в който се съхраняват, сортират, опаковат и етикетират биологични плодове и зеленчуци, по коя интервенция следва да се подпомага - П.Г1 - Инвестиции в земеделските стопанства или П.Г2 Инвестиции за преработка на селскостопански продукти</p> <ul style="list-style-type: none"> - ако съхранява, сортира и опакова само собствена продукция - ако съхранява, сортира и опакова и собствена, и продукция на други земеделски производители. <p>3. Възможно ли е изграждане на поливна система без Разрешително за водоползване в случай, че ще се ползват водни количества от технологична вода, която служи за охлаждане на съоръжения за преработка на етерично-маслени култури. Водата е добита от Сондаж, за който има Разрешение за водоползване на водни количества за охлаждане на технологични съоръжения. Водата е чиста и към момента се изхвърля в канализационната система.</p> <p>Благодаря предварително, Веселина Ралчева</p>	<p><i>настоящата интервенция.</i> “</p> <p>2. Във връзка с представената в запитването информация, правим уточнението, че <i>„инвестиции за изграждане на фотоволтаици върху Склад за селскостопанска продукция, в който се съхраняват, сортират, опаковат и етикетират биологични плодове и зеленчуци, ... ако съхранява, сортира и опакова само собствена продукция“</i> са допустими в приемите по интервенция П.Г.1 и П.Г.1.1. Случаите, когато се <i>„съхранява, сортира и опакова и собствена, и продукция на други земеделски производители“</i> не са допустими за подпомагане нито в настоящите приеми по интервенция П.Г.1 и П.Г.1.1., защото не са съобразени с капацитета на стопанството, нито в предстоящите приеми по интервенции П.Г.2 и П.Г.2.1., тъй като инвестициите не касаят преработка на селскостопански продукти.</p> <p>3. Във връзка с поставения въпрос правим уточнението, че условията за допустимост и изискуемите документи са съобразени с основните, масовите, нормативно допустими случаи на осигуряване на вода за напояване – чрез собствен водоизточник или чрез доставчик на услугата „доставка на вода за напояване“ („Напоителни системи“ ЕАД или сдружение за напояване), а в конкретния случай следва да се обърне специално внимание на специфичния начин на осигуряване на вода за напояване за площите в бизнес плана. Както за всяка инвестиция в напояване, така и в този случай следва да се представи доказателство за достъп до вода, което да позволи на инвестициите по проекта да функционират по предназначение и инженерен</p>
--	---	--

			<p>проект, в съответствие с условието на т. 19 от Раздел 9.1 от УК. Кандидата следва да приложи документи, обяснения и/или други доказателства от съответния компетентен орган, че „технологичната вода“ отговаря на изискванията на Наредба № 18 от 27 май 2009 г. за качеството на водите за напояване на земеделските култури, че има разрешение за заустване на тази вода към момента или за предходен период и че количеството ѝ е в съответствие с капацитета на напоителната инсталация по проекта.</p> <p>В допълнение, моля да се запознаете с отговора на въпрос 3 от запитване № 50:</p> <p><i>„Предвид разпоредбата на последния абзац на чл. 74, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115, изключението по т. 17 от Раздел 9.1 от УК следва да се прилага само за условията по т. 16.1 и т. 16.2. Чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115, респ. Условията за кандидатстване, не правят разлика между различните начини на осигуряване на вода за подпомогнатите системи за напояване. За описания в запитването случай в инженерния проект следва да се представят данни и изчисления, доказващи обезпечаване на инвестицията с достатъчно вода за нейното правилно функциониране и за задоволяване на нуждите на насажденията. Условията за съответствие с ПУРБ и за наличие на измервателно устройство, произтичащи от разпоредбите на чл. 74, пар. 2 и пар. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115, са приложими за всички инвестиции, свързани с напояване.“</i></p>
132.	11/12/2025 -	Уважаеми госпожи и господа,	

	<p>20:09</p> <p>Отправлям прикачените искания за разяснения по чл. 68, ал. 4 от Закона за подпомагане на земеделските производители във връзка с прием № ПГ/1/0/1 „Инвестиции в земеделските стопанства“.</p> <p>Съгласно заповед № РД09-1043/19.11.2025 г. разясненията следва да се подават чрез Системата за електронни услуги (СЕУ).</p> <p>При реално упражняване на това право в срока по чл. 68, ал. 4 ЗПЗП се установи, че в СЕУ липсва функционалност за подаване на искания за разяснения към приема, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> – липсва контекст „Прием“ при създаване на кореспонденция; – липсва специализиран модул или бутон „Разяснения“; – няма регистър „Разяснения по приема“; – не съществува механизъм за адресиране на разяснения до УО; – наличният модул „Кореспонденция“ не е обвързан с конкретния прием. <p>По тази причина в рамките на законоустановения срок подадох искането чрез единствения достъпен модул, позволяващ изпращане на съобщения към УО – модул „Кореспонденция“ в СЕУ, със следните параметри:</p> <p>Кореспонденция: Вх. № 13411 / 11.12.2025 г., 20:09:56 ч. Модул: „Работа със заявления“ Дирекция: „Инвестиционни схеми за подпомагане“ Тема: „Искане за разяснения – интервенция П.Г.1 – чл. 68, ал. 4 ЗПЗП“.</p>	<p>Насоките за кандидатстване по интервенцията са публикувани на електронната страница на Системата се електронни услуги и можете да ги откриете на следния линк: https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1. Непосредствено след полето, в което е указана крайната дата на приема, са публикувани следните указания „Кандидатите могат да искат разяснения във връзка с Условието за кандидатстване до 3 седмици след началната дата на приема, но не по късно от 11.12.2025 г. включително. Исканията могат да се изпращат чрез Системата за електронни услуги в секция "Коментар", намираща се под прикачените документи на настоящата страница, като ясно се посочва наименованието на приема.“</p> <p>След файловете с утвърдените насоки за кандидатстване по време на приема е налично активно поле, в което заинтересованите лица посочват своето име, ел. поща и задават въпроси по условията за кандидатстване.</p> <p>Следва да се има предвид, че предвиденият в заповедта начин на подаване на искания за разяснения цели унифициране на каналите за комуникация и концентриране на постъпилите искания на едно място, така че коментарите, въпросите и разясненията по тях да са видими за всички заинтересовани лица. По този начин (чрез секция "Коментар", намираща се под прикачените документи за обявения прием) се дава възможност на всеки потенциален кандидат да изпрати въпрос, дори и да няма профил в СЕУ и генерирано заявление за подпомагане, и да има достъп до направените разяснения.</p>
--	--	--

	<p>Тъй като подадената кореспонденция не може да бъде свързана с конкретния прием поради техническите ограничения на СЕУ, моля Управляващият орган да приеме настоящото електронно писмо, подписано с квалифициран електронен подпис, като алтернативен канал за подаване на искането за разяснения, аналогично на утвърдената административна практика по други приеми, при които е предвиден имейл канал (напр. заповедта за прием по интервенция П.Ж.1 – етап 2).</p> <p>Разясненията са необходими за вземане на информирано решение относно кандидатстването по приема, за правилното структуриране на проектното предложение и за избягване на риск от бъдещо неодобрение поради различно тълкуване на Условието за кандидатстване и изпълнение.</p> <p>Към настоящото писмо прилагам всички отделни файлове с искания за разяснения, както следва:</p> <p>„Г.1.разяснения УК.docx“ „Г.1.разяснения УИ.docx“ „Г.1.разяснения УК Прил1.docx“ „Г.1.разяснения УК Прил3 Бизнес план.docx“ „Г.1.разяснения УК Прил4 Декларация.docx“ „Г.1.разяснения УК Прил8 Декларация.docx“ „Г.1.разяснения УК Прил9 СписъкРефер.docx“ „Г.1.разяснения УК Прил10 СписъкПриоритет2.docx“</p> <p>Моля Управляващият орган да приеме искането като надлежно подадено по смисъла на чл. 68, ал. 4 ЗПЗП, да го обработи и да публикува разясненията в СЕУ, така както изисква законът.</p>	<p>Конкретно по отношение на настоящия прием, секция „Коментар“ е била активна в периода от 20.11.2025 г. до 11.12.2025 г. И в момента могат да бъдат разгледани подадените там 130 различни искания за разяснения от потенциални кандидати. Първият коментар по насоките за кандидатстване е постъпил на 20.11.2025 г. в 19:33 ч., а само в последния ден от срока за искане за разяснение - 11.12.2025 г. - са подадени 14 (четиринадесет) коментара от 9:31 ч. до 23:27 ч., което показва, че тази функционалност на системата е работила в посочения в заповедта за прием срок.</p> <p>В допълнение, при преглед в Системата за електронни услуги в секция „Коментар“, намираща се под Насоките за кандидатстване по приема, е установено, че сте запознат и сте се възползвал от начина за подаване на искания за разяснения, като на 05.12.2025 г. в 09:20 ч. е подаден коментар от Ваше име, съдържащ искане за разяснение във връзка с дефиницията за „земеделска техника“.</p>
--	--	---

	<p>С уважение, Емил Цвятков</p> <p>I. „Г.1.разяснения УК.docx“</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 1</p> <p>Във връзка с дефиницията за „земеделска техника“, съдържаща се в Условието за кандидатстване, в частта „самоходна техника – [...] товарачи (включително електро-, мото- и газокари)“, моля Управляващият орган да даде разяснение дали включването на товарачите (електрокари, мотокари, газокари) в това определение налага за бенефициентите задължение за регистрация на тази техника в КТИ, когато тя се използва единствено за вътрешно-стопански дейности и не се движи по пътната мрежа на страната.</p> <p>Мотивите за поставяне на това запитване са свързани с необходимостта от еднозначно тълкуване на регистрационния режим, при което:</p> <ul style="list-style-type: none"> – съгласно Закона за регистрация и контрол на земеделската техника (ЗРКЗТ) регистрация в КТИ се изисква за техника, която по предназначение се използва в земеделието, като индустриалните товарачи по проектантски характеристики не представляват земеделски машини; – в Регламент (ЕС) 2023/1230 относно машините товарачите (включително електрокари, мотокари и газокари) са класифицирани като промишлени машини, а не като селскостопанска техника, което показва различно предназначение от това на машините, подлежащи на специален регистрационен режим; – в Регламент (ЕС) 167/2013 относно одобряването и	<p>I.1. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 71:</p> <p><i>„Определенията, посочени в Раздел 2 от УК, са за целите на настоящия прием. Включването на „товарачи (включително електро-, мото- и газокари)“ в определението за земеделска техника е във връзка с максимумите за инвестиции в земеделска техника и изключенията за представяне на документ от компетентния орган по околна среда, без да се вменява задължение за регистрация в КТИ за този тип техника, ако това не е предвидено нормативно.“</i></p>
--	--	---

	<p>надзора на селскостопански и горски превозни средства не съществува категория, която да обхваща индустриални товари, което също потвърждава неселскостопанския им характер;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Наредба № 2 от 3 февруари 2016 г. за условията и реда за регистрация на земеделска и горска техника свързва регистрацията с техниката, която по своето предназначение и конструктивни характеристики представлява земеделска машина, като индустриалните товари не са изрично уредени като подлежащи на регистрация, когато се използват само в рамките на стопанството и не напускат неговия терен; – липсата на яснота относно обхвата на определението в документацията поражда практически въпроси за бенефициентите дали посочените товари подлежат на регистрация в КТИ, когато се използват единствено вътре в стопанството и извън транспортната мрежа; – целта на настоящото разяснение е да се избегне налагането на допълнителна административна и финансова тежест за кандидатите, свързана с регистрация в КТИ и ежегодни проверки, когато такава регистрация не произтича пряко от закона за техника с вътрешно-стопанско приложение. <p>С оглед на изложеното моля Управляващият орган да разясни дали товарите (електро-, мото- и газокари), използвани единствено за дейности в рамките на земеделското стопанство и без движение по пътната мрежа, следва да бъдат регистрирани в КТИ по смисъла на приложимото законодателство.</p>	
--	---	--

	<p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 2</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в Раздел „Допустими дейности и разходи“, таблица „Определения“, в частта „Земеделска техника“ е възприето определение, което съдържа изброяване на включени и изключени елементи.</p> <p>В същото време, в Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1.1 е приложено друго определение за „Земеделска техника“, което се различава по съдържание и изписване от текста по П.Г.1.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира съдържанието и приложението на двете дефиниции, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – разясни причината за разликите в текстовете, доколкото същите засягат идентичен термин в рамките на Стратегическия план <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 3</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в Раздел „Допустими дейности и разходи“, таблица „Определения“, част „Земеделска техника“, са определени видовете техника, които попадат в обхвата на понятието, както и елементите, които изрично се изключват.</p> <p>В същото време в разделите, уреждащи инвестициите в напоителни системи, липсва ясно определяне на вида земеделска техника, която може да бъде включвана като част от инженерните проекти за напояване с цел постигане на максимална оптимизация на разхода на вода.</p> <p>Това поражда неяснота относно допустимостта на</p>	<p>I.2. Определенията във всеки от приемите са за целите на съответния прием, както е посочено в заглавието на Раздел 2 от УК.</p> <p>I.3. Определението за земеделска техника е във връзка с максимумите за инвестиции в земеделска техника и изключенията за представяне на документ от компетентния орган по околна среда.</p> <p>В допълнение, <i>„допустимостта на техниката се определя“</i> съгласно изисквания, посочени в Раздел 9 и Раздел 10 от УК.</p> <p>Посочените в запитването инвестиции в <i>„мобилни цистерни“</i> не попада в обхвата на допустимите разходи по настоящия прием, в съответствие с условието на т. 14 от Раздел 10.2 от УК. По отношение на <i>„други подобни технически средства“</i> няма достатъчна информация, за да може УО да даде еднозначен отговор дали <i>„могат да</i></p>
--	--	--

	<p>определени видове мобилна или стационарна земеделска техника, която би могла да се използва в рамките на напоителния процес, например мобилни цистерни за водоснабдяване или други технически средства, подпомагащи изпълнението на поливните режими.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи кои видове земеделска техника могат да бъдат включвани като част от инженерните проекти за напояване – разясни дали мобилни цистерни или други подобни технически средства могат да бъдат допустими като елемент от проектите за напояване – уточни дали допустимостта на техниката се определя съгласно дефиницията за „Земеделска техника“, съгласно списъка на допустимите разходи за напояване, или по друг критерий, който следва да бъде приложен от кандидатите <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 4</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в таблицата „Определения“, в частта „Воден обект“, е посочено, че воден обект представлява постоянно или временно съсредоточаване на води със съответни граници, обем и воден режим в земните недра и в естествено или изкуствено създадени форми на релефа заедно с принадлежащите към тях земи, за който има издадено разрешително за водоземане.</p> <p>Определението поражда неяснота относно случаите, в които издаденото разрешително за водоземане не</p>	<p>бъдат допустими като елемент от проектите за напояване“.</p> <p>I.4. Определението за „воден обект“ е съгласно §1, т.4 от Допълнителните разпоредби на Закона за водите.</p> <p>В Таблица 4а от бизнес плана следва да са описани имотите, които ще се напояват с инвестициите, за които се кандидатства, и за които кандидатът има осигурен достъп до вода за напояване. Инженерът, правоспособен да проектира системи за напояване, следва в инженерния проект да посочи връзката между имотите от Таблица 4а от бизнес плана и водния обект, за който има издадено разрешително за водоземане, като тези имоти нямат отношение към прилежащите към водния обект земи.</p>
--	--	--

	<p>съдържа описани имоти или не индивидуализира земите, към които водният обект принадлежи.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи как следва да процедира кандидатът, когато в издаденото разрешително за водоземане липсват вписани или индивидуализирани поземлени имоти – уточни по какъв начин се доказва връзката между водоземното съоръжение и земите, към които водният обект принадлежи, когато това не е отразено в разрешителното – разясни кой документ се счита за достатъчен за установяване на необходимата индивидуализация на земите, когато такава не е включена в разрешителното за водоземане <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 5</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в таблицата „Определения“, в частта „Рехабилитация“, е посочено, че рехабилитацията представлява „обновяване или извършване на корекции на съществуващи съоръжения, които се нуждаят от ремонт, както и на съоръжения, чието действие не отговаря на първоначалните критерии и нуждите на системата“.</p> <p>Текстът поражда неяснота относно съдържанието на отделните елементи от определението и критериите, по които кандидатът и оценяващата комисия следва да установяват наличието им.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – разясни кои количествени и качествени показатели следва да бъдат включени в инженерния проект, за да 	<p>Предвид изискването на т. 16.3.1 от Раздел 9.1 от УК, в разрешителното следва да са описани кадастрални номера на имотите, които ще бъдат наполявани.</p> <p>I.5. Определението за „рехабилитация“ е с по-обширен обхват, така че да не бъде ограничаващо, а попадането в обхвата на това определение е в зависимост от спецификата на конкретното заявление за подпомагане.</p> <p>Правим уточнение, че инженерния проект е различен от инвестиционния проект по ЗУТ и има за цел да покаже съответствие на инвестициите в наполяване със специфичните изисквания в УК, произтичащи от чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115.</p>
--	---	---

	<p>бъде доказано „обновяване“ по смисъла на определението</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи какво следва да се счита за „обновяване“ в рамките на инвестициите за рехабилитация – разясни кои количествени и качествени показатели следва да бъдат включени в инженерния проект, за да бъде доказано „извършване на корекции на съществуващи съоръжения“ – посочи какво следва да се счита за „корекции“ по смисъла на определението – уточни има ли трета страна или орган, извън оценяващата комисия, който може да извършва тълкуване относно необходимостта от ремонт, посочена в инженерния проект – разясни какво следва да се счита за „ремонт“ по смисъла на определението за рехабилитация – посочи какво следва да се разбира под израза „не отговаря на първоначалните критерии“ и спрямо какви документи се установява това – уточни кой орган следва да бъде издател на документите, удостоверяващи първоначалните критерии на съоръженията – разясни кой държавен орган е съгласуващ по отношение на посочените документи, когато това е приложимо <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 6</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция II.G.1, в таблицата „Определения“, в частта „Специализирани земеделски транспортни средства“, е посочено, че това</p>	<p>I.6. Определенията, посочени в Раздел 2 от УК, са за целите на настоящия прием, като в т. 1.1.5 от Раздел 10 от УК са посочени примери за „специализирани земеделски транспортни средства“.</p>
--	---	---

	<p>са моторни превозни средства със специално предназначение, притежаващи специфични технически характеристики, които им позволяват да изпълняват функции, изискващи специална конфигурация или оборудване, с постоянно монтирана апаратура, която не позволява използването им за други цели.</p> <p>Определението поражда неяснота относно нормативните източници, на които се основава, както и относно вида специализирани транспортни средства, които могат да бъдат включвани в инженерни проекти за напояване.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи кои европейски регламенти и кои български нормативни актове представляват правно основание за посочената дефиниция и съдържат изискванията, които се цитират – уточни кои видове специализирани земеделски транспортни средства, съответстващи на определението, могат да бъдат включвани в инженерни проекти за напояване с цел оптимизация на разхода на вода – разясни дали допустимостта на тези транспортни средства се установява по критерии, различни от общото определение, и какъв документ трябва да представи кандидатът, за да докаже съответствието им с изискванията <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 7</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция II.G.1, в раздел „Финансови параметри“, т. 4 е посочено, че максималните размери на общите допустими разходи за</p>	<p>I.7. Въпросът е неясен. Съгласно ЗМСП понятията „<i>предприятия партньори</i>“ и „<i>свързани предприятия</i>“ се отнасят за предприятия, между които съществуват определени отношения, т.е. тези предприятия са или</p>
--	--	--

	<p>кандидатите, които помежду си са предприятия партньори и/или свързани предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия, не трябва да надвишават размерите, посочени в т. 2 и т. 3.</p> <p>Съгласно ЗМСП:</p> <ul style="list-style-type: none"> – предприятия партньори са тези, при които участието, правата на глас или правото на контрол съставляват най-малко 25%, но не повече от 50% – свързани предприятия са тези, между които съществува контрол, упражняван пряко или косвено, включително чрез господстващо влияние, съвместно управление или участие над 50% <p>Текстът поражда неяснота относно приложимия максимален размер в хипотеза, при която:</p> <ul style="list-style-type: none"> – един кандидат е предприятие партньор по смисъла на ЗМСП – другият кандидат е свързано предприятие или принадлежи към група/организация, която попада в категорията по т. 3 от финансовите параметри <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи кой максимален размер на общите допустими разходи следва да се прилага при наличие на отношения по ЗМСП, при които един кандидат е предприятие партньор, а другият е част от свързана група или организация, попадаща в обхвата на т. 3 – разясни дали приоритет следва да има категорията на свързаните предприятия по ЗМСП или категорията, определена по т. 2 и т. 3 от финансовите параметри – уточни по какъв начин оценяващата комисия следва да 	<p>партньори, или свързани. В тази връзка, описаната в запитването ситуация: „един кандидат е предприятие партньор по смисъла на ЗМСП – другият кандидат е свързано предприятие“ е нелогична.</p> <p>В допълнение, предоставям разяснения относно условията на т. 4 и т. 5 от Раздел 7 от УК:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Когато двама или повече кандидати по т. 1.1 от Раздел 8 от УК помежду си са предприятия партньори и/или свързани предприятия по смисъла на ЗМСП, то максималните размери на общите допустими разходи за тях не трябва да надвишават размерите, посочени в т. 2 от Раздел 7; 2) Когато двама или повече кандидати по т. 1.2 от Раздел 8 от УК помежду си са предприятия партньори и/или свързани предприятия по смисъла на ЗМСП, то максималните размери на общите допустими разходи за тях не трябва да надвишават размерите, посочени в т. 3 от Раздел 7; 3) Когато кандидат по т. 1.1. от Раздел 8 участва в група или организация на производители, която също е кандидат по тази процедура, във всички случаи се прилагат правилата посочени в т. 5 от Раздел 8 от УК.
--	--	---

	<p>извършва контрол върху максималните размери, когато различни кандидати в партньорски или свързани отношения попадат под различни категории съгласно ЗМСП</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 8</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в раздел „Финансови параметри“, т. 5 е посочено, че когато кандидат по т. 1.1. от Раздел 8. „Допустими кандидати/бенефициенти“ участва в група или организация на производители, която е кандидат по процедурата, в максималните размери по т. 2 се включват допустимите разходи по заявлението на групата или организацията, изчислени пропорционално спрямо дела на участието на кандидата в капитала им.</p> <p>Текстът поражда неяснота относно начина на определяне на максималния размер по т. 3 в хипотеза, при която:</p> <ul style="list-style-type: none"> – един кандидат е предприятие партньор с друг кандидат по смисъла на ЗМСП – а този друг кандидат е член на група или организация на производители, попадаща в хипотезата на т. 5 <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи как следва да се определя максималният размер по т. 3, когато кандидат е предприятие партньор по смисъла на ЗМСП с друг кандидат, който участва в група или организация на производители – разясни дали при определянето на максималните размери следва да се включват пропорционално и разходите, отнасящи се до членството на партньора в 	<p>I.8. Допустимите разходи се определят за всеки кандидат по отделно, вземайки предвид само неговите взаимоотношения с останалите кандидати.</p> <p>В допълнение, моля да се запознаете с отговора на въпрос 7 от Вашето запитване:</p> <p><i>„В допълнение, предоставям разяснения относно условията на т. 4 и т. 5 от Раздел 7 от УК:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) Когато двама или повече кандидати по т. 1.1 от Раздел 8 от УК помежду си са предприятия партньори и/или свързани предприятия по смисъла на ЗМСП, то максималните размери на общите допустими разходи за тях не трябва да надвишават размерите, посочени в т. 2 от Раздел 7;</i> <i>2) Когато двама или повече кандидати по т. 1.2 от Раздел 8 от УК помежду си са предприятия партньори и/или свързани предприятия по смисъла на ЗМСП, то максималните размери на общите допустими разходи за тях не трябва да надвишават размерите, посочени в т. 3 от Раздел 7;</i> <i>3) Когато кандидат по т. 1.1. от Раздел 8 участва в група или организация на производители, която също е кандидат по тази процедура, във всички случаи се прилагат правилата посочени в т. 5 от Раздел 8 от УК.“</i>
--	--	---

	<p>групата, съгласно т. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> – уточни как оценяващата комисия следва да прилага изискванията на т. 3 и т. 5 едновременно в случаите, в които предприятията имат статут на партньори или свързани предприятия по ЗМСП – посочи дали приоритет следва да има определянето на максималните разходи по ЗМСП или определянето им съобразно дела в капитала на групата/организацията по т. 5 <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 9</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в раздел „Финансови параметри“, са посочени следните норми относно размера на финансовата помощ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – т. 6.1: „Финансовата помощ може да се увеличи с до 25 % (включително) за заявления за подпомагане, представени от кандидати групи/организации на производители“ – т. 6.2: „Финансовата помощ може да се увеличи с до 10 % (включително) за заявления за подпомагане, които се изпълняват изцяло в чувствителни сектори, съгласно Приложение № 2“ – т. 6.3: „Финансовата помощ не може да надвишава 65 % от допустимите разходи, съгласно чл. 73, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 2021/2115“ <p>Горепосочените текстове пораждаат неяснота относно механизма за прилагане на увеличението, начина на заявяването им от кандидатите, както и взаимодействието между т. 6.1, т. 6.2 и ограничението по т. 6.3.</p>	<p>I.9. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 7:</p> <p><i>„Интензитета на финансовата помощ по т. 6 се увеличава с интензитета по т. 6.1 и/или по т. 6.2 до максималния размер по т. 6.3 от Раздел 7. „Размер на финансовата помощ за конкретно заявление за подпомагане“ от Условието за кандидатстване.</i></p> <p><i>Максималният размер на финансовата помощ е 65 % от допустимите разходи в съответствие с текста на интервенцията в одобрения СПРЗСР, където е приложена разпоредбата на чл. 73, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115, като за настоящата интервенция не е предвидено прилагане на възможностите, визирани в букви „а“, „б“ и „в“ от същия параграф.“</i></p> <p>В допълнение, за да получи по-висок интензитет на помощта, кандидатът е необходимо да отбележи съответствие с някое от основанията за това и да заяви съответното процентно съотношение при попълване на заявлението за подпомагане в СЕУ.</p>
--	--	---

	<p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали увеличението по т. 6.1 и т. 6.2 се прилагат служебно от УО при наличие на съответните условия или следва да бъдат изрично заявени от кандидата – уточни по какъв начин и в какъв документ кандидатът следва да заяви прилагането на увеличението, когато то не се прилага служебно – разясни дали е допустимо кандидатът да заяви процент на финансовата помощ над 65 %, включително 75 %, с оглед възможността за увеличение по т. 6.1 и т. 6.2 – посочи какъв максимален размер на финансовата помощ може да бъде одобрен в хипотези, при които са налице условията за увеличение по т. 6.1 и/или т. 6.2, предвид абсолютното ограничение по т. 6.3 <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 10</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1 е предвидена възможност кандидатът да заяви процент на финансовата помощ, който може да надвишава 50 %, когато са изпълнени хипотезите по т. 6.1 и т. 6.2 от раздел „Финансови параметри“.</p> <p>Това поражда неяснота относно последващия ред за избор на изпълнител, когато заявлението е одобрено с процент на подпомагане над 50 %.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали при заявен и одобрен процент на финансовата помощ над 50 % кандидатите следва да провеждат процедура за избор на изпълнител – уточни дали в тези случаи ДФ „Земеделие“ приема и посочва в административния договор изпълнителите по 	<p>I.10. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 4 от запитване № 22:</p> <p><i>„В Закона за подпомагане на земеделските производители, Наредба № 4 от 25.10.2024 г. и Условието за кандидатстване, няма изискване по отношение на процедурата за избор на изпълнители, което да е обвързано с размера на финансовата помощ. В Условието за кандидатстване еднозначно са определени изискуемите документи – оферти и договор с избран изпълнител - без да е определен метод на събиране на офертите и избиране за изпълнител за кандидатите, които не са възложители по ЗОП.“</i></p>
--	--	---

	<p>договорите, предоставени при кандидатстването, или бенефициентът е длъжен да извърши избор след сключване на договора за БФП</p> <p>– разясни дали при заявен процент над 50 % се прилагат различни правила за избор на изпълнител в сравнение с проектите, заявили процент на подпомагане до 50 %</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 11</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 1.2.1 от Раздел 8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“, е посочено, че когато кандидатите „са загубили производствения си потенциал вследствие на непреодолима сила и извънредни обстоятелства и са представили надлежни документи от компетентен орган, доказващи съответното събитие, изпълнението на условието се проследява за 24 месеца преди настъпване на събитието“.</p> <p>Текстът поражда множество неясноти относно съдържанието на използваните изрази и критериите, по които следва да бъдат тълкувани и прилагани.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <p>– посочи какво следва да се разбира под израза „загубили производствения си потенциал“</p> <p>– разясни дали загубата на производствения потенциал следва да бъде пълна или може да бъде и частична</p> <p>– уточни кои характеристики, проявления или качествени признаци са присъщи на загубата на производствен потенциал, като бъдат посочени примерни хипотези с неизчерпателен характер</p> <p>– посочи с какъв вид доказателства кандидатът следва да</p>	<p>I.11. Както е посочено в отговор на предложение № 14, т. 1.1. в Справка за отразяване на постъпилите предложения и възражения в процеса на обществено обсъждане на проект на Заповед за утвърждаване на Насоки за кандидатстване за настоящия прием, <i>„загубата на производствения потенциал касае погиване на производствените активи – насаждения и/или стада – вследствие на което земеделският стопанин не може да произведе селскостопанска продукция и да реализира приходи от нея, въпреки положените грижи при упражняване на земеделската си дейност“.</i></p> <p>Относно понятията „непреодолима сила“ и „извънредни обстоятелства“, може да се запознаете с чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116 и Съобщение на Комисията до Съвета относно понятията за непреодолима сила и извънредни обстоятелства в Регламент (ЕС) 2021/2116.</p> <p>Документите, доказващи настъпване на такова събитие, са различни според случая – например констативни протоколи за пропаднали площи, заповед за унищожаване на животните в стадото и др. според спецификата на конкретното заявление за подпомагане.</p>
--	---	---

	<p>установи настъпването на загуба на производствения потенциал</p> <ul style="list-style-type: none"> – разясни какво се разбира под „непреодолима сила“ в контекста на тази процедура – разясни какво следва да се счита за „извънредни обстоятелства“ при прилагане на т. 1.2.1 – посочи какво съдържание следва да имат „надлежните документи“ за доказване на събитието, като бъдат посочени примерни елементи с неизчерпателен характер – уточни кои органи се считат за „компетентен орган“ за издаване на документи, свързани с настъпило събитие по т. 1.2.1, като бъдат посочени примерни институции с неизчерпателен характер, съобразени със земеделската дейност на кандидатите <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 12</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 4.3 от Раздел 8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“, е посочено, че когато минималният стандартен производствен обем се доказва с намерения за засаждане/засяване през текущата стопанска година, минималният стандартен производствен обем трябва да е достигнат и за предходната стопанска година, което се доказва по начина, определен в т. 4.1. В текста е предвидено и че изпълнението на декларираните намерения се проверява преди изплащане на помощта по искане за окончателно плащане, като при неизпълнение помощта може да бъде отказана изцяло на това основание.</p> <p>Този текст поражда неяснота относно начина на</p>	<p>I.12. Предвид начините на доказване на минималния икономически размер на стопанството, посочени в т. 4.1 от Раздел 8.1 от УК, за да се докаже изпълнение на условието по т. 4.3 е необходимо кандидатът да изпълни намеренията за засаждане/засяване на съответните култури, да актуализира данните в анкетната карта по Наредба № 3 от 1999 г. и да регистрира земеделските култури и съответните площи в ИСАК за съответната стопанска година. Така дори и искането за окончателно плащане да бъде подадено през м. септември 2029 г., данните ще бъдат налични в системите и ще могат да се оценят. При необходимост или при съмнения за нередности, могат да се изискат от кандидата документи, свързани с реализиране на намеренията – закупуване на семена и/или посадъчен материал, торове и</p>
--	--	---

	<p>т. 2.4 от Раздел 8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“, е предвидено, че членовете – земеделски стопани на кандидатите групи и организации на производители следва да са извършили пререгистрация по реда на Наредба № 3/1999 г. за стопанската 2025/2026 г. преди датата на подаване на заявлението за подпомагане, като анкетните формуляри следва да съдържат актуални данни към датата на подаване.</p> <p>Текстът не съдържа указание относно минимален изискуем стандартен производствен обем (СПО), който членовете – земеделски стопани следва да притежават.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали се изисква минимален стандартен производствен обем (СПО) за членовете – земеделски стопани на кандидатите групи и организации на производители – уточни кой е минималният СПО, ако такъв се изисква, и спрямо коя стопанска година следва да бъде доказан – разясни дали липсата на минимален СПО на членовете може да доведе до недопустимост на групата или организацията на производители <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 14</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 5.3 от Раздел 8.2 „Критерии за недопустимост на кандидатите“, е предвидено, че основанията за отстраняване по т. 2 се прилагат до изтичане на три години „от влизането в сила на акт на компетентните органи“ по отношение на обстоятелствата по т. 2.4.1 или т. 2.5.</p>	<p><i>„В Раздел 8.1. Критерии за допустимост на кандидатите от УК са посочени изисквания към кандидатите, като по отношение на членовете на кандидат група/организация на производители няма изискване за минимален размер на стопанството, измерен в СПО, и за „история“ като земеделски стопанин.“</i></p> <p>П.14. Глобата сама по себе си е вид административно наказание. Тя представлява санкцията (съдържанието), която се налага чрез акт на компетентен държавен орган. Самата „глоба“ е паричното задължение, но за да бъде валидна, тя трябва да е обективирана в писмен акт.</p>
--	---	---

	<p>Текстът поражда неяснота относно начина на оценяване на съответствието в хипотезата, при която:</p> <ul style="list-style-type: none"> – спрямо кандидата е била наложена глоба – изминали са повече от три години – но спрямо кандидата не е издаван акт на компетентен орган, който да е влязъл в сила по смисъла на т. 5.3 <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи как се оценява съответствието, когато са изминали три години, но не е налице влязъл в сила акт на компетентен орган, а е наложена глоба – уточни дали глобата сама по себе си представлява „акт на компетентен орган“ за целите на прилагане на т. 5.3 – разясни как следва да процедира оценяващата комисия при липса на формален акт, но наличие на наложена санкция спрямо кандидата <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 15</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 2.2 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ е определено, че са допустими „инвестиции в изграждане, реконструкция/рехабилитация на съоръжения и закупуване и монтиране на оборудване, включително кладенци, сондажи и съоръжения за съхранение на вода за напояване, включващи изграждането на нови и подобряване на съществуващи напоителни мрежи в стопанствата, в това число и за осигуряване на вода за нуждите на животновъдни обекти“.</p> <p>Текстът съдържа няколко термина, чието съдържание не е дефинирано и поражда неяснота при определяне на</p>	<p>I.15. Следва да се има предвид, че в допустимите дейности се описват по-общо направленията, в които кандидатите могат да получат подкрепа, а в допустимите разходи се посочват по-конкретно активите, за които може да се кандидатства.</p> <p>В Раздел 2 от УК е посочено определение за „рехабилитация“.</p> <p>По отношение на „разликата между „кладенци“ и „сондажи““ тя е предимно конструктивна и в начина на изграждане: кладенци (шахови кладенци) и сондажи (тръбни кладенци) в съответствие с Наредба № 1 от 10 октомври 2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.</p>
--	--	---

	<p>обхвата на допустимите дейности.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи какъв е обхватът на „реконструкция/рехабилитация“ по смисъла на тази точка, като бъдат представени примерни хипотези с неизчерпателно изброяване – разясни каква е разликата между „кладенци“ и „сондажи“ и по кой нормативен акт се разграничават – уточни дали „съоръжения за съхранение на вода за напояване“ включват само закупени съоръжения или могат да включват и изграждане чрез строително-монтажни работи, напр. изкопаване, както и дали за тези съоръжения се изискват документи за поставяне – посочи какво следва да се разбира под „подобряване на съществуващи напоителни мрежи“ и кои дейности могат да се считат за подобрене – разясни какъв е обхватът на понятието „напоителна мрежа“ за целите на т. 2.2, като бъдат посочени примерни елементи с неизчерпателно изброяване – уточни по каква причина не се допуска само закупуване на съоръжения, когато липсва дейност по изграждане, реконструкция или рехабилитация – посочи по каква причина не се допуска ремонт като отделна категория дейност, доколкото терминът „ремонт“ не е включен като допустима дейност в текста на т. 2.2 <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 16</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция II.G.1, в т. 2.4 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на</p>	<p>„Напоителна мрежа“ в контекста на т. т. 2.2 от Раздел 9 от УК следва да се разглежда като синоним на „напоителна инсталация/ система за напояване“, за които е дадено определение за целите на приема.</p> <p>В българското законодателство няма единна легална дефиниция за „съоръжение“, която да важи за всички случаи. Терминът се определя контекстуално в различните нормативни актове. Като обобщение може да се направи, че от правна гледна точка „съоръжение“ е технически обект с определено функционално предназначение, който се създава чрез строителни или монтажни работи и е част от техническата инфраструктура или обслужва специфични стопански/битови нужди. В тази връзка, „не се допуска само закупуване на съоръжения“, тъй като то е свързано със строителни или монтажни дейности.</p> <p>Следва да се има предвид, че в контекста на т. 2.2 от Раздел 9 от УК „ремонт“ би попаднал в обхвата на определението за оперативни разходи, които са недопустими.</p> <p>I.16. Следва да се има предвид, че в допустимите дейности се описват по-общо направленията, в които кандидатите могат да получат подкрепа, а в допустимите разходи се</p>
--	---	--

	<p>дейностите/инвестициите“ е предвидено, че са допустими „инвестиции в изграждане/реконструкция/закупуване на машини и съоръжения за опазване на околната среда, включително за съхранение на оборска тор“.</p> <p>Текстът не съдържа определение за вида машини и съоръжения, които попадат в тази категория, както и за минималните им функционални характеристики, нито за причините, поради които ремонтът не е включен сред допустимите дейности.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи кои видове машини и съоръжения могат да попаднат в обхвата на т. 2.4, като бъдат представени примерни хипотези с неизчерпателно изброяване – уточни какви минимални функционалности следва да притежават машините и съоръженията за опазване на околната среда, включително съоръженията за съхранение на оборска тор – разясни по каква причина ремонт не е включен като допустима дейност по т. 2.4, доколкото терминът „ремонт“ не е посочен измежду изграждане, реконструкция или закупуване <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 17</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 2.5 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ са допустими „изграждане/ремонт/реконструкция на сгради и съоръжения, свързани с дейността на земеделските стопанства, включително свързани с производството и</p>	<p>посочват по-конкретно активите, за които може да се кандидатства.</p> <p>В контекста на т. 2.4 от Раздел 9 от УК „ремонт“ би попаднал в обхвата на определението за оперативни разходи, които са недопустими.</p> <p>I.17. В ЗУТ обхватът на понятията „ремонт“ и „реконструкция“ е дефиниран в Допълнителните разпоредби (§ 5), като разликите между тях се основават на обхвата и целите на дейностите и съответния разрешителен режим. Разграничението е от съществено значение за определяне на необходимостта от разрешение за строеж и инвестиционен проект.</p>
--	---	--

	<p>съхранението на земеделска продукция“.</p> <p>Текстът съдържа терминология, която предполага различни по обхват дейности по смисъла на Закона за устройство на територията (ЗУТ), но в Условието не е определен конкретният обхват на допустимите действия, нито целите, които те следва да постигнат.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – разясни какъв е допустимият по ЗУТ обхват на „ремонт“ по т. 2.5, каква е целта на този ремонт и какви резултати следва да бъдат постигнати – уточни по какъв начин следва да бъдат доказани резултатите от извършения ремонт в контекста на проверките за изпълнение – посочи какъв е допустимият по ЗУТ обхват на „реконструкция“ по т. 2.5, каква е целта на реконструкцията и какви резултати следва да бъдат постигнати – разясни как следва да бъдат доказани резултатите от извършената реконструкция при отчитането на инвестициите по тази точка <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 18</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 2.6 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ са предвидени инвестиции за „създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия“, с изключение на случаите на възстановяване на земеделския потенциал</p>	<p>В допълнение, следва да имате предвид, че УО няма компетенции по ЗУТ, като в тази връзка е предвидено представянето на един от документите по т. 14 и, когато е приложимо, по т. 12 от Раздел 12.1 от УК.</p> <p>I.18. В УК не са предвидени специфични изисквания, условия и документи по отношение на дейностите по презасаждане, включително и на десертни лозя. Обхвата на дейностите по създаване на трайни насаждения включва агротехническите мероприятия за подготовка на терена, закупуване на материали и на посадъчен материал, както и работата по засаждането.</p>
--	--	---

	<p>след природни бедствия или катастрофални събития.</p> <p>Текстът поражда неясноти относно обхвата на допустимите дейности, условията за допустимост и необходимите операции, свързани с „създаване“ и „презасаждане“ на трайни насаждения и десертни лозя.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали УО прилага допълнителни условия, които трябва да са налице за дадени десертни лозя, за да бъде допустима дейността по „презасаждане“, като бъдат представени примерни хипотези с неизчерпателно изброяване – разясни какъв е пълният допустим обхват от операции за дейност „създаване на десертно лозе“ за целите на т. 2.6 – посочи какъв е пълният допустим обхват от операции за дейност „презасаждане на трайни насаждения“ за целите на т. 2.6 – уточни дали в обхвата на дейността „презасаждане на трайни насаждения“ е допустима дейността по изкореняване на десертни лозя, когато това се изисква за изпълнение на презасаждането – разясни дали УО ще прилага допълнителни условия относно характеристиките и състоянието на десертните лозя, върху които ще се извършва дейността „презасаждане“, и какви документи или доказателства следва да бъдат представени <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 19</p> <p>В Условията за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 2.7 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на</p>	<p>I.19. Допустимо е „увеличаване на мощността на вече изградена в стопанството система за производство на енергия от слънцето, предназначена изцяло за собствени</p>
--	--	--

	<p>дейностите/инвестициите“ е предвидена допустимост на „инвестиции за производство и/или съхранение на енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) ... за собствено потребление за нуждите на земеделските стопанства“.</p> <p>Текстът поражда неяснота относно приложението на изискването, когато в стопанството вече съществува изградена ВЕИ система за собствено потребление и кандидатът възнамерява да увеличи нейната мощност. Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали е допустима инвестиция за увеличаване на мощността на вече изградена в стопанството система за производство на енергия от слънцето, предназначена изцяло за собствени нужди – уточни дали такава инвестиция е допустима в хипотеза, при която поради изисквания на електроразпределителното дружество увеличената мощност не може да бъде одобрена и заведена като самостоятелен актив в активите на кандидата – разясни какви документи следва да представи кандидатът в тази хипотеза, за да удостовери допустимостта на инвестицията и нейното предназначение за собствено потребление <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 20</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 7.1 от Раздел 8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“, е предвидено, че когато кандидатът е подал заявления за подпомагане и по интервенция П.Г.1.1, в което приходите от продажби се формират от</p>	<p>нужди“ при спазване на условията за допустимост на дейностите и разходите, като следва да се обърне внимание на условието на т. 14.1 от Раздел 9.1 от УК, както и да представи изискуемите документи, посочени в раздел 12.1 на УК.</p> <p>I.20. Във връзка с поставените въпроси следва да се има предвид, че приемите по двете интервенции стартираха с разлика от две седмици и тежат паралелно, така че кандидатите имат възможност да изпълнят посоченото в т. 7.1 от Раздел 9.1 условие, вземайки предвид своите инвестиционни намерения.</p>
--	--	---

	<p>едни и същи площи с култури/видове и брой животни, при изчисляването на показателите на бизнес плана се отчитат общо заявените разходи и сумата на субсидията по двете заявления за подпомагане. В текста се поставя и задължение кандидатът да представи кратка информация за инвестициите и дейностите по двете заявления и да обоснове идентичността или различието между тях.</p> <p>Тези разпоредби породжат множество неясноти относно възможността за изпълнение на изискването, съдържанието на ключовите термини и начина на прилагането им.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи как кандидат може да предвиди и изпълни изискванията на т. 7.1, при положение че приемът по интервенция П.Г.1.1 не е отворен към датата на откриване на приема по П.Г.1, както и дали срокът на интервенция П.Г.1 ще бъде удължен, за да даде възможност на кандидатите да изчакат публикуването на условията по П.Г.1.1 и да преценят дали ще подават заявление и по нея – разясни какво се има предвид под „едни и същи площи с култури“ – дали това означава идентични поземлени имоти, идентична площ, идентични култури, или наличието на минимални различия между площта и културата води до неприложимост на изискването – уточни кои са „показателите“ на бизнес плана, които следва да бъдат изчислявани общо, при положение че в Приложение № 3 е включен само показателят NPV	<p>В настоящия прием е предвидено ефективността на бизнес плана да се оценява само с посочения на лист „Резултати“ показател.</p> <p>По отношение на „кратката информация“ кандидатът следва без многословни обяснения да представи информация за инвестициите и дейностите, заложи в заявленията за подпомагане по двете интервенции, и обосновката за идентичността или различието между тях, отчитайки спецификата на своите инвестиционни намерения.</p>
--	---	--

	<p>– посочи какво следва да се разбира под „сумата на субсидията“ при изчисляване на общите показатели по двете заявления</p> <p>– разясни какво се включва в „общо заявените разходи“ и кои категории разходи следва да бъдат обединени за целите на прилагане на т. 7.1</p> <p>– уточни какво е минималното съдържание на „кратката информация“ за инвестициите и дейностите по двете заявления, което ще се счита за достатъчно и няма да води до нарушение на задължението, както и по каква причина кандидатът по П.Г.1 следва да представя вторично описание на инвестициите, при положение че същата информация се съдържа в бизнес плана</p> <p>– посочи какво следва да се разбира под „идентичност между тях“ относно инвестициите и дейностите по двете интервенции, като бъдат посочени примерни елементи с неизчерпателен характер и критерии за доказването им</p> <p>– разясни какво следва да се счита за „различие между тях“, включително обхвата и условията, при които кандидатът трябва да установи това различие, за да не наруши изискването на т. 7.1</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 21</p> <p>В Условията за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 7 от Раздел 8.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“, е предвидено, че бизнес планът трябва да доказва ефективност и икономическа жизнеспособност, както и подобряване на земеделската дейност чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности. Посочено е също, че кандидатите представят обосновка</p>	<p>I.21. Във връзка с поставения въпрос, понятията „ефективност на бизнес плана“ и „икономическа жизнеспособност“ следва да се разглеждат като синоними. Методиката е вътрешен документ на ДФ „Земеделие“, който има оперативна самостоятелност за извършване на административен контрол с цел спазване на принципа за целесъобразност и недопускане на създаване на изкуствени условия.</p>
--	--	---

	<p>за добивите и цените, а ДФ „Земеделие“ извършва оценка на заложените добиви съгласно разработена методика.</p> <p>Текстът поражда множество неясноти, тъй като понятието „ефективност“ не е дефинирано в документацията, както и поради липсата на яснота относно прилагането на методиката за оценка на добивите.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи какво следва да се разбира под „ефективност на бизнес плана“, като се разясни съдържанието на термина, доколкото за разлика от „икономическа жизнеспособност“ определение не е предоставено – уточни къде кандидатите могат да се запознаят с „разработената методика“ за оценка на заложените добиви, посочена в текста на т. 7 – разясни при какви условия, обяснения или предоставени данни Управляващият орган може да не прилага методиката, а да се позове само на обосновката на кандидата – посочи на какво правно основание се прилага методика за оценка на добивите, която може да не съответства на производствените възможности на кандидата, включително в резултат на иновации или повишена ефективност на производствените активи – уточни дали прилагането на методиката води до промени в представения от кандидата бизнес план и при какви условия Управляващият орган може да коригира бизнес плана, като се има предвид, че кандидатът поема	
--	---	--

	<p>ангажименти за изпълнението му, включително през периода на мониторинг</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 22</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 11.2 от Раздел 8.3 „Критерии за допустимост на разходите“, е предвидено изискване кандидатът да представи „документ за ползване на имота/обекта за срок не по-малко от 6 години за кандидати микро, малки или средни предприятия и 8 години за кандидати големи предприятия, считано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане“, като същевременно „е допустимо владението на имота да бъде предадено на кандидата не по-късно от началото на следващата стопанска година“ при определени категории разходи.</p> <p>Текстът съдържа две различни понятия – „ползване“ и „владение“, – без да е ясно какво съдържание им придава Управляващият орган за целите на интервенцията.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи каква е разликата между „ползване“ и „владение“ на имота по смисъла на т. 11.2 – уточни какво съдържание следва да има документът, удостоверяващ правото на ползване, и в какво се различава той от доказателството за предаване на владението – разясни как кандидатът следва да удостовери изпълнението на изискването за „ползване“ за посочения период, когато владението може да бъде предадено на по-късен етап 	<p>I.22. Имайки предвид, че условията на т. 11 се отнасят за всички заявления за подпомагане по настоящия прием, затова изискването е формулирано достатъчно общоприложимо. „Документ за ползване“ обхваща всички случаи, в които кандидатът не е собственик на съответния имот/обект, като съгласно т. 11.2 от Раздел 9.1 е допустимо към датата на подаване на заявлението да бъде представен валиден сключен договор, но реално правото на ползване да не възниква при подписването му, а да е отложено във времето.</p>
--	--	--

	<p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 23</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция II.G.1, в т. 11.2, буква „б“ от Раздел 8.3 „Критерии за допустимост на разходите“ са посочени „СМР извън случаите по т. 11.1“ като категория разходи, за които се изисква представяне на документ за ползване на имота/обекта за определен срок.</p> <p>Текстът не съдържа яснота относно това кои видове строително-монтажни работи (СМР) попадат в тази хипотеза, нито кои норми от Закона за устройство на територията (ЗУТ) Управляващият орган е имал предвид при използването на този термин.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи кои членове и норми от Закона за устройство на територията (ЗУТ) са приложими към „СМР извън случаите по т. 11.1“, като бъдат предоставени примерни хипотези с неизчерпателно изброяване – уточни кои дейности следва да се считат за СМР по смисъла на т. 11.2, буква „б“, и как се разграничават от СМР по т. 11.1 – разясни дали в обхвата на т. 11.2, буква „б“, попадат както СМР, изискващи разрешение за строеж, така и такива, за които не се изисква разрешение <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 24</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция II.G.1, в т. 12 от Раздел 8.3 „Критерии за допустимост на разходите“ е предвидено, че документ по т. 11.2, буква „а“, не се изисква при кандидатстване за подпомагане за закупуване на земеделска техника, специализирани</p>	<p>I.23. Условието на т. 11.2, буква „б“ е посочено с цел всеобхватност на случаите. Следва да имате предвид, че УО няма компетенции по ЗУТ, като в тази връзка е предвидено представянето на един от документите по т. 14 и, когато е приложимо, по т. 12 от Раздел 12.1 от УК.</p> <p>I.24. Във връзка с поставения въпрос, понятията „<i>преместваеми системи и съоръжения</i>“ и „<i>преместваеми обекти</i>“ следва да се разглеждат като синоними. В допълнение, следва да имате предвид, че УО няма компетенции по ЗУТ, като в тази връзка е предвидено</p>
--	--	--

	<p>дейностите/инвестициите“ е посочено, че са допустими случаи, при които „са налични или са предвидени за закупуване и монтиране уреди за измерване на потреблението на вода в рамките на планираните инвестиции в рамките на заявлението за подпомагане“.</p> <p>Текстът не съдържа указания относно специфични изисквания за използването, поддръжката, контрола и техническото разполагане на уредите за измерване на водата.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали към наличните уреди за измерване на потреблението на вода Управляващият орган прилага специални условия за тяхното използване и поддръжка, включително изискване за пломбиране – уточни дали към уредите за измерване на потреблението на вода, предвидени за закупуване и монтиране в рамките на проекта, ще бъдат прилагани специални условия за използване и поддръжка, включително изискване за пломбиране – разясни дали новите уреди за измерване на водата е допустимо да бъдат монтирани преди водомера, изискуем от съответната Басейнова дирекция, или след него, като се посочи кои от двете позиции е допустима по смисъла на т. 15.3 <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 26</p> <p>В Условията за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 17 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ е предвидено, че условията по т. 16 не се прилагат за инвестиции, свързани „само с</p>	<p>предвидени специфични изисквания към измервателните устройства, но техническите им характеристики, начина на монтиране, използване и поддръжка трябва да отговарят на нормативната уредба в областта.</p> <p>I.26. Във връзка с поставения въпрос следва да се има предвид, че условието е въведено в съответствие с разпоредбата на последния абзац на чл. 74, § 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115.</p>
--	--	--

	<p>енергийна ефективност на съществуващо съоръжение“, както и за инвестиции за съоръжения за съхранение на вода или инвестиции, които използват само рециклирани води.</p> <p>Текстът не съдържа определение за понятието „енергийна ефективност на съществуващо съоръжение“ за целите на приема, нито указва критериите за неговото доказване и проверка.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи какво следва да се разбира под „енергийна ефективност на съществуващо съоръжение“ по смисъла на т. 17 – уточни какви конкретни елементи, дейности, характеристики или технически параметри обуславят приемането на една инвестиция като такава, свързана „само“ с повишаване на енергийната ефективност – разясни какви документи, технически анализи, изчисления или други доказателства следва да представи кандидатът, за да установи, че инвестицията попада в тази категория – посочи по какъв ред и чрез кои критерии Управляващият орган извършва проверка на твърдението за „енергийна ефективност на съществуващо съоръжение“ <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 27</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 19.1 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ е предвидено, че инженерният проект трябва да показва наличие на</p>	<p>I.27. Всички изискуеми документи са посочени в Приложение № 1 към УИ и не е необходимо да се представят „допълнителни аргументи или документи“. Следва да имате предвид, чеДФЗ извършва проверка въз основа на искането за плащате в неговата цялост,</p>
--	--	---

	<p>съществуващо или предвидено ново измервателно устройство на потреблението на вода в земеделското стопанство и трябва да показва изпълнение на условията по т. 16 до т. 18 (с изключение на т. 16.3).</p> <p>Текстът не съдържа указания относно прилагането на изискванията в периода на мониторинг, когато реалното потребление на вода е по-ниско от планираното вследствие на климатични или други обективни фактори.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали в периода на мониторинг се отчита неизползването в пълен обем на водните количества, предвидени в инженерния проект – разясни дали по-ниското потребление на вода, дължащо се на климатични условия като повишена влажност, повече валежи или по-ниски температури, води до последици за бенефициента – уточни дали в подобни случаи Управляващият орган прилага допълнителни изисквания или санкции и на какво основание <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 28</p> <p>В Условията за кандидатстване по интервенция II.G.1, в т. 21.1 и т. 21.2 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“, е предвидено, че при прилагане на интервенциите не се допускат дейности в определени типове природни местообитания и защитени територии съгласно „цифрови географски данни за разпространението им, представени от Министерство на околната среда и водите (МОСВ) не по-късно от</p>	<p>предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности, като в съответствие с чл. 36, ал. 2 от Наредба № 4 от 2024 г. при извършване на административните проверки по подаденото искане за плащане ДФЗ има право да изиска допълнителни данни и документи, непосочени в Раздел 12 „Изискуеми документи, както и такива, за които не е възможно извършването на служебна проверка.</p> <p>Държавен фонд "Земеделие" отказва изцяло или частично изплащането на финансовата помощ по реда и при условията на чл. 50 от Наредба № 4 от 2024 г.</p> <p>I.28. Цифровите географски данни, посочени в коментара, са интегрирани в ИСАК и за целите на директните плащания за кандидатите се извеждат съответни предупреждения и указания.</p>
--	--	---

	<p>01.11.2023 г.“</p> <p>В текста не е посочено къде кандидатите могат да открият, достъпят или свалят тези цифрови географски данни, за да извършат необходимите проверки при подготовката на заявленията.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи web връзка към цифровите географски данни за разпространението на местообитанията и видовете, предоставени от Министерството на околната среда и водите – уточни дали данните са достъпни чрез публичен геопортал, регистър или друга официална информационна система, включително източник за сваляне на файлове за локално ползване <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 29</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 2.9 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ са включени „инвестиции, допустими за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Вино“ и дейности, свързани с конверсия на сортовия състав на насажденията, промяна на местонахождението на лозя и подобряване на техниките за управление на лозята“, като е предвидено извършване на контролни проверки за избягване на двойно финансиране.</p> <p>Текстът не съдържа яснота относно прилагането на ограниченията по Наредба № 14 от 11 септември 2023 г., включително Приложение № 3а към чл. 30, ал. 1а, където са посочени пределни цени за конкретни активи.</p>	<p>I.29. В съответствие с условието на т. 2.9 от Раздел 9.2, в настоящия прием не са допустими инвестиции, които са допустими за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Вино“ без оглед на пределните цени, посочени в цитираното в запитването Приложение № 3а към чл. 30, ал. 1а от Наредба № 14 от 11 септември 2023 г.</p>
--	--	--

	<p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали инвестиции в активи, включени в Приложение № 3а към чл. 30, ал. 1а от Наредба № 14 от 11 септември 2023 г., са допустими по т. 2.9, когато в заявлението за подпомагане са заявени при цени над пределните стойности, определени в това приложение – уточни дали прилагането на т. 2.9 предполага задължително спазване както на списъка на активите, така и на пределните цени, определени в Наредба № 14, или дали ограничението по цена не се прилага в контекста на интервенция П.Г.1 – разясни дали инвестиции в активи от Приложение № 3а следва да се считат за недопустими, когато пазарните цени значително надвишават определените пределни стойности, и ако да – на какво правно основание – уточни как следва да се тълкуват пределните стойности при извършване на проверките за избягване на двойно финансиране и дали винаги се прилагат спрямо инвестиционните проекти по т. 2.9 <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 30</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 2.13 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ е посочено, че са недопустими „всички дейности и разходи, които не са сред посочените като допустими в Условието за кандидатстване“.</p> <p>В същото време в отделни точки от списъка с допустими разходи и дейности е включено обозначението „др.“, което не е конкретизирано и поражда неяснота относно</p>	<p>I.30. Условието на т. 2.13 от Раздел 9.1 от УК следва да се прилага основно по отношение на видовете дейности и разходи, изброени като точки съответно в Раздел 9 и в Раздел 10. Обозначението „др.“ е посочено предвид невъзможността на изброяване на абсолютно всички допустими дейности и разходи.</p>
--	--	--

	<p>неговото практическо приложение.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи как следва да се тълкува обозначението „др.“ в отделни позиции от списъка на допустимите разходи и дейности – уточни дали включването на „др.“ предполага наличие на допълнителни допустими разходи извън изрично изброените, и ако да – по какви критерии Управляващият орган ще определя тяхната допустимост – разясни как се прилага т. 2.13 спрямо позиции, в които е включено „др.“, и дали тази формулировка може да води до отхвърляне на разходи, заявени под това обозначение – посочи дали ще бъде предоставен примерен, неизчерпателен списък на разходи, които могат да бъдат отнесени към „др.“, за да се гарантира предвидимост и равнопоставено третиране на кандидатите <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 31</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 1.1.1 от Раздел 9.2 „Допустими разходи“ са включени разходи за „строителство или обновяване на сгради и на друга недвижима собственост, използвана за земеделското производство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда, както и изграждане/инсталиране на инсталации за производство и/или съхранение на енергия от ВЕИ за собствено потребление“.</p> <p>Формулировката съдържа терминология, която не е дефинирана в документацията, включително по</p>	<p>I.31. В Раздел 9.2 няма т. 1.1.1, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 1.1.1 от Раздел 10.</p> <p>Във връзка с поставения въпрос, понятията „изграждане“ и „инсталиране“ следва да се разглеждат като синоними в контекста на условието на т. 1.1.1.</p> <p>В допълнение, следва да имате предвид, че УО няма компетенции по ЗУТ, като в тази връзка е предвидено представянето на един от документите по т. 14 и, когато е приложимо, по т. 12 от Раздел 12.1 от УК.</p>
--	--	---

	<p>отношение на „обновяване“, разграничението между „изграждане“ и „инсталиране“, както и съдържанието на понятието „инсталации“ за производство и/или съхранение на енергия от ВЕИ.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи какво следва да се разбира под „обновяване“ на сгради и друга недвижима собственост по смисъла на т. 1.1.1 и на кои норми от Закона за устройство на територията трябва да отговаря, за да бъде прието като такова – разясни каква е разликата между „изграждане“ и „инсталиране“ на инсталации за производство на енергия от ВЕИ за целите на процедурата, както и кои норми на Закона за устройство на територията са приложими за разграничаване на двете категории – уточни какви характеристики следва да притежава една „инсталация за производство и/или съхранение на енергия от ВЕИ за собствено потребление“, за да бъде приета като допустима по т. 1.1.1, включително кои закони и технически стандарти са приложими към нея – посочи какви характеристики трябва да има „инсталация за съхранение на енергия от ВЕИ за собствено потребление“, за да бъде приета за допустима по т. 1.1.1, и кои нормативни изисквания са приложими <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 32</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 1.1.2 от Раздел 9.2 „Допустими разходи“ са допустими „закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване,</p>	<p>I.32. В Раздел 9.2 няма т. 1.1.2, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 1.1.2 от Раздел 10.</p> <p>Формулировката на т. 1.1.2 е с цел всеобхватност на случаите. Определението „необходима за подобряване на</p>
--	---	---

	<p>необходими за подобряване на земеделския производствен процес, включително свързани с опазване на околната среда“.</p> <p>Текстът не съдържа определение относно това какво представлява „подобряване на земеделския производствен процес“, нито указва минималните количествени или качествени характеристики, чрез които кандидатът следва да докаже настъпването на такова подобрене.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи кои минимални количествени характеристики следва да са налице, за да се приеме, че инвестицията води до „подобряване на земеделския производствен процес“ по смисъла на т. 1.1.2 – уточни кои минимални качествени характеристики следва да притежава инвестицията, за да се счита за водеща до подобряване на производствения процес – разясни какви документи, технически параметри, показатели, анализи или други доказателства кандидатът следва да представи, за да установи, че инвестицията е „необходима за подобряване на земеделския производствен процес“ <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 33</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 1.1.3 от Раздел 9.2 „Допустими разходи“ са предвидени разходи за „създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, включително трайни насаждения от десертни лозя...“, като за част от тези дейности са приложими референтни разходи, включени в</p>	<p>земеделския производствен процес“ е посочено предвид невъзможността на изброяване на абсолютно всички допустими дейности и разходи.</p> <p>I.33. В Раздел 9.2 няма т. 1.1.3, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 1.1.3 от Раздел 10.</p> <p>Референтният разход КТН 1 се отнася за създаване/презасаждане на десертно лозе. Предвид спецификата при трайните насаждения от десертно грозде е предвиден и допълнителен референтен разход за</p>
--	---	---

	<p>Приложение № 9 към Условията за кандидатстване (КН1 и КН2).</p> <p>Текстът не съдържа яснота относно приложението на референтните цени за дейности, свързани с десертни лозя, поради което е налице необходимост от разяснение.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали при презасаждане на десертно лозе следва да се прилагат референтните цени за КН1 и КН2 от Приложение № 9 и дали в този случай се изисква само една оферта – разясни в кои случаи при създаване или презасаждане на десертно лозе е приложима КН1, в кои случаи е приложима КН2, и в кои случаи следва да се прилагат едновременно КН1 и КН2 <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 34</p> <p>В Условията за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 1.1.5 от Раздел 9.2 „Допустими разходи“ е предвидено, че са допустими разходи за „закупуване, включително чрез финансов лизинг, на земеделска техника и специализирани земеделски транспортни средства, като например: цистерни за събиране на мляко, хладилно оборудване за транспортиране на продукция, оборудване за транспортиране на живи животни и птици, фуражовози, камиони за превоз на тор и др.“</p> <p>Текстът не съдържа яснота относно прилагането на определението за „специализирани земеделски транспортни средства“, както и относно допустимостта на инвестиции в конкретни комбинации от техника,</p>	<p>изграждане на подпорна конструкция за насаждения от десертни лозя.</p> <p>I.34. В Раздел 9.2 няма т. 1.1.5, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 1.1.5 от Раздел 10.</p> <p>В Раздел 2 от УК са посочени определения за „<i>земеделска техника</i>“ и за „<i>специализирани земеделски транспортни средства</i>“.</p> <p>В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието за допустимост на дейностите и разходите се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p>
--	--	--

	<p>когато същата се използва в животновъдни стопанства.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи каква постоянно монтирана апаратура следва да притежават „камиони за превоз на тор“, за да бъдат третирани като „специализирани земеделски транспортни средства“ по смисъла на т. 1.1.5 – уточни дали в вариант № 1, при който земеделският стопанин отглежда бройлери и възнамерява да закупи трактор и балировачка за събиране на слама от полета на други земеделски производители, която впоследствие ще бъде преработвана от външна фирма в гранули за подова постеля, такива инвестиции са допустими по т. 1.1.5 – разясни дали в вариант № 2, при който земеделският стопанин отглежда бройлери и възнамерява да закупи трактор и балировачка за събиране на слама от собствени площи, използвани за пшеница, която не е предмет на проекта, а сламата се предвижда да бъде преработвана от външна фирма в гранули за подова постеля, тези инвестиции са допустими по т. 1.1.5 <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 35</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 1.1.6 от Раздел 9.2 „Допустими разходи“ са допустими „рехабилитация на съществуващи и изграждане на нови съоръжения и оборудване за напояване, включващи изграждането на нови и подобряване на съществуващи мрежи в стопанствата, включително кладенци, сондажи и съоръжения за съхранение на вода...“.</p> <p>Същевременно в определението за „рехабилитация“ в</p>	<p>I.35. В Раздел 9.2 няма т. 1.1.6, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 1.1.6 от Раздел 10.</p> <p>„Напоителна мрежа“ в контекста на т. т. 1.1.6 от Раздел 10 от УК следва да се разглежда като синоним на „напоителна инсталация/ система за напояване“, за които е дадено определение за целите на приема.</p>
--	--	---

	<p>Раздел „Определения“ се използва терминът „система“.</p> <p>В документацията липсва яснота относно това как следва да се тълкуват термините „система“ и „мрежа“, както и какво е тяхното разграничение за целите на прилагане на т. 1.1.6.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи какво следва да се разбира под „система“ в контекста на определението за рехабилитация за целите на интервенция П.Г.1 – уточни какво следва да се разбира под „мрежа“ по смисъла на т. 1.1.6 и как се различава от „система“ – разясни какъв е обхватът на термините „система“ и „мрежа“ при оценка на допустимостта на инвестициите, включително чрез примерни, неизчерпателни хипотези <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 36</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 1.1.7 от Раздел 9.2 „Допустими разходи“ са включени „доставка и монтаж на оборудване/съоръжения за прилагане на технологии за пестене на вода, автоматизирани системи за поене, контейнери с преливници за дъждовна вода, инсталации за подобряване качеството на входящи и изходящи води (пречистване, филтриране и др.) и др. в животновъдството“.</p> <p>Текстът не съдържа яснота относно допустимостта на изграждане на водоземни съоръжения и съоръжения за съхранение на вода за нуждите на автоматизирани системи за поене, както и относно съдържанието на инсталациите за подобряване качеството на водата при</p>	<p>I.36. В Раздел 9.2 няма т. 1.1.7, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 1.1.7 от Раздел 10.</p> <p>В настоящия прием са допустими всички инвестиции във връзка с управлението на водите на ниво стопанство, при спазване на условията за допустимост на дейностите и разходите.</p> <p>В контекста на Вашето запитване следва да се има предвид, че съгласно чл. 4, ал. 1, т. 3 от Наредба № 44 от 20 април 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти: „(1) Животновъдните обекти за отглеждане на селскостопански животни включват следните мерки за биосигурност: ... 3. снабдени са постоянно с вода за пиене от собствени и/или от</p>
--	---	---

	<p>поене на бройлери.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали по т. 1.1.7 е допустимо изграждане на кладенци, сондажи и съоръжения за съхранение на вода, когато целта е осигуряване на вода за автоматизирани системи за поене на бройлери – уточни дали е допустимо закупуване на техническо оборудване за експлоатацията на тези съоръжения, когато то служи за осигуряване на водоснабдяване на автоматизирани системи за поене – разясни какви характеристики следва да притежават „инсталациите за подобряване качеството на входящи води“, когато целта е да се постигнат изискванията за хигиена на водата за поене на бройлери – посочи дали УО прилага допълнителни изисквания или стандарти спрямо качеството на водата за поене на бройлери при оценка на допустимостта на инвестициите по т. 1.1.7 <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 37</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 14.3 от Раздел 9.3 „Специфични условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ е предвидено, че дейностите по „монтиране на съоръжения за биомаса, слънчеви фотоволтаични преобразуватели, слънчеви топлинни инсталации, геотермални системи“ се извършват единствено от юридически лица, ангажирани в екипа си лица, притежаващи необходимата професионална квалификация, включени в списъка по чл. 21 от ЗЕВИ,</p>	<p>обществени водоизточници...“, като УО няма компетенции по прилагането ѝ.</p> <p>I.37. В УК няма Раздел 9.3, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 14.3 от Раздел 10.1.</p> <p>Изискването е в съответствие с чл. 21 от ЗЕВИ, като не е необходимо в офертите да са описани конкретни лица, предвид динамиката на пазара на труда.</p> <p>В допълнение, съответствието на оферентите с изискванията по т. 14.2 и т. 14.3 от Раздел 10.1 произтича от нормативната уредба в областта, а в УК са включени единствено за заостряне на вниманието на кандидатите.</p>
--	---	---

	<p>поддържан от АУЕР.</p> <p>Текстът съдържа термини и изисквания, които не са конкретизирани и пораждат неясноти относно тяхното съдържание и приложението им при подготовка на офертите и изпълнение на проекта.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи какъв е обхватът на понятието „слънчеви фотоволтаични преобразуватели“ по смисъла на т. 14.3, като бъдат представени примерни, неизчерпателни хипотези – разясни как следва да се разбира изразът „ангажирали в екипа си лица“ – дали се има предвид наличие на конкретни лица, назначени по трудов договор в юридическото лице, което ще извършва монтажа, или се допуска и друга форма на ангажиране – уточни дали в офертата за изпълнение на дейностите по т. 14.3 трябва да бъде посочено конкретното лице или лицата, притежаващи квалификацията по списъка на АУЕР – посочи дали юридическото лице, подаващо оферта за доставка и монтаж на фотоволтаична система по т. 14.3, следва едновременно да отговаря и на условията по т. 14.2 <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 38</p> <p>В Условията за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 14.6 от Раздел 9.3 „Специфични условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ е посочено, че изискването за вписване в търговския регистър не се прилага за определени категории оференти,</p>	<p>I.38. В УК няма Раздел 9.3, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 14.6 от Раздел 10.1</p> <p>В съответствие със задължението по чл. 3 от Закона за Регистър БУЛСТАТ за вписване на физическите лица, упражняващи свободна професия или занаятчийска дейност</p>
--	---	--

	<p>включително физически лица – оференти на посадъчен материал, елитни и племенни пчелни майки и отводки, както и физически лица, предоставящи услуги по т. 2 от Раздел 10 „Допустими разходи“.</p> <p>Във връзка с изискванията по т. 12 и т. 13 относно необходимите данни и документи, които оферентите следва да представят, текстът не съдържа яснота относно вида идентификатор, който следва да бъде предоставен от физическите лица – оференти.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали физическо лице – оферент, попадащо в изключенията по т. 14.6, следва задължително да посочи БУЛСТАТ в офертата – уточни дали е допустимо физическото лице – оферент да посочи своя ЕГН вместо БУЛСТАТ <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 39</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, т. 16 от Раздел 9.3 „Специфични условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ е предвидено, че разходите за СМР и създаване на трайни насаждения са недопустими в случай на неспазване на изискванията на чл. 12 от Наредба № 4/2024 г.</p> <p>Съгласно чл. 12, ал. 4 от Наредба № 4/2024 г., когато заявлението включва разходи за СМР и/или създаване на трайни насаждения, Управляващият орган или ДФЗ извършва посещение на място в срок до един месец от крайната дата за подаване на заявления за подпомагане. В случай че се извършва предварителна оценка по критериите за подбор, срокът тече от публикуването на</p>	<p>и други физически лица – осигурители, оферентите – физически лица, които попадат в обхвата на Закона следва да посочат своя код по БУЛСТАТ. В противен случай посочват ЕГН.</p> <p>I.39. В УК няма Раздел 9.3, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 3 от Раздел 10.1 или т. 16 от Раздел 10.2 от УК.</p> <p>Моля да се запознаете с отговора на запитване № 43:</p> <p><i>„Съгласно т. 3 от Раздел 10.1 на УК дейностите и разходите по заявлението за подпомагане, с изключение на разходите по т. 2 от Раздел 10 „Допустими разходи“ са допустими за подпомагане, ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени. Разходи за СМР и създаване на трайни насаждения са допустими за подпомагане при спазване изискванията на чл. 12 от Наредба № 4/2024 г. Разпоредбата на чл. 12, ал. 4 от Наредба № 4/2024 г. не обвързва кандидатите с условие за</i></p>
--	--	---

	<p>списъците по чл. 11, ал. 6.</p> <p>Текстът не съдържа яснота относно последиците при неизвършване на посещението в посочените срокове, както и относно началния момент на допустимостта за стартиране на изпълнението на заявените дейности.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали кандидатът може да стартира изпълнението на разходи за СМР или за създаване на трайни насаждения от деня, следващ изтичането на срока от един месец по чл. 12, ал. 4 от Наредба № 4/2024 г., когато посещение на място не е извършено – разясни дали кандидатът може да стартира изпълнението на разходи за СМР или за създаване на трайни насаждения от деня, следващ изтичането на срока от един месец от публикуването на списъците по чл. 11, ал. 6 от Наредба № 4/2024 г., когато посещение по реда на чл. 12, ал. 4 не е извършено – уточни по какъв начин кандидатите ще бъдат уведомени, че по процедурата се прилага чл. 11, ал. 1 от Наредба № 4/2024 г., с което срокът за извършване на проверката по чл. 12, ал. 4 се удължава до два месеца, за да може кандидатът да съобрази началния момент на изпълнение на СМР или създаване на трайни насаждения – посочи дали за дейности по „презасаждане на трайни насаждения, десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия“ се прилагат същите ограничения относно началото на	<p><i>стартиране на изпълнението и извършване на разходите за СМР и създаване на трайни насаждения.</i>“</p>
--	--	--

	<p>тяхното изпълнение, както за СМР и създаване на трайни насаждения, включително по аналогия на проверките по чл. 12 от Наредба № 4/2024 г.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 40</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 17 от Раздел 9.4 „Недопустими дейности/инвестиции“ е посочено, че е недопустима „инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда“.</p> <p>Текстът не конкретизира по какъв ред и чрез кои документи се установява отрицателното въздействие върху околната среда, както и дали установяването е ограничено само до предоставените от РИОСВ документи или включва и други източници.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали установяването на отрицателно въздействие върху околната среда се извършва единствено въз основа на документ от РИОСВ – уточни дали са приложими и други документи или становища за установяване на отрицателно въздействие, и ако да – кои са тези документи и от кои органи се издават – разясни дали Управляващият орган използва допълнителни критерии, бази данни или технически експертизи при определяне на това дали дадена инвестиция ще има отрицателно въздействие върху околната среда <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 41</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в</p>	<p>I.40. В УК няма Раздел 9.4, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 17 от Раздел 10.2 от УК.</p> <p>В зависимост от обхвата на инвестиционните разходи, включени в заявлението за подпомагане, компетентният орган по околна среда преценява съответствието им с нормативната уредба в областта. Следва да имате предвид, че УО няма компетенции в областта на околната среда, като в тази връзка е предвидено представянето на документа по т. 8 от Раздел 12.1 от УК.</p> <p>I.41. В УК няма Раздел 9.4, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 21 от Раздел 10.2 от УК.</p>
--	--	--

	<p>т. 21 от Раздел 9.4 „Недопустими дейности/инвестиции“ са посочени като недопустими „разходи в напоителни системи/инсталации, които не са свързани с напояване на земеделски земи за производство на селскостопански продукти и дейностите, произтичащи от това“.</p> <p>В документацията не е уточнено дали определението за „земеделски площи“, включено в Раздел „Определения“, е приложимо и за понятието „земеделски земи“ по т. 21, нито е посочен нормативният обхват на това понятие.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали определението за „земеделски площи“ от Раздел „Определения“ е приложимо към понятието „земеделски земи“ по т. 21 – уточни какъв е обхватът на понятието „земеделски земи“ за целите на т. 21 и въз основа на кой нормативен акт се определя неговото съдържание – разясни дали при прилагане на т. 21 се отчитат специфични характеристики или ограничения относно видовете земи, които могат да се считат за „земеделски“ <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 42</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 22 от Раздел 9.4 „Недопустими дейности/инвестиции“ е посочено, че са недопустими разходи, които не са в съответствие с чл. 189, параграф 3, буква „е“ от Регламент (ЕС, Евратом) № 2024/2509, съгласно който разходите следва да са приемливи, обосновани и да отговарят на принципа на добро финансово управление, по-специално от гледна точка на икономичността и ефикасността.</p>	<p>„Земеделски земи“ в контекста на т. т. 21 от Раздел 10.2 от УК следва да се разглежда като синоним на „земеделски площи“, за които е дадено определение за целите на приема.</p> <p>I.42. В УК няма Раздел 9.4, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 22 от Раздел 10.2 от УК.</p> <p>Във връзка с поставения въпрос следва да имате предвид, че изискването за представяне на една или три оферти не е единственото условие за допустимост на разходите.</p> <p>В допълнение, прилагането на условието на т. 22 от Раздел 10.2 цели гарантиране на правилното разходване на средствата по СПРЗСР, като се съобразява със спецификите на конкретното заявление за подпомагане.</p>
--	--	---

	<p>Текстът не съдържа яснота относно това в кои хипотези разход може да бъде определен като недопустим по т. 22, когато кандидатът е изпълнил изискванията за представяне на една или три оферти по процедурата.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали разходът може да бъде определен като недопустим по т. 22, когато кандидатът е представил изискуемия брой оферти по Условието за кандидатстване и Условието за изпълнение – уточни в кои случаи, при наличие на изискуемите една или три оферти, Управляващият орган би приел, че разходът не отговаря на чл. 189, параграф 3, буква „е“ от Регламент (ЕС, Евратом) № 2024/2509 – разясни кое конкретно условие от Условието за кандидатстване и/или Условието за изпълнение би се счело за нарушено, ако въпреки наличието на една или три оферти разходът бъде определен като недопустим по т. 22 <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 43</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 23 от Раздел 9.4 „Недопустими дейности/инвестиции“ е посочено, че са недопустими „всички други разходи, които не са определени като допустими съгласно Раздел 10 „Допустими разходи““.</p> <p>В Раздел 10, т. 1, част от категориите разходи включват отбелязване „и др.“, което не е конкретизирано и поражда неяснота относно неговото приложение при определяне на разходите като допустими или недопустими.</p>	<p>I.43. В УК няма Раздел 9.4, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 23 от Раздел 10.2 от УК.</p> <p>Условието на т. 23 от Раздел 9.1 от УК следва да се прилага основно по отношение на видовете дейности и разходи, изброени като точки съответно в Раздел 9 и в Раздел 10. Обозначението „др.“ в текстовете в Раздел 9 и в Раздел 10 е посочено предвид невъзможността на изброяване на абсолютно всички допустими дейности и разходи.</p>
--	--	---

	<p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи при какви условия разход, който не е изрично изброен в Раздел 10, т. 1, но попада в обхвата на обозначението „и др.“, може да бъде обявен за недопустим по т. 23 – разясни по какви критерии Управляващият орган ще определя дали даден разход попада в категорията „и др.“ към конкретна подточка на Раздел 10 – уточни дали ще бъде предоставено примерни, неизчерпателни разяснения или списък на разходи, които могат да бъдат включени в обхвата на „и др.“, за да се гарантира предвидимост и еднакво прилагане спрямо всички кандидати <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 44</p> <p>В Условията за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в Раздел 11 „Критерии за подбор“, критерий 5.4 е формулиран, както следва:</p> <p>„Приоритет се присъжда за заявление за подпомагане, в което:</p> <ul style="list-style-type: none"> – всички одобрени за подпомагане разходи са свързани с напояване – 15 точки; – над 25% от одобрените за подпомагане разходи са свързани с напояване – 10 точки.“ <p>В Раздел 11, т. 10 е допълнително предвидено, че предимство по критерия получават заявления, в които над 25% от одобрените за подпомагане разходи са свързани с напояване, като изрично е уточнено, че:</p> <p>„В обхвата на критерия се включват всички допустими разходи по т. 1.1.6 и т. 1.1.7 от Раздел 10 „Допустими</p>	<p>I.44. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 129: <i>„Като се вземе предвид, че критерий 5.4 дава предимство на заявления за подпомагане с инвестиции и дейности, свързани с напояване, то в описания в запитването случай кандидатът има право да заяви максималния брой точки по него, без оглед на това дали в заявлението са включени общи разходи, или не. Бихме искали да направим уточнение, че наличните в Таблицата за заявените разходи в Приложение № 1 към УК и в СЕУ обобщени данни за стойност и съотношение на разходите за напояване спрямо общата сума на разходите по заявлението за подпомагане са само с информативен характер и не оказват автоматично влияние върху заявяването на точки по критерия, а кандидатът сам избира съответната степен на съответствие.</i></p>
--	---	--

	<p>разходи“.“</p> <p>Формулировката не съдържа яснота относно начина, по който се изчислява изпълнението на първото тире от критерия („всички одобрени за подпомагане разходи“), включително дали обхватът му съвпада с инвестиционните разходи по Раздел 10, т. 1, или включва и общите разходи по Раздел 10, т. 2.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи как следва да се изчислява изпълнението на първото тире от критерия („всички одобрени за подпомагане разходи са свързани с напояване“), като се разясни дали в това изчисление се включват и общите разходи по Раздел 10, т. 2 – уточни дали за получаване на 15 точки по критерия кандидатът трябва да заяви изключително разходи по т. 1.1.6 и т. 1.1.7 от Раздел 10, без да включва общи разходи по Раздел 10, т. 2 – разясни дали при включване на общи разходи по Раздел 10, т. 2 кандидатът може или не може да постигне максималния брой точки по критерия 5.4 – посочи дали следва да се разбира, че кандидат, който желае да получи 15 точки по критерия, не следва да заявява общи разходи по Раздел 10, т. 2 за подпомагане и в такъв случай следва да ги финансира изцяло за своя сметка <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 45</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция II.Г.1, в Раздел 12 „Приложения към заявлението за подпомагане“, т. 3 е предвидено следното:</p>	<p><i>Същото уточнение следва да се приложи по аналогичен начин и за критерий 2.1 и за критерий 2.2 от Раздел 11.1 от УК.“</i></p> <p>I.45. Подписването на .xls или .xlsx файлове става с КЕП, което изисква софтуер от доставчик на удостоверителни услуги, който интегрира подписването директно във файловете чрез добавяне на ред за подпис от</p>
--	---	--

	<p>следното:</p> <p>„В случаите, когато заявената финансова помощ на подадените заявления за подпомагане надвишава с повече от 50 на сто бюджета, определен в настоящите условия за кандидатстване, в срок до един месец от крайната дата за подаване на заявления за подпомагане, ДФЗ публикува списък с резултатите от извършената предварителна оценка по критериите за подбор. Предварителната оценка се извършва на база заявените от кандидата разходи.“</p> <p>Текстът не съдържа яснота относно последиците при неспазване на това изискване от страна на ДФЗ, както и относно правата на кандидатите в подобна хипотеза.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи какви права имат кандидатите при неспазване на срока по т. 19 за публикуване на списъка с предварителната оценка – уточни дали кандидатите разполагат с процесуални средства за защита или други действия, които могат да предприемат при нарушение на това изискване от страна на ДФЗ – разясни какво е отражението върху хода на процедурата и върху кандидатите, когато предварителната оценка не е публикувана в срока по т. 19 <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 47</p> <p>В документацията по интервенция П.Г.1 не е публикуван проект на административен договор към Условията за изпълнение.</p>	<p>налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви "а", "в" - "е" и чл. 78 от регламент (ес) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент.</p> <p>I.47. Както е посочено в отговор на предложение № 44, УИ - т. 1 в Справка за отразяване на постъпилите предложения и възражения в процеса на обществено обсъждане на проект на Заповед за утвърждаване на Насоки за кандидатстване за</p>
--	---	--

	<p>Одобреният кандидат ще получи за подписване административен договор чрез СУЕ, без предварително да е имал възможност да се запознае с неговото съдържание при подготовката и подаването на заявлението за подпомагане.</p> <p>Поради това липсва яснота как кандидатът може да защити своите права в случай че установи в изпратения му за подпис административен договор текстове, които:</p> <ul style="list-style-type: none"> – не съответстват на Наредба № 4/2024 г. – или съдържат формулировки, допускащи неясно или разширително тълкуване спрямо нормативната уредба – или се разминават с изискванията, публикувани в Условието за кандидатстване и Условието за изпълнение. <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи какви действия може да предприеме одобреният кандидат, ако открие несъответствия или неясни разпоредби в изпратения за подпис административен договор – уточни дали кандидатът има право да поиска корекции, мотивирани от противоречие с Наредба № 4/2024 г. или с одобрените Условия за кандидатстване и Условия за изпълнение, без това да води до отказ от предоставяне на финансова помощ – разясни дали отказът на кандидата да подпише административния договор в неговия първоначално изпратен вид поради констатирано несъответствие се счита за отказ от финансиране или е допустимо да се проведе процедура по изясняване и отстраняване на 	<p>настоящия прием, съгласно чл. 14, ал. 1 и 2 от Наредба № 4/2024 г. „(1) Безвъзмездната финансова помощ се предоставя с административен акт, издаден от ръководителя на Управляващия орган или изпълнителния директор на ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП. (2) В срок до 15 дни след връчването на акта за пълно или частично одобрение кандидатът има право да подпише административен договор. Проектът на договора се предоставя заедно с административния акт за одобрение.“</p> <p>В допълнение, следва да имате предвид, че всички права и задължения на кандидата/бенефициента са предвидени в Наредба № 4/2024 г. и Насоките за кандидатстване (Условия за кандидатстване и Условия за изпълнение). Административният договор не съдържа условия, различни от посочените в цитираните документи или други нормативни актове, приложими за подпомагането по този прием. В договора ще бъдат посочени конкретните стойности, срокове и изисквания, произтичащи от одобреното заявление за подпомагане на съответния кандидат. Където е приложимо, договора ще съдържа определените обособени позиции за междинно плащане, съобразно подадените в заявлението дейности.</p>
--	--	---

	<p>несъответствията</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 48</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция II.G.1, в т. 1.1.5 от Раздел 10 „Допустими разходи“ са предвидени разходи за „закупуване, включително чрез финансов лизинг, на земеделска техника и специализирани земеделски транспортни средства“.</p> <p>Документацията съдържа определение единствено за „специализирани земеделски транспортни средства“ и за „самоходни земеделски машини“, но не съдържа определение за „земеделска техника“, въпреки че терминът се използва като самостоятелна категория допустими активи по т. 1.1.5.</p> <p>Поради липса на определение за „земеделска техника“ не е ясно дали ремарке за превоз на земеделска продукция, което не е моторно превозно средство и не притежава постоянно монтирана апаратура, може да се счита за допустим разход по т. 1.1.5.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали ремарке за превоз на земеделска продукция е допустим разход по т. 1.1.5 от Раздел 10 „Допустими разходи“ – уточни дали ремарке за превоз на земеделска продукция попада в категорията „земеделска техника“ за целите на процедурата – разясни кои характеристики са необходими, за да се определи едно ремарке като допустима инвестиция по интервенция II.G.1 <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 49</p>	<p>I.48. В Раздел 2 в УК на стр. 5 е налично определение за „земеделска техника“, като първите три Ваши искания за разяснения се отнасят до него.</p> <p>В допълнение, в обхвата на определението са включени „и друг вид самоходни машини и сменяема прикачна техника“.</p> <p>I.49. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 129:</p>
--	--	--

	<p>В Условията за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в Раздел 11 „Критерии за подбор“, по т. 2.1 и т. 2.2 са формулирани следните критерии:</p> <p>По т. 2.1:</p> <p>„За заявление за подпомагане, в което:</p> <ul style="list-style-type: none"> – всички одобрени за подпомагане разходи включват инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета от Приложение № 10 – 8 точки; – най-малко 50 % от одобрените за подпомагане разходи включват инвестиции за преход към алтернативни системи... – 5 точки.“ <p>По т. 2.2:</p> <p>„За заявление за подпомагане, в което:</p> <ul style="list-style-type: none"> – всички одобрени за подпомагане разходи включват инвестиции за надвишаване изискванията за хуманно отношение към свинете и птиците от Приложение № 10 – 5 точки; – най-малко 50 % от одобрените за подпомагане разходи включват инвестиции за надвишаване изискванията... – 3 точки.“ <p>И в двете точки се използва терминът „всички одобрени за подпомагане разходи“, който не е дефиниран в документацията и не става ясно дали обхватът му включва само инвестиционните разходи по Раздел 10, т. 1 „Инвестиционни разходи“, или включва и разходите по Раздел 10, т. 2 „Общи разходи“.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи как следва да се изчислява изпълнението на	<p><i>„Като се вземе предвид, че критерий 5.4 дава предимство на заявления за подпомагане с инвестиции и дейности, свързани с напояване, то в описания в запитването случай кандидатът има право да заяви максималния брой точки по него, без оглед на това дали в заявлението са включени общи разходи, или не. Бихме искали да направим уточнение, че наличните в Таблицата за заявените разходи в Приложение № 1 към УК и в СЕУ обобщени данни за стойност и съотношение на разходите за напояване спрямо общата сума на разходите по заявлението за подпомагане са само с информативен характер и не оказват автоматично влияние върху заявяването на точки по критерия, а кандидатът сам избира съответната степен на съответствие.</i></p> <p><i>Същото уточнение следва да се приложи по аналогичен начин и за критерий 2.1 и за критерий 2.2 от Раздел 11.1 от УК.“</i></p>
--	---	--

	<p>първото тире от критериите в т. 2.1 и т. 2.2, в които се използва терминът „всички одобрени за подпомагане разходи“, като се разясни дали в това изчисление се включват и общите разходи по Раздел 10, т. 2</p> <p>– уточни дали за получаване на максималния брой точки по т. 2.1 и т. 2.2 кандидатът трябва да заяви изключително разходи от Приложение № 10 към Условието за кандидатстване, без да включва общи разходи по Раздел 10, т. 2</p> <p>– разясни дали кандидатът може да постигне максимален брой точки по критериите 2.1 и 2.2, ако към заявлението са включени и общи разходи по Раздел 10, т. 2</p> <p>– посочи дали следва да се разбира, че кандидат, който желае да получи максималния брой точки по критериите 2.1 и 2.2, не следва да заявява общи разходи по Раздел 10, т. 2 за подпомагане и в такъв случай следва да ги финансира изцяло за своя сметка</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 50</p> <p>В Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1, в т. 19 от Раздел 9.3 „Специфични условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ е предвидено, че:</p> <p>„За всяко заявление за подпомагане с инвестиции в напояване на земеделски култури трябва да има разработен инженерен проект от инженер, вписан в регистъра на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, правоспособен да проектира системи за напояване.“</p> <p>Съгласно т. 19.1:</p>	<p>I.50. В УК няма Раздел 9.3, но предвид същността на запитването, изготвеният отговор е относно условието на т. 19 от Раздел 9.1.</p> <p>Моля да се запознаете с отговора на въпрос 4 от запитване № 8:</p> <p>„В Таблица 4а от бизнес плана следва да са описани имотите, които ще се напояват с инвестициите, за които се кандидатства, и за които кандидатът има осигурен достъп до вода за напояване.“</p> <p>В допълнение, предвид спецификата на описания случай, за всички площи, за които е разработен бизнес плана,</p>
--	--	---

	<p>„Инженерният проект трябва да показва наличие на съществуващо или предвидено ново измервателно устройство на потреблението на вода в земеделското стопанство и трябва да показва изпълнение на посочените условия в т. 16 до т. 18, (с изключение на условията по т. 16.3).“</p> <p>Текстът не съдържа указания как следва да бъдат определяни и отразявани имотите, които ще се напояват, в случаите когато:</p> <ul style="list-style-type: none"> – кандидатът обработва земеделски земи, предоставени по реда на годишни споразумения по чл. 37в от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи – наличният и използван набор от имоти може да бъде различен към момента на кандидатстване, към момента на изпълнение на проекта и в периода на мониторинг – окрупнените масиви се формират ежегодно и могат да включват различни или нови имоти, които не са били известни към датата на разработване на инженерния проект <p>Това поражда неяснота относно начина, по който инженерният проект следва да отрази реалния обхват на напояваните площи, както и относно критериите, които трябва да бъдат изпълнени от кандидата, за да бъде проектът признат за допустим през целия жизнен цикъл на инвестицията.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи как следва да се определят и отразят в инженерния проект имотите, подлежащи на напояване, когато част от тях са в ползване въз основа на	<p>кандидатът трябва да докаже към датата на подаване на заявлението за подпомагане, че има осигурен достъп до вода за напояване. В тази връзка, допустимо е кандидатът да представи няколко Таблици 4а с описани имоти за всяка от годините на бизнес плана, както в случаите на съществуващо напояване, така и за нетно увеличение на напояваните площи, с цел проверка за съответствие със специфичните изисквания на Регламент (ЕС) 2021/2115 по отношение на инвестициите в напояване.</p>
--	--	---

	<p>споразумения по чл. 37в ЗСПЗЗ, които се променят ежегодно</p> <ul style="list-style-type: none"> – уточни дали инженерният проект трябва да включва само имотите, налични към момента на кандидатстване, или може да предвижда напояване и на други имоти, които кандидатът би получил за ползване в следващи стопански години – разясни как УО оценява съответствието на инженерния проект, когато действителните имоти, обработвани от кандидата през периода на изпълнение или мониторинг, се различават от имотите, включени в проекта – посочи дали УО е анализирал риска, произтичащ от ежегодната промяна на масивите при окрупнено земеделие, и какъв подход следва да приложат кандидатите, за да избегнат поставяне в ситуация, при която проектът не отговаря на изискванията поради промяна на имотите <p>II. „Г.1.разяснения УИ.docx“</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 1</p> <p>Управляващият орган да прецизира прилагането на текста от Раздел 5.1.1.2 от Условието за изпълнение, който гласи:</p> <p>„За инвестиция, за която в заявлението за подпомагане е обосновано, че обичайното й предназначение е свързано с преотстъпване на правото на ползване на трети лица или когато това се изисква по закон. Изключението не се прилага, когато предоставянето на актива – предмет на инвестицията, на трети лица е за извършване на услуга с</p>	<p>II.1. В контекста на отправения въпрос понятието „обичайно предназначение“ на актива, във връзка с инвестиционното подпомагане, се отнася до неговите основни технически и функционални характеристики, които определят за какво се използва той най-често в икономическия оборот. В тази връзка, за да бъде признато за такова, „обичайното предназначение“ трябва да бъде детайлно описано в бизнес плана. Предвид факта, че финансовото подпомагане произтича от договор, за „трети лица“ се считат всички правни или физически лица, които</p>
--	---	--

	<p>този актив.“</p> <p>Текстът съдържа няколко неясни елемента, които не позволяват еднозначно приложение при изпълнение на проекта и при проверките. В тази връзка се отправят следните въпроси за разяснение:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Как следва да се разбира понятието „обичайно предназначение“ на актива, когато се твърди, че е свързано с предоставяне на ползване на трети лица. • Кои лица следва да се считат за „трети лица“ в контекста на този текст. • Каква връзка (правна, икономическа или функционална) е необходима, за да бъдат лицата квалифицирани като „трети лица“ по смисъла на тази разпоредба. • Как следва да се тълкува изразът „за извършване на услуга с този актив“, включително да се посочи пример, който да илюстрира разграничението между допустимо предоставяне на ползване и недопустимо предоставяне на актив за извършване на услуга. <p>Моля Управляващият орган да предостави разяснения по горните въпроси, за да се осигури правилно, законосъобразно и еднозначно прилагане на разпоредбата от страна на бенефициентите и контролиращите органи.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 2</p> <p>Управляващият орган да прецизира прилагането на текста от Раздел 5.1.1.3 от Условието за изпълнение, който гласи:</p> <p>„Когато бенефициентите са признати</p>	<p>са извън договорните отношения между Държавен фонд „Земеделие“ и бенефициента, при спазването от страна на бенефициента на всички задължения, съгласно чл. 53. ал. 1 от Наредба № 4 от 25.10.2024 г.</p> <p>II.2. Когато бенефициент е призната група/ организация на производителите, инвестицията следва да е обоснована като такава, която обслужва интересите на цялата група/организация, а не на отделни нейни членове като самостоятелни субекти. Членовете на организацията следва</p>
--	--	--

	<p>групи/организации на производители и преотстъпването на ползването на активите – предмет на подпомагане, е в полза на съдружниците и/или акционерите и/или членовете на юридическите лица – бенефициенти.“</p> <p>Разпоредбата допуска изключение от общото правило за забрана за преотстъпване на активи, но нейният фактически обхват и ограничения не са ясно определени. За правилното прилагане от страна на бенефициентите и за избягване на противоречиво тълкуване, се отправя следният въпрос:</p> <ul style="list-style-type: none"> • До каква степен и при какви условия ползата за съдружник/акционер/член на призната група или организация на производители може да бъде квалифицирана като допустимо преотстъпване на ползването на актив – предмет на подпомагане, в контекста на Раздел 5.1.1.2 и общите ограничения относно използването на актива. <p>Моля Управляващият орган да предостави разяснение относно обхвата на допустимата „полза“ за членовете на групата/организацията, както и относно условията, при които преотстъпването на ползването на актив е съвместимо с Условието за изпълнение.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 3</p> <p>Управляващият орган да прецизира прилагането на текста от Раздел 8.4 от Условието за изпълнение, който гласи:</p> <p>„При проверка на минималния стандартен производствен обем не се взимат предвид културите с намерения за засаждане/засяване.“</p>	<p>да реализират своята продукция чрез група/ организация на производителите. В случай, че един член от група/ организация на производителите ползва актива, за да произвежда продукцията, която продава самостоятелно извън организацията, ползата може да бъде квалифицирана като недопустимо преотстъпване, тъй като не постига целта на подпомагането.</p> <p>П.3. Гарантирането на съответствието с минималния СПО към датата на подаване на искането за плащане, се осъществява чрез фактическото засаждане/засяване на заложените като намерение култури в рамките на първата възможна стопанска година след одобрението на проекта. Предвид необходимото технологично време за изпълнение на инвестицията от страна на бенефициента, се залага</p>
--	---	---

	<p>Разпоредбата предвижда изключване на културите с намерение за засаждане/засяване при проверка на минималния стандартен производствен обем. В практическото изпълнение възниква неяснота относно начина, по който следва да бъде гарантирано неприложение на санкции към бенефициента в периода на изпълнение и мониторинг, когато засаждането/засяването на културите, заявени като намерение, все още не е извършено. В тази връзка се отправя следният въпрос:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Как следва да се гарантира, че при проверки от страна на ДФЗ в периода на изпълнение или мониторинг няма да бъде налагана санкция на бенефициента на основание непокрит минимален стандартен производствен обем в случаите, в които културите, заявени като намерение, обективно подлежат на засаждане/засяване на по-късен етап от същата стопанска година. <p>Моля Управляващият орган да предостави разяснение относно приложението на разпоредбата, така че да се осигури предвидимост на проверките и еднозначно тълкуване от страна на бенефициентите и контролните органи.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 4</p> <p>Управляващият орган да прецизира прилагането на текста от Раздел 9 от Условието за изпълнение, който гласи:</p> <p>„Когато бенефициентът е възложител по ЗОП, да проведе обществени поръчки за избор на изпълнител/и</p>	<p>доказването на минималния СПО с култури извън намерения за засаждане/засяване.</p> <p>II.4. Посочването на специфични изисквания, приложими за бенефициентите в качеството им на възложители по смисъла на Закона за обществените поръчки (ЗОП), има уточняващ характер и по никакъв начин не изключва задълженията на бенефициентите, които не попадат в обхвата на ЗОП. Условието за кандидатстване и Условието</p>
--	--	---

	<p>на дейностите по проекта след подписване на административния договор, като:“</p> <p>Следва текстът да продължи с определяне на правилата, но липсва ясно описание на приложимите задължения за бенефициенти, които не са възложители по ЗОП, като е налице фрагмент:</p> <p>„а когато не е възложител по ЗОП бенефициента или задължения, аналогични на тези по точката в периода на изпълнение на проекта“</p> <p>Формулировката е непълна и неясна и не позволява еднозначно прилагане при изпълнение на проекта. Не става ясно какви задължения възникват за бенефициент, който не попада в обхвата на ЗОП, нито как следва да се тълкува препратката към „аналогични задължения“. В тази връзка се отправя следният въпрос:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Какви са конкретните задължения на бенефициент, който не е възложител по ЗОП, при възлагане на дейностите по проекта, включително дали следва да прилага правила, аналогични на тези за възложителите по ЗОП, и ако да – кои са тези правила, в какъв обем се прилагат и какъв е редът за тяхното спазване през периода на изпълнение на проекта. <p>Моля Управляващият орган да предостави разяснение, така че да бъде ясно регламентиран режимът на възлагане за бенефициенти, които не са възложители по ЗОП, с оглед гарантиране на законосъобразно и предвидимо изпълнение на проекта.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 5</p> <p>Управляващият орган да прецизира прилагането на</p>	<p>за изпълнение съдържат изчерпателна уредба и ясно разграничават приложимите правила за определяне на изпълнител както за лицата по ЗОП, така и за тези, които не са възложители по този закон.</p> <p>П.5. В посочения текст е ясно формулирано изискването за постигането и поддържането на резултати от изпълнението</p>
--	--	--

	<p>текста от Раздел 14 на Условието за изпълнение, който гласи:</p> <p>„За период от всеки 12 месеца, считано от датата на получаване на окончателно плащане до изтичане на съответния срок за мониторинг бенефициентите се задължават да постигнат и поддържат резултати от изпълнението, които не са по-ниски от 50 % от заложените в представения от него и одобрен от РА бизнес план показатели и по-конкретно: средногодишно количество на планираната, произведена в изпълнение на инвестицията продукция или размера на планираните приходи от тях.“</p> <p>Текстът въвежда количествена и финансова цел за периода на мониторинг, но съдържа множество неясни и неуточнени елементи, които препятстват правилното му приложение и създават риск от противоречиво тълкуване при проверки. В тази връзка се отправят следните въпроси за разяснение:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Не е ясно защо се използва формулировката „за период от всеки 12 месеца“, при условие че бизнес планът съдържа годишни данни. • Как следва да се формира „средногодишната стойност“ на показателя по тази точка и спрямо кои конкретни данни от бизнес плана или отчетни документи. • Следва ли средногодишната стойност да бъде претеглена или непретеглена и ако е претеглена – кое тегло е приложимо. • При оценката на бизнес плана се изчислява	<p>на бизнес плана, неразделна част от договора за финансово подпомагане в периода на мониторинг. Показателят „средногодишната стойност“ се формира като сбор от всички количества произведена продукция (или приходи) за съответните 12 месеца, считано от датата на получаване на окончателно плащане. Получената сума се сравнява с прогнозната стойност за съответната година, заложена в одобрената Таблица на приходите и разходите (част от бизнес плана). Отчетността при изпълнение на бизнес плана е в мерната единица, посочена в БП (кг, тона, литри, брой глави).</p>
--	---	--

	<p>показател NPV. Следва ли същият да бъде предмет на проверка от ДФЗ през периода на мониторинг.</p> <ul style="list-style-type: none"> • В текста се посочва „размера на планираните приходи от тях“, но не е уточнено към какво следва да се съпоставят – липсват достигнатите приходи за периода на мониторинг. • В Наредба № 4/2024 липсват разпоредби, съдържащи подобно условие, а проект на административен договор също не е публикуван. Може ли Управляващият орган да предостави проект на договор или подробни разяснения относно начина, по който това задължение е отразено в административния договор, включително методика за изчисление и проверки. <p>Моля Управляващият орган да предостави разяснения по горните въпроси, с оглед осигуряване на яснота, предвидимост и законосъобразно изпълнение на задълженията от страна на бенефициентите през периода на мониторинг.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 6</p> <p>Управляващият орган да прецизира прилагането на текста от Раздел 14.1 на Условието за изпълнение, който гласи:</p> <p>„Няма да се счита за неизпълнение на задължението по т. 14, ако бенефициентите докажат пред РА, че непостигането на заложените показатели се дължи на обективни обстоятелства и не се дължи на тяхно бездействие или неполагане на дължимата грижа.“</p> <p>Разпоредбата съдържа критерии за освобождаване от</p>	<p>П.6. В контекста на създаване на инвестиция, финансирана по СПРЗСР 2023 – 2027, понятието „дължима грижа“ се основава на принципа на „добрия стопанин“, но с добавени специфични изисквания за управление на публични средства. То се тълкува като съвкупност от действия, които един информиран и добросъвестен земеделски стопанин би предприел, за да гарантира успеха на инвестицията и защитата на ресурсите си.</p> <p>Съгласно чл. 59, ал. 1 от Наредба № 4 от 25.10.2024 г. „Бенефициентът не отговаря за неспазване на критерий за</p>
--	--	---

	<p>отговорност при непостигане на заложените показатели, но липсва яснота относно доказателствените изисквания, съдържанието на посочените правни понятия и приложимия стандарт на поведение. В тази връзка се отправят следните въпроси за разяснение:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Как РА очаква бенефициентът да извърши доказването по т. 14.1, включително какви документи и доказателствени средства могат да бъдат приемани като достатъчни. • Кои обстоятелства следва да се считат за „обективни“ за целите на прилагане на тази разпоредба. • Как се определя наличие на „бездействие“, спрямо какви действия и спрямо кои източници следва да се извършва този анализ. • Как се определя наличие на „неполагане на дължимата грижа“, спрямо какъв стандарт и спрямо кои източници; необходимо е и разяснение как се разбира понятието „дължима грижа“ в контекста на инвестиционен проект, финансиран по Стратегическия план. <p>Моля Управляващият орган да предостави разяснения по горните въпроси, за да се гарантира еднакво, предвидимо и законосъобразно прилагане на разпоредбата от страна на бенефициентите и контролните органи.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 7</p> <p>Управляващият орган да прецизира прилагането на текста от Раздел 1.2 на Условието за изпълнение, който гласи:</p>	<p>допустимост или неизпълнение на ангажимент или други задължения, когато то се дължи на непреодолима сила или извънредни обстоятелства по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116.” Документите, с които бенефициентите следва да докажат пред РА, че непостигането на заложените показатели се дължи на обективни обстоятелства и не се дължи на тяхно бездействие или неполагане на дължимата грижа са различни, в зависимост от вида на инвестицията.</p> <p>II.7. В раздел В. Мерки за информиране и публичност от Условието за изпълнение са описани подробно изискванията, които следва да спазва бенефициентът, като съгласно т. 6 Техническите изисквания към информацията</p>
--	---	--

	<p>„Обяснителна табела или еквивалентен електронен екран, с информация за заявлението за подпомагане, с размери не по-малко от 50 см височина и 70 см широчина, съдържаща информация за инвестицията във физически активи, подпомагана от ЕЗФРСР – за заявления за подпомагане, с размер на публичната финансова помощ над 50 000 евро. В случаите, когато в едно заявление за подпомагане са включени два или повече обекта или те са в различни населени места се поставя табела или еквивалентен електронен екран на всеки от обектите.“</p> <p>Мотиви</p> <p>Разпоредбата установява задължение за публичност, но съдържа редица неясни елементи относно съдържанието, формата и обхвата на информацията, която следва да бъде включена в табелата или електронния екран. Тези неясноти създават риск от неправилно изпълнение и санкции. В тази връзка се отправят следните въпроси за разяснение:</p> <ul style="list-style-type: none"> • В документацията по процедурата не е включен образец на табела или друг материал за публичност, каквато практика се прилага от други Управляващи органи с цел предотвратяване на грешки от страна на бенефициентите. Следва ли да се счита, че липсата на образец е умишлена или представлява пропуск, и може ли УО да предостави образец или задължителна структура. • Какъв конкретен текст следва да фигурира на табелата във връзка с изискването за „информация за 	<p>във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно Приложение № II към чл. 5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/129 на Комисията от 21 декември 2021 година.</p>
--	--	--

	<p>заявлението за подпомагане“.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Какъв конкретен текст следва да бъде включен на табелата във връзка с изискването да съдържа „информация за инвестицията във физически активи“, като следва да се разясни изключват ли се по този начин нематериалните активи и общите разходи по проекта. • Какъв конкретен текст или стойност следва да бъде поставен на табелата във връзка с изискването да бъде указано, че инвестицията е „подпомагана от ЕЗФРСР“. • Достатъчни ли са само трите елемента по-горе или на табелата следва да присъстват и други задължителни елементи; ако да – моля за подробно разяснение и примери, включително визуална схема или описание на изискваното разположение. • Съществуват ли специални изисквания относно материала, от който табелата трябва да бъде изработена, като устойчивост, вид, отлично качество на печат или други параметри. <p>Моля Управляващият орган да предостави разяснения по тези въпроси, за да се гарантира коректно изпълнение на задължението за публичност и избягване на санкции към бенефициентите.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 8</p> <p>Управляващият орган да прецизира прилагането на текста от Раздел 2 на Условието за изпълнение, който гласи:</p> <p>„Бенефициентът се задължава да включи на професионалната си електронна страница, ако има</p>	<p>П.8. В раздел В. Мерки за информиране и публичност от Условието за изпълнение са описани подробно изискванията, които следва да спазва бенефициентът, като съгласно т. 6 Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно Приложение № II към чл.</p>
--	---	---

	<p>такава и на официални сайтове в социални медии, кратко описание на подпомаганата дейност, в което се посочват нейните цели и резултатите от нея и се откроява финансовата подкрепа от Европейския съюз.“</p> <p>Разпоредбата въвежда задължение за публичност в дигитална среда, но съдържа терминологични и съдържателни неясноти, които не позволяват еднозначното изпълнение на изискването и създават риск от санкции при проверка. В тази връзка се отправят следните въпроси за разяснение:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Какво трябва да се разбира под „професионалната си електронна страница“, включително как се доказва нейният „професионален“ характер и дали УО прави разграничение между „страница“ и „уебсайт“. • Какво УО разбира под „официални сайтове в социални медии“, като следва да се има предвид, че голяма част от социалните медии предоставят единствено „страница“ или „профили“, а не „сайтове“. Моля за изчерпателен списък на социалните медии, които УО счита за подлежащи на проверка по тази точка. • В частта „се посочват нейните цели и резултатите от нея“ – спрямо кой документ и спрямо кои конкретни полета/показатели УО ще проверява съдържанието на публикуваната информация. Моля за пример на текст, който се счита за коректно изпълнение на задължението. • Относно изискването „се откроява финансовата подкрепа от Европейския съюз“ – какви данни следва да бъдат посочени и следва ли открояването да бъде свързано с конкретния фонд (ЕЗФРСР) или е общо	<p>5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/129 на Комисията от 21 декември 2021 година.</p>
--	---	--

	<p>указание за финансовата подкрепа от ЕС. Моля за примерен текст, който УО приема като съответстващ на изискването.</p> <p>Моля Управляващият орган да предостави разяснения по горните въпроси, така че задължението да бъде изпълнявано по предвидим, непротиворечив и проверим начин от всички бенефициенти.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 9</p> <p>Управляващият орган да прецизира прилагането на текста от Раздел 3 на Условието за изпълнение, който гласи:</p> <p>„Бенефициентът се задължава да включи изявление, открояващо подкрепата от Съюза по видим начин, върху документи и комуникационни материали, свързани с изпълнението на дейността, предназначени за обществеността или за участниците.“</p> <p>Разпоредбата установява задължение за поставяне на изявление относно подкрепата от Европейския съюз, но термините, използвани в текста, са неясни и непълни. Това създава риск бенефициентите да не изпълнят изискването поради липса на конкретика и да бъдат санкционирани. Във връзка с това се отправят следните въпроси:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Какъв трябва да бъде точният текст на „изявление, открояващо подкрепата от Съюза“, което Управляващият орган счита за задължително съдържание. • Кои „документи“ попадат в приложното поле на разпоредбата; изисква се изчерпателен списък на	<p>П.9. В раздел В. Мерки за информиране и публичност от Условието за изпълнение са описани подробно изискванията, които следва да спазва бенефициентът, като съгласно т. 6 Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно Приложение № II към чл. 5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/129 на Комисията от 21 декември 2021 година.</p>
--	---	---

	<p>документите, които се създават и предоставят от ДФЗ и подлежат на проверка за наличие на това изявление.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кои „комуникационни материали“ следва да бъдат считани за обхванати от разпоредбата; изисква се изчерпателен списък на материалите, които се създават и предоставят от ДФЗ и се проверяват за съответствие. • Как следва да се тълкува изразът „изпълнението на дейността“, като по интервенцията обичайно се изпълняват повече от една дейност; необходимо е да се уточни към коя дейност или към кои дейности се прилага изискването. • Какъв е обхватът на лицата, включени в понятието „участниците“, спрямо което следва да се определят комуникационните материали и документите, подлежащи на изискването. <p>Моля Управляващият орган да предостави подробни разяснения по горните въпроси, така че задължението да бъде прилагано по ясен, предвидим и еднообразен начин от всички бенефициенти.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 10</p> <p>Управляващият орган да прецизира прилагането на текста от Раздел 4 на Условието за изпълнение, който гласи:</p> <p>„Електронната страница, плакатът, табелата или документите по т. 1, 2 и 3 трябва да съдържат описание на заявлението за подпомагане/дейността, която се подпомага, емблемата на Европейския съюз с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, като изписва името на фонда, осигуряващ</p>	<p>П.10. В раздел В. Мерки за информиране и публичност от Условието за изпълнение са описани подробно изискванията, които следва да спазва бенефициентът, като съгласно т. 6 Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно Приложение № II към чл. 5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/129 на Комисията от 21 декември 2021 година.</p>
--	--	--

	<p>подкрепа: „Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони“.</p> <p>Текстът предвижда задължителни елементи, които трябва да присъстват върху електронната страница, плаката, табелата или документите, но не е уточнено как следва да бъдат разположени, комбинирани или съотнесени помежду си. Липсата на конкретни указания създава риск бенефициентите да бъдат санкционирани за неправилно оформяне на материали за публичност. В тази връзка се поставя следният въпрос:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Следва ли да се спазва определена съразмерност между трите задължителни елемента – емблемата на Европейския съюз с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България и изписването на името на фонда „Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони“; необходимо е да се разясни дали има минимални, максимални или относителни изисквания към техния размер. • Следва ли да се спазва конкретен ред на разполагане на елементите или допуска ли се свободно разполагане върху различни позиции на документа, табелата или електронната страница. • Допустимо ли е отделните елементи да бъдат разположени на различни места вместо последователно или в един общ блок, и ако да – какви ограничения или препоръки следва да бъдат спазени. <p>Моля Управляващият орган да предостави разяснения по горните въпроси, за да се гарантира еднакво, предвидимо и законосъобразно изпълнение на</p>	
--	--	--

	<p>задълженията за публичност от страна на бенефициентите.</p> <p>III. „Г.1.разяснения УК Прил1.docx“</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 1</p> <p>В Приложение № 1 към Условието за изпълнение, Раздел I „Документи за авансово плащане“, т. 1 е посочено следното изискване:</p> <p>„Банкова гаранция (по образец).“</p> <p>Неяснота възниква по отношение на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> – липсва приложен образец на банковата гаранция към Условието за изпълнение; – в документацията не е посочена електронна препратка към утвърдения от УО образец. <p>Моля Управляващият орган да посочи официалната web връзка към образца на банковата гаранция, посочен в т. 1 от раздел I на Приложение № 1 към Условието за изпълнение.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 2</p> <p>В Приложение № 1 към Условието за изпълнение, Раздел II „Документи за междинно и окончателно плащане“, част А „Общи документи“, в т. 1 и т. 2 е посочено следното:</p> <p>„Декларация за липса на обстоятелства попадащи в обхвата на изискванията за недопустимост посочени в Условието за кандидатстване. (Приложение № 2). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.“</p> <p>„Декларация по образец (в случай че бенефициентът на помощта няма регистрация по ЗДДС), че бенефициентът</p>	<p>III.1. Образецът на банковата гаранция е достъпен на електронна страница на Системата за електронни услуги – ДФ “Земеделие” на следния адрес: https://seu.dfz.bg/drupal/?q=AVANS.</p> <p>III.2. Обединяването на приложимите декларации към искането за междинно или окончателно плащане е извършено с цел намаляване на административната тежест на бенефициентите. При подаване на искане за междинно или окончателно плащане е необходимо да се представи Приложение № 2 във формата, приложен към Условието за изпълнение, като се попълнят всички приложими декларации, съдържащи се в него.</p>
--	--	---

	<p>няма да упражни правото си на данъчен кредит за активи и услуги, финансирани от Стратегическия план за 2023–2027 г. (Приложение № 2). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.</p> <p>Неяснота възниква по отношение на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> – и за двете различни декларации е посочено едно и също Приложение № 2; – не е изяснено дали при кандидатстване за междинно или окончателно плащане следва да се прилага един екземпляр на Приложение № 2 или отделен екземпляр по всяка от т. 1 и т. 2. <p>Моля Управляващият орган да разясни начина на прилагане на Приложение № 2 към горесцитираните точки.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 3</p> <p>В Приложение № 1 към Условието за изпълнение, Раздел II „Документи за междинно и окончателно плащане“, част А „Общи документи“, т. 3 е посочено следното:</p> <p>„Декларация за обстоятелствата по чл. 4а от Закона за малките и средните предприятия (по образец, утвърден от министъра на икономиката). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.</p> <p>Неяснота възниква по отношение на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> – при деклариране от страна на бенефициента на статут на независимо предприятие не е уточнено дали следва да се представя и попълнена справка към декларацията за последната приключена финансова година; – не е посочено дали Управляващият орган ще изисква представянето само на една декларация по чл. 4а ЗМСП,	<p>III.3. Изискуемата Декларация за обстоятелствата по чл. 4а от Закона за малките и средните предприятия е по образец, утвърден от министъра на икономиката. На електронната страница на Министерство на икономиката и индустрията са публикувани, както образеца на Декларацията за МСП, така и указания за попълване на Декларацията за МСП.</p> <p>Декларация за обстоятелствата по чл. 4а от Закона за малките и средните предприятия е изискуем документ към всяко искане за плащане(междинно или окончателно).</p>
--	---	--

	<p>отнасяща се до предходната приключена финансова година, или се очаква представяне на повече от една декларация в зависимост от етапа на плащане.</p> <p>Моля Управляващият орган да разясни посочените обстоятелства във връзка с приложението на т. 3 от раздел II, част А на Приложение № 1 към Условието за изпълнение.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 4</p> <p>В Приложение № 1 към Условието за изпълнение, Раздел II „Документи за междинно и окончателно плащане“, част А „Общи документи“, т. 6 е посочено следното:</p> <p>„Индивидуален сметкоплан, утвърден от ръководството на предприятието, с включени в него обособени счетоводни сметки, специално открити за изпълнение на инвестицията (не се отнася за физически лица, прилагащи облекчена форма на финансова отчетност съгласно Закона за счетоводството). Сметките следва да съдържат номера /или част от номера/ на договора за предоставяне на безвъзмездна помощ или номера на проектното предложение. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.“</p> <p>Неяснота възниква по отношение на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> – не е уточнено какви елементи следва да съдържа индивидуалният сметкоплан, за да се счита за „утвърден от ръководството на предприятието“; – не е посочено дали утвърждаването следва да бъде извършено чрез подпис, печат, заповед, протокол или друг формален акт на ръководството. <p>Моля Управляващият орган да разясни съдържателните</p>	<p>III.4. Индивидуалният сметкоплан на предприятието се изготвя и утвърждава съгласно Закона за счетоводството.</p> <p>Сметкопланът следва да осигурява разграничимост, да съдържа специфични сметки, които позволяват отделно проследяване на приходите и разходите по съответния проект.</p>
--	---	---

	<p>и формалните изисквания, които следва да изпълнява индивидуалният сметкоплан съгласно т. 6 от раздел II, част А на Приложение № 1 към Условиата за изпълнение.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 5</p> <p>В Приложение № 1 към Условиата за изпълнение, Раздел II „Документи за междинно и окончателно плащане“, част А „Общи документи“, т. 8 е посочено следното:</p> <p>„Копие на извлечение от инвентарна книга или разпечатка от счетоводната система на бенефициента, доказващо заприходването на финансирания актив в отделна счетоводна система или в отделни счетоводни аналитични сметки, специално открити за проекта. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.“</p> <p>Неяснота възниква по отношение на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> – в текста не е предвидено изискване при заприхождаване да се посочват марка, модел или сериен номер на актива; – в предходни приеми на ДФ „Земеделие“ при проверка на аналогични документи са изисквани такива индивидуализиращи данни; – в Наредба № 4 не се съдържа изискване за включването на марка, модел или сериен номер в инвентарната книга или счетоводните разпечатки. <p>Моля Управляващият орган да разясни еднозначно дали към извлечението от инвентарната книга или разпечатката от счетоводната система следва да се добавят данни относно марка, модел и сериен номер на финансирания актив.</p>	<p>III.5. С оглед активът да бъде разпознаваем, той следва да бъде отразен в инвентарна книга или разпечатка от счетоводната система на бенефициента с индивидуални характеристики (напр. сер. №).</p>
--	--	---

	<p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 6</p> <p>В Приложение № 1 към Условиата за изпълнение, Раздел II „Документи за междинно и окончателно плащане“, част А „Общи документи“, т. 10 е посочено следното:</p> <p>„Договор за услуги/работи/доставки и/или анекс/и към него за всеки обект на инвестицията с детайлно описание на техническите характеристики, цена в левове и евро, срок, количество и начин на доставка ведно с подробна количествено-стойностна сметка. В договорите се описва ДДС. Документите се прилагат само при настъпили промени след последното им представяне. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“, включително КСС в „xls“ формат, когато е приложимо.“</p> <p>Неяснота възниква по отношение на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> – не е уточнено дали задължението за представяне на договора и анексите при междинни или окончателни плащания е приложимо и за кандидати, които не са възложители по Закона за обществените поръчки и които вече са представили договора при кандидатстване; – не е изяснено в кои случаи ДФ „Земеделие“ ще изисква повторно представяне на документацията по т. 10, при положение че същата е налична в СЕУ и всяко изменение на договора подлежи на предварително съгласуване; – липсва яснота дали представянето по т. 10 се отнася единствено до нови изменения или и до вече предоставени документи, които не са променени. <p>Моля Управляващият орган да разясни приложението на т. 10 от раздел II, част А на Приложение № 1,</p>	<p>III.6. Изискването е приложимо за всички бенефициенти, като е уточнено, че документите се прилагат само при настъпили промени след последното им представяне.</p>
--	---	--

	<p>включително обхвата на задължението за предоставяне на договора и анексите при наличие на вече представени документи в СЕУ.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 7</p> <p>В Приложение № 1 към Условиата за изпълнение, Раздел II „Документи за междинно и окончателно плащане“, част А „Общи документи“, т. 13 е посочено следното:</p> <p>„Първични счетоводни документи (напр. фактури), доказващи извършените разходи. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.“</p> <p>Неяснота възниква по отношение на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> – не са посочени изискванията, на които следва да отговарят първичните счетоводни документи, за да бъдат приети от ДФ „Земеделие“ като доказателство за извършените разходи; – не е уточнено дали, в случаите когато първичният документ е предоставен на бенефициента по електронен път (например фактура във формат pdf без подпис и печат на издателя), документът следва да бъде подписан с квалифициран електронен подпис на изпълнителя, за да бъде допустим при отчитане. <p>Моля Управляващият орган да разясни изискванията към първичните счетоводни документи по т. 13, включително относно валидността на електронните документи и необходимостта от подписване с квалифициран електронен подпис.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 8</p> <p>В Приложение № 1 към Условиата за изпълнение, Раздел II „Документи за междинно и окончателно плащане“,</p>	<p>III.7. В чл. 114 от ЗДДС са описани изискванията относно фактурите, както и заверката на първични счетоводни документи - фактури.</p> <p>С оглед активът да бъде разпознаваем, в първичните счетоводни документи се записват индивидуални характеристики (напр. сер номер, рама № и т.н.) и/или номер на договора, по който се извършва сделката.</p> <p>III.8. За целите на пълната проследяемост при изпълнението на проекта е необходимо да се представи Удостоверение за регистрация на животновъден обект по</p>
--	---	--

	<p>част А „Общи документи“, т. 16 е посочено следното: „Удостоверение за регистрация на животновъден обект по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, издадено от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.“</p> <p>Неяснота възниква по отношение на следното: – не е уточнено дали, в случай че бенефициентът не представи удостоверението по т. 16, ДФ „Земеделие“ ще извършва служебна проверка в информационните системи на БАБХ, като се има предвид, че данните за регистрацията на животновъдните обекти са налични в регистрите на БАБХ;</p> <p>Моля Управляващият орган да разясни предвидената процедура по т. 16, включително дали ДФ „Земеделие“ ще извършва служебна проверка при липса на представено удостоверение.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 9</p> <p>В Приложение № 1 към Условието за изпълнение, Раздел II „Документи за междинно и окончателно плащане“, част А „Общи документи“, т. 18 е посочено следното: „Декларация от всеки доставчик, че активите, обект на инвестиция, не са втора употреба, съдържаща детайлно описание на техническите характеристики и индивидуализиращи данни, когато е приложимо (напр. серийни номера, номер на рама, номер на двигател, др.). В случай че в Приемно-предавателния протокол между доставчика/изпълнителя и бенефициента е включена декларативна част, че активите не са втора употреба,</p>	<p>чл. 137 от ЗВМД, издадено от БАБХ. Изискването за предоставяне на документа ще отпадне и ще бъде заменено от служебна проверка след потвърждаване на възможността за осигуряване на цялата необходима информация по служебен път.</p> <p>III.9. С цел намаляване на административната тежест за бенефициентите се допуска обединяването на Приемно-предавателния протокол за доставка на активи с декларация от страна на доставчика, че активите, обект на инвестиция, не са втора употреба. В документа трябва ясно да бъде разписана декларативна част, в която изпълнителят потвърждава, че доставените активи не са втора употреба. Структурата на протокола следва недвусмислено да показва, че отговорността за верността на тези данни произтича единствено от доставчика.</p>
--	--	--

	<p>документът не се представя. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.</p> <p>Неяснота възниква по отношение на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> – в текста е предвидена възможност декларативната част, удостоверяваща, че активите не са втора употреба, да бъде включена в приемно-предавателен протокол, който се подписва и от двете страни; – не е изяснено как в документ, подписван от две страни, може да бъде включено едностранно декларативно изявление на изпълнителя, за което той носи наказателна отговорност, без да възниква съвместна отговорност на бенефициента поради подписването на същия документ; – не е посочено по какъв начин следва да бъде структурирана декларативната част в приемно-предавателния протокол, така че да е ясно, че декларацията произтича единствено от доставчика/изпълнителя. <p>Моля Управляващият орган да разясни начина, по който следва да се оформя декларативната част в приемно-предавателния протокол по т. 18, така че отговорността за декларираните обстоятелства да бъде ясно разграничена и да произтича само от доставчика/изпълнителя.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 10</p> <p>В Приложение № 1 към Условиата за изпълнение, Раздел II „Документи за междинно и окончателно плащане“, част Б „Специфични документи“, т. 2.1 е посочено следното:</p> <p>„Протокол за проведена 72-часова проба при</p>	<p>III.10. В точка 2.1 Секция Б „Специфични документи“ Раздел II „Документи за междинно и окончателно плащане“ в Приложение № 1 към Условиата за изпълнение ясно е определено условието, че документът е изискуем съгласно действащата нормативна уредба и в зависимост от характера на инвестицията. При обработване на подадените</p>
--	--	--

	<p>експлоатационни условия, в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба и в зависимост от характера на инвестицията. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.</p> <p>Неяснота възниква по отношение на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> – практиката на ДФ „Земеделие“ е да изисква задължително представяне на този документ, независимо дали съставянето му е приложимо съгласно Закона за устройство на територията; – не е посочено в кои конкретни случаи по ЗУТ може да възникне правно основание за изискване на протокол от 72-часова проба от страна на ДФ „Земеделие“; – липсва яснота как, при отсъствие на разяснение относно приложимите норми по ЗУТ, ще бъде гарантирано, че разплащателната агенция няма да налага прекомерна административна тежест върху бенефициентите чрез универсално изискване на този документ; – липсва яснота дали, при деклариране от бенефициента, че т. 2.1 не е приложима спрямо конкретната инвестиция, съществува риск от налагане на финансова корекция поради непредставяне на документа. <p>Моля Управляващият орган да разясни приложението на т. 2.1 от раздел II, част Б, включително конкретните случаи, в които съгласно ЗУТ е допустимо или задължително изискването на протокол за 72-часова проба, както и начина на предотвратяване на свръхадминистративна тежест и неправомерни финансови корекции.</p>	<p>искания за плащане Държавен Фонд “Земеделие” изисква посочения документ, единствено в случаите, когато това е приложимо.</p>
--	--	---

	<p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 11</p> <p>В Приложение № 1 към Условието за изпълнение, Раздел II „Документи за междинно и окончателно плащане“, част Б „Специфични документи“, т. 7 и т. 7.1 е посочено следното:</p> <p>„Закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг.</p> <p>7.1. Сертификат за автентичност и лицензен договор, регистрационна карта. Представят се във формат „pdf“ или „jpg“.“</p> <p>Неяснота възниква по отношение на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> – не е определено какво минимално съдържание следва да има документ, за да се приеме от ДФ „Земеделие“ като „Сертификат за автентичност“ за закупен софтуер; – не е посочена правната рамка или нормативният акт, въз основа на който даден договор се квалифицира като „лицензен договор“; – не е уточнено какво минимално съдържание следва да има този „лицензен договор“, когато се представя по т. 7.1, за да бъде признат от ДФ „Земеделие“ като документ, доказващ допустимостта на разхода. <p>Моля Управляващият орган да разясни минималните изисквания към съдържанието на сертификата за автентичност и на лицензния договор по т. 7.1, както и правната основа, по която тези документи се квалифицират по определения в Условието за изпълнение начин.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 12</p> <p>В публикуваните Условия за кандидатстване и Условия</p>	<p>III.11. Предвид спецификата в документите по отношение на различните видове софтуер не е възможно да бъдат обхванати всички параметри, които следва да притежава сертификата за автентичност, но минималните изисквания следва ясно да показват параметрите на закупения софтуер. Лицензионния договор се сключва на основание Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП). Тъй като лицензионният договор е част от сделка за покупка на нематериален актив, той се подчинява и на общите разпоредби за договорите в Закона за задълженията и договорите и Търговския закон. Минималното съдържание на договора следва да предоставя информация по отношение на бенефициента, да съдържа ясни условия за ползване, срок и т.н.</p> <p>III.12. Вътрешните правила и процедури са вътрешен документ на ДФ „Земеделие“, който има оперативна</p>
--	---	--

	<p>за изпълнение по интервенция II.G.1 липсва информация относно вътрешните правила и процедури на ДФ „Земеделие“, въз основа на които ще се извършват проверките на кандидатите и бенефициентите при кандидатстване, изпълнение и отчитане на проектите.</p> <p>Неяснота възниква по отношение на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> – не е предоставен достъп до вътрешните правила на ДФ „Земеделие“, уреждащи методиката, критериите и процедурите за извършване на административни проверки, проверки на място, документални проверки и справки в информационните системи; – липсва яснота по какъв начин вътрешните правила съответстват на Закона за подпомагане на земеделските производители, Наредба № 4 от 2024 г. и Наредба № 105 от 2006 г. относно функционирането на СЕУ/ИСАК; – не е изяснено кои конкретни вътрешни правила и процедури ще се прилагат спрямо кандидатите по време на оценката и спрямо бенефициентите по време на изпълнение, включително относно начина на документиране на проверките, използваните контролни листове и вътрешните механизми за вземане на решения; – не е посочено по какъв начин кандидатите и бенефициентите следва да бъдат предварително информирани за прилаганите вътрешни правила, така че да могат да осигурят пълно съответствие на документите и действията си. <p>С оглед на горното и с цел намаляване на административната тежест върху кандидатите и бенефициентите, както и за гарантиране на</p>	<p>самостоятелност за извършване на административен контрол с цел спазване на принципа за целесъобразност и недопускане на създаване на изкуствени условия.</p>
--	--	---

	<p>предвидимост, прозрачност и еднакво третиране при прилагане на процедурите, Моля Управляващият орган:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да разясни кои вътрешни правила и процедури на ДФ „Земеделие“ ще бъдат прилагани при проверките на кандидатите и бенефициентите; – да посочи публична интернет връзка, на която въпросните вътрешни правила са достъпни за сваляне, или – да разпреди същите да бъдат публикувани и приложени в СЕУ към приема по интервенция П.Г.1. <p>IV. „Г.1.разяснения УК Прил3 Бизнес план.docx“ Искане за разяснение № 1 В Приложение № 3 „Бизнес план“ към Условието за кандидатстване, в раздела, съдържащ таблицата с планираните параметри на инвестицията, е включен ред с текст: „Планиран краен срок за извършване на инвестицията:“ Неяснотата произтича от това, че в структурата на таблицата и в указанията към Приложение № 3 не е определено какъв тип информация следва да бъде въведена в полето. Не е посочено дали Управляващият орган изисква въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> – конкретна календарна дата – срок, изразен в месеци – срок, изразен в години – друг специфичен формат, съобразен с нормативен или процедурен документ	<p>IV.1. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 5 от запитване № 11: <i>„Не е необходимо посочването на конкретна дата, а само индикативен срок за извършване на инвестицията.“</i></p>
--	---	--

	<p>Управляващият орган да прецизира посочения текст, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи в какъв формат следва да се въведе планираният краен срок за извършване на инвестицията – уточни дали въведеният срок следва да бъде обвързан с крайния срок по Условието за кандидатстване или с индивидуален график на кандидата – посочи дали е допустимо въвеждането на ориентиран срок или се изисква конкретна и фиксирана календарна дата <p>Моля за разяснение с оглед правилното попълване на Приложение № 3 и гарантиране на коректност при подаване на заявлението.</p> <p>Искане за разяснение № 2</p> <p>В Приложение № 3 „Бизнес план“ към Условието за кандидатстване при извършения преглед на всички съдържащи се листове не са установени заложи формули, автоматични изчисления или връзки между отделните листове. Това се отнася както до аритметичните операции в таблиците, така и до пренасянето на данни между листовите, въпреки че структурата на бизнес плана предполага наличие на взаимозависимости между отделните раздели.</p> <p>Неяснотата произтича от това, че липсата на формули и автоматизирани връзки може да доведе до:</p> <ul style="list-style-type: none"> – различно тълкуване на начина на попълване – допускане на технически грешки от страна на кандидатите – несъответствия между отделните таблици в бизнес 	<p>IV.2. Както е посочено в отговор на предложение № 44, т. 43 в Справка за отразяване на постъпилите предложения и възражения в процеса на обществено обсъждане на проект на Заповед за утвърждаване на Насоки за кандидатстване за настоящия прием, „в лист „Резултати“ на Приложение № 3 е посочен показател за оценка ефективността на инвестицията и формула за неговото изчисляване.</p> <p><i>В допълнение, следва да се има предвид, че по интервенцията са допустими разходи за консултантски услуги, които включват и изготвяне на бизнес плана.“</i></p>
--	--	--

	<p>плана</p> <ul style="list-style-type: none"> – неравнопоставеност между кандидатите при изчисляване на ключови финансови параметри <p>Управляващият орган да прецизира посоченото обстоятелство, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – потвърди дали липсата на формули и вътрешни връзки е съзнателно допусната в структурата на Приложение № 3 – посочи по какъв начин кандидатите следва да изчисляват сумите и зависимите показатели, за да бъдат данните приемливи за оценка – разясни дали несъответствия между таблиците, възникнали поради ръчно попълване, ще представляват основание за отхвърляне – предостави указание за единен подход при попълването, така че да се гарантира равнопоставено третиране на всички кандидати <p>Моля за разяснение с оглед правилното и еднакво попълване на бизнес плана от всички кандидати и ограничаване на риска от технически грешки.</p> <p>Искане за разяснение № 3</p> <p>В Приложение № 3 „Бизнес план“ към Условието за кандидатстване, в Таблица 2 „Инвестиционни разходи, за които не се кандидатства за подпомагане...“, всички стойности в колоните „Единична цена“ и „Стойност“ са зададени за попълване в евро, като под таблицата е включена бележка:</p> <p>*„Посочва се валутният курс, използван за изчисление стойността на инвестицията“</p>	<p>IV.3. Във връзка с поставения въпрос правим уточнението, че това указание се явява неприложимо предвид изискването за въвеждане на данните в евро.</p>
--	---	--

	<p>Неяснотата произтича от това, че:</p> <ul style="list-style-type: none"> – таблицата изисква попълване на данни в евро – бележката изисква посочване на валутен курс – липсва указание защо е необходимо посочване на курс, след като данните се въвеждат именно в евро – не е уточнено в коя хипотеза се очаква кандидатът да преобразува стойности от една валута в друга <p>Управляващият орган да прецизира посочения текст, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – разясни защо е необходимо посочване на валутен курс при положение, че таблицата се попълва в евро – посочи в кои конкретни случаи кандидатът следва да използва валутен курс (например когато реалната оферта е в лева или в друга валута) – определи кой курс се използва при превалутиране (фиксиран курс лев/евро, курс на БНБ към определена дата или друг) – разясни дали посочването на курс е задължително във всички случаи или само когато се извършва реално числово преобразуване от левове към евро <p>Моля за разяснение с оглед правилното и еднозначно попълване на Таблица 2 от Приложение № 3.</p> <p>Искане за разяснение № 4</p> <p>В Приложение № 3 „Бизнес план“ към Условието за кандидатстване, под Таблица 1 „Предмет на инвестицията, за която се кандидатства за подпомагане...“ е включен следният текст:</p> <p>„ВАЖНО!!! Когато кандидатът е подал заявления за подпомагане и по интервенция П.Г.1.1., в което</p>	<p>IV.4. Във връзка с поставения въпрос следва да се има предвид, че цитираният текст е наличен под Таблица 2 в бизнес плана, където освен инвестиционните разходи, за които не се кандидатства за подпомагане, но са част от цялостния обект на инвестицията и без тях обектът не може да бъде завършен и/или да функционира самостоятелно,</p>
--	--	---

	<p>приходите от продажби се формират от едни и същи площи с култури/видове и брой животни, за изчисляването на показателите на бизнес плана в таблицата се посочват и заявените разходи по заявлението за подпомагане по интервенция П.Г.1.1.”</p> <p>След извършен преглед на цялото Приложение № 3 възникват следните неясноти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – не е ясно дали изискването за вписване на разходите по П.Г.1.1. се прилага когато към датата на подаване на заявление по интервенция П.Г.1 кандидатът не е подал заявление по П.Г.1.1. – липсва указание кои конкретни разходи по интервенция П.Г.1.1. следва да се впишат в таблицата и в кои нейни колони – липсва аналогично изискване в Таблица 1 „Предмет на инвестицията“, въпреки че именно тя съдържа основните инвестиции по проекта, което поражда неяснота защо подобно изискване е въведено единствено към таблицата за разходи, за които не се кандидатства за подпомагане – липсва яснота относно начина на отразяване на ДДС в таблицата, като в Приложение № 3 не е уточнено дали стойностите следва да бъдат въвеждани: <ul style="list-style-type: none"> – с включен ДДС, когато кандидатът не е регистриран по ЗДДС; – без ДДС, когато кандидатът е регистриран по ЗДДС и има право на данъчен кредит; – или по друг предвиден от УО стандарт; – липсва и указание дали стойностите в евро следва да 	<p>следва да се посочат и заявените разходи по заявлението за подпомагане по интервенция П.Г.1.1.</p> <p>В допълнение, моля да се запознаете с отговора на въпрос 20 от първата част на Вашите запитвания:</p> <p><i>„Във връзка с поставените въпроси следва да се има предвид, че приемите по двете интервенции стартираха с разлика от две седмици и текат паралелно, така че кандидатите имат възможност да изпълнят посоченото в т. 7.1 от Раздел 9.1 условие, вземайки предвид своите инвестиционни намерения.</i></p> <p><i>В настоящия прием е предвидено ефективността на бизнес плана да се оценява само с посочения на лист „Резултати“ показател.</i></p> <p><i>По отношение на „кратката информация“ кандидатът следва без многословни обяснения да представи информация за инвестициите и дейностите, заложен в заявленията за подпомагане по двете интервенции, и обосновката за идентичността или различието между тях, отчитайки спецификата на своите инвестиционни намерения.“</i></p> <p>Във връзка с въпросите относно ДДС следва да се има предвид, че в Таблица 1 се попълват разходите, за които се кандидатства. Предвид условието на т. 3 от Раздел 10.2 от УК, кандидатът заявява разходите със или без ДДС в съответствие със статута си по Закона за ДДС.</p>
--	--	--

	<p>бъдат нетни или брутни според статута на кандидата по ЗДДС</p> <ul style="list-style-type: none"> – не е уточнено дали таблицата допуска смесено третиране на ДДС (например за разходи, по които кандидатът няма право на данъчен кредит), както и как следва да се процедира в такива случаи <p>Управляващият орган да прецизира горепосочените обстоятелства, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали попълването на разходи по П.Г.1.1. е задължително само при подадено заявление по тази интервенция или и когато такова заявление не е подадено – определи кои конкретни разходи по П.Г.1.1. следва да се отразят в таблицата, както и в кои нейни колони – обоснове защо изискването е включено само към таблицата за разходи, за които не се кандидатства за подпомагане, при положение че аналогичен текст липсва в Таблица 1 – разясни начина на попълване на стойностите по отношение на ДДС: – когато кандидатът не е регистриран по ЗДДС; – когато кандидатът е регистриран по ЗДДС; – когато по определени разходи кандидатът няма право на данъчен кредит независимо от регистрацията си по ЗДДС – посочи дали таблицата следва да се попълва с нетни или брутни стойности и дали това следва да бъде уеднаквено за всички кандидати <p>Моля за разяснение с оглед правилното, еднозначно и</p>	
--	--	--

	<p>съпоставимо попълване на Приложение № 3 от всички кандидати.</p> <p>Искане за разяснение № 5</p> <p>В Приложение № 3 „Бизнес план“ към Условието за кандидатстване, в Таблица 3 „Производствена програма“, както и в пояснителния текст под таблицата, възникват следните неясноти относно начина на попълване, формиране и оценяване на данните:</p> <ul style="list-style-type: none"> – не е посочено дали при оценката на проектните предложения е допустимо коригиране от страна на оценителите на обосноваването от кандидата продажни цени. Липсва указание на какво основание биха могли да се извършват такива корекции, към кои публични източници следва да се реферира при евентуална промяна на стойностите, както и дали УО следва да предостави публични връзки към тези източници или да ги приложи към разясненията, ако не са общодостъпни. – когато кандидатът е подал проект и по интервенция П.Г.1.1., не е ясно каква информация трябва да бъде включена в Таблица 3 в случай на разлика в размера на площите или броя на животните между двата проекта, при положение че в пояснителния текст липсва правило за синхронизиране на производствената програма в подобни случаи. – в таблицата се изискват стойности за „Количество / средногодишна натовареност“ и „Средна цена за единица продукция“, но липсва указание как следва да се формират тези средни стойности. <p>Управляващият орган да прецизира посочените</p>	<p>IV.5. При извършване на административен контрол с цел спазване на принципа за целесъобразност и недопускане на създаване на изкуствени условия, ДФЗ има право да извършва корекции на заложените от кандидата данни като взема предвид публично достъпни данни от официални източници и/или изисква становища от компетентни институции и/или лица.</p> <p>За случаите, когато кандидатът е подал проект и по интервенция П.Г.1.1, не се изисква отразяването на допълнителни данни в Таблица 3, имайки предвид отговора на въпроси 2 и 3 от запитване № 11:</p> <p><i>„Когато заявените за подпомагане разходи по двата приема – интервенция П.Г.1 и интервенция П.Г.1.1 – са предназначени за отглеждането на едни и същи площи/животни, т.е. за едно и също стопанство или част от стопанство, то то следва да докаже икономическата си жизнеспособност при реализиране на двете инвестиции едновременно.</i></p> <p><i>Когато заявените за подпомагане разходи по двата приема са предназначени за отглеждането на различни площи/животни, т.е. за различни части от стопанство, тогава не е необходимо разходите, предвидени по П.Г.1.1 да се вписват в таблицата на лист „Т2“</i></p> <p><i>И в двата случая кандидатите обосновават идентичността или различието между тях в раздел А на лист „Обща информация“ от Приложение № 3 „Бизнес план“.</i>“</p>
--	--	--

	<p>неясноти, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – разясни дали оценителите имат право да коригират обосноваването от кандидата продажни цени в Таблица 3, и ако това е допустимо – на какво нормативно или методическо основание и спрямо кои публични източници се извършва корекцията; – предостави публични връзки към източниците, използвани при оценката, или приложи съответните източници, ако не са публично достъпни; – уточни каква информация следва да бъде включена в производствената програма, когато кандидатът има подадени проекти едновременно по П.Г.1 и П.Г.1.1., но с различни площи или брой животни между двете заявления; – определи нормативно или методически как следва да се формира „средногодишната натовареност“ и „средната цена“, както и каква писмена обосновка е задължителна за приемане от УО; <p>Моля за разяснение с оглед коректно, еднозначно и съпоставимо попълване на Таблица 3 от всички кандидати.</p> <p>Искане за разяснение № 6</p> <p>В Приложение № 3 „Бизнес план“ към Условието за кандидатстване, в Таблица 4 „Сеитбооборот/обработваеми площи по видове култури и среден добив от дка“, както и в пояснителния текст под таблицата, възникват следните съществени неясноти относно начина на попълване и начина, по който УО ще извършва последваща оценка:</p>	<p>IV.6. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 5 от втората част на Вашето запитване:</p> <p><i>„При извършване на административен контрол с цел спазване на принципа за целесъобразност и недопускане на създаване на изкуствени условия, ДФЗ има право да извършва корекции на заложените от кандидата данни като взема предвид публично достъпни данни от</i></p>
--	---	--

	<p>– липсва указание дали при оценката на проектните предложения е допустимо коригиране от страна на оценителите на обосноваването от кандидата средни добиви по култури, въпреки че кандидатът представя информация, съотнесими документи и доказателствени източници за тяхното формиране;</p> <p>– не е ясно на какво нормативно или методическо основание биха могли да се извършват подобни корекции (ако са допустими), към кои публични източници следва да се реферира, както и дали УО следва да предостави публични връзки към тези източници или да ги приложи към разясненията, ако не са общодостъпни;</p> <p>– не е уточнено дали при различия в размера на площите или при различни култури между проектите по II.G.1 и II.G.1.1. Таблица 4 следва да включва обединена информация за стопанството, или единствено информацията, релевантна за проекта по II.G.1;</p> <p>Управляващият орган да прецизира посочените неясноти, като:</p> <p>– разясни дали оценителите имат право да коригират обосноваването от кандидата средни добиви, и ако да – на какво основание, спрямо кои публични източници, и дали тези източници следва да бъдат публично достъпни чрез официални връзки;</p> <p>– посочи каква информация следва да бъде включена в Таблица 4, когато кандидатът има паралелно подаден проект по II.G.1.1., както и как следва да се процедира при различия в площите, културите или очакваните</p>	<p>официални източници и/или изисква становища от компетентни институции и/или лица.</p> <p><i>За случаите, когато кандидатът е подал проект и по интервенция II.G.1.1, не се изисква отразяването на допълнителни данни в Таблица 3, имайки предвид отговора на въпроси 2 и 3 от запитване № 11:</i></p> <p><i>„Когато заявените за подпомагане разходи по двата приема – интервенция II.G.1 и интервенция II.G.1.1 – са предназначени за отглеждането на едни и същи площи/животни, т.е. за едно и също стопанство или част от стопанство, то то следва да докаже икономическата си жизнеспособност при реализиране на двете инвестиции едновременно.</i></p> <p><i>Когато заявените за подпомагане разходи по двата приема са предназначени за отглеждането на различни площи/животни, т.е. за различни части от стопанство, тогава не е необходимо разходите, предвидени по II.G.1.1 да се вписват в таблицата на лист „T2“</i></p> <p><i>И в двата случая кандидатите обосновават идентичността или различието между тях в раздел А на лист „Обща информация“ от Приложение № 3 „Бизнес план“.“</i></p>
--	--	--

	<p>добиви между проектите;– определи методическия подход за формиране на средните добиви по култури, както и минималното съдържание на обосновката, която кандидатът трябва да представи.</p> <p>Моля за разяснение с оглед коректното, еднозначно и съпоставимо попълване на Таблица 4 от всички кандидати.</p> <p>Искане за разяснение № 7</p> <p>В Приложение № 3 „Бизнес план“ към Условието за кандидатстване, в лист Т4, са включени две отделни таблици, означени като Таблица 4, като над втората таблица е налице текст:</p> <p>„Допълнителни указания за попълване на данните в Табл. 4 за кандидати групи/организации на производители“</p> <p>При преглед на съдържанието възникват следните съществени неясноти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – липсва указание дали при кандидат – група/организация на производители следва да се попълва само първата Таблица 4, само допълнителната Таблица 4, или и двете, тъй като в Условието за кандидатстване няма текст, който да регламентира кой вариант е приложим; – в колоните на допълнителната помощна таблица е записано: „Член 1, Член 2, Член 3, ... Член n“, без да е ясно дали тези обозначения следва да бъдат заменени с реалните имена на членовете, или да останат в този вид като условни маркери; – в помощната таблица не е посочена мерна единица за 	<p>IV.7. Във връзка с поставените въпроси правим следните уточнения:</p> <p>Видно е че на лист „Т4“ двете таблици 4 са с идентично съдържание, така че няма значение коя от двете ще бъде попълнена от кандидат – група или организация на производители, а в помощната таблица следва да се посочат имената на членовете и не е предвидено въвеждане на среден добив за отделните членове на групата/организацията на производители.</p> <p>В табл. 4 се посочва средния добив, определен като съотношение между общото (от всички членове) прогнозно количество продукция и общия размер на обработваната земя от членовете на групата/организацията на производители (сумата от отделните площи), а не поотделно за всеки член. Така заложените добиви подлежат на оценка от ДФЗ. Допълнителна информация се представя в поле "Обосновка за формирането на добивите по видове продукция (вкл. съотносими документи/доказателства/използвани източници)".</p> <p>Кандидатите сами определят мерната единица, която попълват в таблица.</p>
--	--	---

	<p>данните, които се попълват (дка, ха, и др.), което води до риск от различно тълкуване и непълнота в данните;</p> <ul style="list-style-type: none"> – допълнителната таблица включва площи по членове, които трябва да се пренесат в основната Таблица 4, но не е указано по какъв начин се посочват средните добиви за отделните членове, когато те са различни, нито по какъв метод следва да се обединят или изчислят за целите на Таблица 4, за да се формира една обща стойност за групата/организацията; – под таблицата е включен текст: „Към таблицата се предоставя и допълнителна информация/обосновка...“, но не е посочено на кое място, в какъв формат и към кой документ следва да бъде предоставена тази информация (като отделен файл, в текстово поле, като част от бизнес плана или в друг документ); – фразата „както и участието на отделните членове на групата/организацията на производители“ не е дефинирана и не е ясно какво конкретно трябва да се опише – принос в площи, добиви, техника, финансово участие, производствен капацитет или друг параметър; – в текста се сочи, че данните трябва да съответстват на „Приложение към справка – декларация за обработваната земя/отглежданите животни и наличната самоходна техника... (по образец)“, но в Условието за кандидатстване не е налично такова приложение, което поставя кандидатите в невъзможност да изпълнят изискването без риск от формално несъответствие и отхвърляне на заявлението. 	<p>„Допълнителната информация/обосновка“ към таблицата“ може да бъде предоставена като допълнителни файлове към бизнес плана, приложени в един архивен файл заедно с него.</p> <p>Данните, предвидени първоначално за попълване в „справка-декларация ...“, ще се проверяват служебно. В тази връзка, това указание се явява неприложимо.</p>
--	--	---

	<p>Управляващият орган да прецизира посочените обстоятелства, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи изрично коя(и) от двете Таблици 4 следва да се попълва от кандидат – група/организация на производители; – уточни дали заглавията „Член 1“, „Член 2“ и др. следва да бъдат заменени с имената на членовете; – определи мерната единица, в която следва да бъдат въвеждани данните в помощната таблица; – разясни по какъв начин следва да се формират и обединяват средните добиви на отделните членове, така че да бъдат коректно отразени в основната Таблица 4; – посочи къде и в каква форма се предоставя „допълнителната информация/обосновка“ към таблицата; – дефинира съдържанието на термина „участието на отделните членове на групата/организацията“; – предостави приложението „Справка – декларация...“ или публична връзка към него, или уточни как следва да постъпи кандидатът при липса на такъв образец, така че да не бъде поставен в положение на неизпълнимо изискване. <p>Моля за разяснение с оглед правилното, пълното и еднозначно попълване на Таблица 4 и избягване на неоснователни основания за отхвърляне на заявления.</p> <p>Искане за разяснение № 8</p> <p>В Приложение № 3 „Бизнес план“ към Условието за кандидатстване, в Таблица 6 „Други приходи“, липсва изрично правило относно характера и задължителността</p>	<p>IV.8. Таблица 6 се попълва с данни за други приходи, свързани косвено с приходите от основна дейност, посочени в Таблица 3 „Производствена програма“, в</p>
--	---	---

	<p>на приходите, които следва да бъдат включени в тази таблица. Това поражда следните неясноти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – липсва указание дали УО изисква задължително включване на определени видове приходи в Таблица 6, или попълването ѝ е изцяло по преценка на кандидата; Управляващият орган да прецизира посочените обстоятелства, като: – посочи дали съществува задължително изискване за включване на определени видове приходи в Таблица 6, или таблицата се попълва само когато кандидатът доброволно реши да я използва; <p>Моля за разяснение с оглед осигуряване на яснота относно задължителността и начина на попълване на Таблица 6 „Други приходи“.</p> <p>Искане за разяснение № 9 – допълнена окончателна версия</p> <p>В Приложение № 3 „Бизнес план“ към Условията за кандидатстване, в Таблица 8 „Разходи за заплати и осигуровки“ и в пояснителния текст към нея възникват следните допълнителни съществени неясноти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – в таблицата са включени полета „процент осигуровки за самонаети лица“ и „процент осигуровки за наетия персонал, които са за сметка на работодателя“, но липсва указание какви конкретни стойности следва да се попълнят; – в указанието към Таблица 8 е посочено, че „кандидатът описва подробно разходите за заплати и осигуровки, като посочва: зетия персонал по групи (управленски, административен, производствен), както за предходната 	<p>съответствие със спецификата на дейността, за която се отнася заявлението за подпомагане.</p> <p>IV.9. Кандидатът посочва стойностите за „процент осигуровки“, на база на които са извършени изчисленията в таблицата, като те следва да са в съответствие с Кодекса за социално осигуряване.</p> <p>Във връзка с поставения въпрос относно „<i>предходната година</i>“ правим уточнението, че това указание се явява неприложимо предвид отпадането на необходимостта от въвеждане на данни за предходната година.</p> <p>По отношение на „<i>средномесечно възнаграждение</i>“ правим уточнението, че предвид възможността различни лица от една и съща група да получават различни месечни възнаграждения, е указано в колона „Месечно възнаграждение“ да се посочва средномесечното възнаграждение на персонала (по години и по групи).</p>
--	---	---

	<p>година (последен отчетен период), така и за всички прогнозни години...“, но в самата таблица не съществува поле или колона, в която кандидатът може да въведе данни за предходната година, поради което не е ясно по какъв начин следва да бъде изпълнено това изискване;</p> <ul style="list-style-type: none"> – в указанията е посочено: „В колона В се посочва средномесечното възнаграждение на персонала (по години и по групи)“, докато в таблицата колона В е наименована „Месечно възнаграждение“; липсва разяснение как се дефинира „средномесечно възнаграждение“, с какви данни се изчислява, както и каква е разликата между указанието и наименованието на колоната; – липсва яснота дали УО ще прилага корекции към възнагражденията или осигурителните проценти при оценката, както и на какво основание биха се правили подобни корекции. <p>Управляващият орган да прецизира посочените обстоятелства, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – определи кои конкретни процентни стойности следва да бъдат въведени в полетата за осигуровки на самонаети лица и на нает персонал, включително какви видове осигурителни вноски следва да бъдат включени в тях; – уточни към коя дата следва да се определят осигурителните проценти, така че всички кандидати да попълват Таблица 8 по еднакви правила; – разясни как кандидатът следва да изпълни изискването	
--	--	--

	<p>за посочване на данни за предходната година, при положение че в таблицата липсва поле за тази информация;</p> <ul style="list-style-type: none"> – разясни какво означава „средномесечно възнаграждение“ в контекста на Таблица 8, как следва да бъде изчислявано, и защо наименованието на колоната е „Месечно възнаграждение“, ако се изисква „средномесечно“; – посочи дали УО ще извършва контрол или корекции върху попълнените от кандидата възнаграждения и осигурителни проценти, и ако да – по какви критерии. <p>Моля за разяснение с оглед правилното, пълното и еднозначно попълване на Таблица 8 от всички кандидати.</p> <p>Искане за разяснение № 10</p> <p>В Приложение № 3 „Бизнес план“ към Условието за кандидатстване, в Таблица 10 „Други разходи“, липсва изрично указание относно характера и задължителността на разходите, които следва да бъдат включени в таблицата. Това поражда следните съществени неясноти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – липсва указание дали УО има изискване за включване на задължителни видове разходи, които кандидатът трябва да посочи независимо от спецификата на стопанството; <p>Управляващият орган да прецизира посочените обстоятелства, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи дали съществува задължително изискване за попълване на тази таблица и дали определени категории	<p>IV.10. Както е посочено в инструкциите под таблицата, в нея кандидатът подробно описва всички други разходи, които са свързани с инвестицията, както и такива, които произтичат от приходите, посочени в Таблица 6 „Други приходи“, включително и съществуващите и прогнозните разходи за лихви поотделно за всички кредити.</p>
--	---	--

	<p>разходи следва да бъдат задължително включени; Моля за разяснение, с цел да се осигури яснота относно задължителността, обхвата и начина на попълване на Таблица 10 от всички кандидати.</p> <p>Искане за разяснение № 11 В Приложение № 3 „Бизнес план“ към Условието за кандидатстване, в таблицата „Показатели за оценка ефективността на инвестицията и финансовите показатели“, за показателя „Нетна настояща стойност на проекта NPV [стойност]“ в клетката „Стойности“ липсва формула за автоматично изчисляване на стойността. Управляващият орган да прецизира посочения показател, като: – предостави точно изписана Excel формула с конкретни референции към клетките/диапазоните от съответните листове на бизнес плана и с всички необходими параметри, която при директно въвеждане в клетката „Стойности“ да изчислява автоматично стойността на показателя „Нетна настояща стойност на проекта NPV“.</p> <p>Искане за разяснение № 12 В Приложение № 3 „Бизнес план“ към Условието за кандидатстване, в Таблица 4а „Напооявани площи по проекта“, както и в указанията под таблицата, възникват следните неясноти: – в колоната „№ на документа за осигурена вода“ не е посочено какъв тип документ следва да бъде отразен (разрешително за водовземане, договор със сдружение за напояване, удостоверение, служебен документ или друг вид документ), нито какво следва да се впише като</p>	<p>IV.11. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 2 от втората част на Вашето запитване: <i>„Както е посочено в отговор на предложение № 44, т. 43 в Справка за отразяване на постъпилите предложения и възражения в процеса на обществено обсъждане на проект на Заповед за утвърждаване на Насоки за кандидатстване за настоящия прием, „в лист „Резултати“ на Приложение № 3 е посочен показател за оценка ефективността на инвестицията и формула за неговото изчисляване.</i> <i>В допълнение, следва да се има предвид, че по интервенцията са допустими разходи за консултантски услуги, които включват и изготвяне на бизнес плана.“</i></p> <p>IV.12. Когато документът за осигурен достъп до вода за напояване не е индивидуализиран с номер, кандидатът може да посочи други данни от него (напр. дата на издаване), така че да има яснота кой представен документ за кой от имотите се отнася, ако са повече от един. В Таблица 4а следва да се посочат имотите, които ще се напояват с инвестициите по проекта, като за всеки от тях кандидатът следва да има осигурен достъп до вода за напояване. В случай, че в заявлението за подпомагане са включени инвестициите в напояване за едни площи и други</p>
--	---	--

	<p>„номер“ когато документът няма индивидуален номер или когато кандидатът разполага само с договор, който не съдържа отделна номерна идентификация;</p> <ul style="list-style-type: none"> – липсва указание как следва да постъпи кандидатът в случай че няма наличен документ, съдържащ конкретен номер, или в случай че документът удостоверява осигурен достъп до напояване, но не е формализиран с номер; – под таблицата е включено изискване: „Сумарната площ от всички имоти следва да бъде равна на площта на земята, посочена в Таблица 4“, но в Условиата за кандидатстване липсва текст, който установява изискване за идентичност на площите от Таблица 4 и Таблица 4а; – наличното в УК изискване по т. 16.3.1 гласи: „...имотите следва да съответстват на включените в таблица 4а от бизнес плана имоти“, като не установява задължение за еднакъв размер на площите, а само за съответствие на кадастралните номера; – възниква неяснота дали несъответствие между площите, посочени по видове култури в Таблица 4, и площите, посочени като напоявани в Таблица 4а, се счита за нарушение и какви последствия би имало за кандидата; – липсва разяснение дали в Таблица 4а следва да бъдат посочени само имотите, за които кандидатът има документи за осигурена вода, или всички имоти, участващи в Таблица 4;	<p>инвестиции за други площи, тогава указанието на т. 1 под таблицата не следва да се прилага.</p>
--	---	--

	<p>– не е ясно дали има задължение за пълно припокриване на площите, или Таблица 4а отразява само площите, които ще бъдат напоявани, а Таблица 4 обхваща всички обработваеми площи, независимо дали се напояват.</p> <p>Управляващият орган да прецизира посочените обстоятелства, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – уточни какъв точно документ следва да бъде посочен в колоната „№ на документа за осигурена вода“, както и какво се вписва в случаите, когато документът няма индивидуален номер; – разясни дали е допустимо вписване на „няма номер“, „договор без номер“, „служебен документ“ или друга формулировка, когато документът не съдържа номер; – определи дали съществува изискване за абсолютно равенство на площите между Таблица 4 и Таблица 4а, и ако да – да посочи точния нормативен източник; – разясни какви ще бъдат последиците за кандидата, ако площите в Таблица 4 не съвпадат изцяло с площите в Таблица 4а; – уточни дали Таблица 4а следва да включва само имоти с налична осигурена вода или всички имоти, посочени в Таблица 4; – разясни начина на тълкуване и прилагане на изискването по т. 16.3.1 от УК, включително дали „съответстват“ означава само идентичност на кадастралните номера, или и идентичност на площите. <p>Моля за разяснение с оглед правилното, пълното и еднозначно попълване на Таблица 4а и избягване на основания за отхвърляне, произтичащи от неясноти в</p>	
--	---	--

	<p>документацията.</p> <p>V. „Г.1.разяснения УК Прил4 Декларация.docx“ Искане за разяснение № 1 В образца на Приложение № 4 „Декларация“ към Условието за кандидатстване е включен следният текст: „Важно! Когато кандидатът се представлява от няколко лица „заедно и поотделно“ или „поотделно“ и заявлението за подпомагане не се подписва от всички лица, декларацията се разпечатва и подписва от всяко от лицата, които не са подписали заявлението. Декларацията се подписва и от всички лица, представляващи кандидата, когато заявлението за подпомагане се подава от упълномощено лице.“ Възниква неяснота относно техническата възможност за подписване на заявление за подпомагане в рамките на СЕУ от повече от едно лице чрез профила на кандидата. Управляващият орган да прецизира прилагането на посочения текст, като: – разясни дали СЕУ позволява подписване на заявление за подпомагане от повече от едно лице, вписано като законен представител на кандидата, но единствено чрез профила на кандидата; Моля за разяснение във връзка с горното.</p> <p>VI. „Г.1.разяснения УК Прил8 Декларация.docx“ Искане за разяснение № 1 В Приложение № 8 е предвидено, че: „Декларацията се попълва от земеделски стопани,</p>	<p>V.1. Предвид функционалностите на СЕУ, подписването на заявлението се извършва от един потребител, като няма възможност за последователното му подписване от повече от едно лице. Декларацията по Приложение № 4 към УК следва да се разпечата, да се подпише от всяко от лицата, които не са подписали заявлението, да се сканира и да се приложи към заявлението за подпомагане. Допустимо е и да бъде подписана с КЕП.</p> <p>VI.1. Както е посочено в изискването по т. 9.1 от Раздел 9.1 от УК, Приложение № 8 се представя от кандидатите и следва да се попълни и представи и от кандидати групи или</p>
--	---	--

	<p>кандидатстващи за закупуване на самоходна земеделска техника за обработка на почвата, прибиране на реколтата и за работа в животновъдния обект.“</p> <p>Неяснотата произтича от следните обстоятелства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • В текста не е посочено изрично дали декларацията се попълва и от кандидат, който представлява призната организация на производители, поради липсата на дефиниция кой субект се третира като „земеделски стопанин“ за целите на това приложение. • Не е уточнено кой следва да бъде декларатор при кандидатстване от името на призната организация – законният представител на организацията, всеки член-земеделски стопанин, от чието име се заявява техника, или друго лице. • Не е ясно чии данни за налична самоходна техника следва да бъдат вписани в таблицата:<ul style="list-style-type: none"> – техниката, собствена на организацията, – техниката, собствена на отделните членове, – или единствено техниката на онзи член, към чието производство е насочена инвестицията. • Текстът не посочва дали се изисква консолидирано отразяване на техниката на всички членове или само индивидуални данни за стопанството, за което се кандидатства. <p>С оглед изброеното е необходимо Управляващият орган да разясни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дали Приложение № 8 се попълва и в случаите, когато кандидатът е призната организация на производители.	<p>организации на производители с данни за наличната земеделска техника, собственост на групата/организацията. Съгласно т. 2.3 от Раздел 8.1. Критерии за допустимост на кандидатите, кандидатите групи/организации на производители трябва да имат разработен бизнес план за дейностите в групата/организацията на производители, доказващ подобряване на дейността на групата/организацията чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности. Следва да имате предвид, че всички изискуеми декларации следва да са на името и от името на кандидата, вкл. когато същият е група/организация на производители. Предвид описанието във Вашето запитване, обръщаме внимание, че съгласно чл. 53, ал. 1, т. 2 от Наредба № 4, бенефициентът е длъжен да не преотстъпва ползването и да не извършва разпоредителни сделки с тези инвестиции, с изключение на случаите описани в 5.1.1.3 от Условиата за изпълнение.</p>
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Ако декларацията се попълва, кой следва да бъде неин подписващ – законният представител на организацията или земеделски стопанин, член на организацията. • Кои данни за наличната самоходна техника следва да бъдат вписвани – собствена техника на организацията, техника на отделните членове или техника единствено на стопанството, към което е насочена инвестицията. <p>VII. „Г.1.разяснения УК Прил9 СписъкРефер.docx“ ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 1</p> <p>В Приложение № 9 към Условието за кандидатстване, Раздел I „Извършване на строително-монтажни работи“, са посочени различни видове сгради и съоръжения, за които са определени референтни разходи. В приложението обаче не е ясно към кои конкретни позиции следва да се отнесат следните често срещани обекти на инвестиция:</p> <ul style="list-style-type: none"> – складове със система за охлаждане на земеделска продукция, за които липсва изрично посочване дали попадат под СМР 5 „Стопанска сграда със система за климатизация“, под друга позиция или под отделна категория – помещения за почистване, сортиране, опаковане и подготовка на земеделската продукция за продажба, при които не е ясно дали се отнасят към СМР 1, СМР 3, СМР 4 или друга позиция, включително когато помещението изпълнява само една или част от изброените дейности 	<p>VII.1. Във връзка с поставените въпроси правим уточнение, че посочените в запитването сгради попадат в съответните кодове на референтни разходи, както следва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) складове със система за охлаждане на земеделска продукция - СМР 5; 2) помещенията за почистване, сортиране, опаковане и подготовка на земеделската продукция за продажба - СМР 4 или СМР 5, в зависимост от спецификата на конкретното заявление за подпомагане; 3) складовете за инвентар и препарати - СМР 4. <p>Следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p>
--	---	--

	<p>– складове за инвентар и препарати, за които не е уточнено дали следва да се прилагат параметрите на СМР 4 „Стопанска сграда без система за климатизация“ или друга по-специална позиция</p> <p>Посоченото поражда неяснота относно правилното определяне на приложимите референтни разходи по Приложение № 9.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <p>– посочи коя позиция от Раздел I на Приложение № 9 е приложима за складове със система за охлаждане на земеделска продукция</p> <p>– разясни под коя позиция от Приложение № 9 следва да попадат помещенията за почистване, сортиране, опаковане и подготовка на земеделската продукция за продажба, включително когато помещението изпълнява само част от тези дейности</p> <p>– уточни към коя позиция от Приложение № 9 се отнасят складовете за инвентар и препарати</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 2</p> <p>В Приложение № 9 към Условията за кандидатстване, в позиция СМР 7.1 „Полиетиленови оранжерии“, е посочено, че допустимите дейности включват „нулев цикъл“, „странични и покривни проветрители (с автоматика и аксесоари)“ и „отводняване“. В текста липсват уточнения относно съдържанието, обхвата и начина на доказване на тези дейности, което поражда неяснота при планирането и изпълнението на инвестициите.</p> <p>– не е ясно какво се разбира под „нулев цикъл“ за целите</p>	<p>VII.2. Видно от Приложение № 9, цитираното в запитването описание на допустимите дейности е обединяващо за трите вида оранжерии и обхваща дейностите по цялостното изграждане на дадения вид оранжерия. Всички заявени за подпомагане оранжерии се отнасят към някой от посочените видове оранжерии според приложените данни и документи към заявление за подпомагане без да е задължително наличието на всички компоненти, изброени в описанието на лимитите.</p>
--	---	--

	<p>на СМР 7.1 и по кой ред на Закона за устройство на територията следва да се документират и доказват дейностите, включени в неговия обхват</p> <ul style="list-style-type: none"> – липсва разяснение относно обхвата на понятието „автоматика“ при страничните и покривни проветрители, както и кои дейности по управление, контрол или задвижване следва да са автоматизирани и при какви условия трябва да функционира автоматизацията, за да се счита изискването за изпълнено – не е уточнено какво следва да се разбира под „отводняване“ при полиетиленови оранжерии, кои елементи и дейности обхваща и по какъв начин трябва да бъде реализирано, за да се приеме като съответстващо на изискването по СМР 7.1 – липсва яснота дали изискването за „странични и покривни проветрители“ допуска оранжерията да бъде изпълнена само със странични проветрители, без покривни, и дали подобна конфигурация е съвместима с приложимата референтна цена по СМР 7.1 <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – посочи какво включва „нулевият цикъл“ по СМР 7.1 и по кой ред на ЗУТ следва да се доказва неговото изпълнение – разясни обхвата на понятието „автоматика“ за странични и покривни проветрители, както и минималните функционални изисквания, които трябва да бъдат изпълнени, за да се счита автоматизацията за допустима	
--	---	--

	<p>– уточни какво включва „отводняването“ по позиция СМР 7.1 и как следва да бъде реализирано и документирано, за да се приеме като изпълнено условие по приложението</p> <p>– посочи дали оранжерията може да бъде изпълнена само със странични проветрители, без покривни, и в този случай дали е приложима референтната цена за СМР 7.1</p> <p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 3</p> <p>В Приложение № 9 към Условиата за кандидатстване, позиция СМР 7.1 „Полиетиленови оранжерии“, е посочено, че допустимите дейности включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> – нулев цикъл – носеща конструкция на оранжерията – покритие, включително странични и покривни проветрители (с автоматика и аксесоари), врати (с аксесоари), отводняване – защитна мрежа <p>Текстът не съдържа указания дали всички посочени елементи са задължителни за всяка оранжерия, заявена по проекта, или представената референтна цена е приложима и в случаите, когато част от тези елементи не са предвидени в техническата документация на кандидата.</p> <ul style="list-style-type: none"> – не е ясно дали липсата на „нулев цикъл“ в проектната документация представлява основание референтната цена по СМР 7.1 да не се прилага – липсва яснота дали оранжерия без странични или покривни проветрители може да бъде оценявана по референтната цена за СМР 7.1 	<p>VII.3. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 2 от петата част на Вашето запитване:</p> <p><i>„Видно от Приложение № 9, цитираното в запитването описание на допустимите дейности е обединяващо за трите вида оранжерии и обхваща дейностите по цялостното изграждане на дадения вид оранжерия. Всички заявени за подпомагане оранжерии се отнасят към някой от посочените видове оранжерии според приложените данни и документи към заявление за подпомагане без да е задължително наличието на всички компоненти, изброени в описанието на лимитите.“</i></p>
--	--	---

	<p>– не е уточнено дали отсъствието на автоматика към проветрителите препятства възможността да се използва референтната цена</p> <p>– не е ясно дали липсата на отводняване води до неприложимост на СМР 7.1</p> <p>– липсва яснота дали защитната мрежа е задължителен елемент или нейната липса прави невъзможно прилагането на референтната цена по приложението</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <p>– посочи дали всички елементи, изброени в позиция СМР 7.1, представляват задължителни съставни части на всяка полиетиленова оранжерия, за която се прилага референтна цена</p> <p>– уточни дали липсата на който и да е от елементите (нулев цикъл, странични или покривни проветрители, автоматика, отводняване, защитна мрежа) е основание референтната цена да не бъде приложена към такава инвестиция</p> <p>VIII. „Г.1.разяснения УК Прил10 СписъкПриоритет2.docx“ ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ № 1 В Приложение № 10 към Условието за кандидатстване, Раздел I „За Критерий 2.1. – Инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета“, буква В „Бройлери“, е посочено следното: „1. Закупуване на преместваеми помещения, конструкции и/или съоръжения за отглеждане в алтернативни системи без клетки;“</p>	<p>VIII.1. Във връзка с Вашето запитване правим уточнението, че разпоредбите на ЗУТ по отношение на преместваемите обекти, допустими за подпомагане по настоящия прием, са приложими за всички такива обекти без оглед на тяхното предназначение. В тази връзка, в УК не са предвидени специфични изисквания за „<i>преместваеми помещения</i>“ за съответствие със ЗУТ.</p>
--	--	---

		<p>Формулировката поражда неяснота поради използването на термина „преместваеми помещения“ в контекст на „преместваеми“ обекти, без яснота относно това кои нормативни режими по Закона за устройство на територията са приложими при инвестиции, заявени по тази точка, както и без указания относно изискуемите документи и технически характеристики, които следва да бъдат представени и оценявани.</p> <p>Моля Управляващият орган да прецизира текста, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> – разясни по кой ред на Закона за устройство на територията се изграждат или поставят преместваемите помещения, посочени в т. 1, включително дали се третираат като строежи или като преместваеми обекти – уточни кои ключови характеристики на тези преместваеми помещения ще бъдат проверявани от оценителите, за да се приемат като допустима инвестиция по буква В, т. 1 – посочи кой документ по Закона за устройство на територията ще се изисква от ДФ „Земеделие“ при разглеждане на проект, включващ подобна инвестиция, а именно:<ul style="list-style-type: none"> • становище от компетентна общинска администрация, че не се изисква разрешение за строеж, или • разрешение за строеж, или • разрешение за поставяне или • друг документ, което изрично следва да го опишете – разясни какви инсталации, съоръжения или	
--	--	--	--

		<p>технологични елементи се очаква да включват тези преместваеми помещения според изискванията за алтернативни системи без клетки</p> <p>– определи коя конкретна подточка или група подточки от Приложение № 10 следва да се счита приложима към тези преместваеми помещения за целите на оценката и допустимостта по Критерий 2.1, буква В, т. 1, ако има такава, или изрично посочете, че за тези „преместваеми помещения“ не се прилагат референтни цени</p>	
133.	11/12/2025 - 23:27	<p>Здравейте!</p> <p>Във връзка с подготовката на проектно предложение по П.Г.1 – „Инвестиции в земеделските стопанства“, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1, моля за разяснения относно следното.</p> <p>Инвестиционното намерение се състои в закупуване на поливна система /мобилен пивот/. Обезпечаването с необходимото количество вода ще се осъществява от шахтов кладенец с действащо Разрешително за водовземане от подземни води чрез съществуващи водовземни съоръжения от м. май тази година.</p> <p>Моля за разяснение по следните въпроси:</p> <p>Обезпечаването на поливните нужди от обект шахтов кладенец с действащо Разрешително за водовземане от подземни води чрез съществуващи водовземни съоръжения от м. май тази година третира ли се като инвестиция в „съществуващи напоителни системи“?</p> <p>При положителен отговор на горния въпрос, следва ли от инженерния проект да се постигат минималните изисквания, зададени по т. 16.1 и т. 16.2 от раздел 9.1</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на въпрос 4 от запитване № 8 и запитване № 69:</p> <p><i>„В Таблица 4а от бизнес плана следва да са описани имотите, които ще се напояват с инвестициите, за които се кандидатства, и за които кандидатът има осигурен достъп до вода за напояване.“</i></p> <p><i>„За доказване, че напоителните инсталации в стопанството са съществуващи, кандидатът представя документите по т. 16.3 от Раздел 9.1 от УК, независимо</i></p>

	<p>„Условия за допустимост на дейностите“? Към коя категория от раздел 10. „Допустими разходи“, т. 1 „Инвестиционни разходи“, т. 1.1 „Разходи за материални инвестиции“ следва да бъде отнесен разходът за системи за напояване – тип пивот, включително и мобилен пивот? Инвестициите в такъв тип мобилно съоръжение за напояване считат ли се за инвестиция, свързана с напояване, и водят ли до присъждане на точки по критерий 5.4 „Заявления за подпомагане с инвестиции и дейности, свързани с напояване“? В коя група разходи от т. 3 „Заявени разходи“ на „Приложение 1 Заявление П.Г.1“ следва да се заявят разходите за закупуване на мобилен пивот? В т. 3 „Заявени разходи“ на „Приложение 1 Заявление П.Г.1“ липсва възможност за заявяване на разходи от т. 1.1.7 от раздел 10. „Допустими разходи“. Моля за указания в коя група разходи трябва да се включат. Благодаря ви предварително!</p>	<p>дали имотите попадат в „Справка поливни площи“ на „Напоителни системи“ ЕАД или не. Когато не са представени тези документи, инвестициите в напоителни системи се приемат за водещи до нетно увеличение на напояваната площ.“ „Системи за напояване – тип пивот, включително и мобилен пивот“ попадат в обхвата на допустимите инвестиции по т. 1.1.6 от Раздел 10 от УК, при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, и участват в изчисляване на съответствието с критерий № 5.4, както е посочено в секция ВАЖНО! след т. 10 от Раздел 11.2 от УК.</p>
--	---	---